

İ T A L Y A N C A K O N U A N L A T I M I

VE D E Y İ M L E R

ELEMENTI DI SINTASSI - SÖZ DİZİMİ ÖĞELERİ

soggetto - özne

predicato - yüklem

concordanza fra soggetto e predicato - özne ile yüklem uyuşması

Bir cümlelerin, cümledeki kelimelerin ya da cümleciklerin incelenmesine **analisi** (analiz) adı verilir. İncelenen öğelere göre iki tür analiz vardır:

1. **analisi grammaticale** (gramer analizi)

2. **analisi logica** (mantık analizi)

analisi grammaticale

Bir cümlede bulunan sözcüklerin çeşitlerini (isim, sıfat, zamir, fiil vs..) belirtmeye yarayan analize **analisi grammaticale** denir.

analisi logica

Bir cümlede bulunan kelimelerin görevlerini (özne, yüklem, tümleç) belirtmeye yarayan analize **analisi logica** denir.

Sözcüklerin düzeninin incelenmesine **sintassi** (söz dizimi) adı verilir. İki tür **sintassi** vardır.

1. **sintassi semplice** (basit söz dizimi)

2. **sintassi composta** (bileşik söz dizimi)

sintassi semplice

Birkaç kelime birleşerek bir fikir ortaya çıkarır, bu fikrin oluşturduğu basit cümleye ise **proposizione** denir. **Proposizione** yalnızca aklımızdan geçen düşünceler veya hükümlerden oluşur.

Roberto scrive.	Roberto yazıyor.
Marco studia.	Marco çalışıyor.
Il treno parte.	Tren hareket ediyor.
Giorgio beve.	Giorgio içiyor.
Roberta piange.	Roberta ağlıyor.

Yukarıdaki cümlelerden her biri bir fikri belirtiyor, bu yüzden de hepsi birer **proposizione**.

Bir **proposizione** oluşturabilmek için iki öğeye ihtiyaç vardır:

1. **soggetto** (özne)

Söz konusu edilen kişi ya da nesneyi belirtir.

2. **predicato** (yüklem)

Özne hakkında söylenen fikri, öznenin yaptığı eylemi belir-tir.

Roberto scrive. Roberto yazıyor.

Yukarıdaki cümlede **Roberto**, işi yapan kişi yani **soggetto** (özne), **scrive** ise eylemi belirttiği için **predicato** (yüklem) görevindedir.

Il treno parte. Tren hareket ediyor.

Yukarıdaki cümlede ise **il treno**, **soggetto** (özne), **parte** ise **predicato** (yüklem) görevindedir.

SOGGETTO - ÖZNE

Özne, söz konusu edilen kişi ya da nesneyi belirten öğedir.

Öznenin genellikle bir isimden oluştuğunu gördük ancak öznenin mutlaka bir **nome** (isim)den oluşması gerekmez. Bir **pronome** (zamir), bir **aggettivo** (sıfat), bir **avverbio** (zarf) ya da bir **verbo** (fiil)den de oluşabilir.

Lui lavora.

O çalışıyor.

Bu cümledeki **lui** özne görevindedir ve kelime çeşidi olarak bir **pronome** (zamir)dir.

Io non parlo.

Ben konuşmuyorum.

Io (pronome) öznedir.

Lei piange.

O ağlıyor.

Lei (pronome) öznedir.

Voi ascoltate.

Siz dinliyorsunuz.

Voi (pronome) öznedir.

I buoni sono pochi.

İyiler azdır.

I buoni (aggettivo) öznedir.

Gli studiosi sono bravi.

Çalışkanlar başarılıdır.

Gli studiosi (aggettivo) öznedir.

Ventisei è un numero.

Yirmi altı bir sayıdır.

Ventisei (aggettivo) öznedir.

Il domani è bello.

Yarın güzeldir.

Il domani (avverbio) öznedir.

Il fumare nuoce alla salute.

Sigara içmek sağlığa zararlıdır.

Il fumare (verbo) öznedir.

Il cantare è divertente.

Şarkı söylemek eğlencelidir.

Il cantare (verbo) öznedir.

Soggetto çoğu zaman **sottinteso** (gizli özne) olabilir.

Parli molto.

Çok konuşuyorsun.

(Tu parli molto.)

(Sen çok konuşuyorsun.)

tu (soggetto sottinteso)

Non ascoltate.

Dinlemiyorsunuz.

(Voi non ascoltate.)

(Siz dinlemiyorsunuz.)

voi (soggetto sottinteso)

Andrò domani.

Yarın gideceğim.

(Ioandrò domani.)

(Ben yarın gideceğim.)

io (soggetto sottinteso)

PREDICATO - YÜKLEM

Yüklem, özne hakkında söylenen fikri, öznenin yaptığı eylemi belirtir.

Il bambino ride.

Çocuk gülüyor.

Ride öznenin yaptığı eylemi belirttiğinden yüklemidir.

Noi parleremo.

Biz konuşacağız.

Parleremo yüklemidir.

La ragazza nuota.

Kız yüzüyor.

Nuota yüklemidir.

Mia madre ascolta.

Annem dinliyor.

Ascolta yüklemidir.

Predicato iki çeşittir:

1. **predicato verbale**

2. **predicato nominale**

predicato verbale

Bir iş ya da hareket bildiren fiilden oluşan yükleme **predicato verbale** adı verilir.

Noi parliamo.

Biz konuşuyoruz.

Bu cümlede "konuşma" eyleminden bahsedildiği için **parliamo, predicato verbale**'dir.**noi** - soggetto**parliamo** - predicato verbale**Il professore scrive.**

Öğretmen yazıyor.

il professore - soggetto**scrive** - predicato verbale**Il suo cane dorme.**

Onun köpeği uyuyor.

il suo cane - soggetto**dorme** - predicato verbale**Il bambino piange.**

Çocuk ağlıyor.

il bambino - soggetto**piange** - predicato verbale**predicato nominale**Bir cümlelerin yüklemi **essere** (olmak) fiiliyle birlikte bir **sostantivo** (isim), **aggettivo** (sıfat), **avverbio** (zarf) ya da bir **pronome** (zamir)den oluşuyorsa bu yüklem çeşidine **predicato nominale** adı verilir.**Lui è un musicista.**

O bir bestecidir.

Musicista bir isim olduğundan bu cümledeki yüklem **predicato nominale**'dir.**Lei è bella.**

O güzeldir.

lei - soggetto**è bella** - (aggettivo) predicato nominale**Mia madre è giovane.****mia madre** - soggetto**è giovane** - (aggettivo) predicato nominale**Questa borsa è la mia.**

Bu çanta benimkidir.

questa borsa - soggetto**è la mia** - (pronome) predicato nominale**Quella macchina è la sua.**

O araba onunkidir.

quella macchina - soggetto**è la sua** - (pronome) predicato nominale**Questo è poco.**

Bu azdır.

questo - soggetto**è poco** - (avverbio) predicato normale**Predicato verbale** ile **predicato nominale**'yi birbirine karıştırmamak için dikkat etmek gerekir. **Essere** fiilini **participio passato** izlediği takdirde bu yüklem, **predicato verbale**, diğer durumlarda ise **predicato nominale**'dir.**Loro sono venuti.**

Onlar geldiler.

Bu cümlede yüklem, **predicato verbale**'dir çünkü "**venuti**" "**venire**" fiilinin **participio passatosu**'dur.**Loro sono studiosi.**

Onlar çalışkandırılar.

Bu cümlede ise yüklem, **predicato nominale**'dir çünkü "**studiosi**" bir sıfattır.

Bir cümlede yardımcı fiil bulunuyorsa, yüklem hem yardımcı fiil hem de infinito'dur.

Io voglio andare.

Ben gitmek istiyorum.

voglio andare - predicato verbale
Lei vuole parlare.
vuole parlare - predicato verbale

O konuşmak istiyor.

Lui deve aspettare.
deve aspettare - predicato verbale

O beklemek zorundadır.

Devo studiare.
devo studiare - predicato verbale

Çalışmak zorundayım.

Loro possono venire.
possono venire - predicato verbale

Onlar gelebilirler.

Tu puoi leggere.
puoi leggere - predicato verbale

Sen okuyabilirsin.

CONCORDANZA FRA SOGGETTO E PREDICATO - ÖZNE İLE YÜKLEM UYUŞMASI

Predicato verbale şahıs ve sayı bakımından özneye uyar.

Sono venuta.

Ben geldim.

Il bambino ha pianto.

Çocuk ağladı.

Noi parliamo.

Biz konuşuyoruz.

Öznenin birden çok şahıstan oluşması halinde:

Tu e Giorgio parlate.

Sen ve Giorgio konuşuyorsunuz.

Io, tu e Roberta andiamo.

Ben, sen ve Roberta gidiyoruz.

Predicato nominale, essere fiilini bir isim izlediği takdirde herhangi bir değişiklik olmaz.

Lui è un insegnante.

O bir öğretmendir.

Ancak essere fiilini bir sıfat ya da participio gibi çekimli bir sözcük izlerse, **predicato nominale** cins, şahıs ve sayı bakımından özneye uymak zorundadır.

Loro sono giovani.

Onlar gençtirler.

Lei è bella.

O güzeldir.

Cümlede birden fazla özne varsa ve öznelerden biri **maschile** ise çekim **maschile**'ye göre yapılır.

Maria e Giorgio sono giovani.

Maria ve Giorgio gençtirler.

Roberta e Stefano sono studiosi.

Roberta ve Stefano çalışkandırılar

TRONCAMENTO - SESLİ HARF VEYA HECE DÜŞMESİ

Sesli veya sessiz harfle başlayan bir kelimedenden önce gelen sesli ile biten diğer bir kelimenin son harfinin veya hecesinin atılmasına **troncamento** (sesli harf veya hece düşmesi) denir. Ancak burada kesme işareti kullanılmaz.

volere bene yerine
di buono cuore "
uno amico "

voler bene (sevmek)
di buon cuore (iyi kalpli)
un amico (bir arkadaş)

Troncamento'nın yapılabilmesi için bazı şartlar vardır:

1. Kelime tekil olmalıdır.

2. Son hecede vurgu olmamalıdır.

3. İkinci kelimenin ilk harfleri **s impura** (s harfinden sonra gelen başka sessiz harfler), **z** ve **gn** olmamalıdır.

uno sgabello (bir tabure)
grande sbaglio (büyük hata)
bel specchio (güzel ayna)
uno zaino (bir sırt çantası)

un sgabello diyemeyiz
gran sbaglio "
bello specchio "
un zaino "

uso dell'elisione e del troncamento

bello (güzel) - **quello** (o) -

grande (büyük) **kelimeleri**

a. Sesli harfle başlayan kelimelerin önüne geldikleri takdirde son harfleri düşer ve kesme işaretiyle birleşirler.

bell'orologio (güzel saat)
grand'amore (büyük aşk)

quell'uomo (o adam)

b. Sessiz harfle başlayan kelimelerin önüne geldiklerinde ise son harfleri veya heceleri düşer.

bel fiore (güzel çiçek)
gran dolore (büyük acı)

quel film (o film)

uno (bir) - **nessuno** (hiçbir) - **ciascuno** (herbir) - **alcuno** (bazı) - **buono** (iyi) **kelimeleri**

Maschile (eril) isimlerin önüne geldikleri takdirde (sesli harfle başlasalar bile), son harfleri düşer.

un anello (bir yüzük)
ciascun ragazzo (herbir çocuk)

nessun uomo (hiçbir adam)
buon lavoro (iyi iş)

Una kelimesi sesli harfle başlayan sözcüklerin önüne geldiğinde son harfi düşer ve kesme işaretiyle birleşir.

un'amica (bir arkadaş)
gli articoli (tanım edatları)

un'ora (bir saat)

lo - la

Sesli harfle başlayan kelimelerin önüne geldiklerinde her zaman kesme işareti kullanılır.

l'anello (yüzük)

l'arte (sanat)

gli

Yalnızca **i** harfiyle başlayan kelimelerin önüne geldiğinde son harfi düşer ve kesme işaretiyle birleşirler.

gl'italiani (italyanlar)

gl'insegnanti (öğretmenler)

le

Asla kesme işaretiyle kullanılmaz.

le amiche (arkadaşlar)

le arti (sanatlar)

da edati

Yalnızca bazı kalıplarla kullanıldığında **a** harfi düşer ve kesme işaretiyle diğer kelimeye bağlanır:

d'altronde (ayrıca, üstelik)

d'ora in poi (bundan sonra)

d'accordo (kabul, tamam, peki)

d'altra parte (öte yandan)

Diğer durumlarda kesme işareti kullanılmaz.

casa da affittare (kiralık ev)

legna da ardere (yakacak odun)

di edati

Her zaman kesme işaretiyle arkasından gelen kelimeye bağlanabilir. Ancak bu genellikle anlatıma hareket katmak amacıyla yapılır.

l'arte d'insegnare (öğretme sanatı)

avere voglia d'andare a Milano (Milano'ya gitmeyi istemek)

d'inverno (kışın)

il morfologia - şekil bilgisi (kelime çeşitleri)

İtalyancada dokuz tane kelime çeşidi vardır. Bu kelime çeşitlerinden bir kısmı cins ve sayıya göre değişiklik gösterir. Eril veya dişi, tekil veya çoğul olmalarına göre farklı ekler alırlar. Bazıları ise cins ve sayıya göre değişmezler. Değişen kelime çeşitlerine **variabili** değişmeyen kelime çeşitlerine ise **invariabili** denir.

Değişen kelime çeşitleri:

1. **NOMI** isimler (kitap, çiçek, Roberto, bellezza)
2. **ARTICOLI** harfitarifler (il, la, lo, i, le, gli)
3. **AGGETTIVI** sıfatlar (nuova, rosa, questo, mio)
4. **PRONOMI** zamirler (tu, lui, gli, miei)
5. **VERBI** fiiller (venire, essere, leggere)

Değişmeyen kelime çeşitleri:

1. **AVVERBI** zarflar (**bene, oggi, qua, ci**)
2. **PREPOSIZIONI** edatlar (**di, in, su, per**)
3. **CONGIUNZIONI** bağlaçlar (**e, anche, però, cioè**)
4. **INTERIEZIONE** ünlemler (**ah!, ecco!, bravo!, viva!**)

NOMI – İSİMLER

nomi comuni - cins isimler
 nomi propri - özel isimler
 nomi astratti - soyut isimler
 nomi collettivi - topluluk isimleri
 nomi composti - birleşik isimler
 nomi alterati - anlamca değişmiş isimler
 nomi derivati - türemiş isimler

ismin tanımı

Soyut ve somut kavramları adlandıran sözcüklere isim denir.

libro (kitap)	Giorgio
gatto (kedi)	Milano
stella (yıldız)	Francia (Fransa)
studente (öğrenci)	Turchia (Türkiye)
uomo (adam)	Berk
casa (ev)	Signor Cavagnaro
popolo (halk)	gioventù (gençlik)
gruppo (takım)	bellezza (güzellik)
esercito (ordu)	ricchezza (zenginlik)

sözcükleri birer isimdir

isimlerin türleri

İtalyancadaki isimleri dört grupta toplayabiliriz:

1. nomi comuni	cins isimler
2. nomi propri	özel isimler
3. nomi astratti	soyut isimler
4. nomi collettivi	topluluk isimleri

Şimdi bu grupları tek tek inceleyelim:

1. **nomi comuni** - cins isimler

Aynı cinsten olan bütün varlıkları belirten isimlerdir. Örneğin, **gatto** (kedi) sözcüğü tüm kediler için kullanılır.

quaderno (defter)	fiore (çiçek)
cane (köpek)	ragazza (genç kız)
studente (öğrenci)	tavolo (masa)
insegnante (öğretmen)	madre (anne)
uomo (adam)	monte (dağ)
fiume (nehir)	mare (deniz)

sözcükleri gösterdikleri varlıkların tümüne aittirler. Bunlar birer **nome comune** - cins isimdir.

2. **nomi propri** - özel isimler

Yalnızca belli bir varlığa ait olan isimlerdir. Genellikle şahıs, yer gibi varlıklar için kullanılan bu isimlere **nomi propri** - özel isimler denir.

Stefano	Alpi (Alpler)
Signorina Bellucci	Parigi (Paris)
Canan	Spagna (İspanya)
İstanbul	Francia (Fransa)
Roma	Venezia (Venedik)

Bu isimlerin baş harfleri her zaman büyük harfle yazılır.

3. nomi astratti - soyut isimler

Yalnızca düşünebildiğimiz fakat cins isimler gibi elle tutulup gözle görülemeyen kavramları isimlendirirler. Bu isimlere **nomi astratti** - soyut isimler denir.

bellezza (güzellik)	bontà (iyilik)
speranza (umut)	amore (sevgi)
paura (korku)	vecchiaia (yaşlılık)
fedeltà (sadakat)	gioia (sevinç)

4. nomi collettivi - topluluk isimleri

Varlıkları bir bütün olarak belirten sözcüklere **nomi collettivi** - topluluk isimleri denir.

esercito (ordu)	gruppo (grup)
popolo (halk)	famiglia (aile)
folla (kalabalık, halk)	gente (halk, insanlar)
flotta (donanma, filo)	tribù (kabile, boy)
mobilia (mobilya)	scolaresca (öğrenci grubu)
fogliame (yapraklar)	vasellame (çanak, çömlek)
bestiame (sürü hayvanları, evcil hayvanlar)	

İsimleri yapılarına göre de bazı isimler alırlar:

nomi composti - birleşik isimler

İncelediğimiz isimlerden bazıları iki veya daha fazla kelime halinde birleşerek başka kelimeler ortaya çıkarabilirler. Bu kelimelere **nomi composti** - birleşik isimler denir.

ferrovia (demiryolu)	capoluogo (bölge merkezi)
portacenere (külablası)	arcobaleno (gökkuşağı)
portafoglio (para cüzdanı)	guardaroba (gardrop)
apribottiglie (açacak)	pianoforte (piyano)
pellerossa (kızılderili)	capolavoro (başyapıt)

Birleşik isimler beş şekilde meydana gelebilirler:

a. due nomi (iki isim)

madreperla (sedef) madre - perla
ferrovia (demiryolu) ferro - via
capolavoro (başyapıt, şaheser) capo - lavoro

b. un nome e un aggettivo (bir isim ve bir sıfat)

cassaforte (çelik para kasası) cassa - forte
biancospino (akdiken) bianco - spino
buonumore (keyif) buon - umore

c. due aggettivi (iki sıfat)

pianoforte (piyano) piano - forte
sordomuto (sağır-dilsiz) sordo - muto
agrodolce (ekşimsi) agro - dolce

d. un verbo e un nome (bir fiil ve bir isim)

portaombrelli (şemsiyelik) porta - ombrelli
spazzaneve (kar temizleyici) spazza - neve

cantastorie (saz şairi) **canta** – **storie**

e. due verbi (iki fiil)

saliscendi (kapı sürgüsü) **salì** – **scendi**

dormiveglia (yarı uyku hali) **dormi** – **veglia**

giravolta (dolambaç) **gira** – **volta**

nomi alterati – anlamca değişmiş isimler

İsimlere eklenen bazı son ekler o isimlerin anlamını değiştirebilir, bunlara **nomi alterati** adı verilir.

Bu isimler dört gruba ayrılırlar:

a. diminutivi – küçüklük anlamı verenler

İsme küçüklük anlamı verirler. İsmin köküne genellikle şu ekler getirilir: **ino, ina, etto, etta, ello, ella, icino, icina, icello, icella**

tavolo (masa)

tavolino (küçük masa)

gatta (dişi kedi)

gattina (yavru dişi kedi)

libro (kitap)

libretto (kitapçık)

lume (ışık)

luminoso (zayıf ışık)

bimba (kız çocuğu)

bimbetta (küçük kız çocuğu)

vento (rüzgar)

venticello (hafif rüzgar)

b. accrescitivi – büyüklük anlamı verenler

İsme büyüklük anlamı verirler. İsmin köküne **one, ona** ekleri getirilerek yapılır.

libro (kitap)

librone (kalın, büyük kitap)

donna (kadın)

donnona (iri kadın)

ragazza (kız)

ragazzona (iri kız)

c. vezzaggiativi – küçüklük, incelik anlamı verenler

İsme küçüklük, incelik anlamı katarlar. İsmin köküne **uccio, uccia, uzza, erello, erella, oia, ettina** ekleri getirilerek yapılır. Ayrıca **diminutivi** için kullanılan son ekler de getirilebilir.

bambino (çocuk)

bambinello (küçük çocuk)

fiume (ırmak, nehir)

fiumicello (çay)

bocca (ağız)

boccuccia (küçük ağız)

casa (ev)

casina (küçük ev)

d. dispregiativi – küçümseme anlamı verenler

İsme küçümseme, çirkinlik anlamı katar. İsmin köküne **accio, accia, astro, astra, ucolo, ucola, onzolo, upola, aglia** ekleri getirilir.

ragazzo (genç, çocuk)

ragazzaccio (serseri, sokak çocuğu)

lingua (dil)

linguaccia (arkadan konuşan, çamur atan)

poeta (şair)

poetucolo (zavallı şair)

gente (halk, insanlar)

gentaglia (ayak takımı)

nomi derivati – türemiş isimler

Başka kelimelerden türemiş isimlerdir. İsimlerden, sıfatlardan ya da fiillerden türeyebilirler.

isimden türeyenler

arte (sanat)

artista (sanatçı)

orto (bostan)

ortolano (bostancı)

giardino (bahçe)
campana (çan)
guerra (savaş)
corte (saray)
libro (kitap)
grembo (kucak, bağır)
bosco (koru, ormanlık)
mandria (hayvan sürüsü)

giardiniere (bahçıvan)
campanile (çan kulesi)
guerriero (savaşçı)
cortigiano (saraylı)
libreria (kitapçı, kütüphane)
grempiule (önlük)
boscaiolo (oduncu, ormancı)
mandriano (çoban)

fiilden türeyenler

ignorare (bilmemek, bilmezlikten gelmek)
calpestare (ezip geçmek, kalabalığın ayak patırtısı)
ronzare (vızıldamak, uğuldamak)
vincere (kazanmak, galip gelmek)
dormire (uyumak, yatmak)
sıfattan türeyenler

bello (güzel)
altero (kibirli, kendini beğenmiş)
bravo (iyi, becerikli, usta)
chiaro (parlak, açık, net)
avaro (cimri)
cortese (nazik, kibar, saygılı)
molto (çok)

ignoranza (bilgisizlik)

calpestio (bir çiğnemek)

ronzio (vızıltı, uğultu)
vincita (kazanç, galibiyet)
dormitorio (yatakhane)

bellezza (güzellik)
alterigia (kibir)
bravura (ustalık, beceriklilik)
chiarore (aydınlık)
avarizia (cimrilik)
cortesie (nezaket, saygı)
moltitudine (çokluk)

GENERE – CİNS

eril isimler
 dişil isimler
 her iki cinsten de aynı yazılan isimler
 tek bir cinsi olan isimler
 eril isimlerin dişil şekilleri

İtalyancada isimler **maschile** - eril veya **femminile** - dişil olmak üzere iki gruba ayrılırlar. Fransızca ve Almancada olduğu gibi İtalyancada da nesnelerin cinsiyeti vardır ve tanım edatlarıyla (**il, lo, i, gli, la, le**) kullanılırlar. (Bu ayrıma **articoli** - tanım edatları konusunda genişçe yer verilecektir.)

1. maschile eril (erkek) cins

Uomo (adam), **padre** (baba), **bambino** (erkek çocuk), **libro** (kitap), **fiore** (çiçek) gibi isimler **maschile** - eril cinstir.

2. femminile dişil (dişi) cins

Donna (kadın), **madre** (anne), **bambina** (kız çocuk), **strada** (yol), **poltrona** (koltuk) gibi isimler **femminile** - dişil cinstir.

maschile (eril) isimler

1. o harfiyle biten isimler:

uomo (adam)

cavallo (at)

libro (kitap)

gatto (kedi)

Ancak **o** harfiyle bittiği halde, **femminile** olan bazı istisnalar vardır.

Bunlardan bazıları:

mano (el)

dinamo (dynamo)

eco (yankı)

radio (radyo)

2. e harfiyle biten bazı isimler:

cuore (kalp)

fiore (çiçek)

padre (baba)

3. Ayların ve günlerin isimleri:

gennaio (ocak)

lunedì (pazartesi)

maggio (mayıs)

giovedì (perşembe)

Ancak haftanın günlerinden birinde bir istisna söz konusudur.

domenica (pazar) femminile'dir.

femminile (dişil) isimler

1. **a** harfiyle biten isimler:

penna (kalem)

rosa (gül)

borsa (çanta)

mela (elma)

Ancak **a** harfiyle bittiği halde **maschile** olan bazı isimler vardır:

poeta (şair)

monarca (hükümdar)

problema (sorun)

teorema (teorem)

pianeta (gezegen)

prisma (prizma)

duca (dük)

dramma (dram, drama)

dogma (dogma)

giornalista (gazeteci)

poema (şiir)

tema (konu)

panorama (manzara)

schema (taslak)

clima (iklim)

sistema (düzen, sistem)

politeama (tiyatro salonu)

2. **e** harfiyle biten bazı isimler:

madre (anne)

carne (et)

sete (susuzluk)

tosse (öksürük)

3. **i** ve **ù** harfleriyle biten isimler:

eclissi (tutulma)

tesi (tez, iddia)

metropoli (metropol)

virtù (erdem)

crisi (bunalım)

tisi (verem)

schiavitù (esaret)

gioventù (gençlik)

her iki cinsten de aynı yazılan isimler

Bazı isimlerin hem **maschile** hem de **femminile** şekilleri aynıdır. Bu isimlerin cinslerini belirlemenin tek yolu tanım edatlarına bakmaktır. Örneğin **il nipote** erkek torun anlamına gelirken, **la nipote** kız torun anlamına gelmektedir.

maschile

il nipote torun
il giovane genç
il consorte eş
il pianista piyanist
il cantante şarkıcı
il reggente vekil
il fiorista çiçekçi
il dentista dişçi
il collega meslektaş
il dirigente yönetici
un artista bir sanatçı
un ospite bir misafir
un Francese bir Fransız

femminile

la nipote
la giovane
la consorte
la pianista
la cantante
la reggente
la fiorista
la dentista
la collega
la dirigente
un'artista
un'ospite
una Francese

tek bir cinsi olan isimler

Bazı isimler yalnızca tek bir cins için kullanılır.

maschile isimler

il cammello (deve)

il leopardo (leopar)

il corvo (karga)

il serpente (yılan)

lo sciacallo (çakal)
lo scoiattolo (sincap)

lo scorpione (akrep)
il topo (fare)

femminile isimler

l'aquila (kartal)
la rondine (kırlangıç)
la lucertola (kertenkele)
l'ape (arı)

la pantera (panter)
la lepre (tavşan)
la mosca (sinek)
la scimmia (maymun)

Bu durumların dışında birşey sözkonusu ise cinsi ayrıca belirtmek gerekir.

il corvo femmina (dişi karga)
la lepre maschio (erkek tavşan)

veya;

la femmina del corvo
il maschio della lepre de denilebilir.

eril isimlerin dişil şekilleri

Bazı maschile isimler birtakım yollarla femminile hale de getirilebilirler:

1- Maschile ismin son eki **a** olarak değiştirilir:

cameriere (erkek garson)	cameriera (kadın garson)
figlio (erkek evlat)	figlia (kız evlat)
bambino (erkek çocuk)	bambina (kız çocuk)
gatto (erkek kedi)	gatta (dişi kedi)
cuoco (erkek aşçı)	cuoca (kadın aşçı)
cavallo (at)	cavalla (kısrak)
sarto (erkek terzi)	sarta (kadın terzi)
amico (erkek arkadaş)	amica (kız arkadaş)
signore (bay)	signora (bayan)
padrone (erkek patron)	padrona (kadın patron)

2- Mashile ismin son eki **essa** olarak değiştirilir:

studente (erkek öğrenci)	studentessa (kız öğrenci)
oeta (erkek şair)	poetessa (kadın şair)
principe (prens)	principessa (prenses)
conte (kont)	contessa (kontes)
duca (dük)	duchessa (düşes)
dottore (erkek doktor)	dottoressa (kadın doktor)
professore (erkek öğretmen)	professoressa (kadın öğretmen)

leone (erkek aslan)	leonessa (dişi aslan)
elefante (erkek fil)	elefantessa (dişi fil)
presidente (erkek başkan)	presidentessa (kadın başkan)
avvocato (erkek avukat)	avvocatessa (kadın avukat)

3- İsmi sonuna **ina** eki konur:

re (kral)	regina (kraliçe)
zar (çar)	zarina (çariçe)
eroe (erkek kahraman)	eroina (kadın kahraman)
gallo (horoz)	gallina (tavuk)

4- -tore bitimli maschile isimler **trice** ekini alır:

autore (erkek yazar)	autrice (kadın yazar)
vincitore (erkek galip)	vincitrice (kadın galip)
attore (aktör)	attrice (aktris)
direttore (erkek yönetici)	diretrice (kadın yönetici)
pittore (erkek ressam)	pittrice (kadın ressam)
scultore (erkek heykeltıraş)	scultrice (kadın heykeltıraş)
benefattore (erkek)	benefattrice (kadın hayırsever)

hayırsever)	
lavoratore (erkek işçi)	lavoratrice (kadın işçi)
imperatore (erkek hükümdar)	imperatrice (kadın hükümdar)
cucitore (erkek dikişçi)	cucitrice (kadın dikişçi)

5- Bazı isimlerin maschile ve femminile şekilleri ise birbirinden tamamen farklıdır:

uomo (adam)	donna (kadın)
fratello (erkek kardeş)	sorella (kızkardeş)
padre (baba)	madre (anne)
celibe (bekar erkek)	nubile (bekar kadın)
genero (damat)	nuora (gelin)
maschio (erkek)	femmina (kadın)
frate (rahip)	suora (rahibe)
marito (koca)	moglie (eş)
bue (öküz)	mucca (inek)
montone (koç)	pecora (koyun)
porco (domuz)	scrofa (dişi domuz)

PLURALE - ÇOĞUL

plurali irregolari - düzensizler

nomi con doppio plurale - iki farklı çoğul şekli olanlar

plurale dei nomi composti - birleşik isimlerin çoğulu

Sayılarına göre isimler tekil ya da çoğul olurlar. İtalyancada isimleri çoğul yapmak için birtakım kurallar vardır.

maschile isimler için:

1. **-o** ile biten isimler çoğulda **-i** ekini alırlar:

giorno (gün)	giorni (günler)
libro (kitap)	libri (kitaplar)
cavallo (at)	cavalli (atlar)

2. **-co** ve **go** ile biten isimler çoğul olurken 'g' ve 'k' sesinin korunması gerektiğinden **-chi** ve **-ghi** olurlar:

banco (sıra)	banchi (sıralar)
gioco (oyun)	giochi (oyunlar)
fuoco (ateş)	fuochi (ateşler)
luogo (yer)	luoghi (yerler)
albergo (otel)	alberghi (oteller)
lago (göl)	laghi (göllere)
cuoco (aşçı)	cuochi (aşçılar)
ago (iğne)	aghi (iğneler)

Bazı maschile kelimeler **-a** ile bitebilirler. Bu durumda da aynı kural geçerlidir. Örneğin:

duca (dük)	duchi (dükler)
monarca (hükümdar)	monarchi (hükümdarlar)
collega (meslektaş)	colleghe (meslektaşlar)

Ancak bazı kelimeler 'g' ve 'k' sesini koruyamadan **-ci** ve **-gi** ekini alırlar.

asparago (kuşkonmaz)	asparagi (kuşkonmazlar)
monaco (rahip)	monaci (rahipler)
porco (domuz)	porci (domuzlar)
parroco (papaz)	parroci (papazlar)
greco (yunanlı)	greci (yunanlılar)
austriaco (avusturyalı)	austriaci (avusturyalılar)
3. -ico ile biten isimler çoğul olurken -ici veya -ichi ekini alırlar:	
amico (arkadaş)	amici (arkadaşlar)
medico (doktor)	medici (doktorlar)

nemico (düşman)	nemici (düşmanlar)
incarico (görev)	incarichi (görevler)
fico (incir)	fichi (incirler)
valico (geçit)	valichi (geçitler)
pizzico (çimdik)	pizzichi (çimdikler)

-ico ile biten sıfatlar da çoğulda **-ici** ekini alırlar.
laico (laik) **laici** (laikler)
magico (sihirli) **magici** (sihirliler)
classico (klasik) **classici** (klasikler)
arcaico (eski) **arcaici** (eskiler)

4. **-io** ile biten isimlerde (i) seslisi vurgusuz ise çoğul kullanımda **-i**, vurgulu ise **-ii** halini alır:

figlio (oğul)	figli (oğullar)
viaggio (yolculuk)	viaggi (yolculuklar)
occhio (göz)	occhi (gözler)
bacio (öpücük)	baci (öpücükler)
libraio (kitapçı)	librai (kitapçılar)
guaio (dert)	guai (dertler)
fantoccio (kukla)	fantocci (kuklalar)
studio (çalışma)	studi (çalışmalar)

zio (amca)	zii (amcalar)
addio (veda)	addii (vedalar)
mormorio (mırıltı)	mormorii (mırıltılar)
leggio (ayaklı sehpa)	leggii (ayaklı sehpalar)
ronzio (uğultu)	ronzii (uğultular)
fruscio (hışırtı)	fruscii (hışırtılar)

Sonundaki **-i** harfi vurgusuz olduğu halde başka isimlerle karıştırılmaması için bazı isimler çoğulda **ii** halini alabilir.

suicidio (intihar) **suicidii** (intiharlar)
Suicida kelimesi 'intihar eden' anlamına gelir ve çoğulu **suicidi**'dir. Bu kelimeyle karıştırmamak için **suicidio**'nun çoğulu **suicidii** olmuştur.

tempio (tapınak) **tempii (templi)** (tapınaklar)

Tempo (zaman) kelimesinin çoğulu olan **tempi** ile karıştırmamak için bu yola başvurulmuştur.

5. **-e** bitimli isimler çoğulda **-i** ekini alırlar:

giornale (gazete)	giornali (gazeteler)
fiore (çiçek)	fiori (çiçekler)
mese (ay)	mesi (aylar)
padre (baba)	padri (babalar)

6. **-a** bitimli isimlerde de yine çoğul hali **-i** olur:

poeta (şair)	poeti (şairler)
programma (program)	programmi (programlar)
tema (konu)	temi (konular)

7. **-ologo** ve bitimli isimlerin çoğulu bazen **-gi** bazen de **-ghi** olur.

archeologo (arkeolog)	archeologi (arkeologlar)
filologo (filolog)	filologi (filologlar)
antropologo (antropolog)	antropologi (antropologlar)

catalogo (katalog)	cataloghi (kataloglar)
dialogo (diyalog)	dialoghi (diyaloglar)
monologo (monolog)	monologhi (monologlar)

8. **-ista** ile biten isimlerin çoğulu **-i** bitimini alır:

artista (sanatçı)
giornalista (gazeteci)
regista (yönetmen)

artisti (sanatçılar)
giornalisti (gazeteciler)
registi (yönetmenler)

femminile isimler için:

1. **-e** bitimli isimler çoğulda **-i** ekini alırlar:

lezione (ders)
neve (kar)
nave (gemi)
parete (duvar)
madre (anne)
volpe (tilki)
veste (giysi)

lezioni (dersler)
nevi (karlar)
navi (gemiler)
pareti (duvarlar)
madri (anneler)
volpi (tilkiler)
vesti (giysiler)

2. **-a** bitimli isimler çoğulda **-e** seslisiyle biterler:

ragazza (genç kız)
casa (ev)
gonna (etek)
borsa (çanta)
rosa (gül)
gallina (tavuk)
tavola (masa)

ragazze (genç kızlar)
case (evler)
gonne (etekler)
borse (çantalar)
rose (güller)
galline (tavuklar)
tavole (masalar)

3. **-ca** ve **-ga** ile biten isimleri çoğul hale getirmek için sonlarını **-che** ve **-ghe** olarak değiştirmek gerekir:

banca (banka)
bocca (ağız)
amica (arkadaş)
barca (sandal)
collega (meslektaş)
riga (çizgi)
bottega (mağaza)
maga (büyücü kadın)
foca (fok balığı)
fatica (yorucu iş)
formica (karınca)
alga (suyosunu)

banche (bankalar)
bocche (ağızlar)
amiche (arkadaşlar)
barche (sandallar)
colleghe (meslektaşlar)
righe (çizgiler)
botteghe (mağazalar)
maghe (büyücü kadınlar)
focche (fok balıkları)
fatiche (yorucu işler)
formiche (karıncalar)
alghe (suyosunları)

4. **-cia** ve **-gia** bitimli isimlerde kelimenin vurgusu (i) seslisi üzerinde değilse çoğulda **-ce** ve **-ge**, (i) seslisi vurgulu ise çoğulda **-cie** ve **-gie** halini alır.

goccia (damla)
arancia (portakal)
minaccia (tehdit)
roccia (kaya)
mancia (bahşiş)
focaccia (çörek)
guancia (yanak)
fascia (şerit)
lancia (mızrak)
farmacia (eczane)
scia (iz)

gocce (damlalar)
arance (portakallar)
minacce (tehditler)
rocce (kayalar)
mance (bahşişler)
focacce (çörekler)
guance (yanaklar)
fasce (şeritler)
lance (mızraklar)
farmacie (eczaneler)
scie (izler)

-i seslisinde vurgu olmadığı halde başka kelimelerle karıştırılmaması açısından bazı isimlerin sonuna **-cie** gelir.

camicia (gömlek) **camicie** (gömlekler)
(il **camice** - beyaz önlük ile karıştırmamak için.)

audacia (atılganlık) **audacie** (atılganlıklar)
(**audace** – atılgan sıfatıyla karıştırmamak için.)

spiaggia (kumsal) **spiagge** (kumsallar)
pioggia (yağmur) **piogge** (yağmurlar)
frangia (püskül) **frange** (püsküller)
valigia (valiz) **valige** (valizler)

bugia (yalan) **bugie** (yalanlar)
ciliegia (kiraz) **ciliegie** (kirazlar)
nostalgia (özlem) **nostalgie** (özlemler)

Latince'den gelip, sonundaki –i seslisini koruyan bazı isimler de vardır.

acacia (akasya) **acacie** (akasyalar)
fiducia (güven) **fiducie** (güvenler)
provincia (il) **provincie** (iller)
règia (idare) **règie** (idareler)

5. -ista ile biten isimler çoğulda -iste halini alırlar:

artista (sanatçı) **artiste** (sanatçılar)
pianista (piyanist) **pianiste** (piyanistler)
farmacista (eczacı) **farmaciste** (eczacılar)
giornalista (gazeteci) **giornaliste** (gazeteciler)

çoğulda değişmeyen kelimeler:

1. -i bitimli kelimeler:

il brindisi (kutlama) **i brindisi** (kutlamalar)
la crisi (kriz) **le crisi** (krizler)
l'analisi (tahlil) **le analisi** (tahliller)
la sintesi (sentez) **le sintesi** (sentezler)
l'oasi (vaha) **le oasi** (vahalar)
la tesi (varsayım) **le tesi** (varsayımlar)
l'ipotesi (olasılık) **le ipotesi** (olasılıklar)
la metropoli (metropol) **le metropoli** (metropoller)

2. -ie bitimli isimler:

la serie (dizi) **le serie** (diziler)
la specie (tür) **le specie** (türler)
la carie (diş çürüğü) **le carie** (diş çürükleri)

Ancak bu kurala uymayan bazı kelimeler vardır:

la moglie (eş) **le mogli** (eşler)
la superficie (yüzey) **le superfici** (yüzeyler)

3. Sesli harfte vurgu olan isimler:

il caffè (kahve) **i caffè** (kahveler)
la città (şehir) **le città** (şehirler)
il tabù (tabu) **i tabù** (tabular)
la virtù (erdem) **le virtù** (erdemler)
il falò (kamp ateşi) **i falò** (kamp ateşleri)

1. Tek heceli isimler:

il re (kral) **i re** (krallar)
il zar (çar) **i zar** (çarlar)
la gru (turna) **le gru** (turnalar)

5. Kısaltılmış isimler:

l'auto (araba) **le auto** (arabalar)

la moto (motosiklet)	le moto (motosikletler)
la foto (fotoğraf)	le foto (fotoğraflar)
la radio (radyo)	le radio (radyolar)

6. -a ile biten bazı maschile isimler:

il vaglia (havale)	i vaglia (havaleler)
il sosia (benzer)	i sosia (benzerler)
il gorilla (goril)	i gorilla (goriller)
il boa (boa yılanı)	i boa (boa yılanları)
il cinema (sinema)	i cinema (sinemalar)
il cobra (kobra yılanı)	i cobra (kobra yılanları)

7. Yabancı kelimeler:

il bar (bar)	i bar (barlar)
lo sport (spor)	gli sport (sporlar)
il film (film)	i film (filmler)
il gas (gaz)	i gas (gazlar)
il bazar (pazar)	i bazar (pazarlar)
l'autobus (otobüs)	gli autobus (otobüsler)

plurali irregolari (düzensizler)

1. -o ile biten bazı maschile isimler çoğulda -a'ya dönüşebilirler:

l'uovo (yumurta)	le uova (yumurtalar)
il riso (gülümseme)	le risa (gülümsemeler)
il paio (çift)	le paia (çiftler)
il miglio (mil)	le miglia (miller)

2. -a ile biten bazı femminile isimler çoğulda -i olur:

l'ala (kanat)	le ali (kanatlar)
l'arma (silah)	le armi (silahlar)

3. Bazı isimlerin çoğulu ise tamamen farklıdır:

l'uomo (adam)	gli uomini (adamlar)
la mano (el)	le mani (eller)
il Dio (Tanrı)	gli Dei (Tanrılar)
il tempio (tapınak)	i templi (tapınaklar)
il bue (öküz)	i buoi (öküzler)

1. Bazı isimlerin çoğulu yoktur, yalnızca tekil halde kullanılır:

la fame (açlık)	la sete (susuzluk)
la prole (çoluk çocuk)	il senape (hardal)
il miele (bal)	il latte (süt)
la fame (açlık)	il pepe (karabiber)
il brio (neşe, canlılık)	il sangue (kan)
la gente (insanlar)	l'esercito (ordu)
il senno (sağduyu)	

5. Bazı isimler ise her zaman çoğul halde kullanılır:

i calzoni (pantolon)	gli occhiali (gözlük)
le forbici (makas)	gli annali (tarihi olaylar)
le ferie (tatil, izin)	i bronchi (bronş)
le cesoie (budama makası)	i dintorni (çevre)
le esequie (cenaze)	le fauci (hayvan boğazı)
le manette (kelepçe)	le moine (naz)
i maccheroni (uzun çubuk makarna)	le molle (ateş maşası)
le nozze (düğün)	le fattezze (yüz çizgileri)
i pantaloni (pantolon)	i posterì (gelecek kuşaklar)
le spezie (baharat)	gli spinaci (ıspanak)
	le stoviglie (sofra takımı)

i trampoli (koltuk değneği) **gli sponsali** (düğün)
le tenebre (karanlık) **i viveri** (yiyecekler)

Bazı coğrafi isimler de her zaman çoğul kullanılır.

le Ande (And dağları) **le Baleari** (Balear adaları)
i Pirenei (Pirene dağları)

nomi con doppio plurale - iki farklı çoğul şekli olanlar

-o ile biten bazı maschile isimler hem -i hem de -a bitimli olabilir. İkisinde de farklı anlamlar ortaya çıkar:

il braccio (kol)
le braccia (vücuttaki kollar)
i bracci (nehir, koltuk vs. kolları)
il fondamento (temel)
le fondamenta (bir evin temelleri)
i fondamenti (bir bilim dalının temel öğeleri)
il labbro (dudak)
le labbra (dudaklar)
i labbri (vazo, yara vs. kenarları)
il ciglio (kirpik)
le ciglia (gözdeki kirpikler)
i cigli (uçurum, yol vs. kenarları)
il muro (duvar)
le mura (şehir surları)
i muri (evin, vs., duvarları)
il membro (üye, organ)
le membra (vücudun organları)
i membri (kulüp, dernek vs. üyeleri)
grido (bağırma, çığlık)
i gridi (hayvanların çığlıkları)
le grida (insanların çığlıkları)
il frutto (meyve, kazanç)
i frutti (bir işin kazançları)
le frutta (yenilen meyveler)
il gesto (davranış, el kol hareketleri)
i gesti (el hareketleri)
le gesta (kahramanca girişimler)
l'osso (kemik)
gli ossi (hayvan kemikleri)
le ossa (insan kemikleri)

Bazı kelimelerin her iki çoğul çeşidi de aynı anlamı taşır:

ginocchio (diz)
i ginocchi - le ginocchia (dizler)

orecchio (kulak)
gli orecchi - le orecchie (kulaklar)
sopracciglio (kaş)
i sopraccigli - le sopracciglia (kaşlar)

plurale dei nomi composti - birleşik isimlerin çoğulu

Birleşik isimleri çoğul yaparken kelimelerin hangi kelime çeşitlerinden oluştuğunu saptamak gerekir. Oluşumlarına göre farklı kuralları vardır:

1. İki isimden meydana geliyorsa, yalnız ikinci kelimenin sonundaki harfler değiştirilir:

ferrovia (demiryolu) **ferrovie** (demiryolları)
l'arcobaleno (gökkuşağı) **gli arcobaleni** (gökkuşaıkları)
cavolfiore (karnıbahar) **cavolfiori** (karnıbaharlar)

madreperla (sedef) **madreperle** (sedefler)
 Ancak bazı kelimeler bu kurala uymaz ve her iki isim de değiştirilir:
cassapanca (tahta kanepe) **cassepanche** (tahta kanepeler)
pescecan (köpekbalığı) **pescicani** (köpek balıkları)
pomodoro (domates) kelimesinin üç çoğul şekli vardır:
pomodori (en çok kullanılanı budur)
pomidoro veya
pomidori

2. Bir isim ve bir sıfattan oluşuyorsa her ikisi de değişir:
cassaforte (para kasası) **casseforti** (para kasaları)
pellierossa (kızılderili) **pellirosse** (kızılderililer)
terraccotta (pişmiş toprak) **terrecotte** (pişmiş topraklar)
 Ancak bazı kelimeler bu kurala uymaz, sadece ikinci kelimeleri değiştirilir:

pianoforte (piyano) **pianoforti** (piyanolar)
palcoscenico (sahne) **palcoscenici** (sahneler)

3. Bir sıfat ve ardından bir isimden oluşuyorsa, sadece ikinci kelime değiştirilir:

bassorilievo (kabartma) **bassorilievi** (kabartmalar)
francobollo (posta pulu) **francobolli** (posta pulları)
altoparlante (hoparlör) **altoparlanti** (hoparlörler)

Ancak bazı kelimeler bu kurala uymaz, iki ögesi de değiştirilir:

mezzaluna (hilal) **mezzelune** (hilaller)
bassofondo (sığ yer) **bassifondi** (sığ yerler)
mezzanotte (geceyarısı) **mezenotti** (geceyarıları)

4. Bir edat ve bir isimden oluşan birleşik isimler çoğulda ya olduğu gibi kalır ya da ikinci kelimenin son eki değiştirilir:

il fuoribordo (takma motor) **i fuoribordo** (takma motorlar)
 Fark anlaşılсын diye **articolo** - tanım edatı kullanılmıştır.

soprattassa (ek vergi) **soprattasse** (ek vergiler)
sottufficiale (astsubay) **sottufficiali** (astsubaylar)

5. İki fiilden, bir fiil ve bir isimden, bir fiil ve bir zarftan oluşuyorsa, değişmezler:

l'apribottiglie (açacak) **gli apribottiglie** (açacaklar)
il portacenere (kül tablası) **i portacenere** (kül tablaları)
il cavalcavia (üst geçit) **i cavalcavia** (üstgeçitler)
il fuggifuggi (kaçışma) **i fuggifuggi** (kaçışmalar)
il portachiavi (anahtarlık) **i portachiavi** (anahtarlıklar)
il parapetto (korkuluk) **i parapetto** (korkuluklar)
il portavoce (sözcü) **i portavoce** (sözcüler)

Ancak bu kurala uymayan bazı kelimeler vardır. Eğer isim **maschile** - eril ve **singolare** - tekil ise -i bitimini alır:

passaporto (pasaport) **passaporti** (pasaportlar)
asciugamano (havlu) **asciugamani** (havlular)
grattacielo (gökdelen) **grattaciel** (gökdelenler)
grattacapo (sıkıntı) **grattacapi** (sıkıntılar)

6. **Capo** kelimesiyle oluşturulan birleşik isimlerde belirli bir kural yoktur, kelimenin kendisine göre farklı kullanımlar ortaya çıkar, her iki kelime de değişebilir:

capoluogo (bölge merkezi) **capiluoghi** (bölge merkezleri)
caposaldo (işaret noktası) **capisaldi** (işaret noktaları)

Yalnızca ilk kelime çoğul hale getirilebilir:

capostazione (istasyon şefi) **capistazione** (istasyon şefleri)
capoclasse (sınıf başkanı) **capiclasse** (sınıf başkanları)
capodanno (yılbaşı) **capidanno** (yılbaşları)

İkinci kelime değişikliğe uğrayabilir:

capolavoro (başyapıt)	capolavori (başyapıtlar)
capoverso (satırbaşı)	capoversi (satırbaşları)
capostipite (ilk ata)	capostipiti (ilk atalar)
capogiro (baş dönmesi)	capogiri (baş dönmeleri)
capocomico (baş oyuncu)	capocomici (baş oyuncular)

CASI DEI NOMI - İSİMLERİN HALLERİ

Türkçede bildiğimiz gibi ismin beş hali vardır. Bunların İtalyancadaki halleri şunlardır:

1- **nominativo** (yalın hali)

la casa (ev)

2- **accusativo** (-i hali)

la casa (evi)

3- **dativo** (-e hali)

a casa (eve)

4- **locativo** (-de hali)

in casa (evde)

5- **ablativo** (-den hali)

da casa (evden)

Bu beş halin dışında;

di casa (evin), **con la casa** (ev ile), **per la casa** (ev için), **sulla casa** (evin üstünde, ev hakkında) gibi kullanımları da vardır.

Edatlarla tanım edatlarının birleştikleri durumlar **preposizioni** - edatlar konusunda detaylıca anlatılacaktır.

caso possessivo - mülkiyet hali

İtalyancada isimlere aitlik anlamı vermek için **-di** eki kullanılır. Ancak özel isimler dışındaki isimlerin önüne **articolo** - tanım edatı geldiğinden **-di** edatı birtakım değişikliklere uğrar. Bu değişiklikler tanım edatları konusu işlendikten sonra daha iyi anlaşılacaktır:

	il	lo	i	gli	la	le
Di	del	dello	dei	degli	della	delle

gli occhi di lui (onun gözleri)

il gatto di Ayşegül (Ayşegül'ün kedisi)

la prima pagina del libro (kitabın ilk sayfası)

i colori del fiore (çiçeğin renkleri)

la cerniera dello zaino (sırt çantasının fermuarı)

il quaderno dello studente (öğrencinin defteri)

le acque dei fiumi (nehirlerin suları)

i giocattoli dei bambini (çocukların oyuncakları)

i lavori degli uomini (adamların işleri)

i problemi degli psicologi (psikologların sorunları)

l'amore della donna (kadının aşkı)

la borsa della madre (annenin çantası)

i giardini delle case (evlerin bahçeleri)

la gonna della zingara (çingenenin eteği)

ARTICOLI – TANIM EDATLARI (TANIMLIK)

articolo determinativo - belirtili tanım edatı

il tanım edatı (tanımlığı)

i tanım edatı (tanımlığı)

lo tanım edatı (tanımlığı)

l' tanım edatı (tanımlığı)

gli tanım edatı (tanımlığı)

la tanım edatı (tanımlığı)

le tanım edatı (tanımlığı)

belirtili tanım edatlarının kullanıldığı yerler

belirtili tanım edatlarının kullanılmadığı yerler

articolo indeterminativo - belirtisiz tanım edatı (tanımlık)

un tanım edatı

uno tanım edatı

una tanım edatı

un' tanım edatı

belirtisiz tanım edatlarının kullanıldığı yerler

belirtisiz tanım edatlarının kullanılmadığı yerler

İsimle birlikte kullanılan ve onu belirlemeye yarayan **articolo** – tanım edatının **determinativo** - belirtili ve **indeterminativo** - belirtisiz olmak üzere iki şekli vardır. Ayrıca bunlar eril ve dişi cins için de farklılıklar gösterir.

articolo determinativo - belirtili tanım edatı

Önüne geldiği isme belirlilik anlamı kazandıran **articolo determinativo** - belirtili tanım edatının cins ve sayıya göre farklı kullanımları şöyledir:

	singolare	plurale
maschile	il, lo, l'	i, gli
femminile	la, l'	le

il tanım edatı (tanımlığı)

il tanım edatı **s impura** ('s' harfinden sonra başka bir sessiz harf gelmesi durumu) **gn, pn, ps, x** ve **z** dışında diğer bütün sessiz harflerle başlayan **maschile** isimlerde kullanılır:

il tavolo	masa (bu masa - belli, sözü edilen masa)
il bambino	çocuk (belirli - bizce bilinen çocuk)
il viaggio	yolculuk (bu yolculuk - sözü edilen yolculuk)
il libro	kitap (belirli, bilinen kitap)
il fiore	çiçek (bu çiçek - belli, sözü edilen çiçek)
il cane	köpek (bu köpek – sözü edilen köpek)

i tanım edatı (tanımlığı)

i tanım edatı, **il** tanım edatıyla kullanılan isimleri çoğul yaparken onların önüne gelir:

i tavoli	masalar (bu masalar - belli, sözü edilen masalar)
i bambini	çocuklar (belirli - bizce bilinen çocuklar)
i viaggi	yolculuklar (bu yolculuklar - bilinen yolculuklar)
i libri	kitaplar (belirli, bilinen kitaplar)
i fiori	çiçekler (bu çiçekler - belli çiçekler)
i cani	köpekler (bu köpekler – sözü edilen köpekler)

Belirli olma durumu diğer bütün tanım edatları için de geçerlidir.

lo tanım edatı (tanımlığı)

lo tanım edatı **s impura** ('s' harfinden sonra başka bir sessiz harf gelmesi durumu), **gn, pn, ps, x** ve **z** ile başlayan **maschile** isimlerle kullanılır:

lo studente	öğrenci
lo gnomo	cin
lo psicologo	psikolog
lo zaino	sırt çantası
lo xilofono	ksilofon
lo studio	çalışma

l' tanım edatı (tanımlığı)

l' tanım edatı sesli harfle başlayan **maschile** isimler için kullanılır. Aslında **l'** **lo** tanım edatının **elisione** - ses düşmesi sonucunda ortaya çıkan halidir.

l'amico	arkadaş
l'albergo	otel
l'uccello	kuş
l'indirizzo	adres
l'inglese	ingiliz

gli tanım edatı (tanımlığı)

gli tanım edatı **lo** ve **l'** tanım edatlarının önüne geldiği isimleri çoğul yaparken kullanılır:

gli studenti	öğrenciler
gli gnomi	cinler
gli psicologi	psikologlar
gli zaini	sırt çantaları
gli xilofoni	ksilofonlar
gli studi	çalışmalar
gli amici	arkadaşlar
gli alberghi	oteller
gli uccelli	kuşlar
gli asini	eşekler
gl'indirizzi	adresler
gl'inglesi	ingilizler

Yalnızca **i** seslisiyle başlayan isimlerin çoğulunda elisione yapılabilir.

la tanım edatı (tanımlığı)

la tanım edatı sessiz harfle başlayan tüm **femminile** isimler için kullanılır:

la scuola	okul
la fortuna	şans
la stilista	modacı
la fragola	çilek
la bambola	oyuncak bebek
la madre	anne
la perla	inci

l' tanım edatı (tanımlığı)

l' tanım edatı da **la**'nın ses düşmesine uğramış halidir. Sesli harfle başlayan tüm **femminile** isimler için kullanılır:

l'amica	arkadaş
l'acqua	su
l'oliva	zeytin
l'isola	ada
l'italiana	İtalyan

le tanım edatı

le tanım edatı tüm **femminile** isimleri çoğul yapmak için kullanılır:

le scuole	okullar
le fortune	şanslar
le stiliste	modacılar
le fragole	çilekler
le bambole	oyuncak bebekler
le madre	anneler
le perle	inciler
le amiche	arkadaşlar
le acque	sular
le olive	zeytinler
le isole	adalar
le italiane	İtalyanlar

belirtili tanım edatlarının kullanıldığı yerler

1. Kategoriler, soyut isimler, dünyada tek olan şeyler ve madde isimleri için kullanılır:

i giovani	gençler
la frutta	meyve
la pazienza	sabır
la vita	hayat
la filosofia	felsefe
il caldo	sıcak
il sole	güneş

la luna	ay
l'argento	gümüş
lo zucchero	şeker
il sale	tuz

Ancak **preposizioni** - edatlarla birlikte kullanıldıklarında **articolo** kullanılmaz:

colpo di fortuna	talih kuşu
anello d'argento	gümüş yüzük

2. Spor türleri, takım isimleri, müzik türleri ve aletleri, danslar, renkler ve hastalıklar için kullanılır:

Il tennis e lo sci sono i miei sport preferiti.	Tenis ve kayak en çok sevdiğim sporlardır.
Il Milan e il Real Madrid sono squadre di calcio.	Milan ve Real Madrid futbol takımlarıdır.
Lui suona il piano.	O piyano çalar.
Vuole ballare il valzer?	Vals yapmak ister misiniz?
Mi piace il blu.	Mavi renk hoşuma gider.
Gli orecchioni è una malattia.	Kabakulak bir hastalıktır.

3. Vücuttaki organlarla ilgili durumlar, tüketim malları ve başlıca giyim eşyaları için kullanılır:

Semih ha i capelli neri.	Semih'in siyah saçları vardır.
Lei ha la televisione ma non la lavatrice.	Onun televizyonu var ama çamaşır makinesi yok.
Ozan non porta mai i calzini d'estate.	Ozan yazın asla çorap giymez.
Non ho l'orologio.	Saatim yok.

4. **Fare** - yapmak fiiliyle birlikte, iş ve meslek türlerini belirtmek için kullanılır:

Faccio l'avvocato.	Avukatlık yapıyorum.
Lei fa la giornalista.	O gazetecilik yapıyor.

Ancak **essere** - olmak fiiliyle kullanıldığında **articolo** kullanılmaz:

Sono avvocato.	Ben avukatım.
-----------------------	---------------

5. Bazı kelimelere **ogni** - her anlamı katmak için:

Vado al cinema ogni domenica.	Her pazar sinemaya giderim.
Lui lavora dieci mesi l'anno.	O yılda on ay çalışır. (Her yıl)

6. İyelik sıfatları ve zamirleri için kullanılır:

Dammi la mano.	Bana elini ver.
Non posso trovare la mia borsa, potresti darmi la tua?	Çantamı bulamıyorum, bana seninkini verebilir misin?

7. En üstünlük derecesindeki sıfatlar ve **prima, secondo** gibi sıra sayı sıfatlarının önünde kullanılır:

E' la ragazza piu' bella della classe.	O, sınıfın en güzel kızıdır.
Ho letto la prima pagina del libro.	Kitabın ilk sayfasını okudum.

8. Yabancı dillerin önünde kullanılır:

L'italiano e il francese sono le lingue neolatine.	İtalyanca ve Fransızca latineden türeyen dillerdir.
---	---

Ancak bu isimlerden önce **di** ve **in** edatları geliyorsa ve isimleri **parlare** - konuşmak, **insegnare** - öğretmek ve **studiare** - çalışmak fiilleri izliyorsa **articolo** kullanılmaz:

Lei non riesce a parlare	O İtalyanca konuşamaz.
---------------------------------	------------------------

italiano.

Hai il vocabolario di francese?

Fransızca sözlüğün var mı?

9. **Tutto** - her sıfatından sonra kullanılır:

Ho lavorato tutto il giorno.

Bütün gün çalıştım.

Il bambino ha mangiato tutta la torta.

Çocuk bütün pastayı yedi.

Tutti gli studenti volevano andare a casa.

Bütün öğrenciler eve gitmek istiyorlardı.

10. Bir ayın özel bir gününde ve yılların önünde kullanılır:

Mercoledì andremo al concerto.

Çarşamba konsere gideceğiz.

Ci vediamo sabato sera.

Cumartesi akşamı görüşürüz.

11. Zamanla ilgili anlatımlarda, **prossimo** - gelecek ve **scorso** - geçen sıfatlarıyla kullanılır:

Andrò a Milano il mese prossimo.

Gelecek ay Milano'ya gideceğim.

L'ho visto la settimana scorsa.

Geçen hafta onu gördüm.

Ancak günlerden sonra geldiğinde **articolo** kullanılmaz:

Andremo a Parigi martedì prossimo.

Gelecek salı Paris'e gideceğiz.

Lui è venuto da me giovedì scorso.

O bana geçen perşembe geldi.

12. Saatlerin önünde kullanılır:

Voglio andare alle sette. Telefonami all'una.

Saat yedide gitmek istiyorum.
Saat birde beni ara.

13. Mevsimlerden önce kullanılır:

La primavera è la mia stagione preferita.

İlkbahar en sevdiğim mevsimdir.

L'autunno scorso è stato molto bello per me.

Geçen sonbahar benim için çok güzeldi.

Ancak mevsimlerin önüne **in** edatı geldiği takdirde **articolo** kullanılmaz:

In estate il tempo è bello.

Yazın hava güzel olur.

In inverno mi piace sciare.

Kışın kayak yapmayı severim.

14. Yaşla ilgili anlatımlarda kullanılır:

Mio padre dimostra i quaranta anni.

Babam kırk yaşında gösteriyor.

Lei è sulla cinquantina.

O, elli yaşlarındadır.

Ancak **avere** - sahip olmak ve **compiere** - bitirmek fiillerinden sonra geldiğinde **articolo** kullanılmaz:

Il suo bambino ha due anni.

Onun çocuğu iki yaşındadır.

Eda ha compiuto ventidue anni.

Eda yirmi iki yaşını bitirdi.

15. Bir ünvan, sıfat veya başka bir belirlemeyle kullanılan isimlerin önüne gelir:

Il Signor Mauro è il direttore della scuola.

Bay Mauro okulun müdürüdür.

Il Principe Andrea è molto intelligente.

Prens Andrea çok zekidir.

Ci piace molto il romantico Roberto.

Romantik Roberto'yu çok severiz.

Chi è la Laura che ti telefona sempre?

Seni sürekli arayan Laura kim?

16. Edebi, sanatsal ve müzikal eserlerle kullanılır:

Andremo a vedere la Carmen.

Karmen'i görmeye gideceğiz.

Hai letto La Divina Commedia di Dante Alighieri?

Dante Alighieri'nin İlahi Komedyası'nı okudun mu?

17. Ünvanlarla kullanılan soyadların önüne gelir:

Il Signor Mazzetti non andrà da loro.

Bay Mazzetti onlara gitmeyecek.

Il dentista Tanca è molto bravo.

Diş hekimi Tanca çok başarılıdır.

Ancak kişilere direk yönelirsek **articolo** kullanılmaz:

Signora Manili, come sta?

Bayan Manili, nasılsınız?

18. Bütün bir aileyi belirtmek için soyadın önüne **maschile plurale** eki gelir:

Ho invitato i Manili.

Manili ailesini çağırdım.

Stasera siamo tutti dai Bianchi.

Bu akşam hepimiz Bianchi ailesindeyiz.

19. Kıta, ülke, bölge, büyük ada, dağ, göl, nehir, deniz ve okyanus gibi coğrafi yer adlarının önünde kullanılır:

l'Asia

Asya

l'Africa

Afrika

gli Stati Uniti

Amerika Birleşik Devletleri

le Alpi

Alpler

la Senna

Sen Nehri

il Pacifico

Pasifik Okyanusu (Büyük Okyanus)

il Mediterraneo

Akdeniz

la Sicilia

Sicilya Adası

belirtili tanım edatlarının kullanılmadığı yerler

1. Çok yakın akrabalık ilişkilerinde (tekil olduğu sürece) ve şeref veren ünvanların önüne geldiğinde **articolo** kullanılmaz:

Mi manca mio fratello molto.

Ağabeyimi çok özleyorum.

Mia nonna è molto bella.

Anneannem çok güzeldir.

Loro aspettano Sua Santità.

Papa Hazretlerini bekliyorlar.

2. **Casa** (ev), **giardino** (bahçe), **scuola** (okul), **ufficio** (ofis), **banca** (banka), **teatro** (tiyatro), **chiesa** (kilise), **ospedale** (hastane), **città** (şehir), **campagna** (kır), **montagna** (dağ) gibi isimlerle ve **in** edatıyla birlikte kullanılmaz. Ayrıca bazı durumlarda da **a**, **di** ve **da** edatının ardından gelen isimlerle **articolo** kullanılmaz:

Il bambino vuole andare a scuola.

Çocuk okula gitmek istiyor.

Se vieni da me, sarò in giardino.

Bana gelirsen, bahçede olacağım.

Voglio uscire di casa.

Evden çıkmak istiyorum.

Loro andranno in montagna.

Onlar dağa gidecekler.

3. Bir fiille birleşerek özel bir anlam oluşturan soyut isimlerin önünde **articolo** kullanılmaz:

Hai fame?
Sento freddo.

Aç mısın?
Üşüyorum.

4. Bazı özel anlatımlarda **articolo** kullanılmaz:

Lui va a scuola a piedi.

O, okula yürüyerek gider.

Voglio ballare senza scarpe.

Ayakkabısız dans etmek istiyorum.

Il bambino è venuto a casa in bicicletta.

Çocuk, eve bisikletle geldi.

5. Özel isimlerle birlikte **articolo** kullanılmaz:

Paolo studia l'economia all'universita'.

Paolo, üniversitede ekonomi okuyor.

Marco e Angela abitano insieme.

Marco ve Angela birlikte yaşıyorlar.

6. İsmi takip eden bir soyadı varsa **articolo** kullanılmaz:

Mi piace Giorgio Armani molto.

Giorgio Armani'yi çok beğenirim.

Monica Bellucci è una donna bellissima.

Monica Bellucci çok güzel bir kadındır.

7. **Di** edatından sonra gelen isim **femminile singolare** ise **articolo** kullanılmaz:

Sai chi è il re di Svezia?

İsveç kralının kim olduğunu biliyor musun?

Suo padre è l'ambasciatore di Francia.

Onun babası Fransa Büyükelçisi.

8. Şehir ve küçük ada isimleriyle **articolo** kullanılmaz:

Parigi è una città molto bella.

Paris çok güzel bir şehirdir.

Capri è stupendo.

Capri adası şahanedir.

articolo indeterminativo - belirtisiz tanım edatı (tanımlık)

Önüne geldiği isme **herhangi bir** anlamı veren **articolo indeterminativo** - belirtisiz tanım edatının **maschile** isimler için kullanımı **un** veya **uno**, **femminile** isimler için ise **una** veya **un'** şeklindedir.

un tanım edatı

S impura, **gn**, **ps**, **x** ve **z** dışındaki diğer sessiz harflerle ve sesli harflerle başlayan **maschile** kelimelerle **un** tanım edatı kullanılır:

un cane

bir köpek (herhangi bir köpek, özel ve bilinen bir köpek değil)

un albero

bir ağaç (herhangi bir ağaç)

un vestito

bir elbise

un pane

bir ekmek

un anello

bir yüzük

uno tanım edatı

S impura, **gn**, **ps**, **x** ve **z** ile başlayan **maschile** kelimelerle **uno** tanım edatı kullanılır:

uno studente

bir öğrenci

uno psicologo

bir psikolog

uno scherzo

bir şaka

uno scopo

bir amaç

uno zaino

bir sırt çantası

una tanım edatı

Sessiz harfle başlayan tüm **femminile** isimler için **una** tanım edatı kullanılır:

una donna

bir kadın

una studentessa

bir öğrenci

una scimmia

bir maymun

una farfalla bir kelebek
una lettera bir mektup

un' tanım edatı

Sesli harfle başlayan **femminile** kelimelerin önüne gelen **un'** aslında **una** tanım edatının ses düşmesine uğramış halidir:

un'opera bir eser
un'amica bir arkadaş
un'ombra bir gölge
un'autrice bir yazar
un'estate bir yaz

Belirtisiz tanım edatı yalnızca tekil halde kullanılır. Ancak **di** edatıyla **articolo Determinativo** kullanılırsa **belirsizlik** anlamı çoğul şekle de taşınabilir:

di + i = dei libri kitaplar (bazı kitaplar)
di + gli = degli alberi ağaçlar (bazı ağaçlar)
di + le = delle case evler (bazı evler)

belirtisiz tanım edatlarının kullanıldığı yerler

1. Özel birşeyi belirtmeyen herhangi bir tekil ismin önünde kullanılır:

Voglio una scimmia. Bir maymun istiyorum.
Puoi darmi un libro? Bana bir kitap verebilir misin?
Lei sta leggendo una storia. O bir hikaye okuyor.
Il bambino ha visto un cane. Çocuk, bir köpek gördü.

1. Bir kategorinin tümünü belirtmek için kullanılır ve cümleye **her** anlamı katar:

Un vero signore è sempre gentile. Gerçek bir beyefendi her zaman naziktir.
(i veri signori) (gerçek beyefendiler)
Una persona anziana ha esperienza. Yaşlı bir insan tecrübelidir.
(gli anziani) (yaşlılar)

3. Hayranlık bildiren sözlerle ve bir kelimenin anlamını yoğunlaştırmak için kullanılır:

Ho una fame! Öyle açım ki!
Ho un sonno che dormirei in piedi! Öyle uykum var ki ayakta uyuyabilirim!

4. İyelik sıfatlarından önce kullanılır:

Un mio amico è venuto ieri. Dün bir arkadaşım geldi.

belirtisiz tanım edatlarının kullanılmadığı yerler

1. **Essere** ve **diventare** fiillerinden sonra **articolo** kullanılmaz:

Lei è giornalista. O, gazetecidir.
Lui è diventato politico. O, politikacı oldu.

Ancak araya niteleme sıfatları girdiği takdirde **articolo indeterminativo** kullanılır:

Lei è una brava giornalista. O, başarılı bir gazetecidir.
Lui è diventato un vero politico. O, gerçek bir politikacı oldu.

2. **Che** - ne ile yapılan ünlem cümlelerinde **articolo** kullanılmaz:

Che bel nome! Ne güzel bir isim!
Che poesia! Ne şiir!

3. Kitap isimleri, tabela ve ilanlarda **articolo** kullanılmaz:

**grammatica della lingua
italiana
senso unico**

İtalyan dili grameri
tek yön

4. İsimlerden sonra açıklayıcı bir söz varsa, bunlardan önce **articolo** kullanılmaz:

**Stefano Gabbana, stilista
italiano
Josh Hartnett, attore
americano**

Stefano Gabbana, italyan modacı
Josh Hartnett, amerikalı aktör

5. İsimler bazı edatlarla biraraya geldiğinde **articolo** kullanılmaz:

**con piacere
in vacanza**

memnuniyetle
tatilde

AGGETTIVI - SIFATLAR

aggettivi qualificativi - niteleme sıfatları

aggettivi dimostrativi - işaret sıfatları

aggettivi indefiniti - belgisiz sıfatlar

ogni

qualche

qualsiasi, qualsivoglia, qualunque

alcuno, -a; alcuni, -e

alquanto, -a; alquanti, -e

altrettanto, -a; altrettanti, -e

altro, -a; altri, -e

ciascuno, -a

certo, -a; certi, -e

molto, -a; molti, -e

nessuno, -a

parecchio, -a; parecchi, -e

poco, -a; pochi, -e

tale, -i

tanto, -a; tanti, -e

troppo, -a; troppi, -e

tutto, -a; tutti, -e

aggettivi possessivi - iyelik sıfatları

aggettivi interrogativi - soru sıfatları

aggettivi numerali - sayı sıfatları

sıfatın tanımı

Sıfatlar ismi niteleyen, onları belirtmeye yarayan sözcüklerdir.

bello (güzel) **mio** (benim)

piccolo (küçük)

tuo (senin)

blu (mavi)

nostro (bizim)

ogni (her)

che (ne)

nessuno (hiçbir)

quale (hangi)

alcuno (bazı)

quanto (kaç)

ciascuno (herbir)

sei (altı)

questo (bu)

decimo (onuncu)

quel (o)

molto (çok)

questi (bunlar)

di chi (kimin)

sıfatların türleri

Sıfatları iki grupta incelemek mümkündür:

1. **aggettivi qualificativi** - niteleme sıfatları
2. **aggettivi determinativi** - belirtme sıfatları

1. **aggettivi qualificativi** - niteleme sıfatları

Varlıkların niteliğini bildiren sıfatlardır.

buono (iyi)	blu (mavi)
nuovo (yeni)	lungo (uzun)
intelligente (akıllı)	breve (cesur)
bello (güzel)	brutto (çirkin)
cattivo (kötü)	pigro (tembel)
attento (dikkatli)	studioso (çalışkan)
fiore viola (mor çiçek)	grande giardino (büyük bahçe)
gatto piccolo (küçük kedi)	scarpe blu (mavi ayakkabılar)

Bu sıfatlar kimi zaman isimden önce kimi zaman da sonra gelerek renk, şekil, tarz gibi birçok yönden o ismi açıklarlar.

2. **aggettivi determinativi** - belirtme sıfatları

Bu sıfatları kendi içlerinde beş grupta inceleyebiliriz:

- a. **aggettivi dimostrativi** - işaret sıfatları
- b. **aggettivi indefiniti** - belgisiz sıfatlar
- c. **aggettivi possessivi** - iyelik sıfatları
- d. **aggettivi interrogativi** - soru sıfatları
- e. **aggettivi numerali** - sayı sıfatları

a. **aggettivi dimostrativi** - işaret sıfatları

Önüne geldikleri isimleri işaret yoluyla belirtmeye yarayan sıfatlardır. Türkçede olduğu gibi, italyancada da başlıca üç tane işaret sıfatı vardır:

	singolare	plurale
masch.	questo	questi
femm.	questa	queste
masch.	codesto	codesti
femm.	codesta	codeste
masch.	quel	quei
	quello	quegli
femm.	quella	quelle

Questo (bu)

Bu sıfat, konuşan ya da yazan kişiye yakın olan varlıkları gösterir. Bu yakınlık, yer veya zaman belirtebilir.

questo (bu)

questo bambino (bu çocuk)

Questo libro è bello.

Questo cane è il suo.

Questo quaderno è di Marco.

Ayrıca bir sesli harfin önüne geldiğinde ses düşmesine uğrayarak **quest'** halini alır.

quest'anno (bu yıl)

Ancak bazı durumlarda **bu** anlamını katmak için kelimelere **sta** eklenir.

stamattina (bu sabah)

stanotte (bu gece)

Questa (bu)

Questo sıfatının **femminile** cinsi için kullanılan halidir.

questa (bu)

questa ragazza (bu kız)

Questa casa è bella.

Questa borsa è cara.

Questa scimmia è molto

intelligente.

questo fiore (bu çiçek)

questo tavolo (bu masa)

Bu kitap güzeldir.

Bu köpek onunkidir.

Bu defter Marco'nundur.

stasera (bu akşam)

stavolta (bu defa)

questa casa (bu ev)

questa scuola (bu okul)

Bu ev güzeldir.

Bu çanta pahalıdır.

Bu maymun çok akıllıdır.

Yukarıda bahsettiğimiz ses düşmesi **questa** sıfatı için de geçerlidir.

quest'idea (bu fikir)

Questi (bunlar)

Questo (bu) sıfatının çoğul şekli için kullanılır.

questi (bunlar)

questi lavori (bu işler)

questi libri (bu kitaplar)

questi fiori (bu çiçekler)

Questi fiori sono miei.

Bu çiçekler benimdir.

Questi libri sono utili.

Bu kitaplar gereklidir.

Sesli harfle başlayan bir ismin önüne geldiğinde ses düşmesi olmaz.

questi anni (bu yıllar)

Queste (bunlar)

Questa (bu) sıfatının çoğul şekli için kullanılır.

queste (bunlar)

queste gonne (bu etekler)

queste borse (bu çantalar)

queste penne (bu kalemler)

Queste borse sono i miei.

Bu çantalar benimkilerdir.

Queste case sono belle.

Bu evler güzeldir.

Sesli harfle başlayan bir ismin önüne geldiğinde ses düşmesi olmaz.

queste idee (bu fikirler)

Codesto (şu)

Bu sıfat dinleyen ya da okuyan kişiye yakın olan varlıkları belirtmek için kullanılır. Kullanımda **questo** sıfatından hiçbir farkı yoktur, ancak günümüzde çok fazla kullanılmaz.

codesto (şu)

codesto gatto (şu kedi)

codesto denaro (şu para)

codesto letto (şu yatak)

Codesto libro è bello.

Şu kitap güzeldir.

Codesta (şu)

codesta scatola (şu kutu)

codesta ragazza (şu kız)

codesta lettera (şu mektup)

Codesta ragazza è studioso.

Şu kız çalışkandır.

Codesti (şunlar)

codesti libri (şu kitaplar)

codesti giorni (şu günler)

codesti giornalisti (şu gazeteciler)

Codesti giornalisti hanno

Şu gazeteciler çok

lavorato molto.

çalıştılar.

Codeste (şunlar)

codeste fragole (şu çilekler) **codeste case** (şu evler)

codeste farfalle

(şu kelebekler)

Codeste case sono belle.

Şu evler güzeldir.

Quello (o)

Bu sıfat konuşan, yazan, dinleyenden uzak olup üçüncü şahsa yakın olan varlıkları belirtmek için kullanılır. **Lo** harfitarifinin kullanıldığı durumlar için geçerlidir.

quello (o)

quello studente (o öğrenci)

quello zio (o amca)

Quello zaino è grande.

O sırt çantası büyüktür.

Sesli harfle başlayan bir ismin önüne geldiği takdirde ses düşmesine uğrayarak **quel'** halini alır.

quell'uomo (o adam)

quell'albergo (o otel)

Quel (o)

Il harfitarifinin önüne geldiği isimlerde **quel** sıfatı kullanılır:

quel (o)

quel cane (o köpek)

quel viaggio (o yolculuk)

Dammi quell libro.

O kitabı bana ver.

Quegli (onlar)

Quello sıfatının çoğulu için kullanılır.
quegli (onlar)
quegli psicologici (o psikologlar)

quegli studenti (o öğrenciler)

Quegli psicologici sono bravi.

O psikologlar başarılıdır.

Çoğulda ses düşmesi olmaz.
quegli uomini (o adamlar)
Quei (onlar)
Quel sıfatının çoğulu için kullanılır.
quei (onlar)
quei gatti (o kediler)
Quei vestiti sono miei.
Quella (o)

quei fiori (o çiçekler)

O elbiseler benimdir.

La harfitarifiyle kullanılan tüm isimlerden önce gelir.

quella (o)
quella spiaggia (o kumsal)
Quella borsa è di llim.

quella donna (o kadın)

O çanta llim'indir.

Sesli harfle başlayan bir isimle kullanıldığında **maschile** isimlerde olduğu gibi **quell'** halini alır.
quell'amica (o arkadaş)
Quelle (onlar)
Quella sıfatının çoğul şekli için kullanılır.
quelle (onlar)
quelle domande (o sorular)
Quelle scarpe sono belle.

quell'isola (o ada)

quelle poesie (o şiirler)

O ayakkabılar güzeldir.

Çoğulda ses düşmesi olmaz.
quelle isole (o adalar)

Yakınlık uzaklık belirtmemesine rağmen kullanılan başka işaret sıfatları da vardır.

stesso (aynı)
 Bu sıfat isimden önce geldiği takdirde **aynı** anlamını verir.
la stessa casa (aynı ev)
lo stesso studente (aynı öğrenci)

Noi viviamo nella stessa casa.

Biz aynı evde yaşıyoruz.

Leggiamo lo stesso libro.
 İsimden sonra geldiğinde ise **bizzat, bile** anlamı verir.
io stesso (bizzat ben)

Aynı kitabı okuyoruz.

il professore stesso (profesör bile)

Tu stesso hai detto questo.

Bunu sen kendin söyledin.

medesimo (aynı)

Kullanımı **stesso** sıfatıyla aynıdır ancak edebiyat dilinde daha çok kullanılır.

b. aggettivi indefiniti - belgisiz sıfatlar

Belgisiz sıfatlar, varlıkları nitelik ve nicelik bakımından tam olarak belirtmezler.

Başlıca belgisiz sıfatlar şunlardır:

ogni

"Her" anlamına gelen bu sıfat çekimsizdir ve yalnızca tekil halde kullanılır. Her zaman isimden önce gelir.

Lui deve andare a scuola

O hergün okula gitmek zorundadır.

ogni giorno.

Ogni fiore è bello.

Her çiçek güzeldir.

qualche

"Bazı, birkaç" anlamına gelen **qualche** çekimsizdir ve daima tekil olarak kullanılır. Sayılabilen isimler için geçerlidir.

Abbiamo fatto qualche esempio.

Birkaç örnek yaptık.

Nella vita qualche cosa è difficile.

Hayatta bazı şeyler zordur.

Bu anlamı sayılamayan isimlerle kullanmak için **un po' di** (biraz) kalıbı kullanılır.

Voglio un po' di pazienza.

Biraz sabır istiyorum.

C'è un po' di pane.

Burda biraz ekmek var.

qualsiasi, qualsivoglia, qualunque

"Herhangi bir" anlamına gelen bu sıfatlar çekimsizdir ve sadece tekil olarak kullanılırlar.

Mi va bene qualsiasi libro. Puoi chiedermi qualunque domanda.

Bana herhangi bir kitap uyar.
Bana herhangi bir soru sorabilirsin.

alcuno, -a; alcuni, -e

"Birkaç, bazı, birtakım" anlamına gelen bu sıfat çekimli olduğu için önüne geldiği ismin cins ve sayısına göre farklılık gösterir.

Sono andata da lui alcuni giorni fa.

Birkaç gün önce ona gittim.

Ho sentito alcune notizie.

Bazı haberler duydum.

alquanto, -a; alquanti, -e

"Bir miktar, epey" anlamına gelen bu sıfat fazla yaygın olmadığından genellikle yerine **parecchio** ve **tanto** gibi sıfatlar kullanılır.

C'erano alquanti studenti alla scuola.

Okulda epey öğrenci vardı.

altrettanto, -a; altrettanti, -e

"Bir o kadar" anlamına gelen bu sıfat da çekimlidir ve cins ve sayıya göre farklılık gösterir.

C'erano quindici uomini alla festa e altrettante donne.

Partide onbeş erkek, bir o kadar da kadın vardı.

Ho comprato tre borse e altrettante scarpe.

Üç tane çanta, bir o kadar da ayakkabı aldım.

altro, -a; altri, -e

"Başka, öteki, geçen" anlamında kullanılan bu sıfat önüne geldiği isme göre farklı anlamlar barındırabilir.

Un altro giorno mi va bene.

Başka bir gün bana uyar.

Lui è venuto l'altro giorno.

O geçen gün geldi.

Gli altri libri sono a casa di Hande.

Diğer kitaplar Hande'nin evindedir.

ciascuno, -a

"Her bir" anlamına gelen bu sıfat yalnızca tekil halde kullanılır. Anlam bakımından **ogni** ile aynı olan **ciascuno** ona nazaran daha az kullanılır.

Ciascuno studente deve comprare un libro.

Her bir öğrenci bir kitap almak zorundadır.

Ciascuna modella fa uno sport.

Her bir manken spor yapar.

certo, -a; certi, -e

"Biri, bazı, bazıları" anlamına gelen bu sıfat çekimlidir.

Ci sono certi motivi che non voglio dirti.

Sana söylemek istemediğim bazı sebepler var.

Certi miei amici verranno da me.

Bazı arkadaşlarım bana gelecekler.

molto, -a; molti, -e

"Çok" anlamında kullanılan bu sıfat cins ve sayıya göre değişiklik gösterir.

Ci sono molti fiori nel mio giardino.
Ho molte cose da fare stasera.

Bahçemde çok çiçek var.

Bu akşam yapacak çok şeyim var.

nessuno, -a

"Hiç bir" anlamına gelen bu sıfat yalnızca tekil halde kullanılır ve çekimlidir.

Nessun uomo è perfetto.

Hiç bir insan mükemmel değildir.

Non hai nessuna ragione.

Hiç hakkın yok.

parecchio, -a; parecchi, -e

"Birçok, çok, epeyce" anlamına gelen bu sıfat cins ve sayıya göre değişime uğrar.

Andiamo al cinema con parecchi amici.

Birçok arkadaşla birlikte sinemaya gidiyoruz.

Parecchie persone mi ha telefonato per il mio compleanno.

Doğumgünüm için beni birçok kişi aradı.

poco, -a; pochi, -e

"Az" anlamında kullanılan bu sıfat çekimlidir.

Tuo figlio legge pochi libri.

Senin oğlun az kitap okuyor.

C'è poco tempo!

Az zaman var!

tale, -i

"Bunun gibi, böyle bir" anlamına gelen bu sıfat tekil olarak kullanıldığında son harfi düşerek **tal** haline gelebilir.

Mi piacciono i tali giorni.

Böyle günleri severim.

Non aspettavano una tal risposta da te.

Senden böyle bir cevap beklemiyorlardı.

tanto, -a; tanti, -e

"O kadar çok, birçok" anlamında kullanılan bu sıfat **molto** sıfatından biraz daha güçlüdür. Bu sıfat da cins ve sayıya göre farklı kullanımlara sahiptir.

C'erano tante persone che non ho potuto trovarti.
Voglio comprare tanti libri.

O kadar çok insan vardı ki seni bulamadım.
Birçok kitap almak istiyorum.

troppo, -a; troppi, -e

"Aşırı derecede çok" anlamına gelen bu sıfat da diğer birçok belgisiz sıfat gibi cins ve sayıya göre değişir.

Hai mangiato troppo gelato.

Aşırı derecede çok dondurma yedin.

Non ho invitato troppo gente alla festa.

Partiye aşırı derecede çok insan çağırmadım.

tutto,-a; tutti, -e

"Bütün" anlamında kullanılan bu sıfat çekimlidir. Genellikle **articolo** ile birlikte kullanılır.

Ho pensato a lui tutto il giorno.

Bütün gün onu düşündüm.

Chi ti ha detto tutte queste cose?

Bütün bunları sana kim söyledi?

c. aggettivi possessivi - iyelik sıfatları

İyelik sıfatları söz konusu olan varlığın kime ait olduğunu belirtmeye yararlar. Bu sıfatlar da diğer birçok sıfat grubu gibi cins ve sayıya göre değişirler. Bu sıfatların hepsini bir tabloda gösterelim:

Singolare

Maschile		Femminile
Mio	benim	mia
Tuo	senin	tua
Suo	onun	sua
Nostro	bizim	nostra
Vostro	sizin	vostra
Loro	onların	loro

Plurale

Maschile		Femminile
miei	benim	mie
tuoi	senin	tue
suoi	onun	sue
nostri	bizim	nostre
vostri	sizin	vostre
loro	onların	loro

Questa è la sua borsa.
Questi sono i suoi cani.
Voglio andare con la loro
macchina.
Non posso darti il mio
quaderno.

Bu onun çantası.
 Bunlar onun köpekleri.
 Ben onların arabasıyla gitmek
 istiyorum.
 Defterimi sana veremem.

singolare maschile
il mio gatto
il tuo libro
suo padre
il nostro insegnante
vostro figlio
il loro cane

benim kedim
 senin kitabın
 onun babası
 bizim öğretmenimiz
 sizin oğlunuz
 onların köpeği

singolare femminile
la mia borsa
la tua penna
sua madre
la nostra casa
vostra cugina
la loro amica

benim çantam
 senin kalemin
 onun annesi
 bizim evimiz
 sizin kuzeniniz
 onların arkadaşı

plurale maschile

i miei libri
i tuoi genitori
i suoi amici
i nostri cani
i vostri insegnanti
i loro fiori

benim kitaplarım
 senin ebeveynlerin
 onun arkadaşları
 bizim köpeklerimiz
 sizin öğretmenleriniz
 onların çiçekleri

plurale femminile

le mie borse
le tue mani

benim çantalarım
 senin ellerin

le sue case	onun evleri
le nostre macchine	bizim arabalarımız
le vostre amiche	sizin arkadaşlarınız
le loro finestre	onların pencereleri

Bunların dışında iki tane daha **aggettivi possessivi** vardır:

proprio, -i, -a, -e

"Kendi" anlamına gelen bu sıfat her zaman özneye bağlanır ve cins ve sayıya göre farklılık gösterir.

a. Genellikle **suo** ve **loro** sıfatlarının yerine kullanılır.

Lui ha fatto il proprio compito. O kendi ödevini yaptı.

Lei scontò la propria colpa. O kendi suçunu ödedi.

b. Öznenin belirsiz olduğu durumlarda kullanılır.

Ognuno faccia il proprio dovere. Herkes kendi görevini yapsın.

Ciascuno ama la propria casa. Herkes kendi evini sever.

c. **Impersonali** (kişisiz) cümlelerde kullanılmalıdır.

Bisogna confessare le proprie colpe. Kendi suçlarını itiraf etmek gerekir.

E' difficile riconoscere i propri difetti. Kendi kusurlarını tanımak zordur.

altrui

"Başkasının" anlamına gelen bu sıfat cins ve sayıya göre değişmez, her zaman aynı kalır.

Devi lottare per l'altrui bene. Başkasının iyiliği için savaşmalısın.

Prova a vedere gli altrui meriti. Başkalarının yeteneklerini görmeye çalış.

d. **aggettivi interrogativi** - soru sıfatları

Bu sıfatlar isimlerin önüne gelerek onları soru yoluyla belirtirler. Başlıca soru sıfatları şunlardır:

che

"Ne, nasıl, hangi" anlamına gelen bu soru sıfatı cins ve sayıya göre değişmez.

Che lavoro fai? Ne iş yapıyorsun?

Che macchina comprerai? Hangi arabayı satın alacaksın?

Che libro hai comprato? Hangi kitabı aldın?

quale, -i

"Hangi" anlamında kullanılan bu sıfat cinse göre değişmese de sayıya göre değişir.

Qual fiore vuoi? Hangi çiçeği istiyorsun?

Quali libri sono i tuoi? Hangi kitaplar seninkiler?

Quale giornale leggi? Hangi gazeteyi okuyorsun?

quanto, -a; quanti, -e

"Kaç, ne kadar" anlamına gelen bu soru sıfatı cins ve sayıya göre değişir.

Quante volte mi hai telefonato? Beni kaç kere aradın?

Quanto vino hai bevuto? Ne kadar şarap içtin?

Quanto tempo aspetterai? Ne kadar zaman bekleyeceksin?

Bu sıfatlar aynı zamanda ünlem cümlelerinde de kullanılır.

Che bella ragazza! Ne güzel kız!

Quante belle parole! Ne kadar güzel sözler!

Quanto dolore ha provato! Ne kadar acı çekti!

Ancak bu sıfatları zamirlerle karıştırmamaya çok dikkat etmek gerekir.

Che dolce è questo? Bu ne tatlısı?

Bu cümlede **che** sıfattır, çünkü bir ismin önünde kullanılmıştır. Ancak;

Che farai stasera? Bu akşam ne yapacaksın?

cümlesinde **che** bir isimden önce değil de bir fiilden önce geldiği için, zamirdir.

Quale borsa hai comprato?

Hangi çantayı aldın?

quale – aggettivo**Quale hai comprato?**

Hangisini aldın?

quale - pronome**d. aggettivi numerali** - sayı sıfatları

Sayı sıfatlarını beş grupta incelemek mümkündür:

1. **i numerali cardinali** (asıl sayı sıfatları)
2. **i numerali ordinali** (sıra sayı sıfatları)
3. **i numerali distributivi** (üleştirme sayı sıfatları)
4. **i numerali moltiplicativi** (çoğaltma sıfatları)

1. i numerali cardinali – asıl sayı sıfatları

uno (bir)	ventisei (yirmialtı)
cento (yüz)	duemila (ikibin)
mille (bin)	centomila (yüzbin)

2. i numerali ordinali – sıra sayı sıfatları

primo (birinci)	secondo (ikinci)
terzo (üçüncü)	quarto (dördüncü)
quinto (beşinci)	sesto (altıncı)
settimo (yedinci)	ottavo (sekizinci)
nono (dokuzuncu)	decimo (onuncu)
undicesimo (onbirinci)	ventesimo (yirminci)
centesimo (yüzüncü)	millesimo (bininci)

İlk on sayının herbiri farklı bir biçimde söylenir ancak diğer tüm sayıların son harflerinin atılıp -
esimo ekinin konulması yeterlidir.

3. i numerali distributivi - üleştirme sayı sıfatları

Verilen bir miktarın ne şekilde bölündüğünü ve bölüştürüldüğünü gösteren sıfatlardır. Sayılara **a** ve **per** edatları konularak üleştirme sayı sıfatı elde edilir.

Siamo andati al cinema a due a due.	Sinemaya ikişer ikişer gittik.
Mia madre ha dato tre libri per ciascuno.	Annem herbirine üçer kitap verdi.
Ho mangiato le fragole a uno a uno.	Çilekleri birer birer yedim.

4. i numerali frazionari - kesir sayı sıfatları

due terzi (üçte iki)	un quinto (beşte bir)
un terzo (üçte bir)	tre decimi (onda üç)

Pay asıl sayı sıfatı, payda ise sıra sayı sıfatı ile söylenir. Ancak pay birden büyükse payda çoğul olur.

5. i numerali moltiplicativi - çoğaltma sıfatları

Bir şeyin diğerinden belli bir sayı defasınca büyük olduğunu ifade eder.

doppio (iki misli)	triplo (üç misli)
quintuplo (beş misli)	sestuplo (altı misli)
Bu çoğaltma sıfatları;	
duplice (iki misli)	triplice (üç misli)

şeklinde de söylenebilir.

GRADI DEGLI AGGETTIVI - SIFATLARIN DERECELERİ**grado positivo** - tabii derece**grado comparativo** - karşılaştırma derecesi**comparativo di maggioranza** - büyüklük karşılaştırması**comparativo di minoranza** - küçüklük karşılaştırması**comparativo di uguaglianza** - eşitlik karşılaştırması

grado superlativo - üstünlük derecesi
superlativo assoluto - mutlak üstünlük hali
superlativo relativo - göreceli üstünlük hali
 kurula uymayan sıfat dereceleri

Bir varlığı başka bir varlıkla veya bir varlığın niteliğini diğer nitelikleriyle karşılaştırmak istediğimizde sıfatların karşılaştırma derecelerini kullanırız. Sıfatların üç derecesi vardır:

1. grado positivo - tabii derece

Bu, sıfatın karşılaştırmaz, yalın halidir. Şimdiye kadar gördüğümüz bütün sıfatlar bu şekildeydi.

nuovo (yeni)	lungo (uzun)
grande (büyük)	intelligente (akıllı)
forte (güçlü)	necessario (gerekli)
buona (iyi)	studioso (çalışkan)
fedele (sadık)	bello (güzel)
Müge è molto buona.	Müge çok iyidir.
Roberto è studioso.	Roberto çalışkandır.
Il cane è fedele.	Köpek sadıktır.

2. grado comparativo - karşılaştırma derecesi

Bu derecenin kendi içinde üç farklı şekli vardır:

a. comparativo di maggioranza - büyüklük karşılaştırması

Büyüklük karşılaştırması **più** (daha) zarfı ile ifade edilir ve ikinci terimin önüne **di** (-den, -dan) edatı konur. Cümle içinde kullanılığında daha iyi anlaşılacaktır.

Laura è più intelligente di Marco.	Laura Marco'dan daha akıllıdır.
Il sole è più grande della luna.	Güneş aydan daha büyüktür.
La tua macchina è più veloce della mia.	Senin araban benimkinden daha hızlıdır.
Milano è più fredda di Roma.	Milano Roma'dan daha soğuktur.
L'Europa è più piccola dell'Asia.	Avrupa Asya'dan daha küçüktür.
Monica è più bella di Roberta.	Monica Roberta'dan daha güzeldir.
Dante Alighieri è più famoso di Francesco Petrarca.	Dante Alighieri, Francesco Petrarca'dan daha ünlüdür.
L'amica è più preziosa del tesoro.	Arkadaş hazineden daha değerlidir.
Gli uomini sono più forti delle donne.	Erkekler kadınlardan daha güçlüdür.
Io sono più paziente di te.	Ben senden daha sabırlıyım.

Büyüklük karşılaştırması her zaman iki varlık arasında yapılmayabilir. Bazen varlığın iki ayrı niteliği arasında da karşılaştırma yapılabilir. Bu durumda ikinci terimin önüne **che** bağlacı konur.

Tu sei più intelligente che studioso.	Sen çalışkan olmandan çok, akıllısındır. (Sen çalışkanlığından ziyade akıllısındır.)
Il viaggio è più faticoso che divertente.	Seyahat eğlenceli olmasından çok, yorucudur.
Roberta è più buona che bella.	Roberta güzel olmasından çok, iyidir.

b. comparativo di minoranza - küçüklük karşılaştırması

Küçüklük karşılaştırması yapılırken **meno** (daha az) zarfı kullanılır ve ikinci terimin önüne **di** edatı konur.

Il gatto è meno fedele del cane.	Kedi köpekten daha az sadıktır.
---	---------------------------------

L'argento è meno prezioso dell'oro.
Tu sei meno studioso di me.

Gümüş altından daha az değerlidir.
Sen benden daha az çalışkansı.
Su süttten daha az ağırdır.

L'acqua è meno pesante del latte.

L'Italia è meno grande della Turchia.

La sua macchina è meno veloce della tua.

Bodrum è meno umida di İstanbul.

İtalya Türkiye'den daha az büyüktür.
Onun arabası seninkinden daha az hızlıdır.
odrum İstanbul'dan daha az nemlidir.

Lei è meno intelligente di te.

O senden daha az akıllıdır

Aynı varlığın iki özelliği karşılaştırıldığında yine **che** bağlacı kullanılır:

Tu sei meno studioso che intelligente.

Sen akıllı olmana nazaran daha az çalışkansıdır.

c. comparativo di uguaglianza - eşitlik karşılaştırması

Karşılaştırma derecesinin eşitlik hali **tanto ... quanto** ya da **cosí ... come** sözcükleri ile ifade edilir. Karşılaştırma iki varlık arasında veya bir varlığın iki niteliği arasında olabilir. **Tanto** ve **cosí** her zaman yazılmak zorunda değildir.

Oggi non è così freddo come ieri.

Il cotone è tanto bianco quanto la neve.

Tu sei tanto buono quanto bello.

La mia macchina è veloce come la tua.

Lei è brava quanto bello.

Bugün dünkü gibi soğuk değil.
Pamuk kar kadar beyazdır.

Sen güzel olduğun kadar iyisindir.
Benim arabam seninki kadar hızlıdır.
O güzel olduğu kadar başarılıdır.

d. grado superlativo - üstünlük derecesi

Bu derecenin de kendi içinde iki ayrı şekli vardır:

a. superlativo assoluto - mutlak üstünlük hali

Başka varlıklarla karşılaştırmaksızın, sözü edilen niteliğin en yüksek derecesini ifade eder. Sıfatın köküne **-issimo** eki getirilerek yapılır. Türkçedeki en yakın karşılığı "**çok**"tur.

alto (yüksek)

dolce (tatlı)

bella (güzel)

buono (iyi)

calmo (sakin)

Lei è bellissima.

Il mare è calmissimo.

altissimo (çok yüksek)

dolcissimo (çok tatlı)

bellissima (çok güzel)

buonissimo (çok iyi)

calmissimo (çok sakın)

O çok güzeldir.

Deniz çok sakindir.

Sonu **-co** ve **-go** ile biten sıfatlar kalın seslerini korurlar:

lungo (uzun)

ricco (zengin)

poco (az)

lunghissimo (çok uzun)

ricchissimo (çok zengin)

pochissimo (çok az)

Superlativo assoluto derecesi düzensiz bazı sıfatlar vardır:

acre (ekşi)

misero (mutsuz)

celebre (ünlü)

benefico (yararlı)

aspro (sert)

acerrimo (çok ekşi)

miserrimo (çok mutsuz)

celeberrimo (çok ünlü)

beneficentissimo (çok yararlı)

asperrimo (çok sert)

salubre (sağlıklı)**saluberrimo**(çok sağlıklı)**b. superlativo relativo** - göreceli üstünlük hali**Superlativo relativo** başka varlıklara oranla bir niteliğin en yüksek veya en aşağı derecesini gösterir.**Roberta è bellissima.**

Roberta çok güzeldir.

Bu cümlede Roberta'nın güzelliğinin niteliği en yüksek derecesindedir fakat kimseyle karşılaştırılmamaktadır.

Roberta è la più bella della classe.

Roberta sınıfın en güzel kızıdır.

Bu cümlede ise Roberta sınıftaki diğer kızlarla karşılaştırılmıştır.

Superlativo relativo belirtili tanımlık ve **più** (superlativo relativo **di maggioranza** - büyüklük hali) veya **meno** (superlativo relativo **di minoranza**-küçüklük hali) zarfları ve **di**, **tra** ve **fra** edatları ile yapılır.**Giorgio è il più intelligente della classe.**

Giorgio sınıfın en akıllısıdır.

Maria è la meno bella tra gli altri.

Maria diğerlerinin arasında en az güzeldir.

Ozan Doğulu è il più bravo musicista fra loro.

Ozan Doğulu onların arasında en başarılı müzisyendir.

Lui è la persona più paziente del mondo.

O dünyanın en sabırlı insanıdır.

La scimmia è la più intelligente degli animali.

Maymun hayvanların en akıllısıdır.

Il tempo cancella anche i più forti dolori.

Zaman en derin acıları bile siler.

Superlativo relativo derecesinde karşılaştırma bazen bir ilgi cümlesi niteliğinde olabilir. Böyle bir durumda fiil **coniuntivo** kipinde olmalıdır.**Questo è il più bel panorama che io abbia visto.**

Bu gördüğüm en güzel manzaradır.

Quello è il romanzo più interessante che io abbia letto.

O okuduğum en ilginç romandır.

kurala uymayan sıfat dereceleri

Bazı sıfatların karşılaştırma ve üstünlük dereceleri belir-tilen kurallara göre yapılmaz. Bu dereceler için ayrı şekilleri vardır. Ancak bazen kurala uygun kullanıldıkları da olur.

buono

iyi

migliore veya **più buono**

daha iyi

ottimo veya **buonissimo**

çok iyi

il migliore veya **il più buono**

en iyi

cattivo

kötü

peggiore veya **più cattivo**

daha kötü

pessimo veya **cattivissimo**

çok kötü

il peggior veya **il più cattivo**

en kötü

grande

büyük

maggiore veya **più grande**

daha büyük

massimo veya **grandissimo**

çok büyük

il maggiore veya **il più grande**

en büyük

piccolo

küçük

minore veya **più piccolo**

daha küçük

minimo veya **piccolissimo**

çok küçük

il minore veya **il più piccolo**

en küçük

**Questo libro è ottimo.
L'ipocrisia è il peggiore
difetto.**

Bu kitap çok iyidir.
Yalancılık en kötü huydur.

Bazı sıfatlar ise hiç bir şekilde derecelendirilemezler. Bu sıfatlardan bazıları şunlardır:

argenteo (gümüşten, gümüş renginde)
ferreo (demirden)
plumbeo (kurşuni, kurşun renginde)
vitreo (camdan yapılmış, cam gibi)
marmoreo (mermerden yapılmış, mermer gibi)
mortale (ölümlü, ölümcül)
circolare (yuvarlak)
quadrato (dörtgen, kare)
sferico (küresel, yuvarlak)
triangolare (üçgen, üçgen şeklinde)
rettangolare (dikdörtgen şeklinde)
autunnale (sonbahara ait, sonbaharla ilgili)
estivo (yaza ait, yazla ilgili)
primaverile (ilkbahara ait, ilkbaharla ilgili)
invernale (kışa ait, kışla ilgili)
settimanale (haftalık)
festivo (bayramlık, tatil gününe ait)
mensile (aylık)

PRONOMI - ZAMİRLER

pronomi personali - şahıs zamirleri
şahıs zamirlerinin -i, -e hali
forme accoppiate di pronomi - zamirlerin birleşmesi
pronomi possessivi - iyelik zamirleri
pronomi riflessivi - dönüşlü zamirler
pronomi dimostrativi - işaret zamirleri
pronomi interrogativi - soru zamirleri
pronomi indefiniti - belgisiz zamirler
alcuno, -a; alcuni, -e
altro, -a; altri, -e
certo, -a; certi, -e
ciascuno, -a
molto, -a; molti, -e
nessuno, -a
parecchio, -a; parecchi, -e
tutto, -a; tutti, -e
altri
niente, nulla
ognuno, -a
qualcosa
qualcuno, -a
uno, -a
pronomi relativi - ilgi zamirleri
che
cui
il/la quale, i/le quali
chi

zamirin tanımı

Zamirler isimlerin yerine kullanılan ve onların yerini tutan kelimelerdir.

Paolo sorride perché lui è molto felice. Paolo gülümsüyor çünkü o çok mutlu.

cümlesinin ikinci bölümündeki **lui** (o) bir kişi zamiridir ve **Paolo** yerine kullanılmıştır. Böylece **Paolo** ikinci kere tekrarlanmamış ve **lui** denilerek **Paolo**'dan bahsedildiği açıkça belirtilmiştir.

io (ben)	mia (benimki)
tu (sen)	sua (onunki)
lui (o)	nostro (bizimki)
questo (bu)	chi (kim)
codesto (şu)	che cosa (ne)
quelli (onlar)	quale

Yukarıdaki sözcüklerin hepsi birer zamirdir.

zamirlerin türleri

pronomi personali - şahıs zamirleri

İtalyancadaki şahıs zamirleri şunlardır:

io	ben
tu	sen
lui	o
lei	o
noi	biz
voi	siz
loro	onlar

Lui yerine **egli**, **esso**; **lei** yerine **ella**, **essa** ve **loro** yerine **essi** ve **esse** kullanılabilir ancak bu kullanımlar çoğunlukla edebi eserlerde olup günlük konuşma dilinde yaygın değildir.

"O" şahıs zamininin cinsiyete göre iki farklı kullanımı vardır:

Bir kadın veya kızıdan bahsediliyorsa **lei** kullanılır:

Lei è sempre bella.	(O kız) her zaman güzeldir.
Lei è italiana.	O İtalyandır.
Lei ha letto il giornale.	O gazeteyi okudu.

Bir erkekten bahsediliyorsa **lui** kullanılır:

Lui verrà tra una settimana.	(O erkek) bir hafta sonra gelecek.
Lui ha fatto tutti gli esercizi.	O bütün alıştırılmaları yaptı.
Lui deve andare al lago.	O göle gitmelidir.

"Lei" sözcüğünün bir başka özelliği daha vardır. Resmi durumlar söz konusu olduğunda "**Lei**" "**Siz**" anlamında kullanılır. Ancak mutlaka büyük harfle yazılmalıdır ve çekimi 3. tekil şahıs gibi yapılır.

Lei è venuto oggi?	Siz bugün mü geldiniz?
Lei può raccontare quello che è successo.	Siz olanları anlatabilirsiniz.
Lei hai telefonato a Roberta?	Siz Roberta'yı aradınız mı?

Şahıs zamirleri (özellikle **io** ve **tu**) yalın halde kullanıldıklarında cümlede bulunmaları zorunlu değildir.

Non esco perché sono molto stanca.	Çıkıyorum çünkü çok yorgunum.
Perché non hai dormito?	Neden uyumadın?
Non ha mangiato perché non aveva fame.	Yemedi çünkü aç değildi.

şahıs zamirlerinin -i, -e hali

Şahıs zamirleri cümlede özne olarak yalın halde kullanıldıkları gibi aynı zamanda -i ve -e hallerinde de kullanılabilirler. Ancak **forte** - güçlü ve **debole** - zayıf olmak üzere iki farklı kullanımları vardır:

-i hali:**forma forte**

me	beni
te, Lei	seni, sizi
lui	onu (maschile)
lei	onu (femminile)
se	kendisini
noi	bizi
voi	sizi
loro	onları
se	kendilerini

Bu zamirler cümlede fiilden sonra gelirler ve güçlü bir anlatıma sahiptirler.

Loro chiamano te.	Onlar seni arıyorlar.
Senti me?	Beni duyuyor musun?
Mia madre aspetta noi.	Annem bizi bekliyor.
Lui ha salutato me.	O beni selamladı.
Tuo padre cerca te.	Baban seni arıyor.
Laura ha invitato noi alla sua festa.	Laura bizi partisine davet etti.
Lui vuole me, non te.	O beni istiyor, seni değil.

forma debole

mi	beni
ti, La	seni, sizi
lo	onu (maschile)
la	onu (femminile)
si	kendisini
ci	bizi
vi	sizi
li	onları (maschile)
le	onları (femminile)
si	kendilerini

Bu zamirler fiilden önce gelirler ve yukarıda gördüğümüz zamirlere göre daha zayıf bir anlatıma sahiptirler.

Li ascolti con attenzione?	Onları dikkatle dinliyor musun?
Ti aspetterò qui.	Seni burada bekleyeceğim.
Ci conosce bene.	O bizi iyi tanıyor.
Non La capisco.	Sizi anlamıyorum.
Paolo non ci informa che domani pioverà.	Paolo yarın yağmur yağacağını bize haber vermiyor.
Lui vi aiuta sempre.	O size her zaman yardım eder.

Cümlede kendilerinden önce bir mastar geliyorsa, zayıf zamir-ler onunla birleşik yazılırlar:

Voglio vederti.	Seni görmek istiyorum.
Devi capirmi.	Beni anlamak zorundasın.
Posso aiutarlo.	Ona yardım edebilirim.

Bazı fiillerin türkçe karşılıkları **-e** halinde kullanılırken italyancada bu kullanım **-i** haline dönüşebilir. (**Aiutare** - yardım etmek fiilinde olduğu gibi.)

-e hali:**forma forte**

a me	bana
a te, a lei	sana, size
a lui	ona (maschile)
a lei	ona (femminile)
a noi	bize
a voi	size
a loro	onlara

Penso a te.
Ho detto quelle parole a lui.
Hai telefonato a loro?
Lui ha regalato queste rose
a me.
Presti il tuo libro a noi?
Non serve la macchina a voi.
A Lei piace il vino?
forma debole

Seni düşünüyorum.
 O sözleri ona söyledim.
 Onlara telefon ettin mi?
 O bu gülleri bana armağan etti.
 Kitabını bize ödünç veriyor musun?
 Araba size gerekmiyor.
 Şarap sever misiniz?

mi
ti, Le
gli
le
ci
vi
gli

bana
 sana
 ona (masch.)
 ona (femm.)
 bize
 size
 onlara

Mi ha regalato un orologio.
Gli insegna italiano.
Ci risponde subito.
Gli scrivo una lettera lunga.
Matteo ci offre qualcosa da bere.
Lui non mi ha detto così.
Sua madre le ha vietato di fumare.
Vi consiglio di studiare.

Bana bir saat hediye etti.
 Onlara italyanca öğretiyor.
 Bize hemen cevap verir.
 Ona uzun bir mektup yazıyorum.
 Matteo bize içecek birşeyler ikram eder.
 O bana böyle söylemedi.
 Annesi ona sigara içmesini yasakladı.
 Size çalışmanızı tavsiye ediyorum.

Bu zamirlerden önce mastar geldiğinde de yukarıdaki kural geçerlidir:
Puoi farmi un piacere?
Voglio dirgli una cosa.

Bana bir iyilik yapar mısın?
 Ona birşey söylemek istiyorum.

Non voglio scriverti niente.

Sana hiçbirşey yazmak istemiyorum.

Burada önemli bir kuralı da vermek gerekir. Nesne **forma debole** bir zamirden oluşuyorsa **avere** - sahip olmak fiiliyle yapılan birleşik zamanlarda **participio passato** nesneye cins ve sayı bakımından uymak zorundadır.

Ho comprato un libro e l'ho mandato a mia cugina.
Lui ha ascoltato le canzoni ma non le ha capite.
Mi è piaciuta la borsa e l'ha comprata.

Bir kitap aldım ve onu kuzenime gönderdim.
 O, şarkıları dinledi ama onları anlamadı.
 Çantayı beğendim ve satın aldım.

İlk ve son cümlede görüldüğü gibi tekil zamirlerde ses düşmesi yapılabilir. Bunların dışında çok kullanılan iki zamir daha vardır; **ne** ve **ci**:

ne

"ne" zamiri "ondan, onlardan" anlamına gelir. Çekimsizdir ve birçok anlamda kullanılabilir:

Non voglio vederlo, non me ne parlate.
 Onu görmek istemiyorum, bana ondan bahsetmeyin.

Bu cümlede **di lui** anlamı verilerek şahıs yerine kullanılmıştır.

Ti sei venuto, ne sono contento.
 Geldin, bundan mutlu oldum.

Bu cümlede ise **di cio** anlamıyla kullanılmış. "Bu yüzden, bu sebepten dolayı mutluyum." demek istenmiş.

Vengo dal cinema, ne vengo ora.

Sinemadan geliyorum, şimdi ordan

geliyorum.

Bu cümlede **da li** anlamı verilerek geldiği yer kastedilmiş.

Ho comprato due libri ma ne ho letto solo uno. İki kitap aldım ancak sadece birini okudum.

Bu cümlede ise nesnenin yerine kullanılarak "onlardan" anlamı verilmiş.

ci

"buna, buradan, ona" gibi çok çeşitli anlamlarda kullanılabilir. Örneklerle görevi daha iyi anlaşılacaktır.

Vado da lei, ci vado subito. Ona gidiyorum, oraya hemen gidiyorum.

"Da lei" yerine "ona, oraya" anlamı vermek için **ci** kullanılmış.

Gli Uffizzi? Ci passo sempre. Gli Uffizzi mi? Oradan hep geçerim.

Burada da yer anlamı var ancak bu kez **ci** "oradan" anlamı vermek için kullanılmış.

Mi dici che hai superato l'esame, ma io non ci credo. Bana sınavı geçtiğini söylüyorsun ama ben buna inanmıyorum.

Bu cümlede ise "buna, bu duruma" anlamında kullanılmış.

Forme accoppiate di pronomi - zamirlerin birleşmesi

Mi, ti, gli, ci, vi, si zamirlerinden birini **lo, la, li, le** ve **ne** zamirlerinden herhangi biri izlediği takdirde farklı kullanımlar ortaya çıkar:

	lo	la	li	le	ne
mi	me lo	me la	me li	me le	me ne
ti	te lo	te la	te li	te le	te ne
gli	glielo	gliela	glieli	glielle	gliene
ci	ce lo	ce la	ce li	ce le	ce ne
vi	ve lo	ve la	ve li	ve le	ve ne
gli	glielo	gliela	glieli	glielle	gliene
si	se lo	se la	se li	se le	se ne

Se vuoi il mio libro, posso dartelo.

Ho comprato un regalo per lui.

Glielo darò domani.

Puoi prestarmi la tua borsa? Te la porto domani.

Voglio leggere quella lettera.

Puoi portarmela?

Marco non te ne parla.

Chi te la spedirà?

Non ti ho portato il libro.

Hai capito il mio pensiero? Tu che ne dici?

Io non sto bene qui.

Ci vuole tempo per dimenticarlo.

Ho messo la mia borsa qui, ma ora non posso trovarla.

Io vado a lavorare.

Ho incontrato i miei amici e gli ho detto di venire a casa mia.

Adesso non posso spiegare perché non sono venuto ieri sera ma te lo spiegherò poi.

Eğer kitabımı istiyorsan, sana onu verebilirim.

Onun için bir hediye aldım.

Ona, onu yarın vereceğim.

Bana çantayı ödünç verir misin? Sana yarın getiririm.

O mektubu okumak istiyorum.

Onu bana getirir misin?

Marco sana ondan konuşmaz.

Sana onu kim gönderecek?

Sana kitabı getirmedim.

Fikrimi anladın mı? Ona ne diyorsun?

Ben burada iyi değilim.

Onu unutmak için zaman gerek.

Çantamı buraya koydum ama şimdi onu bulamıyorum.

Ben çalışmaya gidiyorum.

Arkadaşlarımla karşılaştım ve onlara evime gelmelerini söyledim.

Dün akşam neden gelmediğimi sana şu an anlatamam ama sonra anlatacağım.

**Mi faresti un favore?
Lei lavora con suo marito.
Tu vieni a cena da noi?**

Bana bir iyilik yapar mısın?
O kocasıyla çalışıyor.
Bize akşam yemeğine gelir misin?

**Sono arrabbiato con te.
Sei felice con me?
Luca mi fa vedere le foto.**

Sana kızgıyım.
Benimle mutlu musun?
Luca bana resimleri gösteriyor.

**Ti prometto che non dirò niente
nessuno.**

Kimseye hiçbirşey söylemeyeceğime
sana söz veriyorum.

**Se c'è qualcosa che non va, me
lo devi dire.
Oggi lui verrà da me, vuoi
venire anche tu?
Questo libro non è mio, me lo
ha prestato Giorgio.**

Yolunda gitmeyen birşey varsa, bana
söylemelisin.
Bugün o bana gelecek, sen de gelmek
ister misin?
Bu kitap benim değil, bana Giorgio ödünç
verdi.

pronomi possessivi - iyelik zamirleri
İyelik zamirleri şunlardır:

Singolare

maschile

il mio

il tuo

il suo

il nostro

il vostro

il loro

Plurale

maschile

i miei

i tuoi

i suoi

i nostri

i vostri

i loro

femminile

benimki

seninki

onunki

bizimki

sizinki

onlarkin

la mia

la tua

la sua

la nostra

la vostra

la loro

femminile

benimkiler

seninkiler

onunkiler

bizimkiler

sizinkiler

onlarkin

le mie

le tue

le sue

le nostre

le vostre

le loro

İyelik sıfatlarıyla iyelik zamirleri bazı durumlarda karıştırılabilir. Bu karışıklığı önlemek için kelimenin ardından bir isim gelip gelmediğine bakılmalıdır.

**Questo è la mia borsa.
Questa borsa è la mia.
Il tuo fiore è bella.
Il tuo è bella.
Questa è la loro casa?
Questa è la loro?
Queste sono le tue scarpe,
quelle sono le mie.
Questa non è la mia macchina.
Questa non è la mia.
Ho prestato il mio nuovo vestito
a Marilisa, Laura ha prestato il
suo a Monica.**

Bu benim çantamdır.
Bu çanta benimkidir.
Senin çiçeğin güzeldir.
Senininki güzeldir.
Bu onların evi midir?
Bu onlarınki midir?
Bunlar senin ayakkabıların,
onlar benimkilerdir.
Bu benim arabam değildir.
Bu benimki değildir.
Yeni elbisemi Marilisa'ya ödünç
verdim, Laura kendininkini Monica'ya
ödünç verdi.

**I miei amici verranno domani, i
suoi verranno tra due giorni.**

Benim arkadaşlarım yarın gelecekler,
onunkiler iki gün sonra gelecekler.

**La mia borsa è accanto alla tua.
La mia macchina è rotta, posso**

Benim çantam seninkinin yanındadır.
Arabam bozuldu, seninkini alabilir

prendere la tua?

Secondo me, il suo pensiero non è logico ma il tuo è molto logico.

miyim?

Bana göre, onun fikri mantıklı değil ama seninki çok mantıklı.

I nostri libri sono qui, dove sono i vostri?

Bizim kitaplarımız burada, sizinkiler nerede?

pronomi riflessivi - dönüşlü zamirler

İtalyanca'da da Türkçede olduğu gibi yapanın ve etkilenenin aynı kişi olduğu dönüşlü fiiller vardır. Bu fiillerle **mi, ti, si, ci, vi, si** zamirleri kullanılır. (Bu konuya **verbi riflessivi** - dönüşlü fiiller konusunda detaylı bir biçimde yer verilecektir.)

Io mi lavo.

Ben yıkanırım.

Laura si trucca troppo.

Laura çok makyaj yapar.

Ayrıca şahıs zamirlerinden sonra gelen **'stesso'** cümleye **kendi** anlamı katar ve cinse göre değişiklik gösterir.

**me stesso, a
te stesso, a
se stesso, a
noi stessi, e
voi stessi, e
loro stessi, e**

kendim
kendin
kendisi
kendimiz
kendiniz
kendileri

Tu ami troppo te stesso.

Sen kendini çok fazla seviyorsun.

Vivo per me stessa.

Kendim için yaşıyorum.

Lui pensa solo a difendere se stesso.

O sadece kendini korumayı düşünür.

Noi ci riposiamo.

Biz dinleniyoruz.

Lei si lamenta sempre.

O her zaman şikayet eder.

Oggi mi sono stancata molto.

Bugün çok yoruldum.

Non mi piace truccarmi troppo.

Fazla makyaj yapmayı sevmem.

Ci svegliamo alle dieci.

Biz saat onda uyanıyoruz.

Penserò a salvare me stesso.

Kendimi kurtarmayı düşüneceğim.

pronomi dimostrativi - işaret zamirleri

İşaret sıfatları olarak gördüğümüz **questo, codesto** ve **quello** kelimeleri zamir olarak da kullanılırlar. Tek farkları bir isimden önce gelmeyip, yalnızca ismin yerini tutmalarıdır.

singolare

maschile

questo

bu

codesto

şu

quello

o

femminile

questa

codesta

quella

plurale

maschile

questi

bunlar

codesti

şunlar

quelli

onlar

femminile

queste

codeste

quelle

Questa borsa è la mia.

Bu çanta benimkidir.

Questa è la mia.

Bu benimkidir.

Quella è mia madre.

O benim annemdir.

Vuoi queste gonne o quelle?

Bu etekleri mi istiyorsun yoksa onları mı?

Queste macchine sono belle ma voglio quella.

Bu arabalar güzel ama ben onu istiyorum.

Puoi darmi codesto?

Bana şunu verir misin?

Quella canzone è di Tiziano Ferro ma questo non è di lui. Fammi vedere quelle. Questo ragazzo parla francese ma codesto non riesce a parlare. Questi sono i figli di Carlo ma quelli sono di Marco. Non voglio ascoltare questo. Ho letto questo libro ma non ho letto quello. Stesso ve medesimo da zamir olarak kullanılabilirler.
L'anno scorso avevamo la stessa lezione, quest'anno non è più la stessa.

O şarkı Tiziano Ferro'nun ama bu onun değil.
 Bana onları göster.
 Bu çocuk fransızca konuşuyor ama şu konuşmıyor.
 Bunlar Carlo'nun çocukları ama onlar Marco'nunkiler.
 Bunu dinlemek istemiyorum.
 Bu kitabı okudum ama onu okumadım.
 Geçen yıl aynı dersi alıyorduk, bu yıl artık aynıysa değil.

Ancak bazı işaret zamirleri asla sıfat olarak kullanılamazlar:

Singolare		Plurale	
Maschile	Femminile	Maschile	Femminile
questi	---	---	---
quegli	---	---	---
costui	costei	costoro	costoro
colui	colei	coloro	coloro
ciò	---	---	---

Questi(bu) yakında bulunan **maschile** şahısların, **quegli**(o) ise uzakta bulunan **maschile** şahısların yerini tutar. Femminile ve çoğul şekilleri yoktur.

Questi vive a Parigi, quegli invece a Milano. Bu Paris'te yaşıyor, o ise Milano'da.

Costui(bu, şu) ve **colui**(o) zamirleri de yalnızca şahıslar için kullanılır ve hem femminile hem de çoğul şekilleri vardır. Yukarıdaki tabloda bu şekiller gösterilmiştir. Bu zamirler **dispregiativo** (aşağılama) anlamı taşırlar.

Che vuole costui? Ne istiyor bu?
Costoro devono tacere! Onlar susmak zorundalar!
Ciò(bu şey) işaret zamiri değişmezdir. Her cins ve sayı için aynı şekilde kullanılır.

Non credo a ciò. Bu şeye inanmıyorum.
Non penso più a ciò. Artık bu şeyi düşünmüyorum.

pronomi interrogativi - soru zamirleri
 Başlıca soru zamirleri şunlardır:

chi	kim
che	ne
quale	hangisi
quanto	ne kadar

chi

Chi - kim soru zamiri yalnızca şahıslar için kullanılır. Cins ve sayıya göre hiçbir değişiklik göstermezler ve bazen edatlarla birlikte kullanılabılırler.

Chi verrà? Kim gelecek?
Con chi esci stasera? Bu akşam kimle çıkıyorsun?
Di chi è questo cane? Bu köpek kiminkidir?
Chi è la più bella? Kim en güzel?
Chi ha preparato questo? Bunu kim hazırladı?
Di chi è questa canzone? Bu şarkı kiminkidir?
Chi sta facendo questo rumore? Bu gürültüyü kim yapıyor?
Chi hai visto? Kimi gördün?

Di chi è questo bambino?
Chi ti ha dato queste rose?
Chi può venire da me stasera?
Con chi parli?
Chi è suo padre?

Bu çocuk kiminkidir?
 Sana bu gülleri kim verdi?
 Bu akşam bana kim gelebilir?
 Kimle konuşuyorsun?
 Onun babası kimdir?

che

Che - ne soru zamiri yalnızca nesneler için kullanılır ve **chi** gibi cins ve sayıya göre değişmezler. Bazen **cosa** kelimesiyle birlikte, bazen de tek başına kullanılır. Her iki durumda da **ne** anlamına gelir.

Che cosa vuoi?
Che posso fare per te?
Che cosa hai fatto ieri sera?
Che ha mangiato il bambino?
Che cosa hai bevuto?
Che fai stasera?
Che cosa vuoi ascoltare?
Che vuole questo bambino?
Che cosa mi racconterai?

Ne istiyorsun?
 Senin için ne yapabilirim?
 Dün akşam ne yaptın?
 Çocuk ne yedi?
 Ne içtin?
 Bu akşam ne yapıyorsun?
 Ne dinlemek istiyorsun?
 Ne istiyor bu çocuk?
 Bana ne anlatacaksın?

quale

Quale - hangisi soru zamiri hem şahısların hem de nesnelerin yerini tutabilir, diğerleri gibi cinse göre değişmese de sayıya göre değişir.

Quale è suo padre?
Quale preferisci di questi libri?
Quali sono i tuoi bambini?
Quali vuoi?
Quale è il tuo numero di telefono?
Quale è il mio?
Quale preferisce di questi vestiti?
Quale di loro è la più bella?
Quale è tuo cugino?

Hangisi onun babasıdır?
 Bu kitaplardan hangisini tercih edersin?
 Hangileri senin çocukların?
 Hangilerini istiyorsun?
 Hangisi senin telefon numarandır?
 Hangisi benimkidir?
 Bu elbiselerden hangisini tercih edersiniz?
 Onlardan hangisi en güzeldir?
 Hangisi senin kuzenindir?

quanto

Quanto - ne kadar soru zamiri de **quale** gibi hem şahıslar hem de nesneler için kullanılır ancak cinse göre de sayıya göre de değişiklik gösterir.

Quanto hai bevuto?
Quanti di voi mi conoscono?
Quanti sono venuti oggi?
Quanto ha speso?
Quanti di noi lo sanno?
Quanti vogliono venire?
Quanti di voi riescono a parlare tedesco?

Ne kadar içtin?
 Ne kadarınız beni tanıyor?
 Bugün ne kadarı geldi?
 Ne kadar harcadı?
 Ne kadarımız bunu biliyor?
 Ne kadarı gelmek istiyor?
 Ne kadarınız Almanca konuşabiliyor?

Quanto ha mangiato il bambino?
Quanti di voi hanno visto questo film?

Çocuk ne kadar yedi?
 Ne kadarınız bu filmi gördü?

pronomi indefiniti - belgisiz zamirler

Nicelik ve nitelik bakımından tam olarak belli olmayan isimlerin yerini tutan zamirlerdir. Bazı belgisiz zamirler sıfat olarak da kullanıldıklarından, onları daha önce görmüştük. Ancak hepsini tekrar inceleyelim:

alcuno, -a; alcuni, -e

"Bazısı, bazıları" anlamında kullanılan bu zamir cins ve sayıya göre değişime uğrar.

Alcuni volevano nuotare.

Bazıları yüzmek istiyordu.

Alcuno lavora molto.

Bazısı çok çalışır.

Alcuno parla poco e preferisce ascoltare.

Alcune non hanno fatto i suoi compiti.

Alcuni non si sposano mai.

Bazısı az konuşur ve dinlemeyi tercih eder.

Bazıları ödevlerini yapmadı.

Bazıları hiç evlenmezler.

altro, -a; altri, -e

"Başkası, diğeri, başkaları, diğerkleri" anlamına gelen bu zamir cins ve sayıya göre değışir.

Altri sono pronti per andare.

Başkaları gitmek için hazırlar.

Questa collana è molto bella, ma le altre non sono.

Codesti studenti vogliono venire a scuola ma gli altri vogliono stare in casa.

Non comprerò questo vestito, mi è piaciuto l'altro.

Gli altri possono andare ma tu non puoi.

Bu yüzük çok güzel, fakat diğerkleri değıl.

Şu öğrenciler okula gelmek istiyor fakat diğerkleri evde kalmak istiyor.

Bu elbiseyi almayacağım, diğeri hoşuma gitti.

Başkaları gidebilir ama sen gidemezsin.

certo, -a; certi, -e

"Bazısı, bazıları" anlamındaki bu zamir cins ve sayıya göre değışse de çoğunlukla çoğul halde kullanılır.

Certi non vogliono vedere la partita.

Bazıları maç seyretmek istemiyor.

Certe aspettavano i suoi amici.

Bazıları arkadaşlarını bekliyorlar.

Certo ci crede.

Bazısı buna inanır.

Certi pensano a te.

Bazıları seni düşünüyor.

Certe vogliono bere un caffè.

Bazıları bir kahve içmek istiyor.

Certi ti hanno visto.

Bazıları seni gördü.

ciascuno, -a

Yalnızca tekil halde kullanılan bu zamir "herkes, her biri" anlamına gelir.

Ciascuno deve raccontare una storia.

Herkes bir hikaye anlatmak zorundadır.

Ciascuna di noi ha comprato qualcosa.

Herbimiz birşey satın aldık.

Ciascuno può prestarti il suo libro.

Herkes sana kendi kitabını ödünç verebilir.

Ho comprato tre gonne. Ciascuna è blu.

Üç etek aldım. Herbiri mavi renkte.

Ciascuno deve fare un sport.

Herkes bir spor yapmalıdır.

molto, -a; molti, -e

"Çok, çoğı" anlamında kullanılan bu zamir cins ve sayıya göre değışir.

Molti sono venuti alla festa.

Partiye çoğı geldi.

Hai molti compiti ma non ho molto.

Senin çok ödevin var ama benim çok yok.

Ti ha dato molto?

Sana çok verdi mi?

Molti scrivono belle poesie.

Çoğı güzel şiirler yazıyorlar.

Molti vogliono parlare italiano.

Çoğı İtalyanca konuşmak istiyor.

nessuno, -a

"Hiç biri, kimse" anlamına gelen bu zamir her zaman tekil halde kullanılır.

Nessuno è perfetto.

Kimse mükemmel değildir.

Oggi non è venuto nessuno da me.

Bugün bana kimse gelmedi.

Nessuno fa il proprio lavoro.

Kimse kendi işini yapmıyor.

Nessuno si è divertito ieri sera.
Nessuno vuole ascoltare questa canzone.

Dün akşam hiç biri eğlenmedi.
 Kimse bu şarkıyı dinlemek istemiyor.

parecchio, -a; parecchi, -e

"Birçoğu, epeycesi" anlamında kullanılan bu zamir cins ve sayıya göre değişir.

Parecchi ha superato l'esame.

Birçoğu sınavı geçti.

Parecchi vogliono andare al cinema.

Birçoğu sinemaya gitmek istiyor.

Parecchie hanno visto quel film.

Epeycesi o filmi gördü.

Parecchi hanno letto questa lettera.

Birçoğu bu mektubu okudu.

Parecchie sa guidare.

Birçoğu araba kullanmayı biliyor.

tutto, -a; tutti, -e

"Tümü, hepsi" anlamında kullanılan bu zamir cins ve sayıya göre değişir.

Tutti hanno dimenticato il numero.

Hepsi numarayı unuttu.

Tutti vogliono venire da te.

Hepsi sana gelmek istiyorlar.

Tutte cercheranno di superare l'esame.

Hepsi sınavı geçmeye çalışacaklar.

Tutti sono qui.

Hepsi buradalar.

Tutte hanno accettato la tua proposta.

Hepsi teklifini kabul etti.

Bazıları ise yalnızca **pronome** - zamir görevinde kullanılır.

altri

"Başkası" anlamına gelen bu zamir yalnızca **maschile singolare** şeklinde kullanılır. Ancak bu zamir **altro** sıfatının çoğulu ile karıştırılmamalıdır.

Non io, altri ha mangiato la pizza.

Ben değil başkası pizzayı yedi.

Non lui, altri vive da solo.

O değil başkası yalnız yaşıyor.

Altri avrebbe comprato queste scarpe.

Başkası bu ayakkabıları satın alabilirdi.

Non io, altri vuole andare.

Ben değil başkası gitmek istiyor.

Altri potrebbe imparare inglese in otto mesi.

Başkası sekiz ayda ingilizce öğrenebilirdi.

niente, nulla

"Hiçbir şey" veya "bir şey" anlamına gelen bu zamirler bir fiili takip ettikleri takdirde olumsuzluk eki kullanılmaz ancak bir fiilin ardından geldiklerinde **"non"** olumsuzluk eki kullanılır.

Niente mi fa cambiare idea.

Hiçbi rşey fikrimi değiştiremez.

Non mi interessa niente.

Hiçbir şey beni ilgilendirmiyor.

Nulla lo diverte.

Hiçbir şey onu eğlendirmiyor.

Non voglio niente da te.

Senden hiçbir şey istemiyorum.

Lui non sa niente.

O hiçbir şey bilmiyor.

Soru cümlelerinde "bir şey" anlamında kullanılır.

C'è niente da bere?

İçecek bir şey var mı?

Non vuoi nulla?

Bir şey istemiyor musun?

Non c'è niente da fare stasera?

Bu akşam yapacak bir şey yok mu?

ognuno, -a

"Herkes, herbiri" anlamına gelen bu zamir yalnız tekil halde kullanılır.

Ognuno può fare quello che vuole. Herkes istediğini yapabilir.

Ognuno di noi ha un cane. Her birimizin bir köpeği vardır.

Ognuna di loro ha comprato una gonna. Onlardan her biri bir etek satın aldı.

Ognuno si veste come vuole. Herkes istediği gibi giyinir.

Ognuno può guardare il film. Filmi herkes izleyebilir.

qualcosa

"Bir şey" anlamına gelen bu zamir **maschile singolare** şeklinde kullanılır.

Voglio dire qualcosa a te. Sana bir şey söylemek istiyorum.

E' successo qualcosa? Bir şey mi oldu?

C'è qualcosa da mangiare? Yiyecek bir şey var mı?

Voglio comprare qualcosa oggi. Bugün bir şeyler satın almak istiyorum.

Hai visto qualcosa? Bir şey mi gördün?

qualcuno, -a

"Biri, birisi" anlamına gelen bu zamir cinse göre değişir.

Ha telefonato qualcuno alle sei. Saat altıda biri aradı.

E' venuto qualcuno? Biri mi geldi?

Qualcuno pensa a te. Biri seni düşünüyor.

Conosci qualcuna di loro? Onlardan birini tanıyor musun?

Qualcuno parla di lui. Biri ondan bahsediyor.

uno, -a

"Biri, herhangi biri" anlamına gelen bu zamir cinse göre değişir.

Oggi uno è venuto qui e ha voluto vederti. Bugün buraya biri geldi ve seni görmek istedi.

Ho visto una che ha un bel cane. Güzel bir köpeği olan birini gördüm.

C'è uno qui che ti conosce. Burada seni tanıyan biri var.

Uno di noi può venire. Bizden biri gelebilir.
Ieri uno ha telefonato e ha voluto parlare con te. Dün biri aradı ve senle konuşmak istedi.

pronomi relativi - ilgi zamirleri

İlgi zamiri iki cümleciği birbirine bağlamaya yarayan kelime çeşididir. İlgi zamiri ilk cümlede belirtilen isim, zamir ya da bütün bir cümleciğin yerini tutar. Böylece ilk cümledeki terim boşuna tekrarlanmamış olur. İtalyancada dört tane ilgi zamiri vardır. Hepsinin kendine özgü kullanımlarını örneklerle inceleyelim.

che

Bu ilgi zamiri çekimsizdir, cins ve sayıya göre değişmez. **Che** cümlede **soggetto** - özne ya da **complemento oggetto** - nesne olarak kullanılabilir.

Il mio professore che parla italiano benissimo è molto intelligente. Öğretmenim, ki o çok iyi italyanca konuşur, çok zekidir. (Çok iyi italyanca konuşan öğretmenim çok zekidir.)

Il ragazzo che ha begli occhi si chiama Emre. O çocuk, ki onun güzel gözleri var, adı Emre'dir. (Güzel gözleri olan çocuğun adı Emre'dir.)

L'uomo che lavora molto non è felice. Adam, ki o çok çalışıyor, mutlu değil. (Çok çalışan adam mutlu değil.)

La signora che è molto elegante è mia nonna. Kadın, ki o çok şık, benim anneannemdir. (Çok şık olan kadın benim anneannemdir.)
Bu cümlelerde **che** ilgi zamiri **soggetto** - özne olarak kullanılmıştır.

La ragazza che conosco è una giornalista. Kız, ki onu tanıyorum, bir gazetecidir. (Tanıdığım kız bir gazetecidir.)

La poesia che ho scritto è per lui. Şiir, ki onu ben yazdım, onun içindir. (Yazdığım şiir onun içindir.)

Il regalo che lui mi ha dato è un orologio. Hediye, ki bana o verdi, bir saattir. (Onun bana verdiği hediye bir saattir.)

La borsa che ho comprato ieri è rosso. Çanta, ki onu dün aldım, kırmızıdır. (Dün aldığım çanta kırmızıdır.)

Bu cümlelerde ise **che** ilgi zamiri **complemento oggetto** - nesne olarak kullanılmıştır.

Che ilgi zamirinin bir özelliği daha vardır. **Il** tanımlılığıyla birlikte kullanıldığında "ki bu şey" anlamını verir.

Tu scrivi bene, il che è piacevole. Sen iyi yazıyorsun, ki bu güzel bir şey.

Lui vivrà in America, il che è molto male per me. O Amerika'da yaşayacak, ki bu benim için çok kötü.

cui

Bu ilgi zamiri de çekimsizdir. Ancak **cui** cümlede özne veya nesne olarak değil, yalnızca tümleç olarak kullanılır ve genellikle kendinden önce **a, di, da, in, con** ve **per** gibi edatlar bulunur.

Chi è la ragazza a cui hai dato il tuo numero di telefono? Telefon numaranı verdiğin kız kim?

Non ho mai sentito la canzone di cui parli. Bahsettiğin şarkıyı hiç duymadım.

Chi era la dentista da cui sei andata ieri? Dün gittiğin diş hekimi kimdi?

La città in cui vivo è Milano. Yaşadığım şehir Milano'dur.

Non conosco il bambino con cui stavi parlando ieri nel giardino. Dün bahçede konuştuğun çocuğu ben tanımıyorum.

Dimmi i motivi per cui sei venuto a vedermi. Beni görmeye gelme sebeplerini söyle bana.

Cui edat almadığı takdirde **complemento di specificazione-kimin, neyin** sorusuna cevap veren tümleç olarak kullanılır.

Quel uomo, il cui figlio studia a Parigi, è un medico. Oğlu Paris'te okuyan adam doktordur.

Mia madre, la cui sorella verrà da America, è molto felice. Kız kardeşi Amerika'dan gelecek olan annem, çok mutlu.

Il regista, il cui film ha vinto il premio, è francese. Filmi ödül kazanan yönetmen Fransızdır.

La mia amica, il cui vestito è giallo, canta bene. Sarı elbisesi olan arkadaşım iyi şarkı söyler.

Mia cugina, i cui figli sono inglesi, è molto bella. İngiliz oğulları olan kuzenim çok güzeldir.

Ayrıca edat almadan **complemento di termine** - amaç tümleci olarak da kullanılabilir. Bu durumda **a cui** demek yerine yalnızca **cui** kullanılır.

La ragazza, cui hai prestato il tuo libro, è nostra vicina. L'uomo cui lui parla è spagnolo.

Kitabını ödünç verdiğin kız bizim komşumuzdur.
Onun konuştuğu adam İspanyoldur.

La donna, cui hai raccontato il tuo problema, è una persona fidata.

Sorununu anlattığın kadın güvenilir bir insandır.

il/la quale, i/le quali

Bu ilgi zamiri her zaman belirtili tanımlıkla kullanılır ve cins ve sayıya göre değişir.

	singolare	plurale
maschile	il quale	i quali
femminile	la quale	le quali

Bu ilgi zamiri cümlede özne, nesne veya önüne edat aldığı takdirde tümleç olarak kullanılır.

La ragazza, la quale parla, è mia sorella.

Konuşan kız benim kızkardeşimdir.

Nel film c'è un uomo, il quale ha una figlia bella.

Filmde güzel bir kızı olan bir adam var.

I ragazzi, i quali nuotano in piscina, sono miei cugini.

Havuzda yüzen çocuklar benim kuzenlerimdir.

Yukarıdaki cümlelerde ilgi zamiri özne olarak kullanılmıştır.

Il fiore, il quale lui ha portato, non è per te.

Getirdiği çiçek senin için değil.

Il film, il quale hai visto è di Christopher Lambert.

Gördüğün film, Christopher Lambert'in.

La ragazza, la quale abbiamo incontrato, è una modella famosa.

Karşılaştığımız kız ünlü bir modeldir.

Bu cümlelerde ise ilgi zamiri nesne görevinde kullanılmıştır.

La persona, alla quale ho parlato, è sua madre.

Konuştüğüm kişi onun annesidir.

I film, dei quali parliamo, sono bei.

Bahsettiğimiz filmler güzeldir.

Mia amica, alla quale ho mandato una lettera, è tornata dall'Italia.

Mektup yolladığım arkadaşım İtalya'dan döndü.

Bu cümlelerde de ilgi zamiri tümleç görevini görmektedir.

chi

"O kimse ki" anlamına gelen bu ilgi zamiri yalnızca üçüncü tekil şahıs için kullanılır ve cinse göre değişmez. Cümlede özne, nesne veya tümleç olarak kullanılabilir.

Chi non ha i problemi è felice.

Sorunları olmayan kimse mutludur.

Chi parla molto ascolta poco.

Çok konuşan az dinler.

Yukarıdaki cümlelerde **chi** özne halinde kullanılmıştır.

Non posso vedere chi parla.

Kimin konuştuğunu göremiyorum.

Nessuno sa chi ha mandato i fiori.

Çiçekleri kimin gönderdiğini kimse bilmiyor.

Bu cümlelerde ilgi zamiri nesne olarak kullanılmıştır.

Lei non parla con chi non conosce.

O tanımadığı kimselerle konuşmaz.

Vado da chi voglio.

Kime istersem ona giderim.

Bu cümlelerde ise **chi** tümleç görevinde kullanılmıştır.

VERBI - FİİLLER

Fiilin tanımı

Fiiller, varlıkların yaptıkları işleri, hareketleri ve onların ne durumda olduklarını bildiren kelimelerdir. Bir fiili belirleyebilmek için o fiilin kipini, zamanını, şeklini ve şahsını bilmek gerekir.

andare	gitmek
Parla!	Konuş!
Lui viene.	O geliyor.
Abbiamo mangiato la pizza.	Pizza yedik.
Lei dormirà.	O uyuyacak.
Io devo studiare.	Çalışmalıyım.
Lui può venire.	O gelebilir.
Da bambina giocavo a tennis.	Çocukken tenis oynardım.

Örneklerde görülen fiillerin hepsi bir iş veya oluşu bildiren sözcüklerdir.

MODI – KİPLER

çekimli kipler

çekimsiz kipler

verbi transitivi e intransitivi - geçişli ve geçişsiz fiiller

İtalyancada iki çeşit kip vardır:

1. **modo definito** - çekimli kip
2. **modo indefinito** - çekimsiz kip

çekimli kipler

Çekimli kipler şahıslara göre çekilip değişen kiplerdir. İtalyancada dört tane çekimli kip vardır:

1. **modo indicativo** - haber kipi
2. **modo congiuntivo** - dilek (istek) kipi
3. **modo condizionale** - şart kipi
4. **modo imperativo** - emir kipi

çekimsiz kipler

Çekimsiz kipler hiçbir değişime uğramazlar. Üç tane çekimsiz fiil vardır, ki bunlara Türkçede fiilimsi adı verilir:

1. **modo infinito** - isim fiil
2. **modo participio** - sıfat fiil
3. **modo gerundio** - bağ fiil

Bu kiplerin çekimlerine ilerleyen sayfalarda detaylı bir biçimde yer verilecektir.

çekimli kipler

1. **modo indicativo** - haber kipi

Bu kip gerçeklik kipidir. Gerçek bir durumu, olayı ya da hareketi belirlemeye yarar.

Sono andata al cinema.

Sinemaya gittim.

Lui lavora qui.

O burada çalışıyor.

Verrò da te stasera.

Bu akşam sana geleceğim.

2. modo congiuntivo - dilek (istek) kipi

Bu kip olan, meydana gelen bir durumu, bir hareketi ifade eder. Her zaman dilek, istek, şüphe, korku, ihtimal bildiren fiillerle birlikte kullanılır.

Ho voluto che tu abbia parlato.	Ben senin konuşmanı istedim.
Avevo paura che non tornasse lui.	Onun dönmemesinden korkuyordum.
Non ha sperato che io scrivessi tutte queste lettere.	Bütün bu mektupları benim yazacağımı ummadı.

3. modo condizionale - şart kipi

Bu kip bir şarta bağlı olarak gerçekleşen, oluşan bir olay ya da hareketi bildirir.

Sarèi contento se vieni.	Gelirsen mutlu olurum.
Se lui lavorasse di più avrèbbe superato l'esame.	O daha çok çalışmış olsaydı sınavı geçerdi.
Sarèi venuta se io sapessi.	Bilseydim gelirdim.

4. modo imperativo - emir kipi

Bu kip emir bildiren cümleler için kullanılır.

Parla!	Konuş!
Finiamo!	Bitirelim!
Non credere!	İnanma!

çekimsiz kipler

Bu kiplere ilerde genişçe yer verilecektir.

verbi transitivi - verbi intransitivi

geçişli fiiller - geçişsiz fiiller

Fiilin bildirdiği iş, oluş, hareket bir nesne üzerinde etkili oluyorsa bu tür fiile geçişli fiil adı verilir.

Ho comprato una macchina.	Bir araba satın aldım.
Lui vuole vendere la sua casa.	O evini satmak istiyor.
Ho scelto questo vestito per stasera.	Bu akşam için bu elbiseyi seçtim.
Lei vuole cambiare la sua scuola.	O okulunu değiştirmek istiyor.
Devo superare l'esame.	Sınavı geçmek zorundayım.
Loro hanno pulito la casa tutto il giorno.	Onlar bütün gün evi temizlediler.

Bu cümlelerdeki fiiller birer geçişli fiildir. Sözü edilen eylemler nesneler üzerine geçiyor. Örneğin, "**Ho comprato una macchina.**" cümlesinde öznenin satın alma işi "**macchina**-araba" üzerinde, "**Ho scelto questo vestito per stasera.**" cümlesinde seçme işi "**vestito** - elbise" üzerinde olmaktadır.

Bir fiilin geçişli olup olmadığını anlamak için en basit yol fiile "neyi? kimi?" sorusunu sormaktır. Cümlede buna cevap olabilecek bir kelime varsa, o cümledeki fiil geçişlidir.

Voglio leggere il libro.

Kitabı okumak istiyorum.

cümlesinde "neyi" sorusuna cevap olabilecek kelime "kitabı" olduğundan bu cümledeki fiil geçişlidir.

Bazen "neyi" sorusu yerine "ne" sorusunu sormak gerekebilir. Bu soruya bir cevap alındığı takdirde de yine bu cümledeki fiilin geçişli olduğunu söyleyebiliriz.

Ho bevuto un caffè.

Bir kahve içtim.

Bu cümlede fiile "ne" sorusunu sorduğumuzda "kahve" cevabını alacağımız için cümledeki fiil geçişlidir.

Geçişsiz fiillerde ise fiilin gösterdiği iş ya da hareket bir nesne üzerine geçmeden yalnızca öznenin üzerinde kalır.

Lui è venuto.	O geldi.
Il bambino dorme nella camera.	Çocuk odada uyuyor.
Sono andata al cinema.	Sinemaya gittim.
La donna è caduta per terra.	Kadın yere düştü.

Lei è vissuta felicemente a Venezia.

O Venedik'te mutlu bir şekilde yaşadı.

Bu cümlelerde yapılan eylemler bir nesneyi etkilemeden yalnızca özne üzerinde kalıyorlar. Örneğin, "**Il bambino dorme nella camera.**" cümlesinde öznenin uyuma eylemi kendisinde kalmakta ve fiilin etkisi başka bir nesne üzerine geçmemektedir. Geçişsiz fiillerle oluşan cümlelerde "kimi?" "neyi?" sorularına bir yanıt alınamaz.

Bazı fiiller ise hem geçişli hem de geçişsiz olabilirler:

Il film è finito.

Film bitti. (geçişsiz)

Ho finito il mio compito.

Ödevimi bitirdim. (geçişli)

TEMPI – ZAMANLAR

Bir fiili tam olarak belirleyebilmek için onun zamanını bilmek en önemli noktalardan biridir. İtalyancada üç çeşit zaman vardır:

1. tempo presente

şimdiki zaman

2. tempo passato

geçmiş zaman

3. tempo futuro

gelecek zaman

TEMPO PRESENTE - ŞİMDİKİ ZAMAN

Tempo presente konuşulan anda yapılan bir hareket ya da meydana gelen bir olayı ifade eder. Türkçedeki **şimdiki zaman**, bazen de **geniş zaman** karşılır. (yapıyorum, yaparım)

Lui conosce molta gente.

O çok insan tanıyor.

Derin viene tra due ore.

Derin iki saat sonra geliyor.

Io dormo molto.

Ben çok uyurum.

Voglio sapere la verità.

Gerçeği bilmek istiyorum.

kullanıldığı yerler

1. Konuşma anında gerçekleşen iş veya oluşları bildirmek amacıyla kullanılır:

Io parlo, tu ascolti.

Ben konuşuyorum, sen dinliyorsun.

Voi siete in classe.

Siz sınıftasınız.

Lui legge il giornale.

O gazete okuyor.

Ayrıca bu kategoride farklı kullanımlar ortaya çıkabilir. **Stare** fiiliyle birlikte **gerundio** kullanıldığında tam anlamıyla türkçedeki **şimdiki zaman** anlamını verir.

Sto leggendo il libro.

Kitap okuyorum.

Lui sta parlando con te.

O seninle konuşuyor.

"Per" edatıyla birlikte kullanıldığında ise "yapmak üzere olmak" anlamını alır.

Sto per uscire.

Çıkmak üzereyim.

Sta per finire.

Bitirmek üzere.

2. Alışkanlık haline gelen durum ve hareketler için kullanılır:

Noi andiamo al cinema ogni

Her Cuma sinemaya gideriz.

venerdi.

Abito a Roma.

Roma'da yaşıyorum.

3. Her durumda geçerli olan eylemler, değişmeyen gerçekler için kullanılır.

La palla è rotonda.

Top yuvaraktır.

Le scimmie sono molto

Maymunlar çok zekidir.

intelligenti.

4. Gelecekte olacak veya olması her an beklenen bir oluş veya hareket için kullanılır:

**Vado a Firenze domani.
Comincio ad imparare francese.**

Yarın Floransa'ya gidiyorum.
Fransızca öğrenmeye başlıyorum.

**Lui si trasferisce a New York
l'anno prossimo.**

O gelecek yıl New York'a taşıyor.

5. "Da" edatıyla birlikte kullanılan ve geçmişte başlayıp günümüzde devam eden olaylar için kullanılır:

Non lo vedo da cinque mesi.

Onu beş aydır görmüyorum.

Lui canta da sei anni.

Altı yıldır şarkı söylüyor.

Mi conosce da dieci giorni.

Beni beş gündür tanıyor.

Ayrıca burada farklı bir kalıp daha ortaya çıkıyor:

è/sono + zaman kalıbı + che + (non) + il presente

E' molto tempo che non ti vedo.

Seni uzun zamandır görmüyorum.

(Seni görmeyeli uzun zaman oldu.)

**Sono cinque giorni che non
guardo la televisione.**

Beş gündür televizyon izlemiyorum.

Bu kalıba "da" edatını ekleyerek yine aynı anlam verilebilir:

è + da + zaman kalıbı + che + il presente

E' da un anno che ti conosco.

Seni bir yıldır tanıyorum.

(Seni tanıyalı bir yıl oldu.)

**E' da tre mesi che non parlo
inglese.**

Üç aydır İngilizce konuşmuyorum.

Soru kalıbı ise şöyle oluşturulur:

da quanto tempo/quanto tempo è che + il presente

Da quanto tempo fumi?

Ne zamandan beri sigara içiyorsun?

**Quanto tempo è che lui vive a
Roma?**

O ne kadar zamandır Roma'da yaşıyor?

TEMPO PASSATO - GEÇMİŞ ZAMAN

imperfetto - hikaye bileşik zaman

passato prossimo - yakın geçmiş zaman

passato remoto - uzak geçmiş zaman

trapassato prossimo - yakın hikaye bileşik zamanı

trapassato remoto - uzak hikaye bileşik zamanı

Geçmiş zamanın da kendi içinde beş zamanı vardır:

a. imperfetto - hikaye bileşik zaman

Geçmişte devam eden veya alışkanlık olarak yapılan bir hareketi ifade eder. Türkçedeki **hikaye bileşik zamanı** karşılar. (yapıyordum, yapardım)

Scrivevo una lettera a Roberto

Beni aradığında Roberto'ya mektup

quando mi hai telefonato.

yazıyordum.

**Noi giocavamo insieme da
bambina.**

Çocukken birlikte oynardık.

Lei cantava molto bene.

O çok iyi şarkı söylerdi.

kullanıldığı yerler

1. Geçmiş zamanlı bir fiilde gerçekleşen bir olay veya hareketin olduğu ortamı belirtmek için kullanılır:

**Quando sono entrata nella classe
gli studenti parlavano ad alta
voce.**

Sınıfa girdiğimde öğrenciler yüksek
sesle konuşuyorlardı.

Quando lui è venuto da me, io guardavo un film alla T.V.

O bana geldiğinde, ben televizyonda bir film izliyordum.

2. Alışkanlık haline gelmiş, sürekli bir hareketi ifade etmek için kullanılır:

Da bambina parlavo molto.

Çocukken çok konuşurdum.

Abitavi in Francia?

Fransa'da mı yaşıyordun?

Lui beveva poco.

O az içerdi.

3. Daha önce gerçekleşen bir olayı zamanıyla tekrar belirtirken kullanılır:

Ieri a mezzogiorno dormivo ancora.

Dün öğlen hala uyuyordum.

Alle otto andavo a casa.

Saat sekizde eve gidiyordum.

4. Geçmişte aynı anda gerçekleşmiş iki olay veya hareketi belirtirken kullanılır:

Mentre guardavo il film, mangiavo gli spaghetti.

Filmi izlerken spagetti yiyiyordum.

Mentre veniva a scuola, ascoltava la radio.

Okula gelirken radyo dinliyordu.

5. "Da" edatıyla birlikte kullanılan hareket ve oluşlarda belli bir süreyi belirtmek için kullanılır:

Da tre ore ti aspettavo.

Üç saattir seni bekliyordum.

Quando si sono sposati, si conoscevano da sei mesi.

Evlendiklerinde birbirlerini altı aydır tanıyorlardı.

6. Bir isteğin, niyetin gerçekleşmemesi halinde **dovere**-zorunda olmak, **potere**-yapabilmek ve **volere**-istemek fiilleriyle birlikte kullanılır:

Volevo vederlo di nuovo ma non ci potevo.

Onu tekrar görmek istiyordum ama bunu yapamazdım.

Lui doveva studiare molto.

O çok çalışmak zorundaydı.

7. İstek ve dilek bildirirken kullanılır:

Volevo una giacca di pelle.

Deri bir ceket istiyorum.
(istiyordum)

Cercava qualcosa?

Birşey mi arıyordunuz?
(arıyorsunuz)

8. Geçmiş zamana bağlı **discorso indiretto**-dolaylı anlatım cümlelerinde **presente** için kullanılır:

Luigi disse: "Ascolto la musica."

Luigi, "Müzik dinliyorum." dedi.

Luigi disse che ascoltava la musica.

Luigi müzik dinlediğini söyledi.

9. **Periodo ipotetico**-şart cümlelerinde **congiuntivo trapas-sato**-dilek kipinin geçmiş zamanı ve **condizionale composto**-şart kipinin bileşik zamanlarının yerine kullanılır:

Ieri se venivi alla festa, ti divertivi molto.

Dün partiye gelseydin çok eğlenirdim.

Se io sapevo non ti telefonavo.

Bilseydim seni aramazdım.

b. passato prossimo - yakın geçmiş zaman

Yakın bir geçmişte yapılan bir hareket veya meydana gelen bir olayı bildirir. Bu hareket ya da olayın sonuçları hala devam ediyor olabilir. Türkçedeki **-di'li geçmiş zamanı** karşılar. (yapmış bulunuyorum, yaptım.) Geçişli fiiller **avere**, geçişsiz fiiller ise **essere** yardımcı fiiliyle çekilirler.

Mi sono svegliata dieci minuti fa.

On dakika önce uyandım.

Ho pianto molto ieri notte.

Dün gece çok ağladım.

Lui ha deciso di cambiare casa.

O ev değiştirmeye karar verdi.

kullanıldığı yerler

1. Geçmişteki bir durumu **presente**-şimdiki zamanla bağlayarak belirtirken kullanılır. Ancak bugünkü durum tam olarak belli değildir.

Ho sempre amato i cani.

Köpekleri her zaman sevdim.

(Li amo ancora o forse ora non li amo più.)

(Belki onları hala seviyorum belki de artık sevmiyorum.)

2. Geçmişte olmuş ancak bugün hala etkileri devam eden oluş ve hareketler için veya çok eskiden olmuş durumlar için kullanılır:

Ho vissuto ad Istanbul per venti anni e ora mi sono trasferita.

Yirmi yıl İstanbul'da yaşadım ve şimdi taşındım.

Ho guardato un film e mi è piaciuta molto.

Bir film izledim ve çok beğendim.

Graham Bell ha inventato il telefono che ha cambiato la nostra vita.

Graham Bell hayatımızı değiştiren telefonu icat etti.

3. Bazı durumlarda **futuro anteriore** - gelecekte bitmiş zamanın yerine kullanılır:

Quando hai finito il tuo compito puoi uscire.

Ödevini bitirince dışarı çıkabilirsin.

Quando sei arrivata ad Ankara, telefonami.

Ankara'ya gittiğinde beni ara.

c. passato remoto - uzak geçmiş zaman

Uzak geçmişte yapılan bir hareketi veya meydana gelen bir olayı süre bildirmeden ve şimdiki zamanla arasında bir bağ kurmadan ifade eder. Türkçedeki karşılığı yine **-di'li geçmiş zamandır**. (yaptım)

Lui ebbe fortuna quella sera.

O akşam şansı vardı.

Andai a casa dopo la festa.

Partiden sonra eve gittim.

Mi piacquero i fiori.

Çiçekler hoşuma gitti.

d. trapassato prossimo - yakın hikaye bileşik zamanı

Geçmişte olan ve **imperfetto** veya **passato remoto** zamanı ile bildirilen bir hareketten önce yapılan bir hareketi veya meydana gelen bir olayı bildirir. Türkçedeki **-miş'li geçmiş hikaye zamanı** karşılır. (yapmışım) Trapassato prossimo zamanı genellikle temel cümlede yer alır.

Ieri sera eravamo stanche perché avevamo giocato a tennis.

Dün akşam yorgunduk çünkü tenis oynamıştık.

Quando ho acceso il televisore il film era già cominciato.

Televizyonu açtığımda film çoktan başlamıştı.

Non sono andata al cinema con loro perché avevo già visto quel film.

Onlarla sinemaya gitmedim çünkü ben o filmi çoktan görmüştüm.

e. trapassato remoto - uzak hikaye bileşik zamanı

Geçmişte yapılan ve **passato remoto** zamanı ile bildirilen bir hareketten önce yapıp tamamlanan bir hareketi bildirir. (yapmışım)

Dopo che lo ebbi visto, me ne andai.

Onu gördükten sonra gittim.

Le telefonai appena ebbi ricevuto la sua lettera.

Mektubunu alır almaz ona telefon ettim.

Che cosa facesti dopo che avesti finito il tuo compito?

Ödevini bitirdikten sonra ne yaptın?

TEMPO FUTURO - GELECEK ZAMAN

futuro semplice - gelecek zaman
futuro anteriore - gelecekte bitmiş zaman

Gelecek zaman da, geçmiş zaman gibi kendi içinde farklı zamanlara sahiptir:

a. futuro semplice - gelecek zaman

Gelecekte olacak herhangi bir olayı veya hareketi bildirir.

Avrò molte cose da fare domani. Yarın yapacak çok işim olacak.

Verrò da te stasera. Bu akşam sana geleceğim.
Andremo al cinema alle otto. Sekizde sinemaya gideceğiz.

kullanıldığı yerler

1. **Presente** - şimdiki zamandan sonra gerçekleşen olaylar için kullanılır. **Quando** - -ken, -diği zaman, **appena** - -r... -mez, **finché** - ...inceye kadar, **se** - eğer gibi kalıplarla da kullanılabilir.

Studierò domani. Yarın çalışacağım.
Quando verrà a Milano, mi vedrà. Milano'ya gelince beni görecek.
Se andrai al cinema, verrò anch'io. Sinemaya gideceksen ben de geleceğim.
Appena finirà il suo compito guarderà la televisione. Ödevini bitirir bitirmez televizyon seyredecek.

2. Gerçekleştirilmek istenen niyet veya projeler için kullanılır:

Verrò da te appena possibile. Sana en kısa zamanda geleceğim.

Mi trasferirò a Parigi. Paris'e taşınacağım.

3. Tahmin, varsayım, olasılık gibi durumlarda kullanılır:

Che ore sono? Saranno le due. Saat kaç? İki olacak. (Muhtemelen saat iki.)

Quel ragazzo avrà ventitre anni. O çocuk yirmi üç yaşında olacak. (Yirmi üç yaşında olabilir, öyle görünüyor.)

4. Yumuşak bir tonla verilen emirler, kesin bilgiler ve genel öğütler için kullanılır:

Finirete i vostri compiti. Ödevlerinizi bitireceksiniz.

Non fumerete molto. Çok sigara içmeyeceksiniz.

Verrai da me domani. Yarın bana geleceksin.

b. futuro anteriore - gelecekte bitmiş zaman

Gelecekte yapılacak bir hareketten önce olacak bir olay ya da hareketi bildirir. (yapmış olacağım) Bu zamanın kullanılabilmesi için gelecekte yapılacak iki iş veya olayın bulunması gerekir. Bunlardan zaman bakımından önce olan **futuro anteriore** zamanı ile, sonra olan ise **futuro semplice** ile belirtilir.

Dopo che avrò parlato con lui ti telefonero. Onla konuştuktan sonra seni arayacağım.
Quando sarà arrivato da me, gli racconterò qualcosa. Bana geldiğinde ona birşey anlatacağım.
Quando verrai a İstanbul, sarò andata in Francia. Sen İstanbul'a geldiğinde ben Fransa'ya gitmiş olacağım.

kullanıldığı yerler

1. **Appena, quando, dopo che**'den sonra kullanılır:

Appena sarai venuta a Roma, verrai da me. Roma'ya gelir gelmez bana geleceksin.

Quando avrò scritto la lettera la manderò a lui. Mektubu yazınca ona göndereceğim.

Dopo che avrà imparato italiano si trasferirà a Firenze.

İtalyanca'yı öğrendikten sonra Floransa'ya taşınacak.

2. Geçmişle ilgili varsayımlarla kullanılır:

Dove sono Luigi e Luca? Saranno andati al cinema.

Luigi ve Luca neredeler?

Sinemaya gitmiş olacaklar.

Non riesco a trovarlo. Sarà già partita.

Onu bulamıyorum. Çoktan gitmiş olacak.

Tempi - zamanlar konusunda **modo indicativo**-haber kipiyle oluşan örnekler kullanılmıştır. Diğer kiplerin örnekleri konular açıklandıkça sırasıyla verilecektir.

Ancak kiplerin herbiri zamanların hepsine sahip değildir. Her kipin hangi zamanlarla kullanabileceğini görelim:

Modi finiti

indicativo

presente

imperfetto

passato prossimo

passato remoto

trapassato prossimo

trapassato remoto

futuro semplice

futuro anteriore

congiuntivo

presente

imperfetto

passato

trapassato

condizionale

presente

passato

imperativo

presente

modi indefiniti

infinito

presente

passato

futuro anteriore

participio

presente

passato

gerundio

presente

passato

Zamanları yapılarına göre de ayırmak mümkündür:

1. tempi semplici basit zamanlar

2. tempi composti bileşik zamanlar

Basit zamanlı fiiller yardımcı fiil olmadan da çekilebilen fiillerdir ancak bileşik zamanlı bir fiilin çekilebilmesi için yardımcı fiil gereklidir. İtalyancada iki yardımcı fiil vardır:

1. **essere** olmak
2. **avere** sahip olmak

Bu fiillerin çekimlerini hemen görelim:

essere - olmak

1. indicativo

Fiil çekimlerinde başa şahıs zamiri konulabilir ancak bu bir zorunluluk değildir.

presente

io sono
tu sei
lui, lei è
noi siamo
voi siete
loro sono

imperfetto

ero
eri
era
eravamo
eravate
erano

passato prossimo

sono stato, a
sei stato, a
è stato, a
siamo stati, e
siete stati, e
sono stati, e

passato remoto

fui
fosti
fu
fummo
foste
furono

trapassato prossimo

ero stato, a
eri stato, a
era stato, a
eravamo stati, e
eravate stati, e
erano stati, e

trapassato remoto

fui stato, a
fosti stato, a
fu stato, a
fummo stati, e
foste stati, e
furono stati, e

futuro semplice

sarò
sarai
sarà
saremo
sarete
saranno

futuro anteriore

sarò stato, a
sarai stato, a
sarà stato, a
saremo stati, e
sarete stati, e
saranno stati, e

Modo indicativo çekiminin tüm zamanlarını olumlu, olumsuz ve soru halleriyle bir tabloda görelim.

presente (şimdiki zaman)

olumlu

olumlu şekil	anlamı
io sono	benim
tu sei	sensin
lui, lei è	odur
noi siamo	biziz
voi siete	sizsınız
loro sono	onlardır

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
io non sono	ben değilim
tu non sei	sen değilsin
lui, lei non è	o değildir
noi non siamo	biz değiliz
voi non siete	siz değilsiniz
loro non sono	onlar değildir

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
io sono?	ben miyim?
tu sei?	sen misin?
lui, lei è?	o midir?
noi siamo?	biz miyiz?
voi siete?	siz misiniz?
loro sono?	onlar midirler?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
io non sono?	ben değil miyim?
tu non sei?	sen değil misin?
lui, lei non è?	o değil mi?
noi non siamo?	biz değil miyiz?
voi non siete?	siz değil misiniz?
loro non sono?	onlar değiller mi?

imperfetto (hikaye bileşik zamanı)
olumlu

olumlu şekil	anlamı
ero	ben idim
eri	sen idin
era	o idi
eravamo	biz idik
eravate	siz idiniz
erano	onlar idiler

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non ero	ben değildim
non eri	sen değildin
non era	o değildi
non eravamo	biz değildik
non eravate	siz değildiniz
non erano	onlar değildiler

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
io ero?	ben miydim?
tu eri?	sen miydin?
lui, lei è?	o miydi?
noi eravamo?	biz miydik?
voi eravate?	siz miydiniz?
loro erano?	onlar miydiler?

olumsuz soru

olumsuz soru	anlamı
--------------	--------

şekli	
non ero?	ben ... değil miydım?
non eri?	sen ... değil miydin?
non era?	o ... değil miydi?
non eravamo?	biz ... değil miydik?
non eravate?	siz ... değil miydiniz?
non erano?	onlar ...değil miydiler?

Passato prossimo ve **passato remoto** zamanlarının çekimi **imperfetto** ile aynıdır.

trapassato prossimo (yakın hikaye bileşik zamanı)
olumlu

olumlu şekil	anlamı
ero stato, a	ben olmuştum
eri stato, a	sen olmuşsun
era stato, a	o olmuştu
eravamo stati, e	biz olmuştuk
eravate stati, e	siz olmuştunuz
erano stati, e	onlar olmuşlardı

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non ero stato, a	ben olmamıştım
non eri stato, a	sen olmamıştın
non era stato, a	o olmamıştı
non eravamo stati,e	biz olmamıştık
non eravate stati, e	siz olmamıştınız
non erano stati, e	onlar olmamışlardı

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
ero stato, a?	ben olmuş muydum?
eri stato, a?	sen olmuş muydun?
era stato, a?	o olmuş muydu?
eravamo stati, e	biz olmuş muyduk?
eravate stati, e	siz olmuş muydunuz?
erano stati, e	onlar olmuşlar mıydı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non ero stato, a?	ben olmamış mıydım?
non eri stato, a?	sen olmamış mıydın?
non era stato, a?	o olmamış mıydı?
non eravamo stati, e?	biz olmamış mıydık?
non eravate stati, e?	siz olmamış mıydınız?
non erano stati, e?	onlar olmamışlar mıydı?

Trapassato remoto çekimi **trapassato prossimo** zamanıyla aynıdır.

futuro (gelecek zaman)
olumlu

olumlu şekil	anlamı
--------------	--------

sarò olacağım
sarai olacaksın
sarà olacak
saremo olacağız
sarete olacaksınız
saranno olacaklar

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non sarò olmayacağım
non sarai olmayacaksın
non sarà olmayacak
non saremo olmayacağız
non sarete
non saranno olmayacaksınız
 olmayacaklar

soru

olumlu soru şekli	anlamı
sarò? olacak mıyım?
sarai? olacak mısın?
sarà? olacak mı?
saremo? olacak mıyız?
sarete? olacak mısınız?
saranno? olacaklar mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non sarò? olmayacak mıyım?
non sarai? olmayacak mısın?
non sarà? olmayacak mı?
non saremo? olmayacak mıyız?
non sarete? olmayacak mısınız?
non saranno? olmayacaklar mı?

futuro anteriore (gelecekte bitmiş zaman)**olumlu**

olumlu şekil	anlamı
sarò stato, a olmuş olacağım
sarai stato, a olmuş olacaksın
sarà stato, a olmuş olacak
saremo stati, e olmuş olacağız
sarete stati, e olmuş olacaksınız
saranno stati, e olmuş olacaklar

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non sarò stato, a olmuş olmayacağım
non sarai stato, a olmuş olmayacaksın
non sarà stato, a olmuş olmayacak
non saremo stati, e olmuş olmayacağız

non sarete stati, e olmuş olmayacaksınız
non saranno stati, e olmuş olmayacaklar

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
sarò stato, a? olmuş olacak mıyım?
sarai stato, a? olmuş olacak mısın?
sarà stato, a? olmuş olacak mı?
saremo stati, e? olmuş olacak mıyız?
sarete stati, e? olmuş olacak mısınız?
saranno stati, e? olmuş olacaklar mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non sarò stato, a? olmuş olmayacak mıyım?
non sarai stato, a? olmuş olmayacak mısın?
non sarà stato, a? olmuş olmayacak mı?
non saremo stati, e? olmuş olmayacak mıyız?
non sarete stati, e? olmuş olmayacak mısınız?
non saranno stati, e? olmuş olmayacaklar mı?

2. congiuntivo**presente**

sia

sia

sia

siamo

siate

siano

imperfetto

fossi

fossi

fosse

fossimo

foste

fossero

passato

sia stato, a

sia stato, a

sia stato, a

siamo stati, e

siamo stati, e

siamo stati, e

trapassato

fossi stato, a

fossi stato, a

fosse stato, a

fossimo stati, e

foste stati, e

fossero stati, e

3. condizionale**presente**

sarei

saresti

sarebbe

saremmo

sareste

sarebbero

passato

sarei stato, a

saresti stato, a

sarebbe stato, a

saremmo stati, e

sareste stati, e

sarebbero stati, e

4. imperativo**presente**

sii

sia

siamo

siate

siano

avere - sahip olmak

1. indicativo**presente**

ho
hai
ha
abbiamo
avete
hanno

imperfetto

avevo
avevi
aveva
avevamo
avevate
avevano

passato prossimo

ho avuto
hai avuto
ha avuto
abbiamo avuto
avete avuto
hanno avuto

passato remoto

ebbi
avesti
ebbe
avemmo
aveste
ebbero

trapassato prossimo

avevo avuto
avevi avuto
aveva avuto
avevamo avuto
avevate avuto
avevano avuto

trapassato remoto

ebbi avuto
avesti avuto
ebbe avuto
avemmo avuto
aveste avuto
ebbero avuto

futuro semplice

avrò
avrai
avrà
avremo
avrete
avranno

futuro anteriore

avrò avuto
avrai avuto
avrà avuto
avremo avuto
avrete avuto
avranno avuto

presente (şimdiki zaman)
olumlu

olumlu şekil	anlamı
io ho	benim var
tu hai	senin var
lui, lei ha	onun var
noi abbiamo	bizim var
voi avete	sizin var
loro hanno	onların var

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
io non ho	benim yok
tu non hai	senin yok
lui, lei non ha	onun yok
noi non abbiamo	bizim yok
voi non avete	sizin yok
loro non hanno	onların yok

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
io ho?	benim var mı?
tu hai?	senin var mı?
lui, lei ha?	onun var mı?

noi abbiamo?	bizim var mı?
voi avete?	sizin var mı?
loro hanno?	onların var mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
io non ho?	benim yok mu?
tu non hai?	senin yok mu?
lui, lei non ha?	onun yok mu?
noi non abbiamo?	bizim yok mu?
voi non avete?	sizin yok mu?
loro non hanno?	onların yok mu?

**imperfetto (hikaye bileşik zamanı)
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
avevo	benim vardı
avevi	senin vardı
aveva	onun vardı
avevamo	bizim vardı
avevate	sizin vardı
avevano	onların vardı

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non avevo	benim yoktu
non avevi	senin yoktu
non aveva	onun yoktu
non avevamo	bizim
non avevate	yoktu
non avevano	sizin yoktu
	onların yoktu

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
io avevo?	benim var mıydı?
tu avevi?	senin var mıydı?
lui aveva?	onun var mıydı?
noi avevamo?	bizim var mıydı?
voi avevate?	sizin var mıydı?
loro avevano?	onların var mıydı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
io non avevo?	benim yok muydu?
tu non avevi?	senin yok muydu?
lui non aveva?	onun yok muydu?
noi non avevamo?	bizim yok muydu?
voi non avevate?	sizin yok muydu?
loro non avevano?	onların yok muydu?

Diğer zamanların çekimleri, cümle içinde kullanıldıkları yerlere göre farklı anlamlar taşıyabileceğinden, verilmemiştir.

2. congiuntivo

presente

abbia
abbia
abbia
abbiamo
abbiate
abbiano

imperfetto

avessi
avessi
avessi
avessimo
aveste
avessero

passato

abbia avuto
abbia avuto
abbia avuto
abbiamo avuto
abbiate avuto
abbiano avuto

trapassato

avessi avuto
avessi avuto
avessi avuto
avessimo avuto
aveste avuto
avessero avuto

3. condizionale

presente

avrei
avresti
avrebbe
avremmo
avreste
avrebbero

passato

avrei avuto
avresti avuto
avrebbe avuto
avremmo avuto
avreste avuto
avrebbero avuto

4. imperativo

presente

abbi
abbia
abbiamo
abbiate
abbiano

CONIUGAZIONI - FİİL ÇEKİMLERİ

İtalyancada üç çeşit **coniugazione** - fiil çekimi vardır, bunun sebebi üç ayrı mastar bitimi olmasıdır.

1. coniugazione : -are ile biten fiiller

2. coniugazione: -ere ile biten fiiller

3. coniugazione: -ire ile biten fiiller

Çekimleri düzenli olan fiillere **verbi regolari** - düzenli fiiller, çekimleri bu örneklerle uymayan ve farklı çekilen fiillere de **verbi irregolari** - düzensiz fiiller denir.

MODO INDICATIVO - HABER KİPİ

şimdiki zaman çekimi

şimdiki zaman çekimi düzensiz bazı fiiller

hikaye bileşik zaman çekimi

hikaye bileşik zaman çekimi düzensiz bazı fiiller

yakın geçmiş zaman çekimi

yakın geçmiş zaman çekimi düzensiz bazı fiiller

uzak geçmiş zaman çekimi

uzak geçmiş zaman çekimi düzensiz bazı fiiller

yakın hikaye bileşik zaman çekimi
 uzak hikaye bileşik zaman çekimi
 gelecek zaman çekimi
 gelecek zaman çekimi düzensiz bazı fiiller
 gelecekte bitmiş zaman çekimi

Tempo presente - Şimdiki zaman

1. parl-are - konuşmak

olumlu

parl - o	konuşuyorum, konuşurum
parl - i	konuşuyorsun, konuşursun
parl - a	konuşuyor, konuşur
parl - iamo	konuşuyoruz, konuşuruz
parl - ate	konuşuyorsunuz, konuşursunuz
parl - ano	konuşuyorlar, konuşurlar

sonu -care ile biten fiiller

cercare - aramak

cerc - o
 cerc - h - i
 cerc - a
 cerc - h - iamo
 cerc - ate
 cerc - ano

sonu -gare ile biten fiiller

pagare - ödemek

pag - o
 pag - h - i
 pag - a
 pag - h - iamo
 pag - ate
 pag - ano

Bu fiiller bütün çekimlerde **gutturale** - kalın sesi korurlar.

sonu -ciare ile biten fiiller

cominciare - başlamak

cominci - o
 cominc- i
 cominci - a
 cominc - iamo
 cominci - ate
 cominci - ano

sonu -giare ile biten fiiller

mangiare - yemek

mangi - o
 mang - i
 mangi - a
 mang - iamo
 mangi - ate
 mangi - ano

Bu fiiller **-i** ve **-e** seslileriyle başlayan ekler önünde kökteki **-i** seslisini düşürürler. Bütün çekimlerde **palatale** - ince sesi korurlar.

2. cred-ere - inanmak

cred - o	inanıyorum, inanırım
----------	----------------------

cred - i	inanıyorsun, inanırsın
cred - e	inanıyor, inanır
cred - iamo	inanıyoruz, inanırsınız
cred - ete	inanıyorsunuz, inanırsınız
cred - ono	inanıyorlar, inanırlar

-ire ile biten fiillerin iki türlü çekimi vardır:

3. a. sent-ire - duymak

sent - o	duyuyorum, duyarım
sent - i	duyuyorsun, duyarsın
sent - e	duyuyor, duyar
sent - iamo	duyuyoruz, duyarız
sent - ite	duyuyorsunuz, duyarsınız
sent - ono	duyuyorlar, duyarlar

b. fin-ire - bitirmek

fin - isco	bitiriyorum, bitiririm
fin - isci	bitiriyorsun, bitirirsin
fin - isce	bitiriyor, bitirir
fin - iamo	bitiriyoruz, bitiririz
fin - ite	bitiriyorsunuz, bitirirsiniz
fin - iscono	bitiriyorlar, bitirirler

presente çekimi düzensiz bazı fiiller

andare - gitmek	venire - gelmek
vado	vengo
vai	vieni
va	viene
andiamo	veniamo
andate	venite
vanno	vengono

stare - olmak, kalmak	fare - yapmak
sto	faccio
stai	fai
sta	fa
stiamo	facciamo
state	fate
stanno	fanno

dire - söylemek	dare - vermek
dico	do
dici	dai
dice	dà
diciamo	diamo
dite	date
dicono	danno

sedere - oturmak	bere - içmek
siedo	bevo
siedi	bevi
siede	beve
sediamo	beviamo
sedete	bevete
siedono	bevono

uscire - çıkmak	alire - çıkmak, binmek
esco	salgo
esci	sali
esce	sale

usciamo
uscite
escono

saliamo
salite
salgono

tenere - tutmak

tengo
tieni
tiene
teniamo
tenete
tengono

scegliere - seçmek

scelgo
scegli
sceglie
scegliamo
scegliete
scelgono

morire - ölmek

muoio
muori
muore
moriamo
morite
muoiono

rimanere - kalmak

rimango
rimani
rimane
rimaniamo
rimanete
rimangono

porre - koymak, bırakmak **dolere** - acı çekmek

pongo
poni
pone
poniamo
ponete
pongono

dolgo
duoli
duole
doliame
dolete
dolgono

Fare - yapmak fiilin farklı bir kullanımı daha vardır. Başka fiillerle birlikte kullanıldığında **"yaptırmak"** anlamını taşır. Ancak mastar halindeyken sonundaki **"e"** harfi düşer.

far parlare
far imparare
far vedere
far pensare

konuşturmak
öğretmek
göstermek
düşündürmek

Bu örnekler birçok fiille birleştirilerek çoğaltılabilir. Hepsinde ettirgen anlamı vardır.

Io ti faccio dimenticare tutto.

Ben sana herşeyi unuttururum.

Mi fai vedere la tua borsa?

Bana çantayı gösterir misin?

Kullanımı farklı olan **piacere** - hoşla gitmek, beğenmek, sevmek fiilinin çekimini burada görebiliriz:

io piaccio
tu piaci
lui, lei piace
noi piacciamo
voi piacete
loro piacciono

Ancak bu fiil **pronomi indiretti** ile birlikte kullanılır:

Io ti piaccio.

Ben senin hoşuna gidiyorum. (Sen beni beğeniyorsun.)

Io gli piaccio.

Ben onun hoşuna gidiyorum. (O beni beğeniyor.)

Tu mi piaci.

Sen benim hoşuma gidiyorsun. (Ben seni beğeniyorum.)

Tu ci piaci.

Sen bizim hoşumuza gidiyorsun. (Biz seni beğeniyoruz.)

Mi piace Roma.

Roma hoşuma gider. (Roma'yı beğenirim.)

Lui mi piace.

O hoşuma gidiyor. (Onu beğeniyorum.)

Bu fiil genellikle 3. tekil şahıs çekimiyle kullanılır.

Ti piace la pizza?

Pizza sever misin?

Vi piace Firenze?
Non mi piace questa ragazza.
Mi piacciono le scarpe con
tacchi a spillo.

Floransa'yı sever misiniz?
 Ben bu kızı beğenmiyorum.
 İnce topuklu ayakkabılar hoşuma gider.

Mi piacciono gli spaghetti
molto.

Spagettiyi çok severim.

Fiilin geçmiş zamanla kullanımı **tempo passato prossimo** konusu işlendiğinde verilecektir.
 Bu zamana ait bir çekimi tablo ile göstereyim:

olumlu

olumlu şekil	anlamı
io parlo	ben konuşuyorum, konuşurum
tu parli	sen konuşuyorsun, konuşursun
lui parla	o konuşuyor, konuşur
noi parliamo	biz konuşuyoruz, konuşuruz
voi parlate	siz konuşuyorsunuz, konuşursunuz
loro parlano	onlar konuşuyorlar, konuşurlar

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
io non parlo	ben konuşmuyorum, konuşmam
tu non parli	sen konuşmuyorsun, konuşmazsın
lui non parla	o konuşmuyor, konuşmaz
noi non parliamo	biz konuşmuyoruz, konuşmayız
voi non parlate	siz konuşmuyorsunuz, konuşmazsınız
loro non parlano	onlar konuşmuyorlar, konuşmazlar

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
io parlo?	ben konuşuyor muyum? konuşur muyum?
tu parli?	sen konuşuyor musun? konuşur musun?
lui parla?	o konuşuyor mu? konuşur mu?
noi parliamo?	biz konuşuyor muyuz? konuşur muyuz?
voi parlate?	siz konuşuyor musunuz? konuşur musunuz?
loro parlano?	onlar konuşuyorlar mı? konuşurlar mı?

Şahıs zamirlerinin yerleri değiştirilerek soru cümlesinin vurgusu da değişebilir.

Io parlo? Ben konuşuyor muyum?
Parlo io? Ben mi konuşuyorum?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
io non parlo?	ben konuşmuyor muyum? konuşmaz mıyım?
tu non parli?	sen konuşmuyor musun? konuşmaz mısın?
lui non parla?	o konuşmuyor mu? konuşmaz mı?
noi non parliamo?	biz konuşmuyor muyuz? konuşmaz mıyız?
voi non parlate?	siz konuşmuyor musunuz? konuşmaz mısınız?
loro non parlano?	onlar konuşmuyorlar mı? konuşmazlar mı?

Tempo imperfetto - Hikaye bileşik zaman

1. parl-are - konuşmak

parl - avo	konuşuyordum, konuşurdum
parl - avi	konuşuyordun, konuşurdun
parl - ava	konuşuyordu, konuşurdu
parl - avamo	konuşuyorduk, konuşurduk
parl - avate	konuşuyordunuz, konuşurdunuz
parl - avano	konuşuyorlardı, konuşurlardı

2. cred-ere - inanmak

cred - evo	inaniyordum, inanırdım
cred - evi	inaniyordun, inanırdın
cred - eva	inaniyordu, inanırdı
cred - evamo	inaniyorduk, inanırdık
cred - evate	inaniyordunuz, inanırdınız
cred - evano	inaniyorlardı, inanırlardı

3. a. sent-ire - duymak

sent - ivo	duyuyordum, duyardım
sent - ivi	duyuyordun, duyardın
sent - iva	duyuyordu, duyardı
sent - ivamo	duyuyorduk, duyardık
sent - ivate	duyuyordunuz, duyardınız
sent - ivano	duyuyorlardı, duyarlardı

b. grubunun çekimi de aynıdır. Çekimi farklı olan zamanlarda bu fark belirtilecektir.

imperfetto çekimi düzensiz bazı fiiller

dare - vermek	fare - yapmak
davo	facevo
davi	facevi
dava	faceva
davamo	facevamo
davate	facevate
davano	facevano

dire - söylemek	bere - içmek
dicevo	bevevo
dicevi	bevevi
diceva	beveva
dicevamo	bebevamo
dicevate	bebevate
dicevano	bebevano

Yine bir tabloyla bütün çekimlerine göz atalım. Daha önce de belirttiğimiz gibi şahıs zamirlerini kullanmak zorunlu değildir.

olumlu

olumlu şekil	anlamı
parlavo	konuşuyordum, konuşurdum
parlavi	konuşuyordun, konuşurdun
parlava	konuşuyordu, konuşurdu
parlavamo	konuşuyorduk, konuşurduk
parlavate	konuşuyordunuz, konuşurdunuz
parlavano	konuşuyorlardı, konuşurlardı

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
---------------	--------

non parlavo	konuşmuyordum, konuşmazdım
non parlavi	konuşmuyordun, konuşmazdın
non parlava	konuşmuyordu, konuşmazdı
non parlavamo	konuşmuyorduk, konuşmazdık
non parlavate	konuşmuyordunuz, konuşmazdınız
non parlavano	konuşmuyorlardı, konuşmazlardı

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
io parlavo?	konuşuyor muydum? konuşur muydum?
tu parlavi?	konuşuyor muydun? konuşur muydun?
lui parlava?	konuşuyor muydu? konuşur muydu?
noi parlavamo?	konuşuyor muyduk? konuşur muyduk?
voi parlavate?	konuşuyor muydunuz? konuşur muydunuz?
loro parlavano?	konuşuyorlar mıydı? konuşurlar mıydı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non parlavo?	konuşmuyor muydum? konuşmaz mıydım?
non parlavi?	konuşmuyor muydun? konuşmaz mıydın?
non parlava?	konuşmuyor muydu? konuşmaz mıydı?
non parlavamo?	konuşmuyor muyduk? konuşmaz mıydık?
non parlavate?	konuşmuyor muydunuz? konuşmaz mıydınız?
non parlavano?	konuşmuyorlar mıydı? konuşmazlar mıydı?

Tempo passato prossimo - Yakın geçmiş zaman

Passato prossimo, yardımcı fiilin **presente** zamanına kullanıl-mak istenen fiilin **participio passato**'su eklenerek yapılır. Daha önce de belirttiğimiz gibi **geçişli** fiiller **avere**, **geçişsiz** fiiller **essere** yardımcı fiiliyle çekilirler. **Essere** yardımcı fiili kullanıldığında **participio passato** cins ve sayıya göre değişir. Ancak **avere** ile kullanıldığında hiçbir değişiklik olmaz. Yalnızca zamirlerle kullanıldığında farklı bir özelliği olduğunu görmüştük.

1. parl-are - konuşmak

ho parl - ato	konuştum
hai parl - ato	konuştun
ha parl - ato	konuştu
abbiamo parl - ato	konuştuk
avete parl - ato	konuştunuz
hanno parl - ato	konuştular

2. cred-ere - inanmak

ho cred - uto	inandım
hai cred - uto	inandın
ha cred - uto	inandı
abbiamo cred - uto	inandık
avete cred - uto	inandınız
hanno cred - uto	inandılar

3. sent-ire - duymak

ho sent - ito	duydum
hai sent - ito	duydun

ha sent - ito duydu
abbiamo sent - ito duyduk
avete sent - ito duyduunuz
hanno sent - ito duyduular

passato prossimo çekimi düzensiz bazı fiiller
decidere - karar vermek **scoprire** - bulmak, keşfetmek

ho deciso ho scoperto
 hai deciso hai scoperto
 ha deciso ha scoperto
 abbiamo deciso abbiamo scoperto
 avete deciso avete scoperto
 hanno deciso hanno scoperto

aprire - açmak **fare** - yapmak
 ho aperto ho fatto
 hai aperto hai fatto
 ha aperto ha fatto
 abbiamo aperto abbiamo fatto
 avete aperto avete fatto
 hanno aperto hanno fatto

chiudere - kapatmak **leggere** - okumak
 ho chiuso ho letto
 hai chiuso hai letto
 ha chiuso ha letto
 abbiamo chiuso abbiamo letto
 avete chiuso avete letto
 hanno chiuso hanno letto

bere - içmek **trascorrere** - geçirmek
 ho bevuto ho trascorso
 hai bevuto hai trascorso
 ha bevuto ha trascorso
 abbiamo bevuto abbiamo trascorso
 avete bevuto avete trascorso
 hanno bevuto hanno trascorso

prendere - almak **dire** - söylemek
 ho preso ho detto
 hai preso hai detto
 ha preso ha detto
 abbiamo preso abbiamo detto
 avete preso avete detto
 hanno preso hanno detto

chiedere - sormak **mettere** - koymak
 ho chiesto ho messo
 hai chiesto hai messo
 ha chiesto ha messo
 abbiamo chiesto abbiamo messo
 avete chiesto avete messo
 hanno chiesto hanno messo

spendere - harcamak **scrivere** - yazmak
 ho speso ho scritto
 hai speso hai scritto
 ha speso ha scritto
 abbiamo speso abbiamo scritto

avete speso
hanno speso

avete scritto
hanno scritto

correre - koşmak

ho corso
hai corso
ha corso
abbiamo corso
avete corso
hanno corso

scegliere - seçmek

ho scelto
hai scelto
ha scelto
abbiamo scelto
avete scelto
hanno scelto

vivere - yaşamak

sono vissuto, a
sei vissuto, a
è vissuto, a
siamo vissuti, e
siete vissuti, e
sono vissuti, e

piangere - ağlamak

ho pianto
hai pianto
ha pianto
abbiamo pianto
avete pianto
hanno pianto

Görüldüğü gibi **avere** ve **essere** yardımcı fiilinin çekimi hiçbir zaman değişmez, yalnızca **participio passato** düzensizdir.

Kullanımı diğer fiillere göre farklı olduğunu söylediğimiz **piacere** fiilinin **tempo passato prossimo** ile kullanılışını görelim:

Mi è piaciuto il libro.

Ti sono piaciuti quei fiori?

A Laura non è piaciuto lo spettacolo.

Mi sono piaciute queste rose molto.

Gli è piaciuta la canzone che abbiamo ascoltato.

Vi è piaciuto il film?

Kitap hoşuma gitti.

O çiçekleri beğendin mi?

Laura gösteriyi beğenmedi.

Bu gülleri çok beğendim.

Dinlediğimiz şarkı onun hoşuna gitti.

Film hoşunuza gitti mi?

Görüldüğü gibi fiilin **participio passato**'su, **essere** yardımcı fiiliyle çekilen diğer fiiller gibi cins ve sayıya göre değişmektedir.

Parlare fiilinin tüm çekimlerini bu zamanla da görelim.

olumlu

olumlu şekil	anlamı
ho parlato	konuştum
hai parlato	konuştun
ha parlato	konuştu
abbiamo parlato	konuştuk
avete parlato	konuştunuz
hanno parlato	konuştular

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non ho parlato	konuşmadım
non hai parlato	konuşmadın
non ha parlato	konuşmadı
non abbiamo parlato	konuşmadık
non avete parlato	konuşmadınız
non hanno parlato	konuşmadılar

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
ho parlato?	konuştum mu?
hai parlato?	konuştun mu?
ha parlato?	konuştu mu?
abbiamo parlato?	konuştuk mu?
avete parlato?	konuştunuz mu?
hanno parlato?	konuştular mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non ho parlato?	konuşmadım mı?
non hai parlato?	konuşmadın mı?
non ha parlato?	konuşma
non abbiamo parlato?	dıkmı?
non avete parlato?	konuşmadık mı?
non hanno parlato?	konuşmadınız mı?
	konuşmadılar mı?

Tempo passato remoto - Uzak geçmiş zaman

1. parl-are

parl - ai	konuştum
parl - asti	konuştun
parl - ò	konuştu
parl - ammo	konuştuk
parl - aste	konuştunuz
parl - arono	konuştular

2. cred-ere

cred - ei (-etti)	inandım
cred - esti	inandın
cred - é (-ette)	inandı
cred - emmo	inandık
cred - este	inandınız
cred - erono (-ettero)	inandılar

3. sent-ire

sent - ii	duydum
sent - isti	duydun
sent - í	duydu
sent - immo	duyduk
sent - iste	duydunuz
sent - irono	duydular

passato remoto çekimi düzensiz bazı fiiller

fare - yapmak	dire - söylemek
feci	dissi
facesti	dicesti
fece	disse
facemmo	dicemmo
faceste	diceste
fecero	dissero

bere - içmek

bevvi	dare - vermek
bevesti	diedi (detti)
bevve	desti
bevemmo	diede (dette)
	demmo

beveste
bevvero

deste
diedero (dettero)

stare - olmak, kalmak
stetti
stesti
stette
stemmo
steste
stettero

vedere - görmek
vidi
vedesti
vide
vedemmo
vedeste
videro

venire - gelmek
venni
venisti
venne
venimmo
veniste
vennero

ridere - gülmek
risi
ridesti
rise
ridemmo
rideste
risero

prendere - almak
presi
prendesti
prese
prendemmo
prendeste
presero

mettere - koymak
misi
mettesti
mise
mettemmo
metteste
misero

decidere - karar vermek
decisi
decidesti
decise
decidemmo
decideste
decisero

tenere - tutmak
tenni
tenesti
tenne
tenemmo
teneste
tennero

piacere - hoşla gitmek
piacqui
piacesti
piacque
piacemmo
piaceste
piacquero

conoscere - tanımak
conobbi
conoscesti
conobbe
conoscemmo
conosceste
conobbero

perdere - kaybetmek
persi
perdesti
perse
perdemmo
perdeste
persero

vincere - kazanmak
vinsi
vincesti
vinse
vincemmo
vinceste
vinsero

rimanere - kalmak
rimasi
rimanesti
rimase
rimanemmo
rimaneste
rimasero

leggere - okumak
lessi
leggesti
lesse
leggemmo
leggeste
lessero

chiedere - sormak

chiudere - kapatmak

chiesi
chiedesti
chiese
chiedemmo
chiedeste
chiesero

scrivere - yazmak

scrissi
scrivesti
scrissi
scrivemmo
scriveste
scrissero

rendere - geri vermek

resi
rendesti
rese
rendemmo
rendeste
resero

cadere - düşmek

caddi
cadesti
cadde
cademmo
cadeste
caddero

correre - koşmak

corsi
corresti
corse
corremmo
correste
corsero

volgere - döndürmek

volsi
volgesti
volse
volgemmo
volgeste
volsero

scegliere - seçmek

scelsi
scegliesti
scelse
scegliemmo
sceglieste
scelsero

chiusi
chiudesti
chiuse
chiudemmo
chiudeste
chiusero

vivere - yaşamak

vissi
vivesti
visse
vivemmo
viveste
vissero

rispondere - cevap vermek

risposi
rispondesti
rispose
rispondemmo
rispondeste
risposero

accendere - yakmak

accesi
accendesti
accese
accendemmo
accendeste
accesero

finger - farklı göstermek

finsi
fingesti
finse
fingemmo
fingeste
finsero

tacere - susmak

tacqui
tacesti
tacque
tacemmo
taceste
tacquero

nascere - doğmak

nacqui
nascesti
nacque
nascemmo
nasceste
nacquero

Passato remoto ve **passato prossimo** Türkçe'de aynı karşılıklara sahip olsa da bu zamanı da tabloyla göstermek yararlı olur.

olumlu

olumlu şekil	anlamı
parlai	konuştum
parlasti	konuştun
parlò	konuştı
parlammo	konuştuk
parlaste	konuştunuz
parlarono	konuştular

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non parlai	konuşmadım
non parlasti	konuşmadın
non parlò	konuşmadı
non parlammo	konuşmadık
non parlaste	konuşmadınız
non parlarono	konuşmadılar

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
parlai?	konuştum mu?
parlasti?	konuştun mu?
parlò?	konuştı mı?
parlammo?	konuştuk mu?
parlaste?	konuştunuz mu?
parlarono?	konuştular mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non parlai?	konuşmadım mı?
non parlasti?	konuşmadın mı?
non parlò?	konuşmadı mı?
non parlammo?	konuşmadık mı?
non parlaste?	konuşmadınız mı?
non parlarono?	konuşmadılar mı?

Tempo trapassato prossimo - Yakın hikaye bileşik zamanı

Trapassato prossimo zamanı yardımcı fiilin **imperfetto** zamanına fiilin **participio passato**'su eklenerek yapılır.

1. parl-are

avevo parl - ato	konuşmuştum
avevi parl - ato	konuşmuştun
aveva parl - ato	konuşmuştu
avevamo parl - ato	konuşmuştuk
avete parl - ato	konuşmuştunuz
avevano parl - ato	konuşmuşlardı (konuşmuşlardı)

and-are

ero and - ato, a	gitmiştim
eri and - ato, a	gitmiştin
era and - ato, a	gitmişti
eravamo and - ati, e	gitmiştik
eravate and - ati, e	gitmiştiniz
erano and - ati, e	gitmiştiler (gitmişlerdi)

Essere çekiminin de daha iyi anlaşılması açısından **andare** fiil çekimi örneği verilmiştir.

2. cred-ere

avevo cred - uto	inanmıştım
avevi cred - uto	inanmıştın
aveva cred - uto	inanmıştı
avevamo cred - uto	inanmıştık
avevate cred - uto	inanmıştınız
avevano cred - uto	inanmıştılar (inanmışlardı)

3. sent-ire

avevo sent - ito	duymuştum
avevi sent - ito	duymuştun
aveva sent - ito	duymuştu
avevamo sent - ito	duymuştuk
avevate sent - ito	duymuştunuz
avevano sent - ito	duymuştular (duymuşlardı)

Yine tablolarla **parlare** fiilinin çekimlerini görelim.

olumlu

olumlu şekil	anlamı
avevo parlato	konuşmuştum
avevi parlato	konuşmuştun
aveva parlato	konuşmuştu
avevamo parlato	konuşmuştuk
avevate parlato	konuşmuştunuz
avevano parlato	konuşmuşlardı

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non avevo parlato	konuşmamıştım
non avevi parlato	konuşmamıştın
non aveva parlato	konuşmamıştı
non avevamo parlato	konuşmamıştık
non avevate parlato	konuşmamıştınız
non avevano parlato	konuşmamışlardı

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
avevo parlato?	konuşmuş muydum?
avevi parlato?	konuşmuş muydun?
aveva parlato?	konuşmuş muydu?
avevamo parlato?	konuşmuş muyduk?
avevate parlato?	konuşmuş muydunuz?
avevano parlato?	konuşmuş muydular?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non avevo parlato?	konuşmamış mıydım?
non avevi parlato?	konuşmamış mıydın?
non aveva parlato?	konuşmamış mıydı?
non avevamo parlato?	konuşmamış mıydık?
non avevate parlato?	konuşmamış mıydınız?
non avevano parlato?	konuşmamış mıydılar?

Tempo trapassato remoto - Uzak hikaye bileşik zamanı

Trapassato remoto yardımcı fiilin **passato remoto** zamanına kullanılan fiilin **participio passato**'su eklenerek yapılır.

1. parl-are

ebbi parl - ato	konuşmuştum
avesti parl - ato	konuşmuştun
ebbe parl - ato	konuşmuştu
avemmo parl - ato	konuşmuştuk
aveste parl - ato	konuşmuştunuz
ebbero parl - ato	konuşmuştular (konusmuşlardı)

and-are

fui and - ato, a	gitmiştim
fosti and - ato, a	gitmiştin
fu and - ato, a	gitmişti
fummo and - ati, e	gitmiştik
foste and - ati, e	gitmiştiniz
furono and - ati, e	gitmiştiler (gitmişlerdi)

2. cred-ere

ebbi cred - uto	inanmıştım
avesti cred - uto	inanmıştın
ebbe cred - uto	inanmıştı
avemmo cred - uto	inanmıştık
aveste cred - uto	inanmıştınız
ebbero cred - uto	inanmıştılar (inanmışlardı)

3. sent-ire

ebbi sent - ito	duymuştum
avesti sent - ito	duymuştun
ebbe sent - ito	duymuştu
avemmo sent - ito	duymuştuk
aveste sent - ito	duymuştunuz
ebbero sent - ito	duymuştular (duymuşlardı)

Trapassato prossimo ile **trapassato remoto** Türkçe'de aynı karşılıklara sahip olsa da bu çekimleri de tablolarla birlikte görelim.

olumlu

olumlu şekil	anlamı
ebbi parlato	konuşmuştum
avesti parlato	konuşmuştun
ebbe parlato	konuşmuştu
avemmo parlato	konuşmuştuk
aveste parlato	konuşmuştunuz
ebbero parlato	konusmuşlardı

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non ebbi parlato	konuşmamıştım
non avesti parlato	konuşmamıştın
non ebbe parlato	konuşmamıştı
non avemmo parlato	konuşmamıştık

non aveste parlato	konuşmamıştınız
non ebbero parlato	konuşmamıştılar

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
ebbi parlato?	konuşmuş muydum?
avesti parlato?	konuşmuş muydun?
ebbe parlato?	konuşmuş muydu?
avemmo parlato?	konuşmuş muyduk?
aveste parlato?	konuşmuş muydunuz?
ebbero parlato?	konuşmuş muydular?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non ebbi parlato?	konuşmamış mıydım?
non avesti parlato?	konuşmamış mıydın?
non ebbe parlato?	konuşmamış mıydı?
non avemmo parlato?	konuşmamış mıydık?
non aveste parlato?	konuşmamış mıydınız?
non ebbero parlato?	konuşmamış mıydılar?

Tempo futuro semplice - Gelecek zaman**1. parl-are**

parl - erò	konuşacağım
parl - erai	konuşacaksın
parl - erà	konuşacak
parl - eremo	konuşacağız
parl - erete	konuşacaksınız
parl - eranno	konuşacaklar
cercare	pagare
cerc - h - erò	pag - h - erò
cerc - h - erai	pag - h - erai
cerc - h - erà	pag - h - erà
cerc - h - eremo	pag - h - eremo
cerc - h - erete	pag - h - erete
cerc - h - eranno	pag - h - eranno

cominciare

cominc - erò
cominc - erai
cominc - erà
cominc - eremo
cominc - erete
cominc - eranno

mangiare

mang - erò
mang - erai
mang - erà
mang - eremo
mang - erete
mang - eranno

2. cred-ere

cred - erò	inanacağım
cred - erai	inanacaksın
cred - erà	inanacak
cred - eremo	inanacağız
cred - erete	inanacaksınız
cred - eranno	inanacaklar

3. sent-ire

sent - irò	duyacağım
sent - irai	duyacaksın
sent - irà	duyacak

sent - **iremo**
sent - **irete**
sent - **iranno**

duyacağız
duyacaksınız
duyacaklar

futuro semplice çekimi düzensiz bazı fiiller

vedere - görmek

vedrò
vedrai
vedrà
vedremo
vedrete
vedranno

andare - gitmek

andrò
andrai
andrà
andremo
andrete
andranno

venire - gelmek

verrò
verrai
verrà
verremo
verrete
verranno

tradurre - çevirmek

tradurrò
tradurrai
tradurrà
tradurremo
tradurrete
tradurranno

rimanere - kalmak

rimarrò
rimarrai
rimarrà
rimarremo
rimarrete
rimarranno

bere - içmek

berrò
berrai
berrà
berremo
berrete
berranno

porre - koymak

porrò
porrai
porrà
porremo
porrete
porranno

dare - vermek

darò
darai
darà
daremo
darete
daranno

stare - olmak, kalmak

starò
starai
starà
staremo
starete
staranno

dire - söylemek

dirò
dirai
dirà
diremo
direte
diranno

valere - değerinde olmak

varrò
varrai
varrà
varremo
varrete
varranno

tenere - tutmak

terrò
terrai
terrà
terremo
terrete
terranno

Gelecek zamanı da tablolarda görelim.

olumlu

olumlu şekil	anlamı
parlerò	konusacağım

parlerai	konuşacaksın
parlerà	konuşacak
parleremo	konuşacağız
parlerete	konuşacaksınız
parleranno	konuşacaklar

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non parlerò	konuşmayacağım
non parlerai	konuşmayacaksın
non parlerà	konuşmayacak
non parleremo	konuşmayacağız
non parlerete	konuşmayacaksınız
non parleranno	konuşmayacaklar

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
parlerò?	konuşacak mıyım?
parlerai?	konuşacak mısın?
parlerà?	konuşacak mı?
parleremo?	konuşacak mıyız?
parlerete?	konuşacak mısınız?
parleranno?	konuşacaklar mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non parlerò?	konuşmayacak mıyım?
non parlerai?	konuşmayacak mısın?
non parlerà?	konuşmayacak mı?
non parleremo?	konuşmayacak mıyız?
non parlerete?	konuşmayacak mısınız?
non parleranno?	konuşmayacaklar mı?

Tempo futuro anteriore - Gelecekte bitmiş zaman

Futuro anteriore zamanı yardımcı fiilin **futuro semplice** zamanına kullanılan fiilin **participio passato**'su eklenerek yapılır.

1. parl-are

avrò parl - ato	konuşmuş olacağım
avrai parl - ato	konuşmuş olacaksın
avrà parl - ato	konuşmuş olacak
avremo parl - ato	konuşmuş olacağız
avrete parl - ato	konuşmuş olacaksınız
avranno parl - ato	konuşmuş olacaklar

and-are

sarò and - ato, a	gitmiş olacağım
sarai and - ato, a	gitmiş olacaksın
sarà and - ato, a	gitmiş olacak
saremo and - ati, e	gitmiş olacağız
sarete and - ati, e	gitmiş olacaksınız
saranno and - ati, e	gitmiş olacaklar

2. cred-ere

avrò cred - uto	inanmış olacağım
avrai cred - uto	inanmış olacaksın
avrà cred - uto	inanmış olacak
avremo cred - uto	inanmış olacağız
avrete cred - uto	inanmış olacaksınız
avranno cred - uto	inanmış olacaklar

3. sent-ire

avrò sent - ito	duymuş olacağım
avrai sent - ito	duymuş olacaksın
avrà sent - ito	duymuş olacak
avremo sent - ito	duymuş olacağız
avrete sent - ito	duymuş olacaksınız
avranno sent - ito	duymuş olacaklar

Bu zamanın çekimini de diğerleri gibi bir tabloyla gösterelim.

olumlu

olumlu şekil	anlamı
avrò parlato	konuşmuş olacağım
avrai parlato	konuşmuş olacaksın
avrà parlato	konuşmuş olacak
avremo parlato	konuşmuş olacağız
avrete parlato	konuşmuş olacaksınız
avranno parlato	konuşmuş olacaklar

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
non avrò parlato	konuşmamış olacağım
non avrai parlato	konuşmamış olacaksın
non avrà parlato	konuşmamış olacak
non avremo parlato	konuşmamış olacağız
non avrete parlato	konuşmamış olacaksınız
non avranno parlato	konuşmamış olacaklar

olumlu soru

olumlu soru şekli	anlamı
avrò parlato?	konuşmuş olacak mıyım?
avrai parlato?	konuşmuş olacak mısın?
avrà parlato?	konuşmuş olacak mı?
avremo parlato?	konuşmuş olacak mıyız?
avrete parlato?	konuşmuş olacak mısınız?
avranno parlato?	konuşmuş olacaklar mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
non avrò parlato?	konuşmuş olmayacak mıyım?
non avrai parlato?	konuşmuş olmayacak mısın?
non avrà parlato?	konuşmuş olmayacak mı?
non avremo parlato?	konuşmuş olmayacak mıyız?
non avrete parlato?	konuşmuş olmayacak mısınız?
non avranno parlato?	konuşmuş olmayacaklar mı?

VERBI RIFLESSIVI - DÖNÜŞLÜ FİLLER

verbi riflessivi propri - gerçek dönüşlü fiiller
verbi riflessivi intransitivi - geçişsiz dönüşlü fiiller
verbi riflessivi reciproci - işteş fiiller
verbi riflessivi apparenti - görünüşte geçişli fiiller
 dönüşlü fiillerin çekimi
modo indicativo (haber kipi) ile cümleler

Fiilin bildirdiği iş ya da hareket onu yapanın (öznenin) üzerine dönüyorsa bu fiillere **verbo riflessivo** - dönüşlü fiil denir. Dönüşlü fiillerin mastar şekillerini oluşturmak için fiilin son seslisi atılarak **si** zamiri eklenir:

lavarsi - yıkanmak
truccarsi - makyaj yapmak
svegliarsi - uyanmak

Bu fiilleri dört grupta incelemek mümkündür:

1. verbi riflessivi propri - gerçek dönüşlü fiiller

Geçişli fiiller dönüşlü olarak çekildiklerinde özne ve nesne aynı kişidir. Bu çeşit fiillere **verbi riflessivi propri**-gerçek dönüşlü fiiller adı verilir. Fiillerin dönüşlü şekle sokulabilmesi için **particelle pronominali** adı verilen **mi, ti, si, ci, vi, si** zamirleriyle beraber çekilmesi gerekir.

Mi lavo. (Io lavo me stesso.)	Yıkıyorum.
Lei si vesta. (Lei vesta se stessa.)	O giyiniyor.
Ci sveglieremo alle dieci. (Noi sveglieremo ci stessi.)	Saat onda uyanacağız.
Mi sento bene.	Kendimi iyi hissediyorum.
Ti sei alzato alle due.	Saat ikide kalktın.
Le macchine si sono fermate.	Arabalar durdu.
La bambina si pettinava.	Çocuk taranıyor.
Mi sono ricordata il tuo compleanno.	Doğumgününü hatırladım.
Mi offendo se non vieni da me.	Bana gelmezsen çok alınırım.

2. verbi riflessivi intransitivi - geçişsiz dönüşlü fiiller

Bazı fiiller nesne almadıkları halde dönüşlü fiil gibi çekilirler. Bu fiillere **verbi riflessivi intransitivi**-geçişsiz dönüşlü fiiller denir.

Ti penti molto?	Çok pişmanlık duyuyor musun?
Voglio sedermi.	Oturmak istiyorum.
Mi sono adirata molto con te.	Sana çok kızdım.
Si saranno dimenticati di me.	Beni unutmuş olacaklar.
Io mi trasferisco a Milano.	Milano'ya taşıyorum.

3. verbi riflessivi reciproci - işteş fiiller

İki veya daha fazla öznenin karşılıklı olarak yaptığı bir hareketi belirtmek için **verbi riflessivi reciproci**-işteş fiiller kullanılır.

Paolo e Roberta si amano.	Paolo ve Roberto birbirlerini seviyorlar.
Noi ci salutiamo sempre.	Birbirimizi her zaman selamlarız. (Selamlaşırız.)
Le due sorelle si aiutano.	İki kızkardeş birbirlerine yardım ederler. (Yardımlaşır.)
Gli studenti si sono	Öğrenciler sınıfta kavga etti.

bisticciati nella classe.**4. verbi riflessivi apparenti - görünüşte geçişli fiiller**

Bazı geçişli fiiller, fiilin belirttiği harekete öznenin faal olarak katıldığını veya ona olan yakın ilgisini belirtmek için **particelle pronominali** ile birlikte kullanılırlar. Bu çeşit fiillere **verbi riflessivi apparenti** - görünüşte geçişli fiiller denir.

Monica si mangia una pizza.	Monica pizza yiyor.
(La mangia per sua piacere.)	(Kendi zevki için yiyor.)
Mi sono comprato una macchina nuova.	Yeni bir araba aldım.
(Ho comprato una macchina nuova per me.)	(Kendime yeni bir araba aldım.)

dönüşlü fiillerin çekimi

Dönüşlü fiillerin çekimi etken fiillerde olduğu gibidir. Bileşik zamanları daima **essere** yardımcı fiiliyle çekilir. **Particelle pronominali** fiilin önünde yer alır, fakat **infinito**, **gerundio** ve **participio passato**'nun sonuna gelerek birlikte yazılırlar.

Ci sveglieremo alle dieci.	Saat onda uyanacağız.
Si trucca molto.	O çok makyaj yapar.
Non mi piace vestirmi in fretta.	Aceleyle giyinmekten hoşlanmam.
Sentendomi male, verrò da te.	Kendimi kötü hissettiğim için sana geleceğim.

Ayrıca emir kipinin 2.tekil, 1. ve 2. çoğul şahısları için de durum aynıdır.

Vergognati!	Kendinden utan!
Svegliatevi!	Uyanın!

basit ve bileşik zamanlarının çekimi

lavarsi - yıkanmak

presente

mi lavo	yıkanırım
ti lavi	yıkanırsın
si lava	yıkanır
ci laviamo	yıkanırız
vi lavate	yıkanırsınız
si lavano	yıkanırlar

imperfetto

mi lavavo	yıkanıyordum, yıkanırdım
ti lavavi	yıkanıyordun, yıkanırdın
si lavava	yıkanıyordu, yıkanırdı
ci lavavamo	yıkanıyorduk, yıkanırdık
vi lavavate	yıkanıyordunuz, yıkanırdınız
si lavavano	yıkanıyorlardı, yıkanırldı

passato prossimo

mi sono lavato, a	yıkandım
ti sei lavato, a	yıkandın
si è lavato, a	yıkandı
ci siamo lavati, e	yıkandık
vi siete lavati, e	yıkandınız
si sono lavati, e	yıkandılar

passato remoto

mi lavai	yıkandım
ti lavasti	yıkandın
si lavò	yıkandı
ci lavammo	yıkandık
vi lavaste	yıkandınız

si lavarono	yıkandılar
trapassato prossimo	
mi ero lavato, a	yıkanmıştım
ti eri lavato, a	yıkanmıştın
si era lavato, a	yıkanmıştı
ci eravamo lavati, e	yıkanmıştık
vi eravate lavati, e	yıkanmıştınız
si erano lavati, e	yıkanmıştılar (yıkanmışlardı)
trapassato remoto	
mi fui lavato, a	yıkanmıştım
ti fosti lavato, a	yıkanmıştın
si fu lavato, a	yıkanmıştı
ci fummo lavati, e	yıkanmıştık
vi foste lavati, e	yıkanmıştınız
si furono lavati, e	yıkanmıştılar (yıkanmışlardı)
futuro semplice	
mi laverò	yıkanacağım
ti laverai	yıkanacaksın
si laverà	yıkanacak
ci laveremo	yıkanacağız
vi laverete	yıkanacaksınız
si laveranno	yıkanacaklar
futuro anteriore	
mi saro lavato, a	yıkanmış olacağım
ti sarai lavato, a	yıkanmış olacaksın
si sarà lavato, a	yıkanmış olacak
ci saremo lavati, e	yıkanmış olacağız
vi sarete lavati, e	yıkanmış olacaksınız
si saranno lavati, e	yıkanmış olacaklar

MODO INDICATIVO İLE CÜMLELER

Oggi pago io il conto.	Bugün hesabı ben ödüyorum.
Non dimenticherò mai il giorno che ti ho incontrato.	Senle tanıştığım günü asla unutmayacağım.
Sei venuto con la macchina di tuo madre?	Annenin arabasıyla mı geldin?
Non ho fame.	Aç değilim.
Hai letto il giornale?	Gazeteyi okudun mu?
Vuoi dormire?	Uyumak istiyor musun?
Ti aiuterò.	Sana yardım edeceğim.
Che lavoro fai?	Ne iş yapıyorsun?
Ho corso tanto e sono molto stanco.	Çok koştum ve çok yorgunum.
Ogni giorno lei viene da me.	O hergün bana gelir.
Ti aspetto da mezz'ora.	Yarım saattir seni bekliyorum.
Sono due mesi che non fumo.	Sigara içmeyeli iki ay oldu.
Muoio dalla fame!	Açlıktan ölüyorum.
Ho voglia di andare al cinema.	Sinemaya gitmek istiyorum.
Lei non mangia niente da due giorni.	O iki gündür hiçbir şey yemiyor.
Ho cominciato a lavorare qui tre anni fa.	Burada çalışmaya üç yıl önce başladım.
Paolo, come stai?	Paolo, nasılsın?
Dove stai andando?	Nereye gidiyorsun?

**Non siamo andati a teatro.
Posso pagare con la carta di
credito?**

Tiyatroya gitmedik.
Kredi kartıyla ödeyebilir miyim?

**E' difficile imparare francese.
Questo vestito è molto caro
per lei.**

Fransızca öğrenmek zordur.
Bu elbise onun için çok pahalı.

**Lui è rimasto senza soldi.
Luigi ha cambiato lavoro.
Dove vive Angela?
Sono andata in pizzeria ieri
sera.**

O parasız kaldı.
Luigi iş değiştirdi.
Angela nerede yaşıyor?
Dün akşam pizzacıya gittim.

**Lui ha dormito dieci ore.
Lo studente ha finito il suo
compito.**

O on saat uyudu.
Öğrenci ödevini bitirdi.

**Il concerto è finito dieci
minuti fa.**

Konser on dakika önce bitti.

**Roberta balla per tutta la
notte.**

Roberta bütün gece dans eder.

Ieri ti ho cercato molto.

Dün seni çok aradım.

Lui viene alla festa?

O partiye geliyor mu?

**Hai capito cosa lui ha detto?
Io pensavo a te.**

Ne dediğini anladın mı?

**Che lavoro faceva il tuo
ragazzo?**

Seni düşünüyordum.

**Quando Laura è venuta da me, io
studiavo.**

Erkek arkadaşın ne iş yapıyordu?

Che cosa farai stasera?

Laura bana geldiğinde çalışıyordum.

Bu akşam ne yapacaksın?

**Ieri Paolo era molto stanco
perché aveva giocato a tennis
per tre ore.**

Dün Paolo çok yorgundu çünkü üç
saat tenis oynamıştı.

**Quando ha suonato il telefono
io dormivo.**

Telefon çaldığında uyuyordum.

Dove andranno?

Nereye gidecekler?

**Dopo che avrò pagato il
biglietto, l'agenzia prenoterà
il posto.**

Biletimi ödedikten sonra, acenta yerimi
ayırarak.

Lui ha cambiato la mia vita.

O hayatımı değiştirdi.

Comincerò a cercare un lavoro.

Bir iş aramaya başlayacağım.

**Hai visto come è bella quella
ragazza?**

O kızın ne kadar güzel olduğunu
gördün mü?

Mi sono arrabbiata con lui.

Ona çok kızdım.

Vi siete divertiti alla festa?

Partide eğlendiniz mi?

Che cosa fai questa sera?

Bu akşam ne yapıyorsun?

**Aveva fame, ma non c'era niente
da mangiare.**

Karnı açtı ama yiyecek hiçbir şey
yoktu.

**Domani Paolo verrà da me a
guardare la televisione.**

Yarın Paolo bana televizyon
izlemeye gelecek.

Quando sei arrivato a Milano?

Milano'ya ne zaman geldin?

**Oggi mi sono svegliata presto
perché dovevo andare da lui.**

Bugün erken uyandım çünkü
ona gitmek zorundaydım.

**Loro hanno litigato e ora
non si salutano più.**

Kavga ettiler ve artık birbirlerini
selamlamıyorlar.

**Mentre uscivo dalla palestra
ho visto Luca.**

Spor salonundan çıkarken Luca'yı
gördüm.

Lo dico questo per il tuo bene.

Bunu senin iyiliğin için söylüyorum.

Ho visto una borsa che mi piace tanto.

Çok hoşuma giden bir çanta gördüm.

**Piansi molto.
Non lo sapevo.
Vado a casa mia.
Non è colpa sua, è colpa mia.
Quando arriverà tua cugina?
Da tanto tempo non vedo tuo figlio.**

Çok ağladım.
Bilmiyordum.
Evime gidiyorum.
Bu onun suçu değil, benim suçumdur.
Kuzenin ne zaman gelecek?
Uzun zamandır oğlunu görmüyorum.

Ognuno è libero di esprimere la propria idea.

Herkes kendi fikrini söylemekte serbesttir.

Ho scritto le lettere e le ho imbucate.

Mektupları yazdım ve onları postaladım.

**Ho preparato una bella torta e ho invitato Eda a mangiarla.
Se vieni a cena da me, ti racconto quello che è successo.
Mi fai vedere l'anello che ti ha regalato lui?
Non sono ancora andata a Firenze ci andrò il prossimo mese.
Tu hai superato l'esame ed io ne sono molto contenta.
Quanti libri mi hai comprato?
Puoi dirmi quale è il tuo problema?
Gli studenti che entrano nell'aula sono francesi.
Ieri sera non sono uscita, perché non volevo.**

Güzel bir pasta yaptım ve Eda'yı onu yemeye çağırdım.
Akşam yemeğine bana gelersen sana olanları anlatırım.
Onun sana hediye ettiği yüzüğü bana gösterir misin?
Floransa'ya henüz gitmedim oraya gelecek ay gideceğim.
Sen sınavı geçtin ve ben bundan çok mutluyum.
Bana kaç tane kitap aldın?
Bana sorununun ne olduğunu söyler misin?
Sınıfa giren öğrenciler Fransızdır.

Dün akşam çıkmadım çünkü istemiyordum.

**Mentre guardavamo il film la luce è andata via e quando è ritornata, il film era già finito.
Disse una cosa bella.
Chiusi il cane in cucina.**

Film izlerken elektrikler kesildi ve geri geldiğinde film çoktan bitmişti.

Güzel bir şey söyledi.
Köpeği mutfığa kapattım.

Ieri non sono andata a vedere lo spettacolo perché l'avevo già visto.

Dün akşamki gösteriye gitmedim çünkü onu önceden görmüştüm.

**Che cosa facesti dopo che fosti arrivata a Roma?
Dopo che avrò parlato con lui ti telefonerò.
Comincerà a girare il mondo.
Farai tutto che è necessario.**

Roma'ya gittikten sonra ne yaptın?

Onla konuştuktan sonra seni arayacağım.
Dünyayı dolaşmaya başlayacak.
Gerekli olan herşeyi yapacaksın.

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi italyanca bir cümleyi soru cümlesi haline getirmek için, söz diziminde hiçbir değişiklik yapılmaz. Yazı dilinde yalnızca soru işareti konur, konuşma dilinde ise vurguyla soru cümlesi olduğu belirtilir.

Verrai da me?

Bana gelecek misin?

Bir cümleyi olumsuz hale getirmek için ise olumsuzluk eki olan "**non**", hangi kelimeye olumsuz anlam katılmak isteniyorsa o kelimenin önüne konur.

Non sono andata a scuola.

Okula gitmedim

FORMA PASSIVA DEL VERBO - FİİLİN EDİLGEN ŞEKLİ

Bir cümlede fiilin bildirdiği iş veya hareket özne tarafından değil de başkası tarafından yapılıyorsa bu çeşit fiile **verbo passivo** - edilgen fiil adı verilir. Yalnızca **verbi transitivi** - geçişli fiiller edilgen şekle sokulabilirler.

Etken bir cümlede **oggetto** - nesne görevi gören kelime, edilgen cümlede **soggetto**-özne olarak değişir. Etken cümledeki **soggetto** ise edilgen cümlede **complemento** - tümleç halini alır. Bu tümleç bir canlıysa **complemento di agente**, cansız ise **complemento di causa efficiente** adını alır.

Il meccanico ripara la macchina.

Tamirci arabayı tamir ediyor.

La macchina è riparata dal meccanico.

Araba tamirci tarafından tamir ediliyor.

İlk cümlede **soggetto** - **il meccanico** iken, cümlelerin **passivo** - edilgen halinde **il meccanico** - **complemento di agente**'ye dö- nüştür. **La macchina** ise cümlelerin **attivo** - etken halinde **oggetto diretto** - nesne iken ikinci cümlede **soggetto passivo** - sözde özne halini alır.

edilgen fiillerin çekimi

Edilgen fiiller **essere** yardımcı fiiliyle çekilirler. Ancak sadece basit zamanlı fiillerle **venire** fiili de kullanılabir.

La macchina viene riparata dal meccanico.

Araba tamirci tarafından tamir ediliyor.

Etken fiil edilgen hale getirilirken **essere** yardımcı fiili etken fiilin zamanına çevrilir ve yanına etken fiilin **participio passato**'su eklenir.

presente

Lui spiega il fatto.

O olayı anlatıyor.

Il fatto è spiegato da lui.

Olay onun tarafından anlatılıyor.

passato prossimo

Lui ha spiegato il fatto.

O olayı anlattı.

Il fatto è stato spiegato da lui.

Olay onun tarafından anlatıldı.

imperfetto

Lui spiegava il fatto.

O olayı anlatıyordu.

Il fatto era spiegato da lui.

Olay onun tarafından anlatılıyordu.

trapassato prossimo

Lui aveva spiegato il fatto.

O olayı anlatmıştı.

Il fatto era stato spiegato da lui.

Olay onun tarafından anlatılmıştı.

passato remoto

Lui spiegò il fatto.

O olayı anlattı.

Il fatto fu spiegato da lui.

Olay onun tarafından anlatıldı.

trapassato remoto

Lui ebbe spiegato il fatto.

O olayı anlatmıştı.

Il fatto fu stato spiegato da lui.

Olay onun tarafından anlatılmıştı.

futuro semplice**Lui spiegherà il fatto.****Il fatto sarà spiegato da lui.**

O olayı anlatacak.

Olay onun tarafından anlatılacak.

futuro anteriore**Lui avrà spiegato il fatto.****Il fatto sarà stato spiegato da lui.**

O olayı anlatmış olacak.

Olay onun tarafından anlatılmış olacak.

Bir fiilin şekli o cümlelerin **çatısını** belirler. **La forma attiva** ile oluşan cümleler **etken çatılı**, **la forma passiva** ile oluşan cümleler ise **edilgen çatılıdır**.

La forma attiva - etken şekil ve **la forma passiva**-edilgen şekil birlikte verildiğinde bu konu daha iyi anlaşılacaktır.

la forma attiva**Lei ha pulito la casa.**

O evi temizledi.

la forma passiva**La casa è stata pulita.**

Ev temizlendi.

Noi abbiamo trovato il gatto.

Biz kediye bulduk.

Il gatto è stato trovato.

Kedi bulundu.

Lui fa il suo compito.

O ödevini yapıyor.

Scriverò una lettera.

Ben bir mektup yazacağım.

Lei ascoltava una canzone.

O bir şarkı dinliyordu.

Lui spiegò una storia.

O bir hikaye anlattı.

Avrò finito il compito.

Ödevi bitirmiş olacağım.

Il compito è fatto.

Ödev yapılıyor.

Una lettera sarà scritta.

Bir mektup yazılacak.

Una canzone era ascoltata.

Bir şarkı dinleniliyordu.

Una storia fu spiegata.

Bir hikaye anlatıldı.

Il compito sarà stato finito.

Ödev bitirilmiş olacak.

İstenirse eylemin kimin tarafından yapıldığı da cümleye eklenebilir:

Ho letto il giornale.

Gazeteyi okudum.

Il giornale è stato letto da**me.**

Gazete benim tarafımdan okundu.

Lei aveva visto quel film.

O, o filmi görmüştü.

Quel film era stato visto da lei.

O film onun tarafından görülmüştü.

MODO CONGIUNTIVO - DİLEK KİPİ

şimdiki zaman çekimi

şimdiki zaman çekimi düzensiz bazı fiiller

hikaye bileşik zaman çekimi

hikaye bileşik zaman çekimi düzensiz bazı fiiller

geçmiş zaman çekimi

uzak geçmiş zaman çekimi

dilek kipinin kullanıldığı yerler

modo congiuntivo (dilek kipi) ile cümleler**Tempo presente - Şimdiki zaman****1. parl-are**

parl - i

cercare

cerc - h - i

parl - i
 parl - i
 parl - **iamo**
 parl - **iate**
 parl - **ino**

cerc - **h - i**
 cerc - **h - i**
 cerc - **h - iamo**
 cerc - **h - iate**
 cerc - **h - ino**

cominciare

cominc - i
 cominc - i
 cominc - i
 cominc - **iamo**
 cominc - **iate**
 cominc - **ino**

2. cred-ere

cred - a
 cred - a
 cred - a
 cred - **iamo**
 cred - **iate**
 cred - **ano**

3. a. sent-ire

sent - a
 sent - a
 sent - a
 sent - **iamo**
 sent - **iate**
 sent - **ano**

b. fin-ire

fin - **isca**
 fin - **isca**
 fin - **isca**
 fin - **iamo**
 fin - **iate**
 fin - **iscano**

congiuntivo presente çekimi düzensiz bazı fiiller

andare

vada
 vada
 vada
 andiamo
 andiate
 vadano

dare

dia
 dia
 dia
 diamo
 diate
 diano

dire

dica
 dica
 dica
 diciamo
 diciate
 dicano

fare

faccia
 faccia
 faccia
 facciamo
 facciate
 facciano

stare

stia
 stia
 stia
 stiamo
 stiate
 stiano

venire

venga
 venga
 venga
 veniamo
 veniate
 vengano

uscire

esca
 esca
 esca
 usciamo

rimanere

rimanga
 rimanga
 rimanga
 rimaniamo

usciate
escano

sedere

sieda
sieda
sieda
sediamo
sediate
siedano

morire

muoia
muoia
muoia
moriemo
moriato
muoiano

tenere

tenga
tenga
tenga
teniamo
teniate
tengano

salire

salga
salga
salga
saliamo
saliate
salgano

rimaniato
rimangano

scegliere

scelga
scelga
scelga
scegliamo
scegliate
scelgano

porre

ponga
ponga
ponga
poniamo
poniate
pongano

tradurre

traduca
traduca
traduca
traduciamo
traduciate
traducano

bere

beva
beva
beva
beviamo
beviato
bevano

Tempo imperfetto - Hikaye bileşik zamanı**1. parl-are**

parl - **assi**
parl - **assi**
parl - **asse**
parl - **assimo**
parl - **aste**
parl - **assero**

cercare

cerc - **assi**
cerc - **assi**
cerc - **asse**
cerc - **assimo**
cerc - **aste**
cerc - **assero**

cominciare

cominci - **assi**
cominci - **assi**
cominci - **asse**
cominci - **assimo**
cominci - **aste**
cominci - **assero**

2. cred-ere

cred - **essi**
cred - **essi**
cred - **esse**
cred - **essimo**

cred - **este**
cred - **essero**

3. sent-ire

sent - **issi**
sent - **issi**
sent - **isse**
sent - **issimo**
sent - **iste**
sent - **issero**

congiuntivo imperfetto çekimi düzensiz bazı fiiller

dare	dire
dessi	dicessi
dessi	dicessi
desse	dicesse
dessimo	dicessimo
deste	diceste
dessero	dicessero

fare	stare
facessi	stessi
facessi	stessi
facesse	stesse
facessimo	stessimo
faceste	steste
facessero	stessero

bere	porre
bevessi	ponessi
bevessi	ponessi
bevesse	ponesse
bevessimo	ponessimo
beveste	poneste
bevessero	ponessero

tradurre	compiere - bitirmek
traduceSSI	compissi
traduceSSI	compissi
traducesse	compisse
traduceSSimo	compissimo
traduceSte	compiste
traduceSSero	compissero

condurre - sürmek	trarre - çekmek
conducessi	traessi
conducessi	traessi
conducesse	traesse
conducessimo	traessimo
conduceste	traeste
conducessero	traessero

Tempo passato - Geçmiş zaman

1. parl-are	and-are
abbia parl - ato	sia and - ato, a
abbia parl - ato	sia and - ato, a
abbia parl - ato	sia and - ato, a
abbiamo parl - ato	siamo and - ati, e
abbiate parl - ato	siate and - ati, e

abbiano parl - ato **siano and - ati, e**

2. cred-ere

abbia cred - uto
abbia cred - uto
abbia cred - uto
abbiamo cred - uto
abbiate cred - uto
abbiano cred - uto

3. sent-ire

abbia sent - ito
abbia sent - ito
abbia sent - ito
abbiamo sent - ito
abbiate sent - ito
abbiano sent - ito

Tempo trapassato - Uzak geçmiş zaman

1. parl-are

avessi parl - ato **and-are**
avessi parl - ato **fossi and - ato, a**
avesse parl - ato **fossi and - ato, a**
avessimo parl - ato **fosse and - ato, a**
aveste parl - ato **fossimo and - ati, e**
avessero parl - ato **foste and - ati, e**
avessero parl - ato **fossero and - ati, e**

2. cred-ere

avessi cred - uto
avessi cred - uto
avesse cred - uto
avessimo cred - uto
aveste cred - uto
avessero cred - uto

3. sent-ire

avessi sent - ito
avessi sent - ito
avesse sent - ito
avessimo sent - ito
aveste sent - ito
avessero sent - ito

Dilek kipinin kullanıldığı yerler

1. Öncelikle bir cümlede **congiuntivo** kipinin kullanılabilmesi için o cümlelerin temel cümlesindeki özneye yan cümlesindeki öznenin mutlaka farklı kişiler olması gerekir. Temel cümlelerin fiili istek, korku, şüphe, tereddüt ya da ümit bildiriyorsa yan cümlelerin fiilinde kullanılır:

Desidero che tu non fumi. Sigara içmemeni istiyorum.
Penso che lei sia bella. Onun güzel olduğunu düşünüyorum.
Roberta vuole che io scriva una lettera. Roberta mektup yazmamı istiyor.
Spero che tu finisca al più presto. En kısa zamanda bitirmeni umuyorum.

Credevo che lui mi conoscesse. Onun beni tanıdığını sanıyordum.

Il professore vuole che io abbia studiato. Öğretmen çalışmış olmamı istiyor.

Penso che lui abbia detto la verità.

Onun gerçeği söylemiş olduğunu sanıyorum.

**Mia madre voleva che io avessi parlato con lui.
Desideravo che lo facessi tu.**

Annem onla konuşmuş olmamı istiyordu.
Onu senin yapmanı arzu ediyordum.

Temel cümlelerin fiilinin **presente**, **futuro** veya **passato prossimo** zamanlı bir fiil olduğu durumlarda, yan cümlelerin hareketi temel cümleleriyle aynı anda oluyorsa **congiuntivo** kipinin **presente** zamanı, ancak temel cümledekinden önce oluyorsa **passato** zamanı kullanılır.

Temel cümlelerin fiilinin **imperfetto**, **passato remoto** veya **trapassato prossimo** zamanlı bir fiil olduğu durumlarda ise, yan cümlelerin hareketi temel cümleleriyle aynı zamanda oluyorsa **congiuntivo** kipinin **imperfetto** zamanı, temel cümlede-kindenden daha önce oluyorsa **trapassato** zamanı kullanılır.

Temel cümleyle yan cümlelerin öznesi aynı şahıssa **di + infinito** kalıbı kullanılır:

Spero di venire.

Gelmeyi umuyorum.

Lui voleva di vedermi.

O beni görmek istiyordu.

2. Impersonale - şahıssız fiiller ve deyimlerle kullanılır:

è possibile che - mümkündür

E' possibile che lui mi telefoni stasera.

Onun beni bu akşam araması mümkündür.

è impossibile che - mümkün değildir

E' impossibile che io parli con loro.

Onlarla konuşmam mümkün değildir.

è facile che – kolaydır

E' facile che tu finisca questo lavoro.

Bu işi bitirmen kolaydır.

è difficile che – zordur

E' difficile che lui parli francese.

Onun Fransızca konuşması zordur.

è utile che – yararlıdır

E' utile che tu legga questo libro.

Bu kitabı okuman yararlıdır.

è inutile che - yararsızdır, gereksizdir

E' inutile che lo scriva.

Onu yazman gereksizdir.

è preferibile che - tercih edilir

E' preferibile che tu venga a cena.

Akşam yemeğine gelmen tercih edilir.

è probabile che – muhtemeldir

E' probabile che io lo veda.

Onu görmem muhtemeldir.

è bene che – iyidir

E' bene che tu non fumi.

Sigara içmemen iyidir.

è necessario che - gereklidir

E' necessario che lui lavori molto.

Onun çok çalışması gereklidir.

è giusto che – doğrudur

E' giusto che io parli.

Benim konuşmam doğrudur.

è (un) peccato che – yazık
E' peccato che voi non veniate
da noi.

Bize gelmemeniz yazık.

è naturale che – doğaldır
E' naturale che io superi
l'esame.

Sınavı geçmem doğaldır.

è meglio che - daha iyidir
E' meglio che tu venga da me
oggi.

Bana bugün gelmen daha iyidir.

è tempo che – zamanıdır
E' tempo che tu metta la testa
a posto.

Senin aklını başına koymanın
zamanıdır.

bisogna che – gerekir
Bisogna che tu frequenti il
corso regolarmente.

Kursa düzenli bir şekilde devam etmen
gerekir.

conviene che – uygundur
Conviene che tu dorma qui.

Burada uyuman uygundur.

vale la pena che - zahmete değer
Non vale la pena che io vada a
vederlo.

Onu görmeye gitmem zahmete değmez.

3. Bazı bağlaçlardan sonra kullanılır:

benché - her ne kadar, ise de, -diği halde
Verrò da te benché sia molto
stanca.

Çok yorgun olduğum halde sana
geleceğim.

sebbene - rağmen, -mekle beraber
Parlerò con lui, sebbene non lo
voglia.

İstemememe rağmen onla konuşacağım.

nonostante -e karşın, -e rağmen
Lui vuole venire al cinema
nonostante sia malato.

Hasta olmasına rağmen sinemaya
gelmek istiyor.

quantunque - her ne kadar, -diği halde
Lei piace a Luigi quantunque
lei non sia bella.

O güzel olmadığı halde Luigi onu beğenir
.

purché - yeter ki, - şu şartla
Comincerò la lezione purché
ascoltiate in silenzio.

Sessizce dinlemeniz şartıyla derse
başlayacağım.

a patto che - -mek koşuluyla
Ti permetto di uscire a patto
che ritorni alle tre.

Saat üçte gelmen koşuluyla çıkmana izin
veriyorum.

a condizione che - -mek koşuluyla
Ti racconterò tutto a condizione
che tu non lo dica a nessuno.

Kimseye söylememen koşuluyla
sana her şeyi anlatacağım.

nel caso che - -diği takdirde
Telefonami nel caso che tu non

Gelemediğin takdirde beni ara.

possa venire.

prima che - -meden önce
Voglio uscire prima che lui mi domandi qualcosa.

O bana bir şeyler sormadan önce çıkmak istiyorum.

senza che - -meksizin
Posso andare da sola senza che io glielo chieda.
affinché - için, diye
Te lo ripeto affinché lo ricordi bene.

Ona sormaksızın tek başıma gidebilirim.

İyi hatırlaman için tekrar ediyorum.

perché - -diği için, -sin diye
Andrò da lui perché mi aiuti.

Bana yardım etsin diye ona gideceğim.

come se - -miş gibi
Parli come se non fosse successo niente.

Hiçbir şey olmamış gibi konuşuyorsun.

(Her zaman **congiuntivo imperfetto** veya **trapassato** ile kullanılır.)

4. İlgili zamiri ile başlayan cümlelerin yan cümlecğinde fiilin açıkladığı eylem veya durum, olması istenen birşey ise bu fiil **congiuntivo** kipinde kullanılır:

Cerco un amico che possa parlare francese.
Ci vuole uno che sappia guidare.

Fransızca konuşabilen bir arkadaş arıyorum.
 Araba kullanmayı bilen biri gerekli.

5. Niteleme sıfatlarının **superlativo relativo**-bağlı üstünlük derecesinden sonra kullanılır:

E' una delle persone più intelligenti che abbia mai incontrato.
Quello è il romanzo più interessante che io abbia letto.

O şu ana kadar tanıdığım en zeki insanlardan biridir.

O şu ana kadar okuduğum en ilginç kitaplardan biridir.

6. Bazı belgisiz sıfat ve zamirlerle kullanılır:

Qualunque decisione tu prenda posso aiutarti.
Dovunque vada, fammi sapere come stai.

Ne karar alırsan al, sana yardım edebilirim.
 Nereye gidersen git, bana nasıl olduğunu haber ver.

7. Temel cümledeki fiil **condizionale**-şart kipinde ise yan cümlelerin fiili **congiuntivo imperfetto** veya **trapassato** zamanlı kullanılır. Eğer cümlede bir olasılık sözkonusu ise **imperfetto**, gerçekdışı bir durum varsa **trapassato** zamanı kullanılır:

Se ti sentissi male, potresti venire da me.

Kendini kötü hissedersen bana gelebilirsin.

Se fossi andata al cinema l'avrei visto.

Sinemaya gitseydim, onu görecektim.

Daha detaylı örnekler **condizionale** - şart kipi konusu işlenirken verilecektir.

8. **Se** - eğer, **come** - nasıl, **quando** - ne zaman, **dove** - nerede gibi soru kalıplarıyla oluşan dolaylı soru cümlelerinde kullanılır:

Capisco quanto sia stanca.

Ne kadar yorgun olduğunu anlıyorum.

Ti chiedo cosa voglia fare.

Sana ne yapmak istediğini soruyorum.

Gli domandavo se il film fosse finito.

Ona filmin bitmiş olup olmadığını soruyordum.

9. Primo - ilk, **unico**, **solo**-tek ve **ultimo**-son gibi kelimelerin bulunduğu ifade tarzlarında kullanılır:
Lei è l'unica persona al mondo che mi capisca.

O beni hayatta anlayan tek insandır.

Questa casa è la sola cosa che lui possiede.

Bu ev onun sahip olduğu tek şeydir.

10. Gerçekleşmesi çok şüpheli veya hiç gerçekleşemeyen bir istek **imperfetto** zamanıyla kullanılır:
Lui potesse vederti.
Magari piovesse.

Seni görebilseydi. (Seni görebilse.)

Keşke yağmur yağsa.

11. Gerçekleşmemiş bir durumdan acı veya üzüntüyle bahsederken **trapassato** zamanıyla kullanılır:
Lo avessi ascoltato!
Ci fossi stato anche tu!

Dinlemiş olsaydım!

Sen de olsaydın! (Sen de olmuş olsaydın.)

MODO CONGIUNTIVO İLE CÜMLELER

Mia madre vuole che io parta oggi.

Annem bugün gitmemi istiyor.

Non credo che lui sia malato.

Onun hasta olduğuna inanmıyorum.

Temo che lui sia arrivato tardi ed abbia perduto un'ora di lezione.

Onun geç kalmasından ve dersin ilk saatini kaçırmamasından korkuyorum.

Non era giusto che lui tradisse il suo ragazzo.

Onun erkek arkadaşını aldattığı doğru değildi.

Spero che tu dica quelle parole per scherzo.

O sözleri şaka olarak söylediğini umuyorum.

Pensavo che non avesse capito quello che ho detto.

Söylediklerimi anlamadığını düşünüyordum.

Sono contento che lui ami i cani.

O köpekleri sevdiği için mutluyum.

Credi che io non abbia ragione?

Haksız olduğumu mu düşünüyorsun?

Speriamo che loro puliscano il giardino.

Bahçeyi temizlemelerini umuyoruz.

E' probabile che tu non abbia capito.

Anlamamış olman muhtemeldir.

Vi comportate come se foste a casa vostra.

Kendi evinizdeymiş gibi davranıyorsunuz.

Penso che lui abbia sbagliato.

Onun hata yapmış olduğunu düşünüyorum.

Mi sembra che non sia facile risolvere questo problema.

Bu problemi çözmek kolay değil gibi görünüyor bana.

Spero che faccia bel tempo.

Havanın güzel olmasını umuyorum.

Temo che piovva.

Yağmur yağmasından korkuyorum.

E' un peccato che tu non possa venire stasera.

Bu akşam gelememen yazık.

Hanno paura che il treno sia arrivato in ritardo.

Trenin gecikmiş olmasından korkuyorlar.

E' possibile che loro non abbiano voglia venire.

Gelmeye niyetlerinin olmaması mümkündür.

**E' giusto che dica la verità.
E' un peccato che ieri sera
non vi siate divertiti alla
festa.**

**Voglio che tu vada via subito.
E' necessario che tu legga il
libro.**

**Era incredibile che non si fosse
divertito.**

**Volevo che tu lo invitassi.
Bisognava che loro venissero con
la macchina.**

**Penso che non abbiano capito
bene l'indirizzo.
Dubito che voglia venire anche
lui.
Benché sia molto stanco lavorerà
ancora.
Ha una casa piccola sebbene
guadagni molto denaro.
Ti telefonerò nel caso che venga
anche lui.
E' bello che loro seguano i miei
consigli.
Verrò da te prima che tu esca.
E' brutto che vi siate
comportati in quel modo.**

**Uscirò a condizione che non
piova.
Devi farlo senza che lui lo
sappia.
Temevo che lui fosse malato.**

**Speravo che tu avessi passato
una bella giornata.
Si diceva che quel signore fosse
molto ricco.
Ho comprato quella borsa benché
costasse molto.**

**Voglio che tu te ne vada.
E' probabile che lui sia già
partito.**

**Volevo che loro non guardassero
quel film.
Era meglio che tu dicessi la
verità.**

**Bisogna che tu vada via subito.
Penso che lui sia a casa.**

Voglio che lui studi sempre.

**Credevo che tu avessi molte cose
da fare.
Ha fatto tutto da solo senza che**

Gerçeği söylediği doğrudur.
Dün akşamki partide eğlenmemiş olmanız
yazık.

Hemen gitmeni istiyorum.
Kitabı okuman gerekli.

Eğlenmemiş olması inanılmazdı.

Onu çağırmanı istiyordum.
Arabayla gelmeleri gerekiyordu.

Adresi iyi anlamamış olduklarını
düşünüyorum.
Onun da gelmek istemesinden
şüpheliyim.
Çok yorgun olduğu halde yine
de çalışacak.
Çok para kazanmasına rağmen
küçük bir evi var.
O da geldiği takdirde seni
arayacağım.
Tavsiyelerimi yerine getirmeleri güzeldir.

Sen çıkmadan sana geleceğim.
O şekilde davranmanız çirkindir.

Yağmur yağmaması koşuluyla
çıkacağım.
Bunu o bilmeden yapmalısın.

Onun hasta olmasından korkuyordum.

Güzel bir gün geçirmiş olmanı
umuyordum.
O adamın çok zengin olduğu
söyleniyordu.
O çantayı, çok pahalı olduğu halde aldım.

Gitmeni istiyorum.
Onun çoktan gitmiş olması muhtemeldir.

O filmi seyretmemelerini istiyordum.

Gerçeği söylemen daha iyiydi.

Hemen gitmen gerek.
Onun evde olduğunu sanıyorum.

Onun her zaman çalışmasını istiyorum.

Yapacak çok işin olduğunu sanıyordum.

Ona kimse yardım etmeden, hepsini kendi

nessuno l'aiutasse.
lo credo lui abbia ragione.

yaptı.
Onun haklı olduğuna inanıyorum.

MODO CONDIZIONALE - ŞART KİPİ

şimdiki zaman çekimi
şimdiki zaman çekimi düzensiz bazı fiiller
geçmiş zaman çekimi
şart kipinin kullanıldığı yerler
modo condizionale (şart kipi) ile cümleler

Tempo presente (semplice) - Şimdiki zaman

1. parl-are

parl - **erei**
parl - **eresti**
parl - **erebbe**
parl - **eremmo**
parl - **ereste**
parl - **erebbero**

cercare

cerc - **h - erei**
cerc - **h - eresti**
cerc - **h - erebbe**
cerc - **h - eremmo**
cerc - **h - ereste**
cerc - **h - erebbero**

cominciare

cominc - **erei**
cominc - **eresti**
cominc - **erebbe**
cominc - **eremmo**
cominc - **ereste**
cominc - **erebbero**

2. cred-ere

cred - **erei**
cred - **eresti**
cred - **erebbe**
cred - **eremmo**
cred - **ereste**
cred - **erebbero**

3. sent-ire

sent - **irei**
sent - **iresti**
sent - **irebbe**
sent - **iremmo**
sent - **ireste**
sent - **irebbero**

condizionale presente çekimi düzensiz bazı fiiller

andare

andrei
andresti
andrebbe
andremmo
andreste
andrebbero

venire

verrei
verresti
verrebbe
verremmo
verreste
verrebbero

vedere

vedrei
vedresti
vedrebbe

tenere

terrei
terresti
terrebbe

vedremmo
vedreste
vedrebbero

terremmo
terreste
terrebbero

rimanere
rimarrei
rimarresti
rimarrebbe
rimarremmo
rimarreste
rimarrebbero

udire
udrei
udresti
udrebbe
udremmo
udreste
udrebbero

bere
berrei
berresti
berrebbe
berremmo
berreste
berrebbero

morire
morrei
morresti
morrebbe
morremmo
morreste
morrebbero

valere
varrei
varresti
varrebbe
varremmo
varreste
varrebbero

tradurre
tradurrei
tradurresti
tradurrebbe
tradurremmo
tradurreste
tradurrebbero

Tempo passato (composto) - Geçmiş zaman

1. parl-are
avrei parl - ato
avresti parl - ato
avrebbe parl - ato
avremmo parl - ato
avreste parl - ato
avrebbero parl - ato

and-are
sarei and - ato, a
saresti and - ato, a
sarebbe and - ato, a
saremmo and - ati, e
sareste and - ati, e
sarebbero and - ati, e

2. cred-ere
avrei cred - uto
avresti cred - uto
avrebbe cred - uto
avremmo cred - uto
avreste cred - uto
avrebbero cred - uto

3. sent-ire
avrei sent - ito
avresti sent - ito
avrebbe sent - ito
avremmo sent - ito
avreste sent - ito
avrebbero sent - ito

kullanıldığı yerler

1. Olması istenen dilek ve projeler için **presente** zamanı kullanılır:

Vorrei venire al cinema.

Mi piacerebbe vederlo prima che parta.

Sinemaya gelmek isterim.

Gitmeden onu görmek hoşuma gider.

2. Gerçekleşememiş istekler için **passato** zamanı kullanılır:

Mi sarebbe piaciuto vivere a Parigi. Paris'te yaşamak hoşuma giderdi.
Sarei stata felice con te. Senle birlikte mutlu olurdum.

3. Yumuşak bir tonla söylenen öğüt, fikir ve tavsiyeler için kullanılır:

Non prenderesti una medicina? Bir ilaç almaz mısın?
Avreste fatto meglio ad alzarvi prima. Erken uyanmakla daha iyi ederdiniz.

4. Nazik ve saygılı bir biçimde yapılan ricalarda kullanılır:

Mi passeresti il sale, per piacere? Bana tuzu uzatır mıydın lütfen?
Mi faresti un favore? (uzatır mısın?)
 Bana bir iyilik yapar mısın?

5. Bir teklifi kibarca geri çevirirken kullanılır:

Vorrebbe un caffè? No, prendere un bicchiere d'acqua, per favore. Kahve alır mıydınız? Hayır, bir bardak su alayım lütfen.

6. Hayalkırıklığı, beklenmeyen gerçekleşmesi durumunda kullanılır:

Non avrebbe detto così. Böyle söylememeliydi.
Come potrebbe farlo? Bunu nasıl yapabilir?

7. Bu kipin en önemli kullanımı **periodo ipotetico**-şart cümlesindeki kullanımıdır. Bu kullanıma ait örnekler **periodo ipotetico** konusunda detaylıca verilecektir.

MODO CONDIZIONALE İLE CÜMLELER

Potrei farvi una domanda? Size bir soru sorabilir miyim?

Mio figlio non vorrebbe diventare medico. Benim oğlum doktor olmak istemiyor.

Vorrei venire con te ma non posso. Senle gelmeyi çok isterim ama yapamam.

Sarei andata al cinema ma non avevo la macchina. Sinemaya giderdim ama arabam yoktu.

Mi potresti prestare il giornale quando hai finito di leggerlo? Okuman bittiğinde bana gazeteyi verebilir misin?
Questa signorina vorrebbe parlare con te. Bu bayan seninle konuşmak istiyor.

Ieri avrei studiato, mi sentivo male. Dün çalışırdım ama kendimi kötü hissediyordum.
Lei sarebbe uscita ma pioveva. O dışarı çıkardı ama yağmur yağıyordu.

Ieri avrei voluto che tu mi telefonassi. Dün beni aramanı isterdim.

Potresti darmi quel libro? O kitabı bana verebilir misin?
Vorrebbe prendere una tazza di tè? Bir fincan çay alır mısınız?

Vorrei conoscerlo più presto possibile. Onu en kısa zamanda tanımak istiyorum.

Aspetteresti un po? Biraz bekler misin?
Mi racconteresti quella storia? Bana o hikayeyi anlatabilir misin?

Vorrei dormire.
Avrei dormito ma gli ospiti sono venuti.
Come potresti dirgli questo?

Uyumak istiyorum.
 Uyurdum ama misafirler geldi.
 Ona bunu nasıl söyleyebilirsin?

Avrei voluto vederti.
Verresti da me stasera?
Sarei venuto ma devo studiare.

Seni görmek isterdim.
 Bu akşam bana gelir misin?
 Gelirdim ama çalışmam gerek.

MODO IMPERATIVO - EMİR KİPİ

şimdiki zaman çekimi
 şimdiki zaman çekimi düzensiz bazı fiiller
la forma negativa dell'imperativo-emir kipinin olumsuz hali
la forma riflessiva - dönüşlü hali
 emir kipinin kullanıldığı yerler

Tempo presente - Şimdiki zaman

1. parl-are

parl - a	konuş
parl - i	konuşsun
parl - iamo	konuşalım
parl - iate	konuşun
parl - ino	konuşsunlar

cercare

cerc - a
cerc - h - i
cerc - h - iamo
cerc - ate
cerc - h - ino

cominciare

cominci - a
cominc - i
cominc - iamo
cominc - iate
cominc - ino

2. cred-ere

cred - i	inan
cred - a	inansın
cred - iamo	inanalım
cred - ete	inanın
cred - ano	inansınlar

3. a. sent-ire

sent - i	duy
sent - a	duysun
sent - iamo	duyalım
sent - ite	duyun
sent - ano	duysunlar

b. fin-ire

fin - isci
fin - isca
fin - iamo
fin - ite
fin - iscano

imperativo çekimi düzensiz bazı fiiller

andare

va'
vada
andiamo
andate
vadano

fare

fa'
faccia
facciamo
fate
facciano

udire

odi
oda
udiamo
udite
odano

tacere

taci
taccia
taciamo
tacete
tacciano

tenere

tieni
tenga
teniamo
tenete
tengano

uscire

esci
esca
usciamo
uscite
escano

cogliere

cogli
colga
cogliamo
cogliete
colgano

bere

bevi
beva
beviamo

dare

da'
dia
diamo
date
diano

stare

sta'
stia
stiamo
state
stiano

porre

poni
ponga
poniamo
ponete
pongano

venire

vieni
venga
veniamo
venite
vengano

dire

di'
dica
diciamo
dite
dicano

valere

vali
valga
valiamo
valete
valgano

dolere

duoli
dolga
doliame
dolete
dolgano

possedere

possiedi
possieda
possediamo

bevete	possedete
bevano	possiedano

rimanere

rimani
rimanga
rimaniamo
rimanete
rimangano

scegliere

scegli
scelga
scegliamo
scegliete
scelgano

tradurre

traduci
traduca
traduciamo
traducete
traducano

spegnere

spegni
spenga
spegniamo
spegnete
spengano

LA FORMA NEGATIVA DELL'IMPERATIVO - EMİR KİPİNİN OLUMSUZ HALİ

Emir kipinin olumsuz şeklinde yalnızca ikinci tekil şahıs için farklı bir kullanım vardır. Presente mastarı ve olumsuzluk eki **non** ile oluşturulur. Diğer şahısların çekimine yalnızca **non** ekini eklemek yeterlidir.

1. parl-are

non parlare	konuşma
non parli	konuşmasın
non parliamo	konuşmayalım
non parlate	konuşmayın
non parlino	konuşmasınlar

2. cred-ere

non credere	inanma
non creda	inanmasın
non crediamo	inanmayalım
non credete	inanmayın
non credano	inanmasınlar

3. sent-ire

non sentire	duyma
non senta	duymasın
non sentiamo	duymayalım
non sentite	duymayın
non sentano	duymasınlar

Diğer çekimlerde olduğu gibi emir kipinde de üçüncü tekil şahıs bazen nezaket ifadesi olan **"siz"** yerine kullanılabilir:

Lei parli!	Siz konuşun!
Mi scusi Signora!	Affedersiniz bayan!
Lei non scriva questa lettera!	Bu mektubu yazmayın!

LA FORMA RIFLESSIVA - DÖNÜŞLÜ HALİ

Dönüşlü fiillerin emir kipi çekiminde üçüncü tekil ve çoğul şahıslarda **"si"** eki fiilin önünde yer alır, ancak diğer zamirler **"ti, ci, vi"** fiilden sonra gelerek onunla birlikte yazılır.

lavarsi

lavati	yıkan
si lavi	yıkansın
laviamoci	yıkanalım
lavatevi	yıkanın
si lavino	yıkansınlar

credersi

crediti
si creda
crediamoci
credetevi
si credano

sentirsi

sentiti
si senta
sentiamoci
sentitevi
si sentano

LA FORMA RIFLESSIVA NEGATIVA**lavarsi**

non lavarti	yıkanma
non si lavi	yıkanmasın
non laviamoci	yıkanmayalım
non lavatevi	yıkanmayın
non si lavino	yıkanmasınlar

credersi

non crederti
non si creda
non crediamoci
non credetevi
non si credano

sentirsi

non sentirti
non si senta
non sentiamoci
non sentitevi
non si sentano

kullanıldığı yerler

1. Bu kip emir bildirdiği gibi teşvik, çağır, tavsiye, davet, öneri, yasak ya da rica da bildirebilir.

Vieni qui!	Buraya gel!
Non creda!	İnanmasın!
Non fumate qui!	Burada sigara içmeyin!

2. **Lo, la, li, le, ne** zamirleri ve bunların **gli** ile birlikte kullanıldıkları durumlarda üçüncü tekil ve çoğul şahıslarda fiilden önce, diğer şahıslarda ise fiilden sonra ve bitişik bir biçimde yer alırlar.

Mandaglielo!	Ona onu gönder!
Gli di'!	Ona söyle!
Mangiamone!	Ondan yiyelim!

3. **Andare**-gitmek, **stare**-kalmak, olmak, **dire**-söylemek, **fare**-yapmak ve **dare**-vermek fiillerinin ikinci tekil şahıslarını bir zamir izlediği takdirde zamirdeki sessiz harf çift hale gelir. Ancak **gli** zamiri bu kuralın dışındadır.

Vammi a prendere una rivista.	Bana bir dergi almaya git.
Dille la verità.	Onlara gerçeği söyle.
Stammi vicino.	Bana yakın ol.
Fallo subito.	Onu hemen yap.
Digli di studiare.	Ona çalışmasını söyle.
Dammela.	Onu bana ver.

PERIODO IPOTETICO - ŞART CÜMLESİ

periodo della realtà - gerçeklik bildiren şart cümlesi

periodo della possibilità - imkan bildiren şart cümlesi

periodo della impossibilità o irrealità - gerçekdışı şart cümlesi

Şart cümlesi, gerçekleşmesi belirli bir şarta bağlı olan bir olay ya da hareketi belirtir. Şart cümleleri iki bölümden oluşurlar. Şartın belirtildiği cümlecige **protasi**, şart sonucu gerçekleşen olay ya da hareketi belirten cümlecige ise **apodosi** adı verilir. Bu iki cümlecik birbirine **se** (eğer, şayet) bağlacı ile bağlanır.

Şart cümleleri üç tiptir:

1. periodo della realtà - gerçeklik bildiren şart cümlesi

Protasi'de bildirilen şart gerçek bir olay ise bu şart cümlesine **periodo della realtà** (gerçeklik bildiren şart cümlesi) adı verilir.

Se bağlacından sonra gelen cümlecik **modo indicativo** (haber kipi) ile kullanılır. Diğer cümlecik ise **modo indicativo** (haber kipi), **modo condizionale** (şart kipi) veya **modo imperativo** (emir kipi) ile birlikte kullanılabilir. Türkçe cümlelerde **'eğer'** kullanılmazsa da anlam aynı kalır.

Se mi telefoni, possiamo andare al cinema. Eğer beni ararsan, sinemaya gidebiliriz.

Se lo vedo gli racconto tutto. Onu görürsem ona hepsini anlatırım.

Se sbaglio, correggetemi. Hata yapıyorsam, beni düzeltin.
Se vuoi, potrei venire da te. Eğer istersen sana gelebilirim.

Se non hai portato i tuoi occhiali da sole, prendi i miei. Güneş gözlüklerini getirmediyse benimkileri al.
Se studi, supererai l'esame. Eğer çalışırsan, sınavı geçeceksin.
Se non hai capito, dimmelo. Eğer anlamadıysan, bana söyle.
Se hai fatto questo, hai sbagliato. Eğer bunu yaptıysan, hata yaptın.

Se hai già visto questo film, possiamo guardare un'altro. Eğer bu filmi önceden gördüysen başka bir tane seyredebiliriz.

Se lui viene qui, dagli questo libro. Eğer o buraya gelirse, ona bu kitabı ver.

Se non ti senti bene, non venire alla festa. Eğer kendini iyi hissetmiyorsan partiye gelme.

Se posso finire il mio compito, telo porterò. Ödevimi bitirebilirim, sana onu getireceğim.
Se tutto va bene, possiamo andare da lei. Her şey yolunda giderse ona gidebiliriz.
Se mi telefoni, verrei anch'io. Eğer beni ararsan ben de gelirim.

Se vieni con me, sarei contento. Benimle gelirsene mutlu olurum.

Se ti decidi, avvertimi. Karar verirsene bana haber ver.

Se mi aiuti, possiamo finire questo lavoro. Bana yardım edersen bu işi bitirebiliriz.
Se aspetti Giorgio, verrebbe anche lui. Giorgio'yu beklersen o da gelebilir.

Se sei stanca, non andare. Yorgunsan, gitme.

Birinci tip şart cümlelerini bir de şema halinde görelim:

se cümlecigi

Se lui viene con te,

O seninle gelirse,

Se piove,

ana cümlecik

andiamo alla festa.

partiye gideriz.

non posso venire da te.

Yağmur yağarsa,
Se hai portato il tuo libro,
 Sen kitabını getirdiyse,
Se mi sveglio alle dieci,
 Saat onda uyanırsam,
Se hai molte cose da fare,
 Yapacak çok işin varsa,
Se hai scritto la lettera,
 Mektubu yazdıysan,

sana gelemem.
lei può prendere il tuo.
 o seninkini alabilir.
andrò a scuola.
 okula gideceğim.
potrei aiutarti.
 sana yardım edebilirim.
mandaglielo.
 ona gönder.

2. periodo della possibilità - imkan bildiren şart cümlesi

Protasi'de bildirilen şart, olması mümkün olan bir olay ise bu çeşit şart cümlesine **periodo della possibilità** (imkan bildiren şart cümlesi) denir.

Se bağlacından sonra gelen cümlecik **congiuntivo imperfetto** (istek kipinin geçmiş zamanı) ile, diğer cümlecik ise **condizionale presente** (şart kipinin şimdiki zamanı) ile kullanılır. Ancak bazen **modo imperativo** (emir kipi) ve **modo indicativo** (haber kipi) ile de kullanılabilir. **Se** bağlacından sonra gelen kip geçmiş zamanda olsa bile anlamı şimdiki zamandadır çünkü cümlede sözü edilen eylemler için hala bir olasılık vardır.

Se sapessi il tuo numero di telefono, ti telefonerei.
Se avessi tempo, verrei da te.
Se piovesse, non uscirei.
Se prendessi questa medicina, ti sentiresti meglio.
Se venissi, te lo farei sapere.
Se tu venissi a vedermi a Venezia, sarei felicissimo.
Ti divertiresti, se venissi alla festa.
Se non potessi vederti, darei libro a Roberto.
Se decidessi di venire, avvertimi in tempo.
se cümlecigi
Se avessi dei soldi,
 Param olsa,
Se non mangiasse troppo,
 Bu kadar çok yemese,
Se lui fosse gentile,
 Kibar olsa,
Se avessi tempo,
 Zamanım olsa,
Se lui non mi telefonasse,
 Beni aramazsa,

Senin telefon numaranı bilsem, seni ararım. (arardım.)
 Zamanım olsa sana gelirim.
 Yağmur yağarsa, çıkmam.
 Bu ilacı alsan, kendini daha iyi hissedersin.
 Gelirsem sana haber veririm.
 Venedik'e beni görmeye gelersen çok mutlu olurum.
 Partiye gelsen eğlenirsin.

Seni göremezsem kitabı Roberto'ya veririm.
 Gelmeye karar verirsen bana zamanında haber ver.
ana cümlecik
te li presterei.
 sana ödünç veririm. (verirdim.)
non sarebbe così grasso.
 böyle şişman olmaz.
mi aiuterebbe.
 bana yardım eder.
verrei al cinema.
 sinemaya gelirim.
non parlerei con lui mai più.
 onunla bir daha asla konuşmam.

Se cambiassi lavoro,
 İş değiştirirsem,
Se parlassi più lentamente,
 Daha yavaş konuşursan,
Se non avessi tanto da studiare,
 Çalışmam gereken çok şey olmasa,

guadagnerei di più.
 daha çok kazanırım.
ti capirei.
 seni anlarım.
andrei al cinema.
 sinemaya giderdim.

3. periodo della impossibilità o irrealtà – gerçekdışı şart cümlesi

Protasi'de belirtilen şart gerçekleşmesi mümkün olmayan bir şart ise ve buna bağlı olarak diğer cümlecikteki olay veya hareket de gerçekleşmiyorsa bu tür şart cümlesine **periodo della impossibilità o irrealtà** (imkansızlık bildiren şart cümlesi) denir. Bu tür şart cümleleri **presente** (şimdiki zaman) ve **passato** (geçmiş zaman) olmak üzere iki ayrı zamanda kullanılabilirler.

a. presente - şimdiki zaman

Protasi'de belirtilen şart, **presente** (şimdiki zaman) da mümkün olamıyorsa, **protasi'**de **congiuntivo imperfetto** (dilek kipinin hikaye bileşik zamanı), **apodosi'**de ise **condizionale presente(semplice)** (şart kipinin basit zamanı) kullanılır. Yapı bakımından **periodo della possibilità** (imkan bildiren şart cümleleri) ile aynı olsa da anlam bakımından farklıdır. Çünkü bu tür cümlelerde artık hiçbir olasılık sözkonusu değildir.

Se non fossi malato, verrei al cinema con voi.
Se fosse possibile, andrei a Parigi.

Hasta olmasaydım sizinle birlikte sinemaya gelirdim.
 Eğer mümkün olsaydı Paris'e giderdim.

Se lui non bevesse troppo, sarei felice.

O çok içmeseydi, mutlu olurdu.

Se Ugo fosse ricco, comprerebbe una macchina.
Se lei fosse bella, potrebbe essere una modella.

Ugo zengin olsaydı bir araba alırdı.

Eğer güzel olsaydı, model olabilirdi.

Se lui venisse qui, lo vedrei.

Buraya gelseydi, onu görürdüm.

Se lui conoscesse tre lingue, potrebbe trovare un lavoro.

Üç dil bilseydi bir iş bulabilirdi.

b. passato - geçmiş zaman

Protasi'de belirtilen şart şimdiki zamanda değil de geçmişte mümkün olmamış birşeyse, **protasi'**de **congiuntivo trapassato** (dilek kipinin geçmiş zamanı), **apodosi'**de ise **condizionale passato (composto)** (şart kipinin bileşik zamanı) kullanılır.

Se avessi studiato bene, avrei superato facilmente l'esame.
Se mi avessi aspettato, sarei venuta anch'io.
Se tu avessi sentito il fatto, non avresti detto così.
Se avessi finito il tuo compito, sarei venuto anche tu.
Se tu non fossi stato con me ieri sera, mi sarei annoiato.

Eğer iyi çalışmış olsaydım sınavı kolayca geçerdim. (geçmiş olurdu.)
 Eğer beni beklemiş olsaydın ben de gelirdim.
 Eğer olayı duymuş olsaydın böyle demezdin.
 Eğer ödevini bitirmiş olsaydın, sen de gelirdin.
 Eğer dün akşam benimle birlikte olmuş olmasaydın, canım sıkılırdı.

Se tu non mi avessi aiuto, non avrei potuto finire il mio compito.

Bana yardım etmemiş olsaydın ödevimi bitiremezdim.

se cümleciği

Se avessi ricevuto il tuo messaggio,
 Mesajını almış olsaydım,
Se fossi stato al tuo posto,
 Senin yerinde olmuş olsaydım,

ana cümlecik

sarei venuto prima.

önce gelirdim.
non avrei detto quelle parole.
 o sözleri söylemezdim.

Se tu avessi capito bene,
 İyi anlamış olsaydın,

non avresti chiesto questa domanda.
 bu soruyu sormazdın.

Se non avessi mangiato così tanto,
 Bu kadar çok yememiş olsaydım,
Se tu fossi stato giovane,

non avrei avuto mal di stomaco.
 karnım ağrımazdı.
saresti andare alla festa.

Eğer genç olsaydın,
Se avessi visto Massimo,
 Massimo'yu görmüş olsaydım,
Se non fosse stato troppo tardi,
 Eğer çok geç olmasaydı,
Se avessi avuto il tuo numero,
 Eğer bende numaran olsaydı,
Se tu non fossi stato ricco,
 Eğer sen zengin olmasaydın,

partiye giderdin.
te lo avrei detto.
 bunu sana söyledim.
sarei andata al cinema.
 sinemaya giderdim.
ti avrei chiamato.
 seni arardım.
Maria non ti avrebbe sposato.
 Maria seninle evlenmezdi.

Se lo avessi saputo,
 Eğer bilseydim,

te lo avrei detto.
 sana söyledim.

Se avessi avuto tempo,
 Zamanın olsaydı,
Se non avessi avuto molto da fare,
 Eğer yapacak çok işim olmasaydı

sarei venuta da te.
 sana gelirdim.
ti avrei aiutato.
 sana yardım ederdim.

MODI INDEFINITI - ÇEKİMSİZ KİPLER

İtalyancadaki iki tür kipten biri olan çekimsiz kipler türkçedeki fiilimsileri karşılar.

INFINITO - MASTAR (İSİM FİİL)

Fiilin bir zaman belirtmeyen kök haline **infinito** - mastar denir. **Presente** ve **passato** olmak üzere iki zamanı vardır.

Passato zamanında **avere**'nin sonundaki **'e'** harfi düşer.

presente
essere

passato

essere
avere

essere stato (a)

avere
parlare

aver avuto

parlare
credere

aver parlato

credere
sentire

aver creduto

sentire

aver sentito

kullanıldığı yerler

infinito presente

1. Ünlem ve soru cümlelerinde kullanılır:

Io restare qui?
A chi telefonare?
Che fare?
Dove andare?

Ben burda mı kalıyorum?
 Kime telefon etsem?
 Ne yapsam?
 Nereye gitsem?

2. Emir cümlelerinin olumsuz şeklinde ikinci tekil şahıs için kullanılır:

Non toccarmi!
Non parlare ad alta voce!
Non prendere il mio libro!

Bana dokunma!
 Yüksek sesle konuşma!
 Benim kitabımı alma!

Ayrıca ilaçlar ve trafik işaretlerinde olumlu emir cümlesi olarak da kullanılabilir.

Evitare l'uso prolungato.

Uzun süreli kullanımdan kaçının.

Leggere attentamente le avvertenze.
Rallentare.

Uyarıları dikkatlice okuyun.
Yavaşlayın.

3. Gerçek bir isim görevinde kullanılır:

Ho vissuto il piacere di conoscerla.
tutto.
L'avvenire è bello.

Onu tanıma zevkini yaşadım.
Bana hepsini anlatma zorunluluğun var.
Gelecek güzeldir.

4. Bir isim değeri taşıdığı durumlarda kullanılır:

Non mi interessa tuo andare e venire.

Gidiş gelişin beni ilgilendirmiyor.

Mi piace questo tuo parlare.

Senin bu konuşman hoşuma gidiyor.

5. Cümlede özne görevinde kullanılır:

Bere molto ti fa nervoso.

Çok içmek seni sinirli yapıyor.

Dire la propria opinione è giusto.

Kendi fikrini söylemek doğrudur.

Fumare troppo non fa bene alla salute.

Çok sigara içmek sağlığa zararlıdır.

Mi piace leggere le riviste di moda.

Moda dergilerini okumak hoşuma gider.

Parlare italiano è più difficile di parlare inglese.

İtalyanca konuşmak İngilizce konuşmaktan daha zordur.

6. Cümlede nesne görevinde kullanılır:

Maurizio pensa di aver studiato molto.

Maurizio çok çalışmış olduğunu düşünüyor.

Non amo giocare a tennis.
Preferisco ballare.
Desidero rimanere qui.
Lui ama giocare del pallone.
Preferisco tornare a casa.

Tenis oynamayı sevmem.
Dans etmeyi tercih ederim.
Burda kalmayı arzu ediyorum.
O futbol oynamayı sever.
Eve dönmeyi tercih ederim.

7. Bazı edatlarla birlikte kullanılırlar:

Mio figlio vuole imparare a parlare francese.
Possiamo parlare dopo? Perché sto per uscire.
Oggi non ho voglia di guardare la partita.
Provo a capire ma è impossibile.
Vado a studiare.
C'è qualcosa da mangiare?
Non ho niente da spiegare.
Cerco di finire questo lavoro.
Abbiamo un problema difficile da risolvere.

Oğlum Fransızca konuşmayı öğrenmek istiyor.
Sonra konuşabilir miyiz?
Çünkü çıkmak üzereyim.
Bugün maçı seyretme isteğim yok.

Anlamaya çalışıyorum ama bu imkansız.
Çalışmaya gidiyorum.
Yiyecek birşey var mı?
Anlatacak hiçbir şeyim yok.
Bu işi bitirmeye çalışıyorum.
Çözülmesi zor bir problemimiz var.

8. Yardımcı fillerle birlikte kullanılır:

Devo andare a scuola alle nove.

Saat dokuzda okula gitmek zorundayım.

Posso venire da te stasera.
Lui vuole giocare nel giardino.
Non so guidare.
Desidero andare a Nişantaşı.

Bu akşam sana gelebilirim.
 O bahçede oynamak istiyor.
 Araba kullanmayı bilmiyorum.
 Nişantaşı'na gitmek istiyorum.

Non farmi spazientire!
Sto per uscire.

Sabırımı taşıрма!
 Çıkmak üzereyim.

infinito passato

1. Cümlede **dopo**'dan sonra kullanılır:

Dopo aver finito il mio compito,
sono andata al cinema.

Ödevimi bitirdikten sonra sinemaya gittim.

Dopo aver fatto la colazione,
ti ho telefonato.

Kahvaltımı yaptıktan sonra seni aradım.

Dopo essere stata rimproverata,
la bambina ha pianto.

Çocuk azarlandıktan sonra ağladı.

Dopo aver parlato con lui, ho
rinunciato ad andare.

Onla konuştuktan sonra gitmekten
 vazgeçtim.

INFINITO İLE CÜMLELER

Non calpestare i fiori.

Çiçeklere basmayınız.

Credo di conoscerlo.

Onu tanıdığımı sanıyorum.

Dopo aver mangiato, siamo andati
al cinema.

Yemek yedikten sonra sinemaya gittik.

Non sapevo a chi telefonare.

Kime telefon edeceğimi bilmiyordum.

Mi piace leggere.

Okumak hoşuma gider.

Guidare senza la cintura di
sicurezza allacciata è
pericoloso.

Emniyet kemerini bağlamadan araba
 kullanmak tehlikelidir.

Lui è molto bravo nel parlare
francese.

O Fransızca konuşmakta çok başarılıdır.

Prima di partire ho contrallato
le gomme dell'auto.

Yola çıkmadan arabanın lastiklerini kontrol
 ettim.

Voglio andare a Milano con lui.

Onunla birlikte Milano'ya gitmek istiyorum.

Non parlare ad alta voce.

Yüksek sesle konuşma.

Gli piace parlare di sport.

Spordan konuşmayı sever.

Prima di andare, dobbiamo
parlare.

Gitmeden önce konuşmalıyız.

Non prendere il biglietto, l'ho
già comprato.

Bilet alma, ben çoktan aldım.

Non voglio ascoltare questa
Canzone

Bu şarkıyı dinlemek istemiyorum

PARTICIPIO - ORTAÇ (SIFAT FİİL)

presente

passato

essere

ènte

stato (a)

avere

avente

avuto

parlare

parl-ante

parlato

credere

cred-ente

creduto

sentire

sent-ente

sentito

kullanıldığı yerler participio presente

1. Sıfat görevinde kullanılarak bir ismi niteler:

E' una studentessa molto brillante. O çok parlak bir öğrencidir.

Lo spettacolo era divertente. Gösteri eğlenceliydi.

Ho letto un libro interessante. İlginç bir kitap okudum.

2. İsim olarak kullanılır:

L'insegnante di mio figlio conosce quattro lingue. Oğlumun öğretmeni dört dil biliyor.

Lui è un cantante molto famoso. O çok ünlü bir şarkıcıdır.

Lei è docente di storia. O tarih hocasıdır.

3. Fiil değerinde kullanılır:

Gli studenti frequentanti questa scuola devono superare l'esame. Bu okula devam eden öğrenciler sınavı geçmek zorundadırlar.

Le persone abitanti a Milano sono molto eleganti. Milano'da yaşayan insanlar çok şıktırlar.

participio passato

1. Sıfat görevinde kullanılır:

Non lasciare la porta aperta. Kapıyı açık bırakma.

Lei è una persona molto educato. O çok görgülü bir insandır.

Nei tempi passati, ho imparato molte cose. Geçen zamanda çok şey öğrendim.

Ho comprato un vestito stretto. Dar bir elbise aldım.

2. İsim olarak kullanılır:

Bisogna controllare le entrate e le uscite. Giriş ve çıkışları kontrol etmek gerekir.

L'ammalato vuole essere bene presto. Hasta hemen iyileşmek ister.

Questo fabbricato è molto lungo. Bu bina çok uzundur.

3. Passato prossimo ve trapassato prossimo zamanlı etken cümleler ve presente ve passato zamanlı edilgen cümlelerde fiil değerinde kullanılır. Ayrıca yalnızca participio passato kullanılması halinde yapılan bir eylemi belirtir.

Ho studiato l'italiano all'università. Ben üniversitede İtalyanca okudum.

Non avevo detto così. Ben böyle dememişim.

La partita è stata rinviata. Maç ertelendi.

Fatte le valigie, è partito. Yolculuk hazırlığı yaptıktan sonra yola çıktı.

PARTICIPIO İLE CÜMLELER

Loro vogliono una persona sorridente. Onlar güler yüzlü bir insan istiyorlar.

Chi è arrivato? Kim geldi?

Fatti i preparativi, noi siamo partiti. Hazırlıkları yaptıktan sonra yola çıktık.

Avete finito di studiare? Çalışmayı bitirdiniz mi?

E' un film molto divertente. Bu çok eğlenceli bir filmidir.

Mio fratello ha avuto un bravo. Ağabeyimin iyi bir komutanı vardı.

comandante.

Finito il compito, sono uscita.

Ödevimi bitirdikten sonra dışarı çıktım.

**Mi manca il tempo passato.
Arrivato lui, abbiamo guardato
la televisione.**

Geçen zamanı özlüyorum.
O gelince televizyon seyrettik.

**Lui è un stupendo cantante.
Uscito di casa, lui è andato
alla sua ragazza.
Non ho potuto dimenticarlo.
Gli invitati erano molto
eleganti.**

O, olağanüstü bir şarkıcıdır.
Evden çıktıktan sonra kız arkadaşına
gitti.
Ben onu unutamadım.
Davetliler çok şıktılar.

**Ho scritto una lettera per te,
vuoi leggerla?
Oggi ho comprato una rivista
illustrata per mio figlio.
I dipendenti della fabbrica sono
in sciopero.**

Senin için bir mektup yazdım,
okumak ister misin?
Bugün oğlum için resimli bir dergi
aldım.
Fabrikaların işçileri grevdeler.

**La sua borsa è stata rubata.
Presa la medicina, mi sentii
bene.**

Çantası çalındı.
İlacı alınca kendimi iyi hissettim.

**Finiti i compiti, lui è andato
a giocare con i suoi amici.**

Ödevlerini bitirince arkadaşlarıyla
oynamaya gitti.

accordo del participio passato - geçmiş zaman ortacının uyumu

1. Essere (olmak) yardımcı fiiliyle birlikte kullanıldığında cins ve sayıya göre farklılık gösterir.

Ozan è arrivato a casa.

Ozan eve geldi.

Begüm è arrivata a casa.

Begüm eve geldi.

Gökhan si è svegliato alle sei.

Gökhan saat altıda uyandı.

Ayşegül si è svegliata alle sei.

Ayşegül saat altıda uyandı.

Loro si sono svegliati alle sei.

Onlar saat altıda uyandılar.

La partita è stata rinviata.

Maç ertelendi.

**Un quadro di grande valore è
stato rubato.**

Çok değerli bir tablo çalındı.

**Hande e Zeynep sono venute alla
festa.**

Hande ve Zeynep partiye geldiler.

Semih e Berk sono venuti a casa.

Semih ve Berk eve geldiler.

Yukarıda da görüldüğü gibi, öznesi tekil olan cümlelerde, özne **femminile** (dişil) ise **essere** fiilinin sonu "a" ile, **maschile** (eril) ise fiilin sonu "o" ile biter. Öznenin çoğul olduğu durumlarda ise, özne **femminile** ise fiilin sonu "e" ile, **maschile** ise sonu "i" ile biter.

2. Avere (sahip olmak) yardımcı fiiliyle birlikte kullanıldığında **participio passato** değişmez.

Ho comprato una borsa.

Bir çanta satın aldım.

Lei ha visto due film.

O iki film gördü.

Ancak **avere** fiili **pronome oggetto diretto** (nesne değerli zamir) ve "ne" zamiriyle birlikte kullanıldığında **participio passato**'nun değişmesine neden olur.

Hai comprato la borsa?

Çantayı satın aldın mı?

Sì, l'ho comprata.

Evet, onu satın aldım.

Hai comprato il libro?

Kitabı satın aldın mı?

Sì, l'ho comprato.

Evet, onu satın aldım.

Hai fatto le valigie?	Yolculuk hazırlıklarını yaptın mı?
Sì, le ho fatte stamattina.	Evet, bu sabah yaptım.
Hai capito questi problemi?	Bu problemleri anladın mı?
Sì, li ho capiti.	Evet, onları anladım.
Vuoi un po di torta?	Pastadan biraz ister misin?
Ne ho mangiata.	Ben ondan yedim.

3. **Dovere** (zorunda olmak), **potere** (...ebilmek) ve **volere** (istemek) gibi yardımcı fiillerle birlikte kullanıldığında cins ve sayıya göre değişir.

Maria non è potuta andare. Maria gidemedi.

Hai bevuto il vino?	Şarap içtin mi?
Sì, ne ho potuti bere tre bicchieri.	Evet, üç kadeh içebildim.
Hai comprato la borsa?	Çantayı satın aldın mı?
Sì, l'ho dovuta comprare.	Evet, onu almak zorundaydım.
Hai chiamato gli studenti?	Öğrencileri aradın mı?
Sì, li ho dovuti chiamare.	Evet, onları aramak zorundaydım.

4. Şahıssız fiillerde **essere** yardımcı fiilinin kullanıldığı durumlarda **participio passato** cins ve sayıya göre değişir, ancak **avere** fiiliyle kullanıldığında herhangi bir değişiklik göstermez.

Si è parlato.	Konuşuldu.
Si è andati alla festa.	Partiye gidildi.
Si è mangiato tanto.	Çok yemek yenildi.
Si è svegliati alle otto.	Saat sekizde uyanıldı.

GERUNDIO - ULAÇ (BAĞ FİİL)

presente	passato
<u>essere</u>	
essendo	essendo stato (a)
<u>avere</u>	
avendo	avendo avuto
<u>parlare</u>	
parl-ando	avendo parlato
<u>credere</u>	
cred-endo	avendo creduto
<u>sentire</u>	
sent-endo	avendo sentito

kullanıldığı yerler

gerundio presente

1. Araç anlamıyla kullanılır. Ancak **gerundio** (bağ fiil) için unutulmaması gereken bir kural vardır. **Gerundio**'nun öznesiyle temel fiilin öznesinin mutlaka aynı şahıs olması gerekir.

Lui ha imparato molte cose leggendo. O okuyarak çok şey öğrendi.

Vivo come voglio lavorando molto. Çok çalışarak istediğim gibi yaşıyorum.

Si impara meglio sbagliando. Hata yaparak daha iyi öğrenilir.

2. Eylemin yapıldığı tarzı ve biçimi belirtmek için kullanılır:

Vado a scuola camminando. Okula yürüyerek gidiyorum.

Lui ha raccontato il fatto ridendo. Olayı gülererek anlattı.

3. Eylemin yapıldığı zamana denk gelen bir başka fiili belirtmek için kullanılır:

Ho visto Roberto uscendo di casa.

Evden çıkarken Roberto'yu gördüm.

Andando a scuola, guardo le vetrine dei negozi.

Okula giderken mağazaların vitrinlerine bakıyorum.

4. İki eylem arasındaki sebep-sonuç ilişkisini belirtmek için kullanılır:

Comportandosi in modo nervoso, lui perde i suoi amici.

Sinirli davranarak arkadaşlarını kaybediyor.
(sinirli davrandığı için)
Çok konuşarak hata yapıyor.
(çok konuştuğu için)

Parlando molto, lei sbaglia.

5. İki eylem arasındaki durum ve koşulu belirtmek için kullanılır:

Facendo così, non vincerai niente.

Böyle yaparak, hiçbir şey kazanmayacaksın.
(böyle yaparsan)

Lavorando sodo, lui guadagnerà molti soldi.

Sıkı çalışarak çok para kazanacak.
(sıkı çalışırsa)

gerundio passato

1. Eylemler arasındaki zaman uyumunu belirtmek için kullanılır:

Avendo finito il mio compito, uscii fuori.

Ödevimi bitirince (bitirdikten sonra) dışarı çıktım.

Avendo giocato a tennis, siamo andati a mangiare.

Tenis oynadıktan sonra yemek yemeğe gittik.

2. İki eylem arasındaki sebep - sonuç ilişkisini belirtmek için kullanılır:

Avendo studiato, lui ha superato l'esame.

Çalışmış olduğundan sınavı geçti.

Essendo arrivato in ritardo non ho potuto vederti.

Geç gelmiş olduğumdan seni göremedim.

GERUNDIO İLE CÜMLELER

Ho imparato molte cose sbagliando.

Hata yaparak çok şey öğrendim.

Essendo nato a Parigi, lui parla francese molto bene.

Paris'te doğmuş olduğundan çok iyi Fransızca konuşuyor.

Sono arrivata correndo.

Koşarak geldim.

Guardando questa foto, ricordo Paolo.

Bu resme bakınca, Paolo'yu hatırlıyorum.

Incontro Derin ogni mattina, uscendo di casa.

Her sabah evden çıkarken Derin'e rastlıyorum.

Mi ha raccontato il fatto piangendo.

Bana olayı ağlayarak anlattı.

Pulendo la casa, ho trovato un libro sotto il letto.

Evi temizlerken, yatağın altında bir kitap buldum.

Compra il pane, tornando a casa.

Eve dönerken ekmek al.

Si impara molto viaggiando.

Seyahat ederek çok şey öğrenilir.

Facendo così, non puoi risolvere niente.

Böyle yaparak hiçbir şeyi çözemezsin.

Avendo perso un mucchio di soldi non ha potuto comprare una casa nuova.

Çok para kaybetmiş olduğundan yeni bir ev alamadı.

Avendo letto il giornale, ho

Gazeteyi okumuş olduğumdan olayı

saputo il fatto.	öğrendim.
Mi racconta le sue avventure ridendo.	Bana maceralarını gülerek anlatır.
Stefano arriva in ufficio correndo.	Stefano işe koşarak gelir.
Il bambino è caduta camminando.	Çocuk yürürken düştü.
Essendo stanco non posso venire.	Yorgun olduğumdan gelemem.
Tornando a casa, ho incontrato Domenico.	Eve dönerken Domenico'ya rastladım.
Studiando regolarmente si impara molte cose.	Düzenli bir biçimde çalışarak çok şey öğrenilir

VERBI IMPERSONALI - ŞAHISSIZ FİLLER

Bazı fiiller tüm şahıslara göre çekilmezler, yalnızca üçüncü tekil şahısa göre, özne olmaksızın çekilirler. Çünkü bu fiiller hiçbir şahsa mal edilemezler. Bu tarz fiillere **verbi impersonali** (şahıssız fiiller) adı verilir. Bu fiillerin çoğu doğa olaylarıyla ilgilidir. Örneğin;

Oggi nevicata molto. Bugün çok kar yağıyor.

cümlesini herhangi bir şahsa mal etmek mümkün değildir, bu yüzden bu cümledeki fiil **verbo impersonale** (şahıssız fiil)dir.

Bu fiiller bütün zamanlara göre çekilseler de şahıs olarak yalnızca üçüncü tekile göre çekilirler.

indicativo

presente - piove

imperfetto - pioveva

passato remoto - piovve

futuro semplice - piovverà

congiuntivo

presente - piova

imperfetto - piovesse

condizionale

presente - pioverebbe

infinito

presente - piovere

gerundio

presente - piovendo

piovere - yağmur yağması

nevicare - kar yağması

grandinare - dolu yağması

lampeggiare - şimşek çakması

albeggiare - gün ağarması

tuonare - gök gürlemesi

diluvare - bardaktan boşanırcasına yağması

tempestare - fırtına kopması

Bu fiiller şahıssız fiillere birer örnektir. Ayrıca **fare** ve **essere** fiilleri de bazı deyimlerde şahıssız bir fiil haline gelebilirler:

fa caldo - hava sıcak, sıcak yapıyor

fa freddo - hava soğuk, soğuk yapıyor

fa bel tempo - hava güzeldir

fa brutto tempo - hava kötüdür

è vero - doğrudur

è utile - yararlıdır

Fare fiili **avere** yardımcı fiiliyle birlikte kullanılır:

Ha fatto caldo tutto l'estate. Bütün yaz sıcak yaptı.

Doğa olayları ile ilgili fiiller hem **avere** hem de **essere** yardımcı fiiliyle çekilebilirler:

Ha piovuto tutto il giorno.	Bütün gün yağmur yağdı.
E' piovuto tutto il giorno.	Bütün gün yağmur yağdı.
Aveva nevicato molto.	Çok kar yağmıştı.
Era nevicato molto.	Çok kar yağmıştı.

Ayrıca **apparenza** (görünüm), **necessità** (gereklilik), **convenienza** (uygunluk), **avvenimento** (olay) bildiren fiiller de **impersonali** grubuna girebilirler.

sembrare -	-imiş gibi görünmek
accadere -	meydana gelmek
capitare -	olmak
necessitare -	gerekli olmak
parere -	gibi görünmek
Bisogna lavorare.	Çalışmak gerek.
Capita spesso.	Sık sık olur.
Conviene tacere.	Susmak uygun olur.

Tüm bunların dışında bir de **'si'** eki ile cümleye **impersonale** (şahıssız) fiil anlamı verilebilir.

Qui si mangia bene.	Burada iyi yemek yenilir.
Da qui si vede il mare.	Buradan deniz görülüyor.
Se si vuole andare alla stazione	Eğer istasyona gitmek isteniyorsa,
da qui si prende l'autobus.	buradan otobüse binilir.
Come si dice 'Come stai'?	'Nasılsın?' nasıl denir?

VERBI SERVILI - YARDIMCI FİİLLER

tüm zamanlarla çekimleri

VOLERE

volere fiilinin yardımcı fiil olarak kullanılışı

volere fiilinin olağan fiil olarak kullanılışı

DOVERE

dovere fiilinin yardımcı fiil olarak kullanılışı

POTERE

potere fiilinin yardımcı fiil olarak kullanılışı

SAPERE

sapere fiilinin yardımcı fiil olarak kullanılışı

Şimdiye kadar yardımcı fiillerden **essere** (olmak) ve **avere** (sahip olmak) fiillerini görmüştük. Ancak bunların dışında da yardımcı fiil değerinde birtakım fiiller vardır. **Volere** (istemek), **dovere** (zorunda olmak), **potere** (...ebilmek) fiilleri çok sık kullanılan yardımcı fiillerdir.

Bu fiiller geçmiş zaman kullanımlarında, kendilerinden sonra gelen fiilin geçişli olması halinde **avere**, geçişsiz olması halinde ise **essere** fiili ile çekilirler. Ancak bu kural kesin değildir, bazen yardımcı fiili geçişsiz bir fiilin izlemesi halinde de **avere** kullanılabilir.

çekimleri

modo indicativo

presente

dovere

devo

devi

deve

dobbiamo

dovete

devono

potere

posso

puoi

può

possiamo

potete

possono

volere

voglio
vuoi
vuole
vogliamo
volete
vogliono

imperfetto**dovere**

dovevo
dovevi
doveva
dovevamo
dovevate
dovevano

potere

potevo
potevi
poteva
potevamo
potevate
potevano

volere

volevo
volevi
voleva
volevamo
volevate
volevano

passato prossimo**volere**

ho voluto / sono voluto, a
hai voluto / sei voluto, a
ha voluto / è voluto, a
abbiamo voluto / siamo voluti, e
avete voluto / siete voluti, e
hanno voluto / sono voluti, e

dovere

ho dovuto / sono dovuto, a
hai dovuto / sei dovuto, a
ha dovuto / è dovuto, a
abbiamo dovuto / siamo dovuti, e
avete dovuto / siete dovuti, e
hanno dovuto / sono dovuti, e

potere

ho potuto / sono potuto, a
hai potuto / sei potuto, a
ha potuto / è potuto, a
abbiamo potuto / siamo potuti, e
avete potuto / siete potuti, e
hanno potuto / sono potuti, e

passato remoto**dovere**

dovei (-etti)
dovesti
dové (-ette)
dovemmo
doveste
doverono (-ettero)

potere

potei (-etti)
potesti
potè (-ette)
potemmo
poteste
poterono (-ettero)

volere

vollì
volesti

volle
volemmo
voleste
vollero

futuro semplice

<u>dovere</u>	<u>potere</u>
dovrò	potrò
dovrai	potrai
dovrà	potrà
dovremo	potremo
dovrete	potrete
dovranno	potranno

volere

vorrò
vorrai
vorrà
vorremo
vorrete
vorranno

PRESENTE

dovere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Devo andare.	Gitmek zorundayım. (Gitmeliyim.)
Devi tacere.	Susmak zorundasın. (Susmalısın.)
Devono lavorare.	Çalışmak zorundalar. (Çalışmalılar.)
Dovete venire.	Gelmek zorundasınız. (Gelmelisiniz.)

Olumsuz şekilde ise iki türlü anlam çıkarılabilir. Örneğin; '**Non devo andare.**' cümlesi hem 'Gitmemeliyim.' hem de 'Gitmek zorunda değilim.' anlamına gelebilir.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non devo andare.	Gitmek zorunda değilim. (Gitmemeliyim.)
Non devi tacere.	Susmak zorunda değilsin. (Susmamalısın.)
Non devono lavorare.	Çalışmak zorunda değiller. (Çalışmamalılar.)
Non dovete venire.	Gelmek zorunda değilsiniz. (Gelmemelisiniz.)

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Devo andare?	Gitmek zorunda mıyım? (Gitmemeli miyim?)
Devi tacere?	Susmak zorunda mısın? (Susmalı mısın?)
Devono lavorare?	Çalışmak zorundalar mı?
Dovete venire?	(Çalışmalılar mı?) Gelmek zorunda mısınız? (Gelmeli misiniz?)

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non devo andare?	Gitmek zorunda değil miyim?
Non devi tacere?	(Gitmemeli miyim?)
Non devono lavorare?	Susmak zorunda değil misin?
Non dovete venire?	(Susmamalı mısınız?)
	Çalışmak zorunda değil misin?
	(Çalışmamalılar mı?)
	Gelmek zorunda değil misiniz?
	(Gelmemeli misiniz?)

potere**olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Posso venire.	Gelebilirim.
Puoi aspettare.	Bekleyebilirsin.
Potete andare.	Gidebilirsiniz.
Possono parlare.	Konuşabilirler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non posso venire.	Gelemem.
Non puoi aspettare.	Bekleyemezsin.
Non potete andare.	Gidemezsiniz.
Non possono parlare.	Konuşamazlar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Posso venire?	Gelebilir miyim?
Puoi aspettare?	Bekleyebilir misin?
Potete andare?	Gidebilir misiniz?
Possono parlare?	Konuşabilirler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non posso venire?	Gelemez miyim?
Non puoi aspettare?	Bekleyemez misin?
Non potete andare?	Gidemez misiniz?
Non possono parlare?	Konuşamazlar mı?

volere**olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Voglio vedere.	Görmek istiyorum.
Vuoi ascoltare.	Dinlemek istiyorsun.
Volete venire.	Gelmek istiyorsunuz.
Vogliono sapere.	Bilmek istiyorlar.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non voglio vedere.	Görmek istemiyorum.
Non vuoi ascoltare.	Dinlemek istemiyorsun.
Non volete venire.	Gelmek istemiyorsunuz.
Non vogliono sapere.	Bilmek istemiyorlar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Voglio vedere?	Görmek istiyor muyum?
Vuoi ascoltare?	Dinlemek istiyor musun?
Volete venire?	Gelmek istiyor musunuz?
Vogliono sapere?	Bilmek istiyorlar mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non voglio vedere?	Görmek istemiyor muyum?
Non vuoi ascoltare?	Dinlemek istemiyor musun?
Non volete venire?	Gelmek istemiyor musunuz?
Non vogliono sapere?	Bilmek istemiyorlar mı?

IMPERFETTO**dovere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Dovevo andare.	Gitmek zorundaydım. (Gitmeliydim.)
Dovevi tacere.	Susmak zorundaydın. (Susmalıydın.)
Dovevano lavorare.	Çalışmak zorundaydılar. (Çalışmalıydılar.)
Dovevate venire.	Gelmek zorundaydınız. (Gelmeliydiniz.)

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non dovevo andare.	Gitmek zorunda değildim. (Gitmemeliydim.)
Non dovevi tacere.	Susmak zorunda değildin. (Susmamalıydın.)
Non dovevano lavorare.	Çalışmak zorunda değillerdi. (Çalışmamalıydılar.)
Non dovevate venire.	Gelmek zorunda değildiniz. (Gelmemeliydiniz.)

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Dovevo andare?	Gitmek zorunda mıydım?
Dovevi tacere?	(Gitmeli miydım?)
Dovevano lavorare?	Susmak zorunda mıydın?
Dovevate venire?	(Susmalı mıydın?)
	Çalışmak zorunda mıydılar?
	(Çalışmalı mıydılar?)
	Gelmek zorunda mıydınız?
	(Gelmeli miydiniz?)

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non dovevo andare?	Gitmek zorunda değil miydım?
Non dovevi tacere?	(Gitmemeli miydım?)
Non dovevano lavorare?	Susmak zorunda değil miydin?
Non dovevate venire?	(Susmamalı mıydın?)
	Çalışmak zorunda değiller miydi?
	(Çalışmamalı mıydılar?)
	Gelmek zorunda değil miydiniz?
	(Gelmemeli miydiniz?)

**potere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Potevo venire.	Gelebiliirdim. (Gelebiliyordum.)
Potevi aspettare.	Bekleyebilirdin.
Potevate andare.	(Bekleyebiliyordun.)
Potevano parlare.	Gidebilirdiniz. (Gidebiliyordunuz.)
	Konuşabilirdi.
	(Konuşabiliyorlardı.)

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non potevo venire.	Gelemezdim. (Geleliyordum.)
Non potevi aspettare.	Bekleyemezdin.
Non potevate andare.	(Bekleyemiyordun.)
Non potevano parlare.	Gidemezsiniz. (Gidemiyordunuz.)
	Konuşamazlardı.
	(Konuşamıyorlardı.)

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Potevo venire?	Gelebilir miydım?
Potevi aspettare?	(Gelebiliyor muydum?)
Potevate andare?	Bekleyebilir miydin?
Potevano parlare?	(Bekleyebiliyor muydun?)
	Gidebilir miydiniz?
	(Gidebiliyor muydunuz?)
	Konuşabilirdi miydi?

	(Konuşabiliyorlar mıydı?)
--	---------------------------

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non potevo venire?	Gelemez miydim? (Gelemiyor muydum?)
Non potevi aspettare?	Bekleyemez miydin?
Non potevate andare?	(Bekleyemiyor muydunuz?)
Non potevano parlare?	Gidemez miydiniz?
	(Gidemiyor muydunuz?)
	Konuşamazlar mıydı?
	(Konuşamıyorlar mıydı?)

**volere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Volevo vedere.	Görmek istiyordum.
Volevi ascoltare.	Dinlemek istiyordun.
Volevate venire.	Gelmek istiyordunuz.
Volevano sapere.	Bilmek istiyorlardı.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non volevo vedere.	Görmek istemiyordum.
Non volevi ascoltare.	Dinlemek istemiyordun.
Non volevate venire.	Gelmek istemiyordunuz.
Non volevano sapere.	Bilmek istemiyorlardı.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Volevo vedere?	Görmek istiyor muydum?
Volevi ascoltare?	Dinlemek istiyor muydun?
Volevate venire?	Gelmek istiyor muydunuz?
Volevano sapere?	Bilmek istiyorlar mıydı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non volevo vedere?	Görmek istemiyor muydum?
Non volevi ascoltare?	Dinlemek istemiyor muydun?
Non volevate venire?	Gelmek istemiyor muydunuz?
Non volevano sapere?	Bilmek istemiyorlar mıydı?

PASSATO PROSSIMO**dovere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Sono dovuto(a) andare.	Gitmek zorunda kaldım.
Hai dovuto tacere.	Susmak zorunda kaldın.
Hanno dovuto lavorare.	Çalışmak zorunda kaldılar.
Siete dovuti(e) venire.	Gelmek zorunda kaldınız.

olumsuz

olumlu şekil	anlamı
Non sono dovuto(a) andare.	Gitmek zorunda kalmadım.
Non hai dovuto tacere.	Susmak zorunda kalmadın.
Non hanno dovuto lavorare.	Çalışmak zorunda kalmadılar.
Non siete dovuti(e) venire.	Gelmek zorunda kalmadınız.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Sono dovuto(a) andare?	Gitmek zorunda kaldım mı?
Hai dovuto tacere?	Susmak zorunda kaldın mı?
Hanno dovuto lavorare?	Çalışmak zorunda kaldılar mı?
Siete dovuti(e) venire?	Gelmek zorunda kaldınız mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non sono dovuto(a) andare?	Gitmek zorunda kalmadım mı?
Non hai dovuto tacere?	Susmak zorunda kalmadın mı?
Non hanno dovuto lavorare?	Çalışmak zorunda kalmadılar mı?
Non siete dovuti(e) venire?	Gelmek zorunda kalmadınız mı?

**potere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Sono potuto(a) venire.	Gelebildim.
Hai potuto aspettare.	Bekleyebildin.
Siete potuti(e) andare.	Gidebildiniz.
Hanno potuto parlare.	Konuşabildiler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non sono potuto(a) venire.	Gelemedim.
Non hai potuto aspettare.	Bekleyemedin.
Non siete potuti(e) andare.	Gidemediniz.
Non hanno potuto parlare.	Konuşamadılar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Sono potuto(a) venire?	Gelebildim mi?
Hai potuto aspettare?	Bekleyebildin mi?
Siete potuti(e) andare?	Gidebildiniz mi?
Hanno potuto parlare?	Konuşabildiler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non sono potuto(a) venire?	Gelemedim mi?
Non hai potuto aspettare?	Bekleyemedin mi?
Non siete potuti(e) andare?	Gidemediniz mi?
Non hanno potuto parlare?	Konuşamadılar mı?

**volere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Ho voluto vedere.	Görmek istedim.
Hai voluto ascoltare.	Dinlemek istedim.
Siete voluti(e) venire.	Gelmek istediniz.
Hanno voluto sapere.	Bilmek istediler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non ho voluto vedere.	Görmek istemedim.
Non hai voluto ascoltare.	Dinlemek istemedin.
Non siete voluti(e) venire.	Gelmek istemediniz.
Non hanno voluto sapere.	Bilmek istemediler.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Ho voluto vedere?	Görmek istedim mi?
Hai voluto ascoltare?	Dinlemek istedim mi?
Siete voluti(e) venire?	Gelmek istediniz mi?
Hanno voluto sapere?	Bilmek istediler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non ho voluto vedere?	Görmek istemedim mi?
Non hai voluto ascoltare?	Dinlemek istemedin mi?
Non siete voluti(e) venire?	Gelmek istemediniz mi?
Non hanno voluto sapere?	Bilmek istemediler mi?

**FUTURO
dovere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Dovrò andare.	Gitmek zorunda kalacağım.
Dovrai tacere.	Susmak zorunda kalacaksın.
Dovranno lavorare.	Çalışmak zorunda kalacaklar.
Dovrete venire.	Gelmek zorunda kalacaksınız.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non dovrò andare.	Gitmek zorunda kalmayacağım.
Non dovrei tacere.	Susmak zorunda kalmayacaksın.
Non dovranno lavorare.	Çalışmak zorunda kalmayacaklar.
Non dovrete venire.	Gelmek zorunda kalmayacaksınız.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Dovrò andare?	Gitmek zorunda kalacak mıyım?
Dovrai tacere?	Susmak zorunda kalacak mısın?
Dovranno lavorare?	Çalışmak zorunda kalacaklar mı?
Dovrete venire?	Gelmek zorunda kalacak mısınız?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non dovrò andare?	Gitmek zorunda kalmayacak mıyım?
Non dovrei tacere?	Susmak zorunda kalmayacak mısın?
Non dovranno lavorare?	Çalışmak zorunda kalmayacaklar mı?
Non dovrete venire?	Gelmek zorunda kalmayacak mısınız?

**potere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Potrò venire.	Gelebileceğim.
Potrai aspettare.	Bekleyebileceksin.
Potrete andare.	Gidebileceksiniz.
Potranno parlare.	Konuşabilecekler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non potrò venire.	Gelemeyeceğim.
Non potrai aspettare.	Bekleyemeyeceksin.
Non potrete andare.	Gidemeyeceksiniz.
Non potranno parlare.	Konuşamayacaklar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Potrò venire?	Gelebilecek miyim?
Potrai aspettare?	Bekleyebilececek misin?
Potrete andare?	Gidebilecek misiniz?
Potranno parlare?	Konuşabilecekler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non potrò venire?	Gidemeyecek miyim?
Non potrai aspettare?	Bekleyemeyecek misin?

Non potrete andare?	Gidemeyecek misiniz?
Non potranno parlare?	Konuşamayacaklar mı?

volere olumlu

olumlu şekil	anlamı
Vorrò vedere.	Görmek isteyeceğim.
Vorrai ascoltare.	Dinlemek isteyeceksin.
Vorrete venire.	Gelmek isteyeceksiniz.
Vorranno sapere.	Bilmek isteyecekler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non vorrò vedere.	Görmek istemeyeceğim.
Non vorrai ascoltare.	Dinlemek istemeyeceksin.
Non vorrete venire.	Gelmek istemeyeceksiniz.
Non vorranno sapere.	Bilmek istemeyecekler.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Vorrò vedere?	Görmek isteyecek miyim?
Vorrai ascoltare?	Dinlemek isteyecek misin?
Vorrete venire?	Gelmek isteyecek misiniz?
Vorranno sapere?	Bilmek isteyecekler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non vorrò vedere?	Görmek istemeyecek miyim?
Non vorrai ascoltare?	Dinlemek istemeyecek misin?
Non vorrete venire?	Gelmek istemeyecek misiniz?
Non vorranno sapere?	Bilmek istemeyecekler mi?

modo condizionale

presente

dovere

dovrei
dovresti
dovrebbe
dovremmo
dovreste
dovrebbero

potere

potrei
potresti
potrebbe
potremmo
potreste
potrebbero

volere

vorrei
vorresti
vorrebbe
vorremmo
vorreste
vorrebbero

passato**volere**

avrei voluto / sarei voluto, a
 avresti voluto / saresti voluto, a
 avrebbe voluto / sarebbe voluto, a
 avremmo voluto / saremmo voluti, e
 avreste voluto / sareste voluti, e
 avrebbero voluto /sarebbero voluti,e

dovere

avrei dovuto / sarei dovuto, a
 avresti dovuto / saresti dovuto, a
 avrebbe dovuto / sarebbe dovuto, a
 avremmo dovuto / saremmo dovuti, e
 avreste dovuto / sareste dovuti, e
 avrebbero dovuto / sarebbero dovuti, e

potere

avrei potuto / sarei potuto, a
 avresti potuto / saresti potuto, a
 avrebbe potuto / sarebbe potuto, a
 avremmo potuto / saremmo potuti, e
 avreste potuto / sareste potuti, e
 avrebbero potuto / sarebbero potuti, e

modo imperativo

Volere, dovere ve potere fiillerinin emir kipleri yoktur.

modo congiuntivo**presente****dovere**

deva (debba)
 deva (debba)
 deva (debba)
 dobbiamo
 dobbiate
 devano (debbano)

potere

possa
 possa
 possa
 possiamo
 possiate
 possano

volere

voglia
 voglia
 voglia
 vogliamo
 vogliate
 vogliano

imperfetto**dovere**

dovessi
 dovessi
 dovesse
 dovessimo
 doveste
 dovessero

potere

potessi
 potessi
 potesse
 potessimo
 poteste
 potessero

volere

volessi
 volessi
 volesse

volessimo
voleste
volessero

VOLERE

Volere (istemek) fiili temel cümleyle yan cümleciğin öznesinin aynı olması halinde yalnızca **infinito** ile, öznelerin farklı olması halinde **congiuntivo** kipiyle birlikte kullanılır ve **che** kelimesi eklenir.

Voglio stare qui tutto il giorno.

Bütün gün burada kalmak istiyorum.

Lui vuole guardare la TV.

O televizyon izlemek istiyor.

**Non voglio vederti.
Vogliamo superare l'esame.
Vuoi andare al cinema stasera?**

Seni görmek istemiyorum.
Sınavı geçmek istiyoruz.
Bu akşam sinemaya gitmek ister misin?
Çocukken şarkıcı olmak isterdi.

**Da bambina lei voleva essere una cantante.
Ieri notte ho voluto chiamarti ma non ho potuto farlo.
Voglio imparare l'italiano.**

Dün gece seni aramak istedim ama yapamadım.
İtalyanca öğrenmek istiyorum.

**Lei vuole andare a Parigi.
Voglio prendere un caffè per favore.
Voglio che tu finisca il tuo compito subito.
Voglio che tu venga da me.
L'insegnante vuole che voi studiate molto.**

O Paris'e gitmek istiyor.
Bir kahve almak istiyorum, lütfen.
Ödevini hemen bitirmeni istiyorum.
Bana gelmeni istiyorum.
Öğretmen çok çalışmanızı istiyor.

Volevo che lui fosse con me.

Onun benimle birlikte olmasını istiyordum.

Ho voluto che voi non leggeste quella lettera.

O mektubu okumamanızı istedim.

**Lei voleva che tu venissi alla festa.
Se avessi sentito il fatto avrei voluto parlare con te.
Che cosa vuoi fare?
Voglio stare a casa tutto il giorno.**

Senin partiye gelmeni istiyordu.
Olayı duymuş olsaydım seninle konuşmak isterdim.
Ne yapmak istiyorsun?
Bütün gün evde oturmak istiyorum.

Volere fiilinin diğer yardımcı fiillerden farkı, onu izleyen başka bir fiil olmadan da kullanılabilmesidir.

**Voglio una sigaretta.
Lei vuole una mela.
Vuoi qualcosa?**

Bir sigara istiyorum.
O bir elma istiyor.
Birşey ister misin?

DOVERE

Dovere (zorunda olmak, -meli, -malı) fiili her zaman **infinito** ile kullanılır.
Tu devi decidere subito. Hemen karar vermek zorundasın.
(karar vermelisin)

**Devo studiare molto per superare l'esame.
Devi capirmi.**

Sınavı geçmek için çok çalışmak zorundayım. (çalışmalıyım)
Beni anlamak zorundasın.

Loro devono chiamarti stasera.

Dovevo andare dal dentista ma non avevo tempo.

Lui doveva parlare con me.

Loro dovevano superare l'esame.

Cosa dovevo fare?

Lui ha dovuto comprare una macchina nuova.

Ognuno deve pagare le tasse.

Devi chiamarmi quando torni a casa.

Gli studenti devono tacere quando il professore parla.

Dovevi aiutarmi ieri.

Onlar bu akşam seni aramak zorundalar.

Dişçiye gitmek zorundaydım ama zamanım yoktu.

O benle konuşmak zorundaydı.

Onlar sınavı geçmek zorundaydı.

Ne yapmak zorundaydım? (Ne yapmam gerekiyordu?)

O yeni bir araba satın almak zorunda kaldı.

Herkes vergilerini ödemek zorundadır.

Eve dönünce beni aramalısın.

Öğretmen konuşurken öğrenciler susmalıdır.

Dün bana yardım etmek zorundaydın.

POTERE

Potere (....ebilmek) fiili her zaman **infinito** ile kullanılır.

Posso rimanere qui fino alle otto.

Saat sekize kadar burada kalabilirim.

Lei non può fumare qui.

Burada sigara içemezsiniz.

Puoi venire ogni mattina?

Her sabah gelebilir misin?

Potevi dire questo prima di andare.

Bunu gitmeden önce söyleyebilirdin.

Non possiamo venire stasera perché dobbiamo studiare.

Bu akşam gelemeyiz çünkü çalışmak zorundayız.

Ragazzi, potete uscire.

Çocuklar, çıkabilirsiniz.

Posso fare una telefonata?

Bir telefon görüşmesi yapabilir miyim?

Puoi invitare i tuoi amici quando vuoi.

Arkadaşlarını ne zaman istersen davet edebilirsin.

Non puoi decidere subito.

Hemen karar veremezsin.

Possiamo cambiare i soldi in banca.

Paraları bankadan bozdurabiliriz.

Potete venire alle sette.

Saat yedide gelebilirsiniz.

Posso prendere qualcosa da bere?

İçecek bir şey alabilir miyim?

Non posso vederlo da qui.

Buradan onu göremiyorum.

Loro possono andare a casa quando vogliono.

Ne zaman isterlerse evlerine gidebilirler.

Sapere (bilmek) fiili de yardımcı fiil olarak kullanılabilir.

SAPERE

Sapere (bilmek) fiili **infinito** ile kullanılabilirdiği gibi çekimli bir fiille de kullanılabilir. Temel cümleyle yan cümlelerin öznesi farklı bile olsa **indicativo** kipiyle kullanılır.

Tu sai chi ha telefonato?

Kimin aradığını biliyor musun?

Lui sa perché non sei venuta?

O senin neden gelmediğini biliyor mu?

Non so perché sei così nervoso.

Neden bu kadar sinirli olduğunu bilmiyorum.

Sai chi verrà oggi?

Bugün kimin geleceğini biliyor

Sai guidare l'auto?	musun? Araba kullanmayı biliyor musun?
Lui sa cucinare. Tu sai parlare l'italiano?	O yemek yapmayı biliyor. İtalyanca konuşmayı biliyor musun?
Mio fratello sa giocare a tennis. Non so chi hai incontrato.	Ağabeyim tenis oynamayı biliyor. Kiminle karşılaştığını bilmiyorum.
Scusi, sa a che ora parte il treno? Sai quando andiamo?	Affedersiniz, trenin kaçta kalktığını biliyor musunuz? Ne zaman gideceğimizi biliyor musun?
Non so dov'è il cinema.	Sinemanın nerede olduğunu bilmiyorum.

Soru cümlelerine cevap verirken kısa cümleler de kullanılabilir.

Sai perché sono venuto qui?	Buraya neden geldiğimi biliyor musun?
No, non lo so. Sì, lo so.	Hayır, bilmiyorum. Evet, biliyorum.

Bu cümlelerdeki **lo** "neden geldiğini" anlamı veren bir kelimedir. Bu sayede cümleyi tekrarlamaya gerek kalmaz.

VERBI SERVILI - YARDIMCI FİİLLER

tüm zamanlarla çekimleri

VOLERE

volere fiilinin yardımcı fiil olarak kullanılışı

volere fiilinin olağan fiil olarak kullanılışı

DOVERE

dovere fiilinin yardımcı fiil olarak kullanılışı

POTERE

potere fiilinin yardımcı fiil olarak kullanılışı

SAPERE

sapere fiilinin yardımcı fiil olarak kullanılışı

Şimdiye kadar yardımcı fiillerden **essere** (olmak) ve **avere** (sahip olmak) fiillerini görmüştük. Ancak bunların dışında da yardımcı fiil değerinde birtakım fiiller vardır. **Volere** (istemek), **dovere** (zorunda olmak), **potere** (...ebilmek) fiilleri çok sık kullanılan yardımcı fiillerdir.

Bu fiiller geçmiş zaman kullanımlarında, kendilerinden sonra gelen fiilin geçişli olması halinde **avere**, geçişsiz olması halinde ise **essere** fiili ile çekilirler. Ancak bu kural kesin değildir, bazen yardımcı fiili geçişsiz bir fiilin izlemesi halinde de **avere** kullanılabilir.

çekimleri

modo indicativo

presente

dovere

devo

devi

deve

dobbiamo

dovete

devono

potere

posso

puoi

può

possiamo

potete

possono

volere

voglio

vuoi
vuole
vogliamo
volete
vogliono

imperfetto**dovere**

dovevo
dovevi
doveva
dovevamo
dovevate
dovevano

potere

potevo
potevi
poteva
potevamo
potevate
potevano

volere

volevo
volevi
voleva
volevamo
volevate
volevano

passato prossimo**volere**

ho voluto / sono voluto, a
hai voluto / sei voluto, a
ha voluto / è voluto, a
abbiamo voluto / siamo voluti, e
avete voluto / siete voluti, e
hanno voluto / sono voluti, e

dovere

ho dovuto / sono dovuto, a
hai dovuto / sei dovuto, a
ha dovuto / è dovuto, a
abbiamo dovuto / siamo dovuti, e
avete dovuto / siete dovuti, e
hanno dovuto / sono dovuti, e

potere

ho potuto / sono potuto, a
hai potuto / sei potuto, a
ha potuto / è potuto, a
abbiamo potuto / siamo potuti, e
avete potuto / siete potuti, e
hanno potuto / sono potuti, e

passato remoto**dovere**

dovei (-etti)
dovesti
dové (-ette)
dovemmo
doveste
doverono (-ettero)

potere

potei (-etti)
potesti
potè (-ette)
potemmo
poteste
poterono (-ettero)

volere

volli
volesti
volle

volemmo
voleste
vollero

futuro semplice

dovere	potere
dovrò	potrò
dovrai	potrai
dovrà	potrà
dovremo	potremo
dovrete	potrete
dovranno	potranno

volere

vorrò
vorrai
vorrà
vorremo
vorrete
vorranno

PRESENTE

dovere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Devo andare.	Gitmek zorundayım. (Gitmeliyim.)
Devi tacere.	Susmak zorundasın. (Susmalısın.)
Devono lavorare.	Çalışmak zorundalar. (Çalışmalılar.)
Dovete venire.	Gelmek zorundasınız. (Gelmelisiniz.)

Olumsuz şekilde ise iki türlü anlam çıkarılabilir. Örneğin; '**Non devo andare.**' cümlesi hem 'Gitmemeliyim.' hem de 'Gitmek zorunda değilim.' anlamına gelebilir.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non devo andare.	Gitmek zorunda değilim. (Gitmemeliyim.)
Non devi tacere.	Susmak zorunda değilsin. (Susmamalısın.)
Non devono lavorare.	Çalışmak zorunda değiller. (Çalışmamalılar.)
Non dovete venire.	Gelmek zorunda değilsiniz. (Gelmemelisiniz.)

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Devo andare?	Gitmek zorunda mıyım? (Gitmemeli miyim?)
Devi tacere?	Susmak zorunda mısın? (Susmalı mısın?)
Devono lavorare?	Çalışmak zorundalar mı?
Dovete venire?	(Çalışmalılar mı?) Gelmek zorunda mısınız? (Gelmeli misiniz?)

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
--------------------	--------

Non devo andare? Non devi tacere? Non devono lavorare? Non dovete venire?	Gitmek zorunda değil miyim? (Gitmemeli miyim?) Susmak zorunda değil misin? (Susmamalı mısın?) Çalışmak zorunda değil misin? (Çalışmamalılar mı?) Gelmek zorunda değil misiniz? (Gelmemeli misiniz?)
--	--

potere**olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Posso venire.	Gelebiliyorum.
Puoi aspettare.	Bekleyebilirsin.
Potete andare.	Gidebilirsiniz.
Possono parlare.	Konuşabilirler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non posso venire.	Gelemem.
Non puoi aspettare.	Bekleyemezsin.
Non potete andare.	Gidemezsiniz.
Non possono parlare.	Konuşamazlar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Posso venire?	Gelebilir miyim?
Puoi aspettare?	Bekleyebilir misin?
Potete andare?	Gidebilir misiniz?
Possono parlare?	Konuşabilirler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non posso venire?	Gelemez miyim?
Non puoi aspettare?	Bekleyemez misin?
Non potete andare?	Gidemez misiniz?
Non possono parlare?	Konuşamazlar mı?

volere**olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Voglio vedere.	Görmek istiyorum.
Vuoi ascoltare.	Dinlemek istiyorsun.
Volete venire.	Gelmek istiyorsunuz.
Vogliono sapere.	Bilmek istiyorlar.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non voglio vedere.	Görmek istemiyorum.
Non vuoi ascoltare.	Dinlemek istemiyorsun.
Non volete venire.	Gelmek istemiyorsunuz.
Non vogliono sapere.	Bilmek istemiyorlar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Voglio vedere?	Görmek istiyor muyum?
Vuoi ascoltare?	Dinlemek istiyor musun?
Volete venire?	Gelmek istiyor musunuz?
Vogliono sapere?	Bilmek istiyorlar mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non voglio vedere?	Görmek istemiyor muyum?
Non vuoi ascoltare?	Dinlemek istemiyor musun?
Non volete venire?	Gelmek istemiyor musunuz?
Non vogliono sapere?	Bilmek istemiyorlar mı?

IMPERFETTO**dovere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Dovevo andare.	Gitmek zorundaydım. (Gitmeliydim.)
Dovevi tacere.	Susmak zorundaydın. (Susmalıydın.)
Dovevano lavorare.	Çalışmak zorundaydılar. (Çalışmalıydılar.)
Dovevate venire.	Gelmek zorundaydınız. (Gelmeliydiniz.)

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non dovevo andare.	Gitmek zorunda değildim. (Gitmemeliydim.)
Non dovevi tacere.	Susmak zorunda değildin. (Susmamalıydın.)
Non dovevano lavorare.	Çalışmak zorunda değillerdi. (Çalışmamalıydılar.)
Non dovevate venire.	Gelmek zorunda değildiniz. (Gelmemeliydiniz.)

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Dovevo andare?	Gitmek zorunda mıydım?
Dovevi tacere?	(Gitmeli miydım?)
Dovevano lavorare?	Susmak zorunda mıydın?
Dovevate venire?	(Susmalı mıydın?)
	Çalışmak zorunda mıydılar?
	(Çalışmalı mıydılar?)
	Gelmek zorunda mıydınız?
	(Gelmeli miydiniz?)

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non dovevo andare?	Gitmek zorunda değil miydım?
Non dovevi tacere?	(Gitmemeli miydım?)
Non dovevano lavorare?	Susmak zorunda değil miydin?
Non dovevate venire?	(Susmamalı mıydın?)
	Çalışmak zorunda değiller miydi?
	(Çalışmamalı mıydılar?)
	Gelmek zorunda değil miydiniz?
	(Gelmemeli miydiniz?)

potere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Potevo venire.	Gelebilirdim. (Gelebiliyordum.)
Potevi aspettare.	Bekleyebilirdin.
Potevate andare.	(Bekleyebiliyordun.)
Potevano parlare.	Gidebilirdiniz. (Gidebiliyordunuz.)
	Konuşabilirlerdi.
	(Konuşabiliyorlardı.)

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non potevo venire.	Gelemezdim. (Geleliyordum.)
Non potevi aspettare.	Bekleyemezdin.
Non potevate andare.	(Bekleyemiyordun.)
Non potevano parlare.	Gidemezsiniz. (Gidemiyordunuz.)
	Konuşamazlardı.
	(Konuşamıyorlardı.)

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Potevo venire?	Gelebilir miydım?
Potevi aspettare?	(Gelebiliyor muydum?)
Potevate andare?	Bekleyebilir miydin?
Potevano parlare?	(Bekleyebiliyor muydun?)
	Gidebilir miydiniz?
	(Gidebiliyor muydunuz?)
	Konuşabilirler miydi?
	(Konuşabiliyorlar mıydı?)

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non potevo venire?	Gelemez miydim? (Gelemiyor muydum?)
Non potevi aspettare?	Bekleyemez miydin?
Non potevate andare?	(Bekleyemiyor muydunuz?)
Non potevano parlare?	Gidemez miydiniz?
	(Gidemiyor muydunuz?)
	Konuşamazlar mıydı?
	(Konuşamıyorlar mıydı?)

**volere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Volevo vedere.	Görmek istiyordum.
Volevi ascoltare.	Dinlemek istiyordun.
Volevate venire.	Gelmek istiyordunuz.
Volevano sapere.	Bilmek istiyorlardı.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non volevo vedere.	Görmek istemiyordum.
Non volevi ascoltare.	Dinlemek istemiyordun.
Non volevate venire.	Gelmek istemiyordunuz.
Non volevano sapere.	Bilmek istemiyorlardı.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Volevo vedere?	Görmek istiyor muydum?
Volevi ascoltare?	Dinlemek istiyor muydun?
Volevate venire?	Gelmek istiyor muydunuz?
Volevano sapere?	Bilmek istiyorlar mıydı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non volevo vedere?	Görmek istemiyor muydum?
Non volevi ascoltare?	Dinlemek istemiyor muydun?
Non volevate venire?	Gelmek istemiyor muydunuz?
Non volevano sapere?	Bilmek istemiyorlar mıydı?

PASSATO PROSSIMO**dovere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Sono dovuto(a) andare.	Gitmek zorunda kaldım.
Hai dovuto tacere.	Susmak zorunda kaldın.
Hanno dovuto lavorare.	Çalışmak zorunda kaldılar.
Siete dovuti(e) venire.	Gelmek zorunda kaldınız.

olumsuz

olumlu şekil	anlamı
Non sono dovuto(a) andare.	Gitmek zorunda kalmadım.
Non hai dovuto tacere.	Susmak zorunda kalmadın.
Non hanno dovuto lavorare.	Çalışmak zorunda kalmadılar.
Non siete dovuti(e) venire.	Gelmek zorunda kalmadınız.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Sono dovuto(a) andare?	Gitmek zorunda kaldım mı?
Hai dovuto tacere?	Susmak zorunda kaldın mı?
Hanno dovuto lavorare?	Çalışmak zorunda kaldılar mı?
Siete dovuti(e) venire?	Gelmek zorunda kaldınız mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non sono dovuto(a) andare?	Gitmek zorunda kalmadım mı?
Non hai dovuto tacere?	Susmak zorunda kalmadın mı?
Non hanno dovuto lavorare?	Çalışmak zorunda kalmadılar mı?
Non siete dovuti(e) venire?	Gelmek zorunda kalmadınız mı?

**potere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Sono potuto(a) venire.	Gelebildim.
Hai potuto aspettare.	Bekleyebildin.
Siete potuti(e) andare.	Gidebildiniz.
Hanno potuto parlare.	Konuşabildiler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non sono potuto(a) venire.	Gelemedim.
Non hai potuto aspettare.	Bekleyemedin.
Non siete potuti(e) andare.	Gidemediniz.
Non hanno potuto parlare.	Konuşamadılar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Sono potuto(a) venire?	Gelebildim mi?
Hai potuto aspettare?	Bekleyebildin mi?
Siete potuti(e) andare?	Gidebildiniz mi?
Hanno potuto parlare?	Konuşabildiler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non sono potuto(a) venire?	Gelemedim mi?
Non hai potuto aspettare?	Bekleyemedin mi?
Non siete potuti(e) andare?	Gidemediniz mi?
Non hanno potuto parlare?	Konuşamadılar mı?

volere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Ho voluto vedere.	Görmek istedim.
Hai voluto ascoltare.	Dinlemek istedim.
Siete voluti(e) venire.	Gelmek istediniz.
Hanno voluto sapere.	Bilmek istediler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non ho voluto vedere.	Görmek istemedim.
Non hai voluto ascoltare.	Dinlemek istemedin.
Non siete voluti(e) venire.	Gelmek istemediniz.
Non hanno voluto sapere.	Bilmek istemediler.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Ho voluto vedere?	Görmek istedim mi?
Hai voluto ascoltare?	Dinlemek istedin mi?
Siete voluti(e) venire?	Gelmek istediniz mi?
Hanno voluto sapere?	Bilmek istediler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non ho voluto vedere?	Görmek istemedim mi?
Non hai voluto ascoltare?	Dinlemek istemedin mi?
Non siete voluti(e) venire?	Gelmek istemediniz mi?
Non hanno voluto sapere?	Bilmek istemediler mi?

FUTURO
dovere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Dovrò andare.	Gitmek zorunda kalacağım.
Dovrai tacere.	Susmak zorunda kalacaksın.
Dovranno lavorare.	Çalışmak zorunda kalacaklar.
Dovrete venire.	Gelmek zorunda kalacaksınız.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
---------------	--------

Non dovrò andare.	Gitmek zorunda kalmayacağım.
Non dovrai tacere.	Susmak zorunda kalmayacaksın.
Non dovranno lavorare.	Çalışmak zorunda kalmayacaklar.
Non dovrete venire.	Gelmek zorunda kalmayacaksınız.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Dovrò andare?	Gitmek zorunda kalacak mıyım?
Dovrai tacere?	Susmak zorunda kalacak mısın?
Dovranno lavorare?	Çalışmak zorunda kalacaklar mı?
Dovrete venire?	Gelmek zorunda kalacak mısınız?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non dovrò andare?	Gitmek zorunda kalmayacak mıyım?
Non dovrai tacere?	Susmak zorunda kalmayacak mısın?
Non dovranno lavorare?	Çalışmak zorunda kalmayacaklar mı?
Non dovrete venire?	Gelmek zorunda kalmayacak mısınız?

potere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Potrò venire.	Gelebileceğim.
Potrai aspettare.	Bekleyebileceksin.
Potrete andare.	Gidebileceksiniz.
Potranno parlare.	Konuşabilecekler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non potrò venire.	Gelemeyeceğim.
Non potrai aspettare.	Bekleyemeyeceksin.
Non potrete andare.	Gidemeyeceksiniz.
Non potranno parlare.	Konuşamayacaklar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Potrò venire?	Gelebilecek miyim?
Potrai aspettare?	Bekleyebilececek misin?
Potrete andare?	Gidebilecek misiniz?
Potranno parlare?	Konuşabilecekler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non potrò venire?	Gidemeyecek miyim?
Non potrai aspettare?	Bekleyemeyecek misin?
Non potrete andare?	Gidemeyecek misiniz?

Non potranno parlare?	Konuşamayacaklar mı?
------------------------------	----------------------

volere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Vorrò vedere.	Görmek isteyeceğim.
Vorrai ascoltare.	Dinlemek isteyeceksin.
Vorrete venire.	Gelmek isteyeceksiniz.
Vorranno sapere.	Bilmek isteyecekler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non vorrò vedere.	Görmek istemeyeceğim.
Non vorrai ascoltare.	Dinlemek istemeyeceksin.
Non vorrete venire.	Gelmek istemeyeceksiniz.
Non vorranno sapere.	Bilmek istemeyecekler.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Vorrò vedere?	Görmek isteyecek miyim?
Vorrai ascoltare?	Dinlemek isteyecek misin?
Vorrete venire?	Gelmek isteyecek misiniz?
Vorranno sapere?	Bilmek isteyecekler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non vorrò vedere?	Görmek istemeyecek miyim?
Non vorrai ascoltare?	Dinlemek istemeyecek misin?
Non vorrete venire?	Gelmek istemeyecek misiniz?
Non vorranno sapere?	Bilmek istemeyecekler mi?

modo condizionale

presente

dovere

dovrei
dovresti
dovrebbe
dovremmo
dovreste
dovrebbero

potere

potrei
potresti
potrebbe
potremmo
potreste
potrebbero

volere

vorrei
vorresti
vorrebbe
vorremmo
vorreste
vorrebbero

passato**volere**

avrei voluto / sarei voluto, a
 avresti voluto / saresti voluto, a
 avrebbe voluto / sarebbe voluto, a
 avremmo voluto / saremmo voluti, e
 avreste voluto / sareste voluti, e
 avrebbero voluto /sarebbero voluti,e

dovere

avrei dovuto / sarei dovuto, a
 avresti dovuto / saresti dovuto, a
 avrebbe dovuto / sarebbe dovuto, a
 avremmo dovuto / saremmo dovuti, e
 avreste dovuto / sareste dovuti, e
 avrebbero dovuto / sarebbero dovuti, e

potere

avrei potuto / sarei potuto, a
 avresti potuto / saresti potuto, a
 avrebbe potuto / sarebbe potuto, a
 avremmo potuto / saremmo potuti, e
 avreste potuto / sareste potuti, e
 avrebbero potuto / sarebbero potuti, e

modo imperativo

Volere, dovere ve potere fiillerinin emir kipleri yoktur.

modo congiuntivo**presente**

<u>dovere</u>	<u>potere</u>
deva (debba)	possa
deva (debba)	possa
deva (debba)	possa
dobbiamo	possiamo
dobbiate	possiate
devano (debbano)	possano

volere

voglia
 voglia
 voglia
 vogliamo
 vogliate
 vogliano

imperfetto

<u>dovere</u>	<u>potere</u>
dovessi	potessi
dovessi	potessi
dovesse	potesse
dovessimo	potessimo
doveste	poteste
dovessero	potessero

volere

volessi
 volessi
 volesse
 volessimo

voleste
volessero

VOLERE

Volere (istemek) fiili temel cümleyle yan cümleciğin öznesinin aynı olması halinde yalnızca **infinito** ile, öznelerin farklı olması halinde **congiuntivo** kipiyle birlikte kullanılır ve **che** kelimesi eklenir.

Voglio stare qui tutto il giorno.

Bütün gün burada kalmak istiyorum.

Lui vuole guardare la TV.

O televizyon izlemek istiyor.

**Non voglio vederti.
Vogliamo superare l'esame.
Vuoi andare al cinema stasera?**

Seni görmek istemiyorum.
Sınavı geçmek istiyoruz.
Bu akşam sinemaya gitmek ister misin?
Çocukken şarkıcı olmak isterdi.

**Da bambina lei voleva essere una cantante.
Ieri notte ho voluto chiamarti ma non ho potuto farlo.
Voglio imparare l'italiano.**

Dün gece seni aramak istedim ama yapamadım.
İtalyanca öğrenmek istiyorum.

**Lei vuole andare a Parigi.
Voglio prendere un caffè per favore.
Voglio che tu finisca il tuo compito subito.
Voglio che tu venga da me.
L'insegnante vuole che voi studiate molto.**

O Paris'e gitmek istiyor.
Bir kahve almak istiyorum, lütfen.
Ödevini hemen bitirmeni istiyorum.
Bana gelmeni istiyorum.
Öğretmen çok çalışmanızı istiyor.

Volevo che lui fosse con me.

Onun benimle birlikte olmasını istiyordum.

Ho voluto che voi non leggeste quella lettera.

O mektubu okumamanızı istedim.

Lei voleva che tu venissi alla festa.

Senin partiye gelmeni istiyordu.

**Se avessi sentito il fatto avrei voluto parlare con te.
Che cosa vuoi fare?
Voglio stare a casa tutto il giorno.**

Olayı duymuş olsaydım seninle konuşmak isterdim.
Ne yapmak istiyorsun?
Bütün gün evde oturmak istiyorum.

Volere fiilinin diğer yardımcı fiillerden farkı, onu izleyen başka bir fiil olmadan da kullanılabilmesidir.

**Voglio una sigaretta.
Lei vuole una mela.
Vuoi qualcosa?**

Bir sigara istiyorum.
O bir elma istiyor.
Birşey ister misin?

DOVERE

Dovere (zorunda olmak, -meli, -malı) fiili her zaman **infinito** ile kullanılır.

Tu devi decidere subito.

Hemen karar vermek zorundasın.
(karar vermelisin)

**Devo studiare molto per superare l'esame.
Devi capirmi.**

Sınavı geçmek için çok çalışmak zorundayım. (çalışmalıyım)
Beni anlamak zorundasın.

Loro devono chiamarti stasera.

Dovevo andare dal dentista ma non avevo tempo.

Lui doveva parlare con me.

Loro dovevano superare l'esame.

Cosa dovevo fare?

Lui ha dovuto comprare una macchina nuova.

Ognuno deve pagare le tasse.

Devi chiamarmi quando torni a casa.

Gli studenti devono tacere quando il professore parla.

Dovevi aiutarmi ieri.

Onlar bu akşam seni aramak zorundalar.

Dişçiye gitmek zorundaydım ama zamanım yoktu.

O benle konuşmak zorundaydı.

Onlar sınavı geçmek zorundaydı.

Ne yapmak zorundaydım? (Ne yapmam gerekiyordu?)

O yeni bir araba satın almak zorunda kaldı.

Herkes vergilerini ödemek zorundadır.

Eve dönünce beni aramalısın.

Öğretmen konuşurken öğrenciler susmalıdır.

Dün bana yardım etmek zorundaydın.

POTERE

Potere (....ebilmek) fiili her zaman **infinito** ile kullanılır.

Posso rimanere qui fino alle otto.

Lei non può fumare qui.

Puoi venire ogni mattina?

Potevi dire questo prima di andare.

Non possiamo venire stasera perché dobbiamo studiare.

Ragazzi, potete uscire.

Posso fare una telefonata?

Saat sekize kadar burada kalabilirim.

Burada sigara içemezsiniz.

Her sabah gelebilir misin?

Bunu gitmeden önce söyleyebilirdin.

Bu akşam gelemeyiz çünkü çalışmak zorundayız.

Çocuklar, çıkabilirsiniz.

Bir telefon görüşmesi yapabilir miyim?

Puoi invitare i tuoi amici quando vuoi.

Non puoi decidere subito.

Possiamo cambiare i soldi in banca.

Arkadaşlarını ne zaman istersen davet edebilirsin.

Hemen karar veremezsin.

Paraları bankadan bozdurabiliriz.

Potete venire alle sette.

Posso prendere qualcosa da bere?

Saat yedide gelebilirsiniz.

İçecek bir şey alabilir miyim?

Non posso vederlo da qui.

Loro possono andare a casa quando vogliono.

Buradan onu göremiyorum.

Ne zaman isterlerse evlerine gidebilirler.

Sapere (bilmek) fiili de yardımcı fiil olarak kullanılabilir.

SAPERE

Sapere (bilmek) fiili **infinito** ile kullanılabildiği gibi çekimli bir fiille de kullanılabilir. Temel cümleyle yan cümlelerin öznesi farklı bile olsa **indicativo** kipiyle kullanılır.

Tu sai chi ha telefonato?

Lui sa perché non sei venuta?

Non so perché sei così nervoso.

Sai chi verrà oggi?

Kimin aradığını biliyor musun?

O senin neden gelmediğini biliyor mu?

Neden bu kadar sinirli olduğunu bilmiyorum.

Bugün kimin geleceğini biliyor musun?

Sai guidare l'auto?

Araba kullanmayı biliyor musun?

Lui sa cucinare.

O yemek yapmayı biliyor.

Tu sai parlare l'italiano?

İtalyanca konuşmayı biliyor musun?

Mio fratello sa giocare a tennis.

Ağabeyim tenis oynamayı biliyor.

Non so chi hai incontrato.

Kiminle karşılaştığını bilmiyorum.

Scusi, sa a che ora parte il treno?

Affedersiniz, trenin kaçta kalktığını biliyor musunuz?

Sai quando andiamo?

Ne zaman gideceğimizi biliyor musun?

Non so dov'è il cinema.

Sinemanın nerede olduğunu bilmiyorum.

Soru cümlelerine cevap verirken kısa cümleler de kullanılabilir.

Sai perché sono venuto qui?

Buraya neden geldiğimi biliyor musun?

No, non lo so.

Hayır, bilmiyorum.

Sì, lo so.

Evet, biliyorum.

Bu cümlelerdeki **lo** "neden geldiğini" anlamı veren bir kelimedir. Bu sayede cümleyi tekrarlamaya gerek kalmaz.

12.0pt"> Dinlemek istiyor musun?

Gelmek istiyor musunuz?

Bilmek istiyorlar mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non voglio vedere?	Görmek istemiyor muyum?
Non vuoi ascoltare?	Dinlemek istemiyor musun?
Non volete venire?	Gelmek istemiyor musunuz?
Non vogliono sapere?	Bilmek istemiyorlar mı?

IMPERFETTO

dovere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Dovevo andare.	Gitmek zorundaydım. (Gitmeliydim.)
Dovevi tacere.	Susmak zorundaydın. (Susmalıydın.)
Dovevano lavorare.	Çalışmak zorundaydılar. (Çalışmalıydılar.)
Dovevate venire.	Gelmek zorundaydınız. (Gelmeliydiniz.)

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non dovevo andare.	Gitmek zorunda değildim. (Gitmemeliydim.)
Non dovevi tacere.	

Non dovevano lavorare. Non dovevate venire.	Susmak zorunda değildin. (Susmamalıydın.) Çalışmak zorunda değillerdi. (Çalışmamalıydılar.) Gelmek zorunda değildiniz. (Gelmemeliydiniz.)
--	--

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Dovevo andare? Dovevi tacere? Dovevano lavorare? Dovevate venire?	Gitmek zorunda mıydım? (Gitmeli miydım?) Susmak zorunda mıydın? (Susmalı mıydın?) Çalışmak zorunda mıydılar? (Çalışmalı mıydılar?) Gelmek zorunda mıydınız? (Gelmeli miydiniz?)

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non dovevo andare? Non dovevi tacere? Non dovevano lavorare? Non dovevate venire?	Gitmek zorunda değil miydım? (Gitmemeli miydım?) Susmak zorunda değil miydin? (Susmamalı mıydın?) Çalışmak zorunda değiller miydi? (Çalışmamalı mıydılar?) Gelmek zorunda değil miydiniz? (Gelmemeli miydiniz?)

**potere
olumlu**

olumlu şekil	anlamı
Potevo venire. Potevi aspettare. Potevate andare. Potevano parlare.	Gelebilirdim. (Gelebiliyordum.) Bekleyebilirdin. (Bekleyebiliyordun.) Gidebilirdiniz. (Gidebiliyordunuz.) Konuşabilirdi. (Konuşabiliyorlardı.)

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non potevo venire. Non potevi aspettare. Non potevate andare. Non potevano parlare.	Gelemezdim. (Geleliyordum.) Bekleyemezdin. (Bekleyemiyordun.) Gidemezsiniz. (Gidemiyordunuz.) Konuşamazlardı. (Konuşamıyorlardı.)

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Potevo venire?	Gelebilir miydim?
Potevi aspettare?	(Gelebiliyor muydum?)
Potevate andare?	Bekleyebilir miydin?
Potevano parlare?	(Bekleyebiliyor muydun?)
	Gidebilir miydiniz?
	(Gidebiliyor muydunuz?)
	Konuşabilirler miydi?
	(Konuşabiliyorlar mıydı?)

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non potevo venire?	Gelemez miydim? (Gelemiyor muydum?)
Non potevi aspettare?	Bekleyemez miydin?
Non potevate andare?	(Bekleyemiyor muydun?)
Non potevano parlare?	Gidemez miydiniz?
	(Gidemiyor muydunuz?)
	Konuşamazlar mıydı?
	(Konuşamıyorlar mıydı?)

volere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Volevo vedere.	Görmek istiyordum.
Volevi ascoltare.	Dinlemek istiyordun.
Volevate venire.	Gelmek istiyordunuz.
Volevano sapere.	Bilmek istiyorlardı.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non volevo vedere.	Görmek istemiyordum.
Non volevi ascoltare.	Dinlemek istemiyordun.
Non volevate venire.	Gelmek istemiyordunuz.
Non volevano sapere.	Bilmek istemiyorlardı.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Volevo vedere?	Görmek istiyor muydum?
Volevi ascoltare?	Dinlemek istiyor muydun?
Volevate venire?	Gelmek istiyor muydunuz?
Volevano sapere?	Bilmek istiyorlar mıydı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non volevo vedere?	Görmek istemiyor muydum?
Non volevi ascoltare?	Dinlemek istemiyor muydun?
Non volevate venire?	Gelmek istemiyor muydunuz?
Non volevano sapere?	Bilmek istemiyorlar mıydı?

PASSATO PROSSIMO

dovere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Sono dovuto(a) andare.	Gitmek zorunda kaldım.
Hai dovuto tacere.	Susmak zorunda kaldın.
Hanno dovuto lavorare.	Çalışmak zorunda kaldılar.
Siete dovuti(e) venire.	Gelmek zorunda kaldınız.

olumsuz

olumlu şekil	anlamı
Non sono dovuto(a) andare.	Gitmek zorunda kalmadım.
Non hai dovuto tacere.	Susmak zorunda kalmadın.
Non hanno dovuto lavorare.	Çalışmak zorunda kalmadılar.
Non siete dovuti(e) venire.	Gelmek zorunda kalmadınız.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Sono dovuto(a) andare?	Gitmek zorunda kaldım mı?
Hai dovuto tacere?	Susmak zorunda kaldın mı?
Hanno dovuto lavorare?	Çalışmak zorunda kaldılar mı?
Siete dovuti(e) venire?	Gelmek zorunda kaldınız mı?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non sono dovuto(a) andare?	Gitmek zorunda kalmadım mı?
Non hai dovuto tacere?	Susmak zorunda kalmadın mı?
Non hanno dovuto lavorare?	Çalışmak zorunda kalmadılar mı?
Non siete dovuti(e) venire?	Gelmek zorunda kalmadınız mı?

potere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Sono potuto(a) venire.	Gelebildim.
Hai potuto aspettare.	Bekleyebildin.
Siete potuti(e) andare.	Gidebildiniz.
Hanno potuto parlare.	Konuşabildiler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non sono potuto(a) venire.	Gelemedim.
Non hai potuto aspettare.	Bekleyemedin.
Non siete potuti(e) andare.	Gidemediniz.
Non hanno potuto parlare.	Konuşamadılar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Sono potuto(a) venire?	Gelebildim mi?
Hai potuto aspettare?	Bekleyebildin mi?
Siete potuti(e) andare?	Gidebildiniz mi?
Hanno potuto parlare?	Konuşabildiler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non sono potuto(a) venire?	Gelemedim mi?
Non hai potuto aspettare?	Bekleyemedin mi?
Non siete potuti(e) andare?	Gidemediniz mi?
Non hanno potuto parlare?	Konuşamadılar mı?

volere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Ho voluto vedere.	Görmek istedim.
Hai voluto ascoltare.	Dinlemek istedim.
Siete voluti(e) venire.	Gelmek istediniz.
Hanno voluto sapere.	Bilmek istediler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non ho voluto vedere.	Görmek istemedim.
Non hai voluto ascoltare.	Dinlemek istemedin.
Non siete voluti(e) venire.	Gelmek istemediniz.
Non hanno voluto sapere.	Bilmek istemediler.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Ho voluto vedere?	Görmek istedim mi?
Hai voluto ascoltare?	Dinlemek istedim mi?
Siete voluti(e) venire?	Gelmek istediniz mi?
Hanno voluto sapere?	Bilmek istediler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non ho voluto vedere?	Görmek istemedim mi?
Non hai voluto ascoltare?	Dinlemek istemedin mi?
Non siete voluti(e) venire?	Gelmek istemediniz mi?
Non hanno voluto sapere?	Bilmek istemediler mi?

FUTURO
dovere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
--------------	--------

Dovrò andare.	Gitmek zorunda kalacağım.
Dovrai tacere.	Susmak zorunda kalacaksın.
Dovranno lavorare.	Çalışmak zorunda kalacaklar.
Dovrete venire.	Gelmek zorunda kalacaksınız.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non dovrò andare.	Gitmek zorunda kalmayacağım.
Non dovrài tacere.	Susmak zorunda kalmayacaksın.
Non dovranno lavorare.	Çalışmak zorunda kalmayacaklar.
Non dovrete venire.	Gelmek zorunda kalmayacaksınız.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Dovrò andare?	Gitmek zorunda kalacak mıyım?
Dovrai tacere?	Susmak zorunda kalacak mısın?
Dovranno lavorare?	Çalışmak zorunda kalacaklar mı?
Dovrete venire?	Gelmek zorunda kalacak mısınız?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non dovrò andare?	Gitmek zorunda kalmayacak mıyım?
Non dovrài tacere?	Susmak zorunda kalmayacak mısın?
Non dovranno lavorare?	Çalışmak zorunda kalmayacaklar mı?
Non dovrete venire?	Gelmek zorunda kalmayacak mısınız?

potere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Potrò venire.	Gelebileceğim.
Potrai aspettare.	Bekleyebileceksin.
Potrete andare.	Gidebileceksiniz.
Potranno parlare.	Konuşabilecekler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non potrò venire.	Gelemeyeceğim.
Non potrai aspettare.	Bekleyemeyeceksin.
Non potrete andare.	Gidemeyeceksiniz.
Non potranno parlare.	Konuşamayacaklar.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Potrò venire?	Gelebilecek miyim?
Potrai aspettare?	Bekleyebilececek mısın?
Potrete andare?	Gidebilecek mısınız?

Potranno parlare?	Konuşabilecekler mi?
--------------------------	----------------------

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non potrò venire?	Gidemeyecek miyim?
Non potrai aspettare?	Bekleyemeyecek misin?
Non potrete andare?	Gidemeyecek misiniz?
Non potranno parlare?	Konuşamayacaklar mı?

volere
olumlu

olumlu şekil	anlamı
Vorrò vedere.	Görmek isteyeceğim.
Vorrai ascoltare.	Dinlemek isteyeceksin.
Vorrete venire.	Gelmek isteyeceksiniz.
Vorranno sapere.	Bilmek isteyecekler.

olumsuz

olumsuz şekil	anlamı
Non vorrò vedere.	Görmek istemeyeceğim.
Non vorrai ascoltare.	Dinlemek istemeyeceksin.
Non vorrete venire.	Gelmek istemeyeceksiniz.
Non vorranno sapere.	Bilmek istemeyecekler.

soru

olumlu soru şekli	anlamı
Vorrò vedere?	Görmek isteyecek miyim?
Vorrai ascoltare?	Dinlemek isteyecek misin?
Vorrete venire?	Gelmek isteyecek misiniz?
Vorranno sapere?	Bilmek isteyecekler mi?

olumsuz soru

olumsuz soru şekli	anlamı
Non vorrò vedere?	Görmek istemeyecek miyim?
Non vorrai ascoltare?	Dinlemek istemeyecek misin?
Non vorrete venire?	Gelmek istemeyecek misiniz?
Non vorranno sapere?	Bilmek istemeyecekler mi?

modo condizionale

presente

dovere

dovrei
dovresti
dovrebbe
dovremmo
dovreste
dovrebbero

potere

potrei
potresti
potrebbe
potremmo
potreste
potrebbero

volere

vorrei
vorresti
vorrebbe
vorremmo
vorreste
vorrebbero

passato**volere**

avrei voluto / sarei voluto, a
avresti voluto / saresti voluto, a
avrebbe voluto / sarebbe voluto, a
avremmo voluto / saremmo voluti, e
avreste voluto / sareste voluti, e
avrebbero voluto / sarebbero voluti, e

dovere

avrei dovuto / sarei dovuto, a
avresti dovuto / saresti dovuto, a
avrebbe dovuto / sarebbe dovuto, a
avremmo dovuto / saremmo dovuti, e
avreste dovuto / sareste dovuti, e
avrebbero dovuto / sarebbero dovuti, e

potere

avrei potuto / sarei potuto, a
avresti potuto / saresti potuto, a
avrebbe potuto / sarebbe potuto, a
avremmo potuto / saremmo potuti, e
avreste potuto / sareste potuti, e
avrebbero potuto / sarebbero potuti, e

modo imperativo

Volere, dovere ve potere fiillerinin emir kipleri yoktur.

modo congiuntivo**presente****dovere**

deva (debba)
deva (debba)
deva (debba)
dobbiamo
dobbiare
devano (debbano)

potere

possa
possa
possa
possiamo
possiate
possano

volere

voglia
voglia
voglia
vogliamo
vogliate
vogliano

imperfetto**dovere**

dovessi
dovessi
dovesse

potere

potessi
potessi
potesse

dovessimo
doveste
dovessero

potessimo
poteste
potessero

volere

volessi
volessi
volesse
volessimo
voleste
volessero

VOLERE

Volere (istemek) fiili temel cümleyle yan cümlecğin öznesinin aynı olması halinde yalnızca **infinito** ile, öznelerin farklı olması halinde **congiuntivo** kipiyle birlikte kullanılır ve **che** kelimesi eklenir.

Voglio stare qui tutto il giorno.

Bütün gün burada kalmak istiyorum.

Lui vuole guardare la TV.

O televizyon izlemek istiyor.

**Non voglio vederti.
Vogliamo superare l'esame.
Vuoi andare al cinema stasera?**

Seni görmek istemiyorum.
Sınavı geçmek istiyoruz.
Bu akşam sinemaya gitmek ister misin?
Çocukken şarkıcı olmak isterdi.

**Da bambina lei voleva essere una cantante.
Ieri notte ho voluto chiamarti ma non ho potuto farlo.
Voglio imparare l'italiano.**

Dün gece seni aramak istedim ama yapamadım.
İtalyanca öğrenmek istiyorum.

**Lei vuole andare a Parigi.
Voglio prendere un caffè per favore.
Voglio che tu finisca il tuo compito subito.
Voglio che tu venga da me.
L'insegnante vuole che voi studiate molto.**

O Paris'e gitmek istiyor.
Bir kahve almak istiyorum, lütfen.
Ödevini hemen bitirmeni istiyorum.
Bana gelmeni istiyorum.
Öğretmen çok çalışmanızı istiyor.

Volevo che lui fosse con me.

Onun benimle birlikte olmasını istiyordum.

Ho voluto che voi non leggeste quella lettera.

O mektubu okumamanızı istedim.

Lei voleva che tu venissi alla festa.

Senin partiye gelmeni istiyordu.

**Se avessi sentito il fatto avrei voluto parlare con te.
Che cosa vuoi fare?
Voglio stare a casa tutto il giorno.**

Olayı duymuş olsaydım seninle konuşmak isterdim.
Ne yapmak istiyorsun?
Bütün gün evde oturmak istiyorum.

Volere fiilinin diğer yardımcı fiillerden farkı, onu izleyen başka bir fiil olmadan da kullanılabilmesidir.

**Voglio una sigaretta.
Lei vuole una mela.
Vuoi qualcosa?**

Bir sigara istiyorum.
O bir elma istiyor.
Birşey ister misin?

DOVERE

Dovere (zorunda olmak, -meli, -malı) fiili her zaman **infinito** ile kullanılır.

Tu devi decidere subito. Hemen karar vermek zorundasın.
(karar vermelisin)

Devo studiare molto per superare l'esame. Sınavı geçmek için çok çalışmak zorundayım. (çalışmalıyım)
Devi capirmi. Beni anlamak zorundasın.

Loro devono chiamarti stasera. Onlar bu akşam seni aramak zorundalar.

Dovevo andare dal dentista ma non avevo tempo. Dişçiye gitmek zorundaydım ama zamanım yoktu.

Lui doveva parlare con me. O benle konuşmak zorundaydı.

Loro dovevano superare l'esame. Onlar sınavı geçmek zorundaydı.

Cosa dovevo fare? Ne yapmak zorundaydım? (Ne yapmam gerekiyordu?)

Lui ha dovuto comprare una macchina nuova. O yeni bir araba satın almak zorunda kaldı.

Ognuno deve pagare le tasse. Herkes vergilerini ödemek zorundadır.

Devi chiamarmi quando torni a casa. Eve dönünce beni aramalısın.

Gli studenti devono tacere quando il professore parla. Öğretmen konuşurken öğrenciler susmalıdır.

Dovevi aiutarmi ieri. Dün bana yardım etmek zorundaydın.

POTERE

Potere (....ebilmek) fiili her zaman **infinito** ile kullanılır.

Posso rimanere qui fino alle otto. Saat sekize kadar burada kalabilirim.

Lei non può fumare qui. Burada sigara içemezsiniz.

Puoi venire ogni mattina? Her sabah gelebilir misin?

Potevi dire questo prima di andare. Bunu gitmeden önce söyleyebilirdin.

Non possiamo venire stasera perché dobbiamo studiare. Bu akşam gelemeyiz çünkü çalışmak zorundayız.

Ragazzi, potete uscire. Çocuklar, çıkabilirsiniz.

Posso fare una telefonata? Bir telefon görüşmesi yapabilir miyim?

Puoi invitare i tuoi amici quando vuoi. Arkadaşlarını ne zaman istersen davet edebilirsin.

Non puoi decidere subito. Hemen karar veremezsin.

Possiamo cambiare i soldi in banca. Paraları bankadan bozdurabiliriz.

Potete venire alle sette. Saat yedide gelebilirsiniz.
Posso prendere qualcosa da bere? İçecek bir şey alabilir miyim?

Non posso vederlo da qui. Buradan onu göremiyorum.

Loro possono andare a casa quando vogliono. Ne zaman isterlerse evlerine gidebilirler.

Sapere (bilmek) fiili de yardımcı fiil olarak kullanılabilir.

SAPERE

Sapere (bilmek) fiili **infinito** ile kullanılabildiği gibi çekimli bir fiille de kullanılabilir. Temel cümleyle yan cümlelerin öznesi farklı bile olsa **indicativo** kipiyle kullanılır.

Tu sai chi ha telefonato?	Kimin aradığını biliyor musun?
Lui sa perché non sei venuta?	O senin neden gelmediğini biliyor mu?
Non so perché sei così nervoso.	Neden bu kadar sinirli olduğunu bilmiyorum.
Sai chi verrà oggi?	Bugün kimin geleceğini biliyor musun?
Sai guidare l'auto?	Araba kullanmayı biliyor musun?
Lui sa cucinare.	O yemek yapmayı biliyor.
Tu sai parlare l'italiano?	İtalyanca konuşmayı biliyor musun?
Mio fratello sa giocare a tennis.	Ağabeyim tenis oynamayı biliyor.
Non so chi hai incontrato.	Kiminle karşılaştığını bilmiyorum.
Scusi, sa a che ora parte il treno?	Affedersiniz, trenin kaçta kalktığını biliyor musunuz?
Sai quando andiamo?	Ne zaman gideceğimizi biliyor musun?
Non so dov'è il cinema.	Sinemanın nerede olduğunu bilmiyorum.

Soru cümlelerine cevap verirken kısa cümleler de kullanılabilir.

Sai perché sono venuto qui?	Buraya neden geldiğimi biliyor musun?
No, non lo so.	Hayır, bilmiyorum.
Sì, lo so.	Evet, biliyorum.

Bu cümlelerdeki **lo** "neden geldiğini" anlamı veren bir kelimedir. Bu sayede cümleyi tekrarlamaya gerek kalmaz.

PREPOSIZIONI – EDATLAR

zaman göstermede kullanılan edatlar
hareket veya yön göstermede kullanılan edatlar
a edatının diğer görevleri
in edatının diğer görevleri
da edatının diğer görevleri
di edatının diğer görevleri
con edatının diğer görevleri
per edatının diğer görevleri
su edatının diğer görevleri
fra/tra edatının diğer görevleri

Edatlar ilgili oldukları isim ve zamirlerin önüne gelerek, onların diğer sözcüklerle olan ilişkilerini gösterirler. Başlıca edatlar şunlardır:

a	-a, -e, -ya, -ye, -da, -de
di	-in, -ın, -ün, -un, -nin, -nın, -nün, -nun, -den, -dan
da	-den, -dan, -de, -da, -a, -ya, -den beri, -lık, iken, tarafından
in	-de, -da, içinde, -e(ye), -a(ya), içine, ile, zarfında
con	ile, ile beraber, birlikte
su	üzerinde, üstünde, üstüne, üzerine, - (y)e doğru, konusunda

per	-yoluyla, -de, içinde, arasında, - den, -dan, boyunca, yüzünden, nedeniyle
tra/fra sopra	arasında, arasından, içinde, içinden, sonra üstüne, üstünde, üstünden, üzerine, üzerinden, üstte, konusunda
sotto presso	altına, altında, altta, altından, aşağıda yanında, yanbaşıda, yakında, yakınında, -de, -da
prima dopo dentro fuori davanti dietro senza lungo secondo nonostante	-den önce -den sonra içinde, içine, içeri birşeyin dışı önüne, önünde, karşısında arkasında, geride -sız, -sızın, -meden, -meksizin boyunca -(y)e göre,gereğince -(y)e karşın, -(y)e rağmen, -diği halde, ise de
durante mediante per mezzo di in presenza di	sırasında, boyunca,leyin yardımıyla, vasıtasıyla, aracılığıyla yardımıyla, sayesinde huzurunda
in luogo di	yerine

zaman göstermede kullanılan edatlar

a, in, di, da, dopo, durante, fra/tra, per, prima, su/verso

A kesin olarak belirtilen zamanlar ve anlar için kullanılır.

Saatlerin ve günlerin önüne geldiğinde tanımlıkla birlikte kullanılır. Bu durumda edat tanımlıkla birleşir:

	il	lo	la	i	gli	le
a	al	allo	alla	ai	agli	alle

alle undici	saat onbirde
alle due	saat ikide
al martedì	salı günü (salı gününde)
al sabato	cumartesi günü
al giorno	günde
alla settimana	haftada

(yalnızca la da kullanılabilir)

Il film comincia alle sette.	Film saat yedide başlıyor.
A che ora suona il campanello?	Zil kaçta çalıyor?
Devo andare a casa alle dieci.	Saat onda eve gitmeliyim.
Esco tre volte al giorno.	Günde üç kere çıkıyorum.

Vado a scuola cinque giorni alla settimana.	Haftada beş gün okula gidiyorum.
--	----------------------------------

Ancak tanımlık olmadan kullanıldığı durumlar da vardır. Belirli bir günden, aydan veya mevsimlerden bahsediliyorsa tanımlık kullanılmaz.

Dove vai a Pasqua?	Paskalya'da nereye gideceksin?
---------------------------	--------------------------------

A Capodanno si diverte molto.	Yılbaşında çok eğlenilir.
A primavera fioriscono le viole.	İlkbaharda menekşeler çiçek açar.

L'università chiude a luglio.

Üniversite temmuz ayında kapanır.

In eylemin yapıldığı anı değil de, o anki dönemi, süreci belirtmek için kullanılır.

Yılların, yüzyılların önünde tanımlıkla birlikte kullanılır. Ancak tanımlıkla birlikte kullanıldığında kökte birtakım değişiklikler olur:

	il	lo	la	i	gli	le
in	nel	nello	nella	nei	negli	nelle

nel 1979 1979 yılında
in Gennaio Ocak'ta
in autunno sonbaharda
in estate yazın
in due giorni iki günde
in tre settimane üç haftada

Sono nata nel 1980. Ben 1980 yılında doğdum.
Nel 2000 è finito il secolo. 2000 yılında yüzyıl bitti.
L'ho visto nel 1999 per la prima volta. Onu ilk kez 1999 yılında gördüm.

Haftaların, ayların ve mevsimlerin önünde kullanıldığında ise tanımlık kullanılmaz.

In autunno cadono le foglie. Sonbaharda yapraklar düşer.
Lui verrà in estate. O yazın gelecek.
Noi ci siamo conosciuti in Agosto. Biz Ağustos'ta tanıştık.
Ho letto questo libro in due settimane. Bu kitabı iki haftada okudum.
Lui è nato in Febbraio. O Şubat'ta doğdu.

Di günün bölümleri, haftanın günleri, mevsimler ve ayların önünde kullanılır. **Di** edatı da **da** edatında olduğu gibi tanımlıkla birlikte kullanıldığında birtakım değişikliklere uğrar.

	il	lo	la	i	gli	le
di	del	dello	della	dei	degli	delle

di notte gece, geceleyin
di mattina sabah, sabahleyin
d'estate yazın
d'inverno kışın

Lei arriverà di notte. O gece gelecek.
D'estate vado a Bodrum con la mia famiglia. Yazın ailemle Bodrum'a giderim.

Di mattina ho sempre sonno. Sabahları hep uykum olur.
D'inverno vado a sciare. Kışın kayak yapmaya giderim.

A, in ve **di** edatlarının cümleden atıldığı durumlar vardır. Ancak bazılarında tanımlık kullanılır, bazılarında kullanılmaz.

Her zamanki eylemlerin yapıldığı günler, **prossimo** (gelecek) ve **scorso** (geçen) kelimelerin arkasından gelen günler, tarihler ve mevsimlerle tanımlık kullanılır.

Ho lezione il lunedì. Pazartesi günleri dersim var.

Ci vediamo il prossimo sabato. Gelecek cumartesi görüşürüz.
Il 27 giugno è il mio compleanno. 27 Haziran benim doğum günümüdür.

A Milano l'inverno fa freddo.

Milano kışın soğuk olur.

Questo (bu), **quello** (o) ve **ogni** (her) kelimelerinin izlediği günler ve **prossimo** ve **scorso** kelimelerinin ardından gelen ancak her zaman gerçekleşen olayların olmadığı günlerle tanımlık kullanılmaz.

Quest'anno lui si è trasferito.
Venerdì prossimo non posso
venire.

O bu yıl taşındı.

Haftaya cuma ben gelemem.

Quel giorno siamo andati al
cinema.

O gün sinemaya gittik.

Da bir eylemin ne zamandan beri devam ettiğini belirtmek için kullanılır. Tanımlıkla birlikte kullanıldığında diğer edatlar gibi bitişik yazılır.

	il	lo	la	i	gli	le
da	dal	dallo	dalla	dai	dagli	dalle

da tre ore
da ieri
dalle dieci alle undici
da cinque mesi
Ti aspetto da due ore.

üç saattir (üç saatten beri)
dünden beri
ondan onbire kadar
beş aydır (beş aydan beri)
İki saattir seni bekliyorum.
(iki saatten beri)

Giorgio non andava al cinema da
tre mesi.

Giorgio üç aydır sinemaya gitmiyordu.

Lavoro dalla nove alle sei.

Saat dokuzdan altıya kadar çalışıyorum.

Non lo vedo da ieri.

Onu dünden beri görmüyorum.

Studi da tre ore, vorresti fare
una pausa?

Üç saattir çalışıyorsun, mola vermek
ister misin?

Lui guarda la televisione dalle
otto.

Saat sekizden beri
televizyon izliyor.

Dopo bazen **di** edatıyla bazen de yalnız kullanılır ancak **pronomi personali** (şahıs zamirleri) ile birlikte kullanıldığında daima **di**'den önce gelir.

dopo la scuola
dopo di te
dopo di noi
Cosa hai fatto dopo la scuola?
Sono andata da Marco dopo la
lezione.

okuldan sonra
senden sonra
bizden sonra
Okuldan sonra ne yaptın?
Dersten sonra Marco'ya gittim.

Dopo il concerto, lui ti aspetta
nel suo camerino.

Konserden sonra seni kuliste bekliyor.

Chi è arrivato dopo di me?

Kim benden sonra geldi?

Preferisco parlare dopo di lui.

Ondan sonra konuşmayı tercih ederim.

Durante devam eden bir zamanı belirtmek için kullanılır.

durante la lezione
durante la vacanza
durante la settimana

ders boyunca (ders süresince)
tatil süresince
hafta boyunca

Gli studenti devono ascoltare il
professore durante la lezione.

Öğrenciler ders boyunca öğretmeni
dinlemelidirler.

Mi sono divertita molto durante
la vacanza.

Tatil boyunca (süresince) çok eğlendim.

La gente non poté trovare
qualcosa da mangiare durante la

İnsanlar savaş boyunca yiyecek bir şey
bulamadılar.

guerra.**Massimo canta durante la festa.**

Massimo parti boyunca şarkı söyler.

Fra/Tra zaman belirtmek için kullanılır ve gelecek zaman anlamı taşır.**fra un anno**

bir yıl sonra

tra due giorni

iki gün sonra

fra quattro mesi

dört ay sonra

tra tre ore

üç saat sonra

Fra mezz'ora sarò qui.

Yarım saat sonra burada olacağım.

Partirò per Venezia tra tre giorni.

Üç gün sonra Venedik'e hareket edeceğim.

Devi ritornare fra due ore.

İki saat sonra geri dönmek zorundasın.

Comincerò a studiare tra dieci minuti.

On dakika sonra ders çalışmaya başlayacağım.

Su/Verso yaklaşık bir zaman belirtmek için kullanılır.**verso sera**

akşama doğru

sulla mezzanotte

geceyarısına doğru

verso le due

saat ikiye doğru

Verrò alla festa verso sera.

Partiye akşama doğru geleceğim.

Devi essere qui verso le otto.

Saat sekize doğru burada olmalısın.

Lui è morto sui trent'anni.

O yaklaşık otuz yaşında öldü.

Andrò alla spiaggia sul calar del sole.

Güneşin batışına doğru sahile gideceğim.

Lei è venuta a casa sulla mezzanotte.

O geceyarısına doğru eve geldi.

Per bir eylemin süresini belirtmek için ya da geleceğe yönelik bir fikri vermek için kullanılır.**per tutto il giorno**

bütün gün (boyunca)

per due ore

iki saat (boyunca)

per tutta la sera

bütün akşam (boyunca)

per domani

yarın için

Il professore ha parlato per tre ore.

Öğretmen üç saat konuştu.

Ha piovuto per tutto il giorno.

Bütün gün yağmur yağdı.

Non ho dormito per tutta la notte.

Gece boyunca uyumadım.

Lei ha pianto per due ore.

İki saat boyunca ağladı.

Bu cümleleri **per** edatını kaldırarak da söyleyebiliriz.**Il professore ha parlato tre ore.**

Öğretmen üç saat konuştu.

Ha piovuto tutto il giorno.

Bütün gün yağmur yağdı.

Per domani non dimenticare di portarmi il libro.

Yarın için bana kitabı getirmeyi unutma.

Per la prossima settimana studiate molto bene.

Gelecek hafta için çok iyi çalışın.

Prima önceden gerçekleşen bir eylemi, oluşu belirtmek için kullanılır ve daima **di** edatından önce gelir.

prima della corsa
prima di venire
prima della lezione

yarıştan önce
 gelmeden önce
 dersten önce

Prima dell'esame devi studiare regolarmente.
Ti telefonerò prima di partire.

Sınavdan önce düzenli bir biçimde çalışmalısın.
 Gitmeden önce seni arayacağım.

Pensa bene prima di parlare.

Konuşmadan önce iyi düşün.

hareket veya yön göstermede kullanılan edatlar
di, a, da, in, su, per, tra/fra, attraverso, oltre, lungo, verso

Di bir hareketin başlangıç noktasını veya gidilen bir yeri belirtmek için kullanılır.

di casa

evden

di là

oraya, oradan

La mattina esco di casa alle dieci.

Sabahları evden saat onda çıkıyorum.

Se passo di là, te lo farò sapere.

Oradan geçersen, sana haber veririm.

A bulunulan veya gidilecek bir yeri belirtmek için kullanılır. Şehir isimleri, küçük ada isimleri ve çeşitli yer adlarından önce gelir. Şehir isminin sesli bir harfle başlaması halinde, ses uyumunu kaybetmemek için **'a'** edatının sonuna **'d'** harfi eklenir.

a Milano

Milano'da, Milano'ya

ad İstanbul

İstanbul'da, İstanbul'a

al cinema

sinemaya

a scuola

okula

a casa

evde, eve

all'estero

yurtdışına

Lui abita a New York da due anni.

İki yıldır New York'ta yaşıyor.

Vorrei andare a Capri di nuovo.

Capri Adası'na tekrar gitmek isterim.

Andrò a Roma tra quattro giorni.
Se finisco il mio compito, posso venire al cinema con te.

Dört gün sonra Roma'ya gideceğim.
 Ödevimi bitirirsem, seninle birlikte sinemaya gelebilirim.

Ieri sera siamo andati a teatro.

Dün akşam tiyatroya gittik.

Giovedì prossimo vado a Parigi.

Gelecek perşembe Paris'e gidiyorum.

Voglio stare a casa tutto il giorno.

Bütün gün evde oturmak istiyorum.

Devi andare a casa dopo la scuola.

Okuldan sonra eve gitmelisin.

Mi piacerebbe vivere a California.

California'da yaşamak hoşuma giderdi.

Quest'anno vogliamo andare all'estero.

Bu yıl yurtdışına gitmek istiyoruz.

Da bir hareketin başlangıç noktasını veya gidilen bir yeri belirtmek için kullanılır. Yer adlarıyla kullanıldığı gibi şahıs isimlerinin önüne de gelebilir.

da Napoli

Napoli'den

da quella parte
da qualche parte
da Verona
dalla finestra
dal dentista
da te
da Roberto
Vengo da Milano.
Vai da qualche parte stasera?

o tarafta
bir yerlere, bir yerlerde
Verona'dan
pencereden
dişçiye, dişçide
sana, sende
Roberto'ya, Roberta'da
Milano'dan geliyorum.
Bu akşam biryerlere gidiyor musun?

Mi piace guardare dalla
finestra.

Pencereden bakmayı severim.

Loro vengono dalla Turchia.

Onlar Türkiye'den geliyorlar.

I ladri sono scappati
dall'uscita di sicurezza.
Stasera vado da Gianni.

Hırsızlar çıkış kapısından kaçtılar.
Bu akşam Gianni'ye gidiyorum.

Devo andare dal medico perché
ho mal di testa.
Ho comprato una borsa da Gucci.
Non posso venire da te perché
devo andare dal dentista.
Quando andrai dal barbiere?
Il treno passa da Firenze?

Doktora gitmeliyim çünkü başım ağrıyor.
Gucci'den bir çanta aldım.
Sana gelemem çünkü dişçiye gitmem
gerekiyor.
Ne zaman berbere gideceksin?
Tren Floransa'dan geçiyor mu?

In bulunulan veya gidilen bir yeri belirtmek için kullanılır. Bölge, yer ve ülke adlarından önce gelir.
in città şehirde
in casa evde, eve
in classe sınıfta
in Francia Fransa'da, Fransa'ya
in montagna dağa
in campagna kıra, kırdı

Non mi piace vivere in campagna
preferisco vivere in città.

Kırdı yaşamayı sevmiyorum, şehirde
yaşamayı tercih ederim.

Non posso venire da te perché
sto in ufficio.

Sana gelemem çünkü ofisteyim.

Studiare nella biblioteca è
meglio di studiare in casa.
Scendo in cantina, vuoi
qualcosa?

Kütüphanede çalışmak evde çalışmaktan
daha iyidir.
Bodruma iniyorum, istediğin bir şey var
mı?
Üç ay sonra İtalya'ya gitmem gerekiyor.

Devo andare in Italia fra tre
mesi.

Perché non andiamo in montagna
il fine settimana?

Neden hafta sonu dağa gitmiyoruz?

Ora entro in casa, puoi
chiamarmi tra dieci minuti?

Şu an eve giriyorum, beni on dakika
sonra arayabilir misin?

Su bulunulan veya gidilen bir yeri belirtmek için kullanılır. Ayrıca **verso** (karşı, doğru) anlamı da verebilir.
sul tavolo masanın üzerinde
sulla cima del monte dağın tepesinde
sul mare denize karşı
sui monti dağlara doğru

I tuoi occhiali sono sul letto.

Gözlüklerin yatağın üzerindedir.

La nostra casa guarda sul mare.	Evimiz denize (karşı) bakıyor.
Il mio libro non è sul tavolo, sai dov'è?	Kitabım masanın üzerinde değil, nerede olduğunu biliyor musun?
Andiamo sulla città, vuoi venire con noi?	Şehre doğru gidiyoruz, bizimle gelmek ister misin?

Per varılacak noktayı veya bulunulan yeri belirtmek için kullanılır.

per Roma	Roma'ya
per la porta	kapıdan
per la strada	caddede
Lui parte per Milano fra due ore.	İki saat sonra Milano'ya hareket ediyor.
Ora devi uscire per la porta.	Şu an kapıdan çıkmak zorundasın.
Voglio passeggiare per il giardino.	Bahçede dolaşmak istiyorum.

Tra/Fra bulunulan bir noktayı veya varılacak bir yeri, yönü belirtmek için kullanılır. Arkasından şahıs zamirlerinden biri geliyorsa **di** eklenir.

fra due case	iki ev arasında
tra gli alberi	ağaçlar arasında
tra di noi	bizim aramıza
tra le finestre	pencerelerin arasından
fra i monti	dağların arasında
Voglio vivere in una casa tra gli alberi.	Ağaçlar arasında bir evde yaşamak istiyorum.
Lui abita in una baracca fra i monti.	O dağların arasında bir barakada yaşıyor.
Vogliamo che tu torni tra di noi.	Aramıza dönmeni istiyoruz.

Attraverso içinden geçilen bir yeri belirtmek için kullanılır.	
attraverso la Francia	Fransa'dan
Loro hanno passato attraverso la Turchia.	Onlar Türkiye'den geçtiler.

Lungo bir nesneyle olan paralelliği belirtmek için kullanılır.	
lungo la riva del fiume	nehirin kıyısı boyunca
lungo la strada	yol boyunca
lungo il canale	kanal boyunca

Da bambina camminavo lungo la riva del fiume.	Çocukken nehrin kıyısı boyunca yürüdüm.
Mi piace correre lungo la strada.	Yol boyunca koşmayı severim.
La strada correva lungo il canale.	Yol kanal boyunca uzanıyordu.

Verso bir yerin yönünü belirtmek için kullanılır.	
verso casa	eve doğru

verso a Nişantaşı	Nişantaşı'na doğru
Vado verso casa.	Eve doğru gidiyorum.
Mia madre va verso a Nişantaşı.	Annem Nişantaşı'na doğru gidiyor.

Başlıca edatların zaman ve hareket göstermek dışında da kullanıldığı bazı durumlar vardır. Bu yüzden başlıca edatların diğer görevlerini tek tek incelemek en doğrusudur.

A

1. Eylemin kime ya da neye yöneldiğini belirtmek için kullanılır.

a mia madre	anneme
a lui	ona
al professore	öğretmene
alle leggi	yasalara

Ho raccontato la mia giornata a mio fratello.	Kardeşıme günümü anlattım.
--	----------------------------

Oggi devo dare il mio compito al professore.	Bugün ödevimi öğretmene vermeliyim.
---	-------------------------------------

I soldati devono ubbidire agli ordini.	Askerler emirlere uymak zorundadırlar.
---	--

2. Durum bildiren çeşitli kalıpların içinde kullanılırlar.

andare a piedi	yürüyerek gitmek
parlare a(d) alta voce	yüksek sesle konuşmak
essere al coperto	tehlikeden uzak olmak
amare alla follia	delicesine sevmek
gridare a voce spiegata	var gücüyle bağırarak
gridare a piena voce	bütün gücüyle (sesiyle) bağırarak
a vuoto	boşuna
a stomaco vuoto	boş mideyle, hiçbir şey yemeden
fare tutto a suo modo	bildiğini okumak
alla moda	çok tutulan, moda
sentire un groppo alla gola	heyecandan boğazı düğümlenmek
essere agli antipodi	karşıt fikirli olmak

Preferisco andare a scuola a piedi.	Okula yürüyerek gitmeyi tercih ediyorum.
--	--

Non parlare ad alta voce, per favore.	Yüksek sesle konuşma lütfen.
--	------------------------------

Sono al coperto con te.	Senin yanında tehlikeden uzağım.
--------------------------------	----------------------------------

L'ho amato alla follia e ne sono molto contenta.	Onu delicesine sevdim ve bundan çok mutluyum.
Lei ha gridato a voce spiegata ma nessuno l'ha sentita.	Var gücüyle bağırdı ama kimse onu duymadı.
Sei venuta a vuoto perché lui non è qui.	Boşuna geldin çünkü o burada değil.

Non andare a scuola a stomaco vuoto.	Okula hiçbir şey yemeden gitme.
---	---------------------------------

Marco sempre fa tutto a suo modo.	Marco her zaman bildiğini okuyor.
--	-----------------------------------

Le scarpe con tacchi a spillo sono alla moda quest'anno.	İnce topuklu ayakkabılar bu yıl çok moda.
---	---

Quando lo vedo, io sento un	Onu gördüğümde boğazım düğümleniyor.
------------------------------------	--------------------------------------

grosso alla gola.

Sei sempre agli antipodi.

Sen her zaman karşıt fikirlisindir.

3. Araç belirtirken kullanılır.

scrivere a macchina

andare a cavallo

giocare a palla

giocare a carte

daktiloda yazmak

ata binmek

top oynamak

kâğıt oynamak

Scrivi questa lettera a macchina per favore.

Sai andare a cavallo?

Gli studenti giocheranno a palla dopo la lezione.

Vuoi giocare a carte?

Bu mektubu daktiloda yaz lütfen.

Ata binmeyi biliyor musun?

Öğrenciler dersten sonra top oynayacaklar.

Kâğıt oynamak ister misin?

4. Uzaklık belirtmek için kullanılır.

a venti chilometri di qui

buradan yirmi kilometre uzaklıkta

a dieci metri dal mare

denizden on metre uzaklıkta

La mia scuola è a due chilometri di qui.

La sua casa è a dieci chilometri dalla città.

Benim okulum buradan iki

kilometre uzaklıktadır.

Onun evi şehirden on kilometre uzaklıktadır.

5. Üleştirme anlamı vermek için kullanılır.

a uno a uno

a dieci a dieci

Per favore, entrate a uno a uno.

Gli studenti devono camminare a due a due.

birer birer

onar onar

Lütfen birer birer girin.

Öğrenciler ikiye ikiye yürümek zorundalar.

IN

1. Durum bildiren çeşitli kalıpların içinde kullanılırlar. Bu tarz kalıplar sayıca çok fazla olduğundan ancak birkaç tanesine yer verilebilmektedir.

in modo strano

tuhafça

essere bravo in italiano

İtalyancada başarılı olmak

in ansietà

merak içinde

avere in odio

nefret etmek

un ballo in maschera

maskeli balo

dottore in legge

hukuk mezunu

correre in suo aiuto

yardıma koşmak

Lui ha parlato in modo strano, ma non so perché.

Tuhafça (tuhaf bir biçimde) konuştu ama sebebini bilmiyorum.

Sei bravo in italiano,

İtalyanca'da başarılısın, tebrikler.

complimenti.

Sua madre aspetta Daniella in ansietà.

Annesi Daniella'yı merak içinde bekler.

Hai in odio Roberto, è vero?

Roberto'dan nefret ediyorsun değil mi?

Voglio andare ad un ballo in maschera.

Maskeli bir baloya gitmek istiyorum.

Bahar è una dottoressa in legge.

Bahar bir hukuk mezunudur.

Marco corre sempre a suo aiuto.

Marco onun yardımına her zaman koşar.

2. Birşeyin hangi maddeden yapıldığını belirtmek için kullanılır. Ancak böyle durumlarda genellikle **di** edatının kullanımı daha yaygındır.

una sedia in legno tahta sandalye
una tavola in marmo mermer masa
un vestito in seta ipek elbise

Abbiamo comprato una sedia in legno per la nostra casa. Evimiz için tahta bir sandalye satın aldık.

Laura ha comprato una camicia in seta. Laura ipek bir gömlek satın aldı.

Lì c'è una porta in ferro. Orada demir bir kapı var.

3. Araçlar için kullanılır.

in aereo uçakla, havayoluyla
in macchina arabayla, karayoluyla
in nave gemiyle, deniz yoluyla

Roberto è andato a Roma in aereo. Roberto Roma'ya uçakla gitti.

Loro sono andati ad İstanbul in macchina. İstanbul'a arabayla gittiler.

Siamo andati ad İzmir in nave. İzmir'e gemiyle gittik.

4. Sayı belirtmek için kullanılır.

essere in tre üç kişi olmak
essere in quattro dört kişi olmak

Siamo in tre. Üç kişiyiz.
Erano in cinque. Beş kişiydiler.

Da

1. Edilgen cümlelerde fiilin belirttiği iş ya da oluşu yapan kişi veya nesneden önce gelir.

da mio padre babam tarafından
dal vento rüzgar tarafından
dal professore öğretmen tarafından

La lezione è stata spiegata dal professore. Ders öğretmen tarafından anlatıldı.

Mio padre è amato da tutti. Babam herkes tarafından sevilir.

I soldi sono stati rubati dal ladro. Paralar hırsız tarafından çalındı.

2. Çıkış yeri, kaynak veya soy belirtmek için kullanılır.

da famiglia nobile soylu bir aileden
dal giornale gazeteden

Lui discende da famiglia nobile. Soylu bir aileden geliyor.
Ho letto la notizia dal giornale. Haberi gazeteden okudum.

3. Uzaklık belirtmek için kullanılır.

a tre chilometri dalla città şehirden üç kilometre uzaklıkta

a dieci metri dalla costa kıyıdan on metre uzaklıkta

**La loro casa è a quattro chilometri dalla città.
L'albergo è a venti metri dalla costa.**

Onların evi şehirden dört kilometre uzaklıktadır.
Otel kıyıdan yirmi metre uzaklıktadır.

**4. Sebep belirtmek için kullanılır.
piangere dalla gioia
morire dallo spavento
scoppiare dal ridere
tremare dal freddo**

sevinçten ağlamak
korkudan ölmek
gülmekten katılmak
soğuktan titremek

**Ho pianto dalla gioia quando mi hai telefonato.
Lei poteva morire dallo spavento quando ha visto il ladro.
Quando lui mi ha raccontato quella storia, sono scoppiata da ridere.
Tremi dal freddo, perché non chiudi la finestra?**

Beni aradığında sevinçten ağladım.
Hırsızı gördüğünde korkudan ölebilirdi.
Bana o hikayeyi anlatınca gülmekten katıldım.
Soğuktan titriyorsun, neden pencereyi kapatmıyorsun?

**5. Amaç belirten kalıplarda kullanılır.
cane da caccia
occhiali da sole
occhiali da vista
camicia da notte
camera da letto**

av köpeği
güneş gözlüğü
numaralı gözlük
gecelik
yatak odası

I nostri vicini hanno un cane da caccia.

Komşularımızın bir av köpeği var.

**Non posso trovare i miei occhiali da sole.
Non riesco a leggere le frasi sulla lavagna senza i miei occhiali da vista.**

Güneş gözlüklerimi bulamıyorum.
Numaralı gözlüklerim olmadan tahtadaki cümleleri okuyamıyorum.

**Mia madre mi ha regolata una camicia da notte.
Mi piace leggere il libro nella mia camera da letto.**

Annem bana bir gecelik hediye etti.
Yatak odamda kitap okumayı severim.

Di

**1. Aitlik anlamı vermek için kullanılır. Hem nesnelerin hem de şahıs isimlerinin önüne gelebilir.
il padre di Giorgio
la finestra di casa
la borsa di Canan
la casa di Pietro**

Giorgio'nun babası
Evin penceresi
Canan'ın çantası
Pietro'nun evi

**Apri la porta di casa.
Stamattina ho incontrato la madre di Giovanni.
C'è una festa a casa di Nicola.
Ti sono piaciute le scarpe di Daniella?**

Evin kapısını aç.
Bu sabah Giovanni'nin annesine rastladım.
Nicola'nın evinde bir parti var.
Daniella'nın ayakkabılarını beğendin mi?

**2. Bütünün parçasını belirtmek için kullanılır.
della torta
dell'acqua
del vino**

pastadan
sudan
şaraptan

Vorresti un po' di pasta?
Voglio bere del vino.

Makarnadan biraz alır mısın?
Şaraptan içmek istiyorum.

3. İki öge karşılaştırıldığında ikinci öğeden önce gelir.

più alto di Pietro
più magro di me
più difficile dell'italiano

Pietro'dan daha uzun
benden daha zayıf
İtalyancadan daha zor

Giovanni è più intelligente di Laura.
Tu parli più veloce di me.
Monica è più bella di Maria.

Giovanni Laura'dan daha zekidir.
Sen benden daha hızlı konuşuyorsun.
Monica Maria'dan daha güzeldir.

4. Bir şahsın nereden geldiğini, kökenini belirtmek için kullanılır.

di Roma
di İstanbul
di famiglia povera

Roma'lı
İstanbul'lu
fakir bir aileden

Sono di Ankara.
Roberto è di Milano.
Lui è di famiglia ricca.
Loro sono di nobile origine.

Ben Ankaralıyım.
Roberto Milano'ludur.
O zengin bir ailedendir.
Onlar asil bir soydandır.

5. Bir nesnenin hangi maddeden yapıldığını belirtmek için kullanılır.

un anello d'oro
un orologio d'argento
una camicia di seta

altın yüzük
gümüş saat
ipek gömlek

Ho comprato una borsa di paglia per l'estate.
Questo anello d'argento è il tuo?
Voglio comprare una giacca di velluto.
Mia madre mi ha regolato un vestito di seta.

Yaz için hasır bir çanta aldım.
Bu gümüş yüzük senin mi?
Kadife bir ceket almak istiyorum.
Annem bana ipek bir elbise hediye etti.

6. Üzerinde konuşulan bir konuyu veya yazılmış bir eserin türünü belirtmek için kullanılır.

parlare di musica
discutere di politica
leri abbiamo parlato d'arte per due ore.
Voglio un libro di grammatica.
İpek ha comprato un libro d'architettura.
Mio padre e il suo amico hanno parlato di politica.

müzikten konuşmak (bahsetmek)
politikadan konuşmak (politikayı tartışmak)
Dün iki saat sanattan konuştuk.
Bir dilbilgisi kitabı istiyorum.
İpek bir mimarlık kitabı aldı.
Babam ve arkadaşı politikadan konuştular.

7. Ad bildirmek için kullanılır.

la città di Milano
il mese di Agosto

Milano şehri
Ağustos ayı

Voglio vedere la città di Madrid.

Madrid şehrini görmek istiyorum.

Il mese di Febbraio sempre fa freddo.

Şubat ayı her zaman soğuk olur.

Mi piace molto il nome di Emir.

Emir adını çok severim.

8. Bir şeyin değerini belirtmek için kullanılır.

un anello di grande valore
una borsa di poche lire

çok değerli bir yüzük
çok ucuza bir çanta

Lui mi ha regolato un orologio di grande valore.
Ho comprato una borsa di poche lire.

O bana çok değerli bir saat hediye etti.
Çok ucuza bir çanta satın aldım.

9. Bir insanın suçunu, cezasını belirtmek için kullanılır.

accusare di furto
accusare di omicidio

hırsızlıktan suçlamak
cinayetten suçlamak

Lei ha accusato suo marito di tradimento.
Lui era accusato di furto per le due volte.

Kocasını ihanetten suçladı.

Hırsızlıktan iki kere suçlanmıştı.

La gente l'ho accusato di omicidio.

İnsanlar onu cinayetten suçladılar.

10. Çeşitli konularda nitelik belirtmek için kullanılır.

un bambino di cinque anni
gli occhi di colore verde
essere di buon umore
di moda
una donna di stile
in mancanza di meglio
frutti di mare
una marea di gente
uomo di legge

beş yaşında bir çocuk
yeşil renkli gözler
keyfi yerinde olmak
çok tutulan, moda olan
klas bir kadın
daha iyisi olmadığına göre
deniz mahsulleri
bir yığın kalabalık
hukukçu

Tu sei una ragazza di sedici anni e non puoi uscire le notte.
Oggi sono di cattivo umore ma non so perché.
Donatella ha i capelli di colore nero.

Sen on altı yaşında bir genç kızsın ve gece dışarı çıkamazsın.
Bugün keyfim yerinde değil ama sebebini bilmiyorum.
Donatella'nın siyah renkli saçları vardır.

Quest'anno le giacche di velluto sono molto di moda.
Secondo me, Candan Erçetin è una donna di stile.

Kadife ceketler bu sene çok moda.

Bence Candan Erçetin klas bir kadındır.

Ho comprato quella gonna in mancanza di meglio.
Mi piacciono gli spaghetti ai frutti di mare.

Daha iyisi olmadığından o eteği satın aldım.
Deniz mahsullü spagetti severim.

Al cinema c'era una marea di gente.

Sinemada bir yığın kalabalık vardı.

Il padre di Monica è un uomo di legge.

Monica'nın babası hukukçudur.

11. Eylemin sebebini belirtmek için kullanılır.

morire di fame
soffrire di mal di testa

açlıktan ölmek
baş ağrısı çekmek

essere stancare del parlare

konuşmaktan yorulmak

Muoio di fame, devo mangiare qualcosa subito.
Se soffri di mal di denti, devi andare dal dentista.

Açlıktan ölüyorum, hemen bir şey yemeliyim.
 Diş ağrısı çekiyorsan, dişçiye gitmelisin.

Non sei stanca del parlare?
Quando l'ho visto dopo cinque mesi, ho pianto di gioia.

Konuşmaktan yorulmadın mı?
 Onu beş aydan sonra gördüğümde sevinçten ağladım.

CON

1. Eylemin kiminle ya da ne ile yapıldığını belirtmek için kullanılır.

con mio fratello
con i suoi amici
con una donna
con il latte
Mi piace fare la spesa con mia madre.
Ho parlato con i suoi amici su quell'argomento.
Vorrei un caffè con il latte per favore.

ağabeyimle (birlikte)
 arkadaşlarıyla
 bir kadınla
 defterlerle
 Annemle alışveriş yapmak hoşuma gider.
 O konu hakkında arkadaşlarıyla konuştum.
 Sütlü bir kahve istiyorum, lütfen.

2. Araç belirtirken kullanılır.

con la penna
con gli occhiali
con il bastone

kalemle
 gözlükle
 bastonla

Devi scrivere il tuo compito con la penna.
Mio nonno camminava con il bastone.

Ödevini tükenmez kalemle yazmalısın.

Dedem bastonla yürürdü.

3. Ulaşım araçları için kullanılır. **In** edatıyla kullanıldığında da aynı anlama gelir ancak **con** ile kullanıldığında ardından mutlaka tanımlık gelir.

con la macchina
con il treno
con l'aereo
con la nave

arabayla
 trenle
 uçakla
 gemiyle

Andrai con la macchina?
Loro sono venuti con l'aereo.

Arabayla mı gideceksin?
 Onlar uçakla geldiler.

4. Nitelik belirtirken kullanılır.

una casa con la piscina
una donna con il naso piccolo
una ragazza con il collo lungo

yüzme havuzlu ev
 küçük burunlu bir kadın
 uzun boyunlu bir kız

Abbiamo comprato una casa con la piscina.

Yüzme havuzlu bir ev satın aldık.

Gli piacciono le ragazze con mani piccole.

Elleri küçük olan kızlar onun hoşuna gider.

5. Zaman belirtmek için kullanılır.
con l'alba

gün ağarmasıyla birlikte

con il sole

güneşle birlikte

**Lui si sveglia molto presto
perché va a scuola con l'alba.**

O çok erken uyanır çünkü gün
ağarmasıyla birlikte okula gider.

6. Durum belirtmek için kullanılır.

**con piacere
con coraggio
con cura**

memnuniyetle
cesaretle
özenle

**Farei questo favore per te con
piacere.
Mi sono truccata con cura.**

Bu iyiliği senin için memnuniyetle
yaparım.
Özenle makyaj yaptım.

7. Sebep belirtmek için kullanılır.

**con quella pioggia
con questo buio**

o yağmurda
bu karanlıkta

**Come sei andato al cinema con
quella pioggia?
Non puoi andare da nessuna parte
con questo buio.**

O yağmurda sinemaya nasıl gittin?
Bu karanlıkta hiçbir yere
gidemezsin.

PER

1. Araç belirtmek için kullanılır.

**per telefono
per radio
per televisione**

telefonla
radyoyla
televizyonla

**Lui mi ha avvisato per telefono
che non poteva venire.**

Bana gelemeyeceğini telefonla
haber verdi.

2. Amaç bildirmek için kullanılır.

**per la vita
per l'esame
per il successo
Bisogna lavorare molto per la
vita.
Hai studiato bene per l'esame?**

hayat için
sınav için
başarı için
Hayat için çok çalışmak gerekir.
Sınav için iyi çalıştın mı?

3. Aitlik anlamı vermek için kullanılır.

**per donne
per bambini
per uomini
per studenti**

kadınlar için
çocuklar için
erkekler için
öğrenciler için

**Scusi, questa giacca è per
donne o per uomini?**

Affedersiniz, bu ceket kadınlar
için mi yoksa erkekler için mi?

**Questo film è per bambini.
All'università c'è una mensa per
gli studenti.**

Bu film çocuklar için.
Üniversitede öğrenciler için bir
yemekhane var.

4. Değer ve ölçü belirtmek için kullanılır.

**vendere per pochi soldi
comprare per cento euro**

az paraya satmak
yüz euro'ya satın almak

**Loro hanno dovuto vendere la
loro casa per pochi soldi.**

Onlar evlerini az paraya satmak zorunda
kaldılar.

Ho comprato quella borsa per cento euro.

O çantayı yüz euro'ya satın aldım.

SU

1. Hakkında konuşulan bir konuyu belirtmek için kullanılır.

sul traffico del stradale
sui bambini poveri
sull'economico

karayolu trafiği hakkında
fakir çocuklar hakkında
ekonomi hakkında

Ieri abbiamo parlato sui bambini poveri e abbiamo deciso di aiutarli subito.
Mio fratello e mio padre hanno parlato sull'economico per due ore.

Dün fakir çocuklar hakkında konuştuk ve onlara hemen yardım etmeye karar verdik.
Kardeşim ve babam ekonomi hakkında iki saat konuştular.

FRA/TRA

1. Bir bütünün parçasını göstermek için kullanılır. Ancak bu tarz cümlelerde **di** edatının kullanımı daha yaygındır.

fra tutti
fra gli studenti
tra voi

hepsi içinden (arasından)
öğrenciler içinden
sizin içinizden (aranızdan)

Lui è il più bravo fra tutti.

O, hepsinin arasında en başarılısıdır.

Nessuno tra noi può accettare questo.
Chi fra voi parla francese?

Aramızdan hiçbirimiz bunu kabul edemeyiz.
Sizin aranızdan kim Fransızca biliyor?

2. Beraberlik veya karşıtlık anlamı vermek için kullanılır.

tra noi
tra gli amici
fra le nazioni

bizim aramızda (bizimle birlikte)
arkadaşlar arasında
milletler arasında

Voglio festeggiare il mio compleanno tra gli amici.
I giovani vogliono la pace fra le nazioni.

Doğum günümü arkadaşlar arasında kutlamak istiyorum.
Gençler milletler arasında barış istiyor.

COSTRUZIONI CON PREPOSIZIONI - EDATLARLA CÜMLE YAPISI

preposizioni dopo aggettivi - sıfatlardan sonra gelen edatlar

preposizioni dopo verbi - fiillerden sonra gelen edatlar

preposizioni prima di verbi - fiillerden önce gelen edatlar

preposizioni dopo aggettivi - sıfatlardan sonra gelen edatlar

1. Birçok sıfat **a** edatından önce gelir.

deciso (kararlı)

Sono deciso a fare questo.

Lui è deciso a tutto.

Bunu yapmaya kararlıyım.

O her şeye karardır.

pronto (hazır)

Sei pronta a partire?

Non sono ancora pronto a studiare.

Yola çıkmaya hazır mısın?

Ders çalışmaya henüz hazır değilim.

costretto (mecbur)

Sono costretto ad andare da lui. Ona gitmeye mecburum.
Lui è costretto a venire. Gelmeye mecburdur.

Facile (kolay) ve **difficile** (zor) sıfatları **a** edatının ardından **infinito + si** ekini alırlar.
E' facile a dirsi così. Böyle söylemek kolaydır.

Ancak bu iki sıfat **da** edatıyla da birlikte kullanılabilir. Bu durumda edatın ardından yalnızca **infinito** gelir.

E' facile da dire così. Böyle söylemek kolaydır.

Primo (ilk), **ultimo** (son) ve **solo** (yalnız) kelimeleriyle birlikte de **a** edatı kullanılır.

Il primo a parlare è stato lui. İlk konuşan o oldu.
l'ultimo ad arrivare è Roberto. Son gelen Roberto'dur.
La sola a sentire è stato Luca. Tek duyan Luca oldu.

2. Bazı sıfatlar **di** edatından önce gelir.

contento (memnun)
Sono molto contento di vederti. Seni görmekten çok memnunum.
Sei contento del tuo lavoro? (seni gördüğüm için)
İşinden memnun musun?

scontento (memnun olmayan)
Sono scontento del mio lavoro. İşimden memnun değilim.
Lui è scontento di vivere a Parigi. O Paris'te yaşamaktan memnun değildir.

convinto (emin)
Sei convinta della tua decisione? Kararından emin misin?
Sono convinta di avere ragione. Haklı olduğumdan eminim.

3. Bazı sıfatlar ise **da** edatından önce gelir.

lontano (uzak)
La scuola è lontana da casa mia. Okul benim evimden uzaktır.
Sei molto lontano da me. Sen benden çok uzaksın.

esente (muaf)
Lui è esente dal servizio militare. O askerlikten muafır.

Lei è esente dalle lezioni d'inglese. O İngilizce derslerinden muafır.

preposizioni dopo verbi - fiillerden sonra gelen edatlar

1. **A** edatından önce gelen fiiller çoğunluktadır.

cominciare (başlamak)
Quando il professore comincia a parlare, dovete ascoltarlo. Öğretmen konuşmaya başladığında onu dinlemelisiniz.

Ho cominciato ad imparare il francese. Fransızca öğrenmeye başladım.

continuare (devam etmek)
Devi continuare a studiare se Sınavı geçmek istiyorsan çalışmaya

vuoi superare l'esame.
Loro continuano a fare lo sport.

devam etmelisin.
Spor yapmaya devam ediyorlar.

andare (gitmek)
Sono andata a comprare quella borsa.
Marco è andato a dare un libro a Stefano.

O çantayı almaya gittim.
Marco Stefano'ya bir kitap vermeye gitti.

venire (gelmek)
Sei venuto a vedermi?
Lui è venuto a prendere le cassette.
mettersi (koyulmak, başlamak)
Quando vede un bambino povero, lei si mette subito a piangere.

Beni görmeye mi geldin?
O kasetleri almaya geldi.
Ne zaman fakir bir çocuk görse, hemen ağlamaya başlar.

Per superare l'esame, mi sono messo a studiare.

Sınavı geçmek için çalışmaya koyuldum.

aiutare (yardım etmek)
L'ho aiutato a fare il suo compito.
Mia madre mi aiuta a fare la spesa.

Ödevini yapmasına yardım ettim.
Annem alışveriş yapmama yardım eder.

imparare (öğrenmek)
Ho imparato ad andare a cavallo.
Voglio imparare a parlare lo spagnolo.

Ata binmeyi öğrendim.
İspanyolca öğrenmek istiyorum.

riuscire (başarmak)
Mario non riesce a parlare l'inglese.
Sono riuscito a risolvere questo problema.

Mario ingilizce konuşmıyor.
Bu problemi çözmeyi başardım.

invitare (davet etmek)
L'ho invitato a studiare insieme.
Loro mi hanno invitato a giocare a carte.
convincere (inandırmak, ikna etmek)
Ho convinto Roberto ad andare alla festa.
E' difficile convincerlo a parlare.

Onu birlikte çalışmaya davet ettim.
Beni kağıt oynamaya davet ettiler.
Roberto'yu partiye gitmeye ikna ettim.
Onu konuşmaya ikna etmek zordur.

obbligare (zorlamak)
Nessuno può obbligarmi ad andare da Marco.
Il bambino è stato obbligato a mangiare.

Kimse beni Marco'ya gitmeye zorlayamaz.
Çocuk yemek yemeye zorlandı.

provare (denemek, çalışmak)
Ho provato a fare il compito da sola ma non sono riuscita a farlo.
Lui ha provato a parlare con

Ödevi tek başıma yapmayı denedim ama başaramadım.
O Massimo'yla konuşmaya çalıştı ama

Massimo ma non ha potuto. konuşamadı.

2. Bazı fiiller ise di edatından önce gelirler.
sperare (ummak)

Spero di superare l'esame. Sınavı geçmeyi umuyorum.
Speravamo di vederti stasera. Seni bu akşam görmeyi umuyorduk.

cercare di (birşeyi yapmaya çalışmak)
Cerco di trovare una casa grande. Büyük bir ev bulmaya çalışıyorum.

Lui cerca di cambiare il suo lavoro. İşini değiştirmeye çalışıyor.

dimenticare (unutmak)
Ho dimenticato di chiamarti, scusami. Seni aramayı unuttum, affedersin.
Non dimenticare di portare il libro. Kitabı getirmeyi unutma.

preposizioni prima di verbi - fiillerden önce gelen edatlar
Fiillerden önce **da** edatının kullanıldığı çeşitli durumlar vardır.

1. Amaç belirtmek için kullanılır. Fiil her zaman infinito halindedir.
C'è qualcosa da bere? İçecek bir şey var mı?
Voglio qualcosa da mangiare. Yiyecek bir şeyler istiyorum.

2. Edilgenlik anlamı vermek için kullanılır.
C'è una lettera da scrivere. Yazılması gereken bir mektup var.

Lui ha un libro da leggere. Onun okuması gereken bir kitap var.

3. Avere fiiliyle birlikte kullanıldığında zorunluluk, mecbur olma anlamı verir.
Non posso venire da te, ho da fare molte cose. Sana gelemem, yapmam gereken çok şey var.
Gli studenti hanno da guardare un film Öğrencilerin izlemesi gereken bir film var.

COSTRUZIONI SENZA PREPOSIZIONE - EDATSIZ CÜMLE YAPISI

Edatlarla kullanılması gereken birçok fiil, sıfat ve kalıp olduğu gibi edatlar olmadan kullanılması gereken de birçok fiil vardır.

1. Yardımcı fiillerle edat kullanılmaz.

sapere (bilmek)
Sai andare a cavallo? Ata binmeyi biliyor musun?
Non so guidare. Araba kullanmayı bilmiyorum.

dovere (zorunda olmak)
Devo uscire alle otto. Saat sekizde çıkmak zorundayım.

Gli studenti devono venire a scuola alle nove. Öğrenciler saat dokuzda okula gelmek zorundadır.

potere (....ebilmek)
Puoi telefonarmi dopo la Beni dersten sonra arayabilir misin?

lezione?**Lui può venire qui quando vuole.**

Ne zaman isterse buraya gelebilir.

volere (istemek)**Il bambino non vuole dormire.
Voglio scrivere un libro.**Çocuk uyumak istemiyor.
Bir kitap yazmak istiyorum.**2. Bazı geçişli fiillerle edat kullanılmaz.
preferire (tercih etmek)****Preferisco imparare l'italiano
a Milano.
Lei preferisce andare al cinema.**İtalyancayı Milano'da öğrenmeyi
tercih ederim.
O sinemaya gitmeyi tercih eder.**desiderare (arzu etmek, istemek)****Desidero vederti oggi.**Bugün seni görmeyi arzu ediyorum.
(istiyorum)**Non desideri imparare
l'italiano?**

İtalyanca öğrenmek istemiyor musun?

amare (sevmek)**Lui ama giocare a tennis.
Amo scrivere.**O tenis oynamayı sever.
Yazmayı severim.**3. Algılamayla ilgili fiillerle edat kullanılmaz.****ascoltare (dinlemek)****Ho ascoltato Ozan suonare il
pianoforte.
Devi ascoltarlo cantare.**

Ozan'ı piyano çalarken dinledim.

Onu şarkı söylerken dinlemelisin.

guardare (bakmak, izlemek)**Abbiamo guardato i bambini
giocare nel giardino.**

Çocukların bahçede oynamasına baktık.

**Mi piace guardare gli scimpanzè
mangiare.**Şempanzeleri yemek yerken izlemek
hoşuma gider.**sentire (duymak)****Ti ho sentito parlare di lei.**

Onun hakkında konuştuğunu duydum.

**Hai sentito Giorgio raccontare
il fatto?**

Giorgio'nun olayı anlatmasını duydun mu?

vedere (görmek)**Ho visto Maurizio camminare a
scuola.**

Maurizio'yu okula yürürken gördüm.

**Ogni mattina lo vedo correre con
il suo cane.**Her sabah onu köpeğiyle koşarken
görüyorum.**4. Bazı şahıssız anlam ifade eden fiillerle edat kullanılmaz.****bisognare (gerekmek)****Bisogna lavorare molto.**

Çok çalışmak gerekir.

Non bisogna andare da lei.

Ona gitmeye gerek yok.

bastare (yetmek)

**Non basta telefonare, devi andare a vederlo.
Basta ascoltare il professore bene per superare l'esame.**

Telefon etmek yetmez, onu görmeye gitmelisin.
Sınavı geçmek için öğretmeni iyi dinlemek yeter.

piacere (hoşa gitmek)
Mi piace leggere riviste di moda.

Moda dergilerini okumak hoşuma gider.

Ti piace nuotare?

Yüzmeyi sever misin?

dispiacere (üzmek)
**Ci dispiace non poter venire.
Mi dispiace venire tardi.**

Gelemediğimiz için üzgünüz.
Geç kaldığım için üzgünüm.

spettare (görevi olmak,(y)e düşmek)
**Non spetta a te dire questo.
Spetta a me decidere.**

Bunu söylemek sana düşmez.
Karar vermek bana düşüyor.

sembrare (-gibi görünmek)
**Oggi lui sembra essere di cattivo umore.
Mio padre sembra essere molto sano.**

Bugün keyfi yerinde değil gibi görünüyor.

Babam çok yorgun gibi görünüyor.

COSTRUZIONI SENZA PREPOSIZIONE - EDATSIZ CÜMLE YAPISI

Edatlarla kullanılması gereken birçok fiil, sıfat ve kalıp olduğu gibi edatlar olmadan kullanılması gereken de birçok fiil vardır.

1. Yardımcı fiillerle edat kullanılmaz.

sapere (bilmek)
**Sai andare a cavallo?
Non so guidare.**

Ata binmeyi biliyor musun?
Araba kullanmayı bilmiyorum.

dovere (zorunda olmak)
Devo uscire alle otto.

Saat sekizde çıkmak zorundayım.

Gli studenti devono venire a scuola alle nove.

Öğrenciler saat dokuzda okula gelmek zorundadır.

potere (....ebilmek)
**Puoi telefonarmi dopo la lezione?
Lui può venire qui quando vuole.**

Beni dersten sonra arayabilir misin?

Ne zaman isterse buraya gelebilir.

volere (istemek)
**Il bambino non vuole dormire.
Voglio scrivere un libro.**

Çocuk uyumak istemiyor.
Bir kitap yazmak istiyorum.

2. Bazı geçişli fiillerle edat kullanılmaz.

preferire (tercih etmek)

**Preferisco imparare l'italiano a Milano.
Lei preferisce andare al cinema.**

İtalyancayı Milano'da öğrenmeyi tercih ederim.
O sinemaya gitmeyi tercih eder.

desiderare (arzu etmek, istemek)
Desidero vederti oggi.

Bugün seni görmeyi arzu ediyorum.
(istiyorum)
İtalyanca öğrenmek istemiyor musun?

Non desideri imparare l'italiano?

amare (sevmek)
Lui ama giocare a tennis.
Amo scrivere.

O tenis oynamayı sever.
Yazmayı severim.

3. Algılamayla ilgili fiillerle edat kullanılmaz.

ascoltare (dinlemek)
Ho ascoltato Ozan suonare il pianoforte.
Devi ascoltarlo cantare.

Ozan'ı piyano çalarken dinledim.
Onu şarkı söylerken dinlemelisin.

guardare (bakmak, izlemek)
Abbiamo guardato i bambini giocare nel giardino.

Çocukların bahçede oynamasına baktık.

Mi piace guardare gli scimpanzè mangiare.

Şempanzeleri yemek yerken izlemek hoşuma gider.

sentire (duymak)
Ti ho sentito parlare di lei.

Onun hakkında konuştuğunu duydum.

Hai sentito Giorgio raccontare il fatto?

Giorgio'nun olayı anlatmasını duydun mu?

vedere (görmek)
Ho visto Maurizio camminare a scuola.

Maurizio'yu okula yürürken gördüm.

Ogni mattina lo vedo correre con il suo cane.

Her sabah onu köpeğiyle koşarken görüyorum.

4. Bazı şahıssız anlam ifade eden fiillerle edat kullanılmaz.

bisognare (gerekmek)
Bisogna lavorare molto.

Çok çalışmak gerekir.

Non bisogna andare da lei.

Ona gitmeye gerek yok.

bastare (yetmek)
Non basta telefonare, devi andare a vederlo.
Basta ascoltare il professore bene per superare l'esame.

Telefon etmek yetmez, onu görmeye gitmelisin.
Sınavı geçmek için öğretmeni iyi dinlemek yeter.

piacere (hoşa gitmek)
Mi piace leggere riviste di moda.

Moda dergilerini okumak hoşuma gider.

Ti piace nuotare?

Yüzmeyi sever misin?

dispiacere (üzmek)
Ci dispiace non poter venire.
Mi dispiace venire tardi.

Gelemediğimiz için üzgünüz.
Geç kaldığım için üzgünüm.

spettare (görevi olmak,-(y)e düşmek)

**Non spetta a te dire questo.
Spetta a me decidere.**

Bunu söylemek sana düşmez.
Karar vermek bana düşüyor.

sembrare (-gibi görünmek)
**Oggi lui sembra essere di
cattivo umore.
Mio padre sembra essere molto
sanco.**

Bugün keyfi yerinde değil gibi görünüyor.
Babam çok yorgun gibi görünüyor.

CONGIUNZIONI - BAĞLAÇLAR

congiunzioni coordinati - düzenleme bağlaçları
congiunzioni subordinati - uyum bağlaçları

Bağlaçlar bir cümlecğin öğelerini ya da cümlecikleri birbirlerine bağlayan sözcüklerdir.
Io piango e tu ridi. Ben ağlıyorum ve sen gülüyorsun.
Parlerà Stefano oppure Domenico. Stefano ya da Domenico konuşacak.

Voglio venire però non posso.

Gelmek istiyorum fakat gelemem.

**Sono stanca, perciò non andrò
al cinema.**

Yorgunum, bu yüzden sinemaya
gitmeyeceğim.

Bu cümlelerdeki **e, oppure, però, perciò** sözcükleri iki cümlecği birbirlerine bağladıkları için birer bağlaçlardır.

İtalyancada bağlaçlar görevlerine göre iki gruba ayrılır.

1. **congiunzioni coordinanti** - düzenleme bağlaçları
2. **congiunzioni subordinanti** - uyum bağlaçları

Congiunzioni coordinanti - düzenleme bağlaçları

Düzenleme bağlaçları bir cümlecğin terimlerini veya aralarında bir bağ bulunmayan cümlecikleri bağlamaya yararlar ve kendi aralarında beş gruba ayrılırlar:

- a. **congiunzioni copulative** - birleştirici bağlaçlar
- b. **congiunzioni disgiuntive** - ayırma bağlaçları
- c. **congiunzioni avversative** - karşıtlama bağlaçları
- d. **congiunzioni dichiarative** - açıklayıcı bağlaçlar
- e. **congiunzioni conclusive** - sonuç bağlaçları

congiunzioni copulative - birleştirici bağlaçlar

İki cümlecği veya terimi olumluluk veya olumsuzluk bildirerek bağlayan bağlaçlara **congiunzioni copulative** (birleştirici bağlaçlar) adı verilir.

olumluluk bildiren bağlaçlar

e ve

Ancak sesli bir harfin önünde kullanıldığında **d** harfini alarak **ed** olur.

anche

de, da, dahi, bile

inoltre

ayrıca, -den başka

**Roberto e Giorgio sono andati a
scuola a piedi.**

Roberto ve Giorgio okula yürüyerek gittiler.

**Abbiamo mangiato delle mele e
delle pesche.**

Elma ve şeftali yedik.

**Sono andata da lui ed abbiamo
parlato per due ore.**

Ona gittim ve iki saat konuştuk.

Vieni qui e spiegami il fatto.

Buraya gel ve bana olayı anlat.

**Lei è bella ed intelligente.
Lui parla inglese e francese.**

O güzel ve akıllıdır.
O İngilizce ve Fransızca konuşuyor.

**Io andrò a Milano, anche lui ci
verrà.
Anche a Roberto piace ballare.**

Milano'ya gideceğim, oraya o da
gelecek.
Roberto da dans etmeyi sever.

**olumsuzluk bildiren bağlaçlar
né né
neppure
nemmeno
neanche
Non vedo né Maria né Giorgio.**

ne ne
bile, ne de
bile, ne de, asla
bile, ne de, hiç de, asla
Ne Maria'yı ne de Giorgio'yu
görmüyorum.
Ne o ne de ben gitmek istemiyoruz.

Né io né lui vogliamo andare.

**Neppure sua madre è venuta da
noi.
Non ho dato il mio numero di
telefono a Giovanni, neppure
a Paolo.
Non l'ho visto neanche voglio
vederlo.
Neanche tu sai il fatto.
Non ascolta la lezione, nemmeno
fa il suo compito.**

Annesi bile bize gelmedi.
Telefon numaramı Giovanni'ye
de Paolo'ya da vermedim.
Onu görmedim, görmek de istemiyorum.
Olayı sen bile bilmiyorsun.
Dersi dinlemiyor, ödevini de yapmıyor.

congiunzioni disgiuntive - ayırma bağlaçları

İki şahıs, nesne veya durum arasında tercih, belirsizlik veya karşıtlık ifade etmek için kullanılan bağlaçlara **congiunzioni disgiuntive** (ayırma bağlaçları) adı verilir.

**o
oppure
altrimenti**

veya, ya da, yoksa
veya, ya da, yoksa
yoksa, aksi takdirde

Andrò a scuola lunedì o martedì.

Okula pazartesi ya da salı günü gideceğim.

**Nel pomeriggio io leggo o scrivo
qualcosa.
Gianluca si sente bene o male?**

Öğleden sonraları ya okurum ya da bir
şeyler yazarım.
Gianluca kendini iyi mi yoksa kötü mü
hissediyor?
Telefona cevap vermek istiyor musun
yoksa istemiyor musun?

**Vuoi rispondere al telefono o
no?**

**Oggi hai visto Giorgio oppure
Roberto?
Vuoi mangiare pizza oppure
spaghetti?
Hai scelto il verde o l'azzurro?**

Bugün Giorgio'yu mu yoksa Roberto'yu mu
gördün?
Spagetti mi yoksa pizza mı yemek
istiyorsun?
Yeşili mi seçtin yoksa maviyi mi?

**La sera guardo la televisione o
esco con i miei amici.**

Akşamları televizyon seyrederim ya da
arkadaşlarımla dışarı çıkarım.

congiunzioni avversative - karşıtlama bağlaçları

Anlamca birbirine zıt olan iki terim ya da cümleyi birbirine bağlayan bağlaçlara **congiunzioni avversative** (karşıtlama bağlaçları) adı verilir.

**ma
però
tuttavia**

ama, fakat, ancak
ancak, fakat, ama, bununla beraber
buna rağmen, bununla beraber, yine de

Lui ha studiato ma non ha potuto superare l'esame.
Vorrei venire ma non posso.
Lo sapevo quando venivi però l'ho dimenticato.
Maria vuole aspettarmi a casa però Paolo non vuole.
Lui studia molto tuttavia non riesce ad imparare il francese.
Il professore spiega una lezione molto importante, tuttavia Marco b non lo ascolta.

Çalıştı ama sınavı geçemedi.
 Gelmek isterim ama gelemem.
 Kaçta geleceğini biliyordum ama unuttum.
 Maria beni evde beklemek istiyor ama Paolo istemiyor.
 Çok çalışıyor, buna rağmen Fransızca'yı öğrenemiyor.
 Öğretmen çok önemli bir ders anlatıyor, una rağmen Marco dinlemiyor.

congiunzioni dichiarative - açıklayıcı bağlaçlar

Birbirini açıklamaya yarayan iki terim ya da cümleyi bağlayan bağlaçlara **congiunzioni dichiarative** (açıklayıcı bağlaçlar) adı verilir.

cioè yani
infatti nitekim
ossia yani, daha doğrusu

L'esame si fara fra due giorni, cioè l'11 dicembre.
Non posso darti il suo numero di telefono, infatti non ce l'ho.

Sınav iki gün sonra, yani 11 Aralıkta olacak.
 Sana onun telefon numarasını veremem, nitekim bende de yok.

congiunzioni conclusive - sonuç bağlaçları

Birbirinin sonucu olan iki cümle ya da terimi bağlayan bağlaçlara **congiunzioni conclusive** (sonuç bağlaçları) adı verilir.

perciò bunun için, bundan dolayı, bu yüzden
dunque demek ki, o halde, öyleyse
quindi bundan dolayı, bu yüzden

Sono molto stanca, perciò non posso venire da te.
Lei è in vacanza perciò non è venuta a scuola.
Lei non risponde dunque non è a casa.

Çok yorgunum bu yüzden sana gelemem.
 Tatilde olduğundan dolayı okula gelmedi.
 Cevap vermiyor, öyleyse evde değil.

Tu sai la verità dunque devi dirlo.
Daniella è molto studioso quindi sarà brava.
Devo finire il mio compito quindi non posso andare a fare la spesa.

Sen gerçeği biliyorsun öyleyse ona söylemelisin.
 Daniella çok çalışkan bu yüzden başarılı olacak.
 Ödevimi bitirmek zorundayım bu yüzden alışverişe gidemem.

Congiunzioni subordinanti - uyum bağlaçları

Aralarında bir bağlantı bulunan cümlecikleri birbirine bağlayan bağlaçlardır ve kendi aralarında dokuz gruba ayrılırlar.

- a. congiunzioni dichiarative - açıklayıcı bağlaçlar**
- b. congiunzioni temporali - zaman bağlaçları**
- c. congiunzioni di luogo - yer bağlaçları**
- d. congiunzioni causali - sebep bağlaçları**

- e. **congiunzioni finali** - amaç bağlaçları
 f. **congiunzioni concessive** - ödünleme bağlaçları
 g. **congiunzioni consecutive** - sonuç bağlaçları
 h. **congiunzioni condizionali** - şart bağlaçları
 i. **congiunzioni interrogative e dubitative** - soru, şüphe bildiren bağlaçlar

congiunzioni dichiarative - açıklayıcı bağlaçlar

Birbirini açıklamaya yarayan iki cümlecği bağlayan bağlaçlara **congiunzioni dichiarative** (açıklayıcı bağlaçlar) adı verilir.

che -diği, -eceği, ki
come gibi

Ti dico che mi dispiace.

Sana üzgün olduğumu söylüyorum.

La gente non sa che tu sei venuta oggi.

İnsanlar senin bugün geldiğini bilmiyorlar.

Gianluca dice che lui andrà da solo.

Gianluca yalnız gideceğini söylüyor.

Ho scritto come lui mi aveva detto.

Bana söylediği gibi yaptım.

Lui pensa come un volpe.

Bir tilki gibi düşünüyor.

congiunzioni temporali - zaman bağlaçları

Zaman bildiren cümlecikleri birbirine bağlamaya yarayan bağlaçlara **congiunzioni temporali** (zaman bağlaçları) adı verilir.

quando

-ken, -ince, -diği zaman

mentre

-iken, -diği sırada

dopo che

-den sonra

prima che

-den önce

prima di

-den önce

appena che

-r.... -mez, -diği gibi

Quando il tempo migliorerà, andrò a giocare a tennis.

Hava iyileşince, tenis oynamaya gideceğim.

Quando ero bambina, mi piaceva giocare nel giardino.

Çocukken bahçede oynamayı çok severdim.

Non ridere mentre bevi.

Bir şey içerken gülme.

Parlavo con lui mentre sei venuta da me.

Bana geldiğinde onunla konuşuyordum.

Dopo che abbiamo studiato, siamo andati a mangiare.

Çalıştıktan sonra yemek yemeye gittik.

Dopo che ho finito il mio compito, sono andata dal dentista.

Ödevimi bitirdikten sonra dişçiye gittim.

Voglio vederti prima che tu parta.

Sen gitmeden, seni görmek istiyorum.

Prima che io vada dal medico verrò da te.

Doktora gitmeden önce sana geleceğim.

Prima di parlare, pensa bene.

Konuşmadan önce iyi düşün.

Prima di partire, chiamami.

Gitmeden beni ara.

Appena che lui mi ha chiamato sono uscita di casa.

O beni arar aramaz, evden çıktım.

Appena che lo vedi, devi avvertirmi.

Onu görür görmez bana haber vermelisin.

congiunzioni di luogo - yer bağlaçları

Yer bildiren cümlecikleri birbirine bağlamaya yarayan bağlaçlara **congiunzioni di luogo** (yer bağlaçları) adı verilir.

dove

nereye

dovunque

nerede olursa olsun

Andremo dove vuoi.

Nereye istersen oraya gideceğiz.

congiunzioni causali - sebep bağlaçları

Birbirinin sebebi olan iki cümlecik bağlamaya yarayan bağlaçlara **congiunzioni causali** (sebeb bağlaçları) adı verilir.

perché
poiché
siccome

çünkü, -diği için, -diğinden dolayı
madem ki, -diğine göre, -diği için
-diği için, -diğinden dolayı

**Lui è venuto perché l'ho
chiamato.**

O geldi çünkü onu aradım.

**Non ha comprato il vestito
perché era molto costoso.**

Elbiseyi almadı çünkü çok pahalıydı.

**Poiché sono stanca, non verrò
da voi.**

Yorgun olduğum için size gelmeyeceğim.

**Poiché c'è troppa nebbia, non
parto.**

Çok sis olduğu için gitmiyorum.

Siccome piove, non uscirò.

Yağmur yağdığı için dışarı çıkmayacağım.

**Siccome lui è malato non verrà
a scuola.**

Hasta olduğundan dolayı okula gelmeyecek.

congiunzioni finali - amaç bağlaçları

Amaç bildiren bir yan cümleyi bağlamaya yarayan bağlaçlara **congiunzioni finali** (amaç bağlaçları) adı verilir.

perché
affinché
**Il professore ti ha dato questo
libro perché tu lo legga.**
**Ti racconto questo perché tu
sappia tutto.**
**Ti ho detto così affinché tu
non pianga.**
**Ho chiamato Giorgio affinché
lui venga.**

-mesi için
için, diye
Öğretmen sana bu kitabı okuman için
verdi.
Senin her şeyi bilmen için bunu
anlatıyorum.
Sen ağlama diye öyle söyledim.
Giorgio'yu gelmesi için aradım.

congiunzioni concessive - ödünleme bağlaçları

Karşıt bir hareket ifade eden iki cümlecik bağlamaya yarayan bağlaçlara **congiunzioni concessive** (ödünleme bağlaçları) adı verilir.

benché
sebbene
quantunque
nonostante che

her ne kadar, -diği halde
her ne kadar, -diği halde, -(y)e rağmen
her ne kadar,olsa bile
-(y)e rağmen, -diği halde, ise de

Lavora molto benché sia stanca.
**Benché lui abbia già visto il
film, vuole venire al cinema
con noi.**

Yorgun olduğu halde çok çalışıyor.
Filmi önceden görmüş olduğu halde,
bizimle sinemaya gelmek istiyor.

**Sebbene non abbia voglia, devo
andare a Firenze.**

Her ne kadar istekli olmasam da
Floransa'ya gitmek zorundayım.

**Lui verrà alla festa sebbene sia
malato.**
**Quantunque sia intelligente, non
può trovare un lavoro.**

Hasta olmasına rağmen partiye gelecek.

Akıllı olduğu halde, bir iş bulamıyor.

Quantunque sia malato, partirò per Milano.
Nonostante che sia tardi, continuerò a studiare.
Nonostante che piovesse, non ci siamo bagnati.

Her ne kadar hasta olsam da Milano'ya gideceğim.
 Geç olmasına rağmen çalışmaya devam edeceğim.
 Yağmur yağdığı halde ıslanmadık.

congiunzioni consecutive - sonuç bağlaçları

Birbirinin sonucunu gösteren iki cümleciği bağlamaya yarayan bağlaçlara **congiunzioni consecutive** (sonuç bağlaçları) adı verilir.

così che
tale che
tanto che

öyle ki
 öyle ki
 öyle çok ki

Lei è così buona che tutti la amano molto.
Marco è tale generoso che Maria ne approfitta.

Öyle iyi ki, herkes onu çok seviyor.
 Marco öyle cömert ki, Maria bundan yararlanıyor.

congiunzioni condizionali - şart bağlaçları

Şart bildiren bir cümleciği bağlamaya yarayan bağlaçlara **congiunzioni condizionali** (şart bağlaçları) adı verilir.

se
nel caso che
a patto che
a condizione che
purché
qualora

eğer, şayet, -ise
 -diği takdirde
 -mek koşuluyla
 -mek koşuluyla
 yeter ki, şu şartla, -mesi için
 eğer, şayet

Se lui viene qui, non dimenticare di avvertirmi.
Se fossi in te, non andrei a New York.
Nel caso che ci sia un problema chiamami.

Eğer buraya gelirse, bana haber vermeyi unutma.
 Senin yerinde olsaydım, New York'a gitmezdim.
 Bir problem olduğu takdirde beni ara.

Nel caso che lui venga, tutto sarà molto bello.
Ti racconterò tutto a patto che non dica a nessuno.
Comprerò una bicicletta a lui a patto che studi molto bene.

O geldiği takdirde her şey çok güzel olacak.
 Kimseye söylememen koşuluyla sana her şeyi anlatacağım.
 Çok iyi çalışması koşuluyla ona bir bisiklet alacağım.

A condizione che non faccia freddo, uscirò.
Posso prestarti il mio libro a condizione che melo dia domani.
Verrò al cinema con te purché tu sia contento.
Puoi uscire purché non sia tardi.
Qualora piovesse non uscirei.

Soğuk olmaması koşuluyla dışarı çıkacağım.
 Yarın vermen koşuluyla kitabımı sana ödünç verebilirim.
 Senin mutlu olman için seninle sinemaya geleceğim.
 Geç kalmaman koşuluyla dışarı çıkabilirsin.
 Yağmur yağdığı takdirde dışarı çıkmam.

Qualora veda Roberto, mi telefonerà.

Roberto'yu gördüğü takdirde beni arayacak.

congiunzioni interrogative e dubitative - soru ya da şüphe bildiren bağlaçlar

Soru ya da şüphe bildiren cümleleri birbirine bağlamaya yarayan bağlaçlara **congiunzioni interrogative e dubitative** (soru ya da şüphe bildiren bağlaçlar) denir.

perché
se

Dimmi perché hai fatto questo.

Bana neden bunu yaptığını söyle.

Ditemi perché devo chiamarlo.

Bana neden onu aramam gerektiğini söyleyin.

Non so se lui abbia detto la verità.

Gerçeği söyleyip söylemediğini bilmiyorum.

Non so se andrò a Roma.

Roma'ya gidip gitmeyeceğimi bilmiyorum

INTERIEZIONI - ÜNLEMLER

Ünlemler hayret, üzüntü, sabırsızlık, yalvarma gibi hisleri belirtmek için kullanılan sözcüklerdir.

gioia (neşe) bildiren ünlemler

ah!
oh!

dolore (acı, üzüntü) bildiren ünlemler

ah!
ahi!
ohi!
ahimè!
ohimè!

meraviglia (hayret) bildiren ünlemler

ah!
uh!
eh!
oh!

incoraggiamento (teşvik, cesaret) bildiren ünlemler

via!
orsù!
suvvia!

impazienza (sabırsızlık, öfke) bildiren ünlemler

auff!
uff!

disprezzo (küçümseme) bildiren ünlemler

poh!
puh!

preghiera (yalvarma) bildiren ünlemler

deh!

entusiasmo (coşkunkluk, hayranlık) bildiren ünlemler

viva!
evviva!

dubbio (şüphe, tereddüt) bildiren ünlemler

mah!

Bu ünlemlerin dışında diğer kelime çeşitlerinden bazıları da ünlem değerinde kullanılabilir.

bene! iyi!

bravo!	aferin!
coraggio!	haydi! gayret!
peccato!	yazık! vah vah!
salute!	çok yaşa! şerefle!
pazienza!	boşver!
arrivederci!	hoşçakal!
aiuto!	yetişin! imdat!
zitto!	sus! kes sesini!
ecco!	işte!
via!	çek git! haydi! başla!
avanti!	haydi! yürü! giriniz!
viva!	yaşasın!

İki veya daha çok kelimedenden oluşarak ünlem değeriinde kullanılan deyimlere **locuzioni esclamative** adı verilir.

Dio mio!	aman Allahım!
povero me!	zavallı ben!
che gioia!	ne mutluluk!
che sorpresa!	ne sürpriz!
che noia!	ne dert!
che piacere!	ne zevk!
che vergogna!	ne utanç!
alto là!	kımıldama!

Santo cielo!	Hay Allah!
Dio ci salvi!	Tanrı bizi korusun!
per amor del cielo!	Tanrı aşkına!
beato te!	ne mutlu sana!
al ladro!	imdat! hırsız var!
guai a te!	vay senin haline!
a presto!	yakında görüşmek üzere!

Tüm bunların dışında, çeşitli seslerin ve hayvan seslerinin taklitleri de ünlem sayılır ve bunlara **interiezioni imitative** (taklit ünlemleri) adı verilir.

din-don!	zil sesi
tic-tac!	saat sesi
miao!	kedi miyavlaması
bau!	köpek havlaması
coccodè!	tavuğun yumurtlama sesi
bum bum!	silah sesi

DISCORSO INDIRETTO - DOLAYLI ANLATIM

discorso diretto - dolaysız anlatım

discorso indiretto - dolaylı anlatım

anlatımda şimdiki zaman kullanılması

anlatımda geçmiş zaman kullanılması

dolaylı anlatımda değişmeyen kelimeler

soru halinde aktarılan söz

Söylenilen bir sözün başkasına aktarılması iki şekilde olur:

1. **discorso diretto** - dolaysız anlatım

2. **discorso indiretto** - dolaylı anlatım

discorso diretto ve indiretto ile kullanılan fiiller

dire	demek, söylemek
affermare	iddia etmek, bildirmek
dichiarare	bildirmek, ilan etmek, açıklamak

rispondere
domandare, chiedere
ordinare, comandare
consigliare
promettere

cevaplamak, karşılık vermek
 sormak
 emretmek, buyurmak
 tavsiye etmek, tembih etmek
 söz vermek

Kullanımı en yaygın olan fiiller düz cümleler ve emir cümlelerinde **dire**, soru cümlelerinde ise **chiedere** fiilidir.

discorso diretto - dolaysız anlatım

Discorso diretto konuşanın sözlerini eksiksiz ve aslına uygun bir biçimde aktarmak için kullanılır.

Sono andata a casa. Eve gittim.

cümlesi **discorso diretto** ile başkalarına aktarılırken cümle tırnak içine konulur ve başına söylenen şahsı belirten zamir ve bu tarz anlatımlar için kullanılan fiillerden bir tanesi getirilir.

Lei ha detto, "Sono andata a casa." "Eve gittim." dedi.

Non posso andare da Roberta.
 Roberta'ya gidemem.

Lui ha detto, "Non posso andare da Roberta."

"Roberta'ya gidemem." dedi.

Abbiamo guardato quel film.
 Biz o filmi izledik.

Loro hanno dissero, "Abbiamo guardato quel film."

"Biz o filmi izledik." dediler.

Non credo che lui abbia ragione.
lui abbia ragione."
 Onun haklı olduğunu sanmıyorum.

Lei disse, "Non credo che

dedi.
 "Onun haklı olduğunu sanmıyorum."

discorso indiretto - dolaylı anlatım

Söylenilen sözlerin, aynı kelimelerle değil de biraz farklı bir biçimde aktarılmasına **discorso indiretto** (dolaylı anlatım) denir. Bu tarz anlatımda değişmesi gereken bazı kelime çeşitleri vardır.

1. Cümlenin fiili zaman bakımından bir basamak geçmişe giderek değişime uğramak zorundadır.

<u>fiil</u>	<u>alacağı şekil</u>	fiilin dolaylı anlatımda
presente - şimdiki zaman (lui va)		imperfetto - hikaye bileşik zaman (lui andava)
passato prossimo - geçmiş zaman (lui è andato)		trapassato prossimo - yakın hikaye bileşik zamanı (lui era andato)
passato remoto - uzak geçmiş zaman (lui andò)		trapassato remoto - uzak hikaye bileşik zamanı (lui fu andato)
futuro semplice - gelecek zaman (lui andrà)		condizionale passato - şart kipinin geçmiş zamanı (lui sarebbe andato)
condizionale presente - şart (lui andrebbe)		condizionale passato - şart kipinin geçmiş zamanı (lui sarebbe andato)
imperfetto - hikaye bileşik zaman (lui andava)		imperfetto - hikaye bileşik zaman (lui andava)
trapassato prossimo - yakın hikaye bileşik zamanı (lui era andato)		trapassato prossimo - yakın hikaye bileşik zamanı (lui era andato)

trapassato remoto - uzak hikaye
bileşik zamanı
(lui fu andato)

trapassato remoto – uzak hikaye
bileşik zamanı (lui fu andato)

condizionale passato - şart
kipinin geçmiş zamanı
(lui sarebbe andato)

condizionale passato - şart kipinin
geçmiş zamanı
(lui sarebbe andato)

2. Emir bildiren cümlelerde **di + infinito** kullanılır.

**Il professore mi disse,
ad alta voce.**
Öğretmen bana, "Yüksek sesle
konuş." dedi.

**"Parla Il professore mi disse di
parlare ad alta voce.**
Öğretmen bana yüksek sesle
konuşmamı söyledi.

3. Zaman belirten sözcükler de dolaylı anlatımda değişikliğe uğrarlar.

zaman sözcüğü
ora
oggi
ieri
domani
la settimana prossima

la settimana scorsa

un mese fa
fra un mese

**bu zaman sözcüğünün dolaylı
anlatımda alacağı şekil**
allora (in quel momento)
quel giorno
il giorno prima
il giorno dopo (l'indomani)
la settimana successiva
(seguente)
la settimana prima
(precedente)
un mese prima
un mese dopo

4. **Questo** (bu) kelimesi dolaylı anlatımda **quello** (o)ya dönüşür.

**Lui ha detto, "Questa ragazza
è molto bella."**
"Bu kız çok güzeldir." dedi.

**Lui ha detto che quella ragazza
era molto bella.**
O kızın çok güzel olduğunu söyledi.

5. **Qui** (burada, buraya) kelimesi dolaylı anlatımda **lì** (orada, oraya) şekline dönüşür.

Lei ha detto, "Aspetterò qui."
"Burada bekleyeceğim." dedi.

Lei ha detto che avrebbe aspettato lì.
Orada bekleyeceğini söyledi.

6. Şahıs zamirleri ve iyelik sıfatları da değişmek durumundadır.

**dolaylı anlatımda alacağı
şahıs ve mülkiyet sıfatları**

io
tu
mio
tuo
noi
voi
nostro
vostro

şekil
lui / lei
lui / lei
suo
suo
loro
loro
loro
oro

Yukarıda görülen kurallar örneklerle verildiğinde daha iyi anlaşılacaktır. Bunların yanı sıra cümlelerin aktarılmasında kullanılan esas fiilin zamanına göre de birtakım değişiklikler olur.

anlatımda kullanılan fiil presente ise

Cümlelerin bir başkasına aktarılması halinde kullanılan esas fiil **presente** ise **discorso indiretto** (dolaylı anlatım)da yalnızca **pronomi personali** (şahıs zamirleri), **possessivi** (mülkiyet sıfat ve zamirleri) ve **modo imperativo** (emir kipi) değişir.

discorso diretto

Marco dice, "Io non voglio andare."

Marco, "Gitmek istemiyorum." diyor.

Giorgio dice, "Faccio il mio compito."

Giorgio, "Ödevimi yapıyorum." diyor.

Roberta dice loro, "Non preoccupatevi per me."

Roberta onlara, "Benim için üzülmeyin." diyor.

discorso indiretto

Marco dice che lui non vuole andare.

Marco gitmek istemediğini söylüyor.

Giorgio dice che lui fa il suo compito.

Giorgio ödevini yaptığını söylüyor.

Roberta dice loro di non preoccuparsi per lei.

Roberta onlara, onun için üzülmemelerini söylüyor.

anlatımda kullanılan fiil passato ise

Cümlelerin bir başkasına aktarılması halinde kullanılan esas fiil **passato** ise **pronomi personali**, **possessivi** dışında ayrıca cümle içindeki fiillerin zamanları da değişir.

1. Cümlede bulunan **pronomi personali** değişir.

discorso diretto

Maria ha detto, "Io andrò a Parigi."

Maria, "Paris'e gideceğim." dedi.

Giorgio ha detto, "Io non voglio stare qui."

Giorgio, "Ben burada kalmak istemiyorum." dedi.

discorso indiretto

Maria ha detto che lei sarebbe andata a Parigi.

Maria Paris'e gideceğini söyledi.

Giorgio ha detto che lui non voleva stare lì.

Giorgio orada kalmak istemediğini söyledi.

2. Cümlede bulunan **possessivi** değişir.

discorso diretto

Maurizio ha detto, "Non posso trovare il mio libro."

Maurizio, "Kitabımı bulamıyorum Libro." dedi.

discorso indiretto

Maurizio ha detto che lui non poteva trovare il suo

Maurizio kitabını bulamadığını söyledi.

Massimo ha detto, "La mia macchina è nuova."

Massimo, "Arabam yenidir." dedi.

Massimo ha detto che la sua macchina era nuova.

Massimo arabasını yeni olduğunu söyledi.

3. Cümlede bulunan **qui (qua)** yer zarfı değişir.

discorso diretto

Lui ha detto, "Non voglio aspettare qui."

"Burada beklemek istemiyorum." dedi.

Lei ha detto, "Io vivo qua."

"Burada yaşıyorum." dedi.

discorso indiretto

Lui ha detto che lui non voleva aspettare lì.

Orada beklemek istemediğini söyledi.

Lei ha detto che lei viveva là.

Orada yaşadığını söyledi.

4. Cümledeki **questo** (bu) işaret sıfatı değişir.

discorso diretto

Lei ha detto, "Non comprerò questa borsa."

"Bu çantayı satın almayacağım." dedi.

discorso indiretto

Lei ha detto che non avrebbe comprato quella borsa.

O çantayı satın almayacağını söyledi.

Lui ha detto, "Ho letto questo libro."

"Bu kitabı okudum." dedi.

Lui ha detto che aveva letto quel libro.

O kitabı okuduğunu söyledi.

5. Ora (şimdi), **oggi** (bugün), **domani** (yarın) ve **ieri** (dün) gibi zaman zarfları değişir.
discorso diretto

Lui ha detto, "Ora sto bene."

"Şimdi iyiyim." dedi.

discorso indiretto

Lui ha detto che allora (in quel momento) stava bene.

O sırada iyi olduğunu söyledi.

Lei ha detto, "Oggi ho fatto la spesa con mia madre."

"Bugün annemle alışveriş yaptım." Madre." dedi.

Lei ha detto che quel giorno aveva fatto la spesa con sua

O gün annesiyle alışveriş yaptığını söyledi.

Lui ha detto, "Domani andrò al cinema con la mia ragazza."

"Yarın kızarkadaşımla sinemaya gideceğim." dedi.

Lui ha detto che il giorno dopo sarebbe andato al cinema con la sua ragazza.

Ertesi gün kız arkadaşıyla sinemaya gideceğini söyledi.

Lei ha detto, "Ieri ho visto Roberto."

"Dün Roberto'yu gördüm." dedi.

Lei ha detto che il giorno prima aveva visto Roberto.

Önceki gün Roberto'yu gördüğünü söyledi.

6. Fra edatı değişerek **dopo** halini alır.

discorso diretto

Lui ha detto, "Fra due ore, andrò a scuola."

"İki saat sonra okula gideceğim." dedi.

discorso indiretto

Lui ha detto che dopo due ore, sarebbe andato a scuola.

İki saat sonra okula gideceğini söyledi.

Lei ha detto, "Fra tre mesi, Giorgio verrà a Milano."

"Üç ay sonra Giorgio Milano'ya gelecek." dedi.

Lei ha detto che dopo tre mesi, Giorgio sarebbe venuto a Milano.

Üç ay sonra Giorgio'nun Milano'ya geleceğini söyledi.

7. La settimana prossima (gelecek hafta) **la settimana successiva (seguente)** (sonraki hafta)'ya dönüşür.

discorso diretto

Lui ha detto, "La settimana prossima mia sorella andrà a Parigi."

"Gelecek hafta kız kardeşim Paris'e gidecek." dedi.

discorso indiretto

Lui ha detto che la settimana successiva sua sorella sarebbe andata a Parigi.

Sonraki hafta kız kardeşinin Paris'e gideceğini söyledi.

Lui ha detto, "Andrò in vacanza la settimana prossima."

"Gelecek hafta tatile gidiyorum." dedi.

Lui ha detto che sarebbe andato in vacanza la settimana successiva.

Sonraki hafta tatile gideceğini söyledi.

8. La settimana scorsa (geçen hafta) **la settimana prima (precedente)** (önceki hafta)'ya dönüşür.

discorso diretto

Lui ha detto, "Ho visto Maria la settimana scorsa."

"Geçen hafta Maria'yı gördüm." dedi.

Lui ha detto, "Sono andato a Roma la settimana scorsa."

"Geçen hafta Roma'ya gittim." dedi.

discorso indiretto

Lui ha detto che aveva visto Maria la settimana prima.

Önceki hafta Maria'yı gördüğünü söyledi.

Lui ha detto che era andato a Roma la settimana prima.

Önceki hafta Roma'ya gittiğini söyledi.

9. Cümledeki fiil presente indicativo (haber kipinin şimdiki zamanı) veya **congiuntivo presente** (dilek kipinin şimdiki zamanı) ise **discorso indiretto**'da **imperfetto** (hikaye bileşik zaman) halini alır.

discorso diretto

Lui ha detto, "Ho molte cose da fare oggi."

"Bugün yapacak çok işim var." dedi.

Lei ha detto, "La mia sorella è in vacanza."

"Kızkardeşim tatilde." dedi.

Lui ha detto, "Penso che Laura sappia tutto."

"Laura'nın herşeyi bildiğini düşünüyorum." dedi.

Lei ha detto, "E' meglio che io gli dica la verità."

"Ona gerçeği söylemem daha iyi olur." dedi.

discorso indiretto

Lui ha detto che aveva molte cose da fare quel giorno.

O gün yapacak çok işi olduğunu söyledi.

Lei ha detto che la sua sorella era in vacanza.

Kız kardeşinin tatilde olduğunu söyledi.

Lui ha detto che pensava che Laura sapesse tutto.

Laura'nın her şeyi bildiğini düşündüğünü söyledi.

Lei ha detto che era meglio che gli dicesse la verità."

Ona gerçeği söylemenin daha iyi olduğunu söyledi.

10. Fiil futuro semplice (gelecek zaman) veya **condizionale semplice** (şart kipinin şimdiki zamanı) ise **condizionale composto** (şart kipinin geçmiş zamanı)na dönüştürülür.

discorso diretto

Lui ha detto, "Oggi scriverò a Cristina."

"Bugün Cristina'ya yazacağım." dedi.

Lei ha detto, "Domani telefonerò a Guido."

"Yarın Guido'ya telefon edeceğim." dedi.

Lui ha detto, "Vorrei vederla."

"Onu görmek istiyorum." dedi.

Lei ha detto, "Prenderei un caffè."

"Bir kahve alırım." dedi.

discorso indiretto

Lui ha detto che quel giorno avrebbe scritto a Cristina.

O gün Cristina'ya yazacağını söyledi.

Lei ha detto che il giorno dopo avrebbe telefonato a Guido.

Ertesi gün Guido'ya telefon edeceğini söyledi.

Lui ha detto che avrebbe voluto vederla.

Onu görmek istediğini söyledi.

Lei ha detto che avrebbe preso un caffè.

Bir kahve alacağını söyledi.

11. Passato prossimo (geçmiş zaman), **passato remoto** (uzak geçmiş zaman) ve **congiuntivo passato** (dilek kipinin geçmiş zamanı) ile çekilmiş fiiller **trapassato prossimo** (yakın hikaye bileşik zamanı), **trapassato remoto** (uzak hikaye bileşik zamanı) ve **congiuntivo trapassato** (dilek kipinin hikaye bileşik zamanı) şekline dönüştürülür.

discorso diretto

Lui ha detto, "Ho trovato un

discorso indiretto

Lui ha detto che aveva

posto per la macchina.
"Araba için biryer buldum."
dedi.

trovato un posto per la macchina.
Araba için bir yer bulduğunu
söyledi.

Lei ha detto, "Ho messo i miei occhiali nella mia borsa."
"Gözlüklerimi çantamın içine
koydum." dedi.

Lei ha detto che aveva messo i suoi occhiali nella sua borsa.
Gözlüklerini çantasının
içine koyduğunu söyledi.

Lui ha detto, "Quell'anno cambiai casa due volte."
"O yıl iki kez ev değiştirdim."
dedi.
söyledi.

Lui ha detto che quell'anno aveva cambiato casa due volte.
O yıl iki kez ev değiştirdiğini
söyledi.

Lui ha detto, "Credo che lei sia partita."
"Onun gitmiş olduğunu
sanıyorum." dedi.

Lui ha detto che credeva che lei fosse partita.
Onun gitmiş olduğunu
sandığını söyledi.

Lei ha detto, "Temo che lui abbia perso l'aereo."
"Uçağı kaçırmış olmasından
korkuyorum." dedi.

Lei ha detto che temeva che lui avesse perso l'aereo.
Onun uçağı kaçırmış
olmasından korktuğunu
söyledi.

12. Imperativo (emir kipi) discorso indiretto'da di edatı ve infinito (mastar) ile kullanılır.
discorso diretto
Il professore ha detto loro, "Ascoltate la lezione."
Öğretmen onlara, "Dersi
dinleyin." dedi.
Sua madre ha detto a Roberta, "Non far tardi."
Annesi Roberta'ya, "Geç kalma."
dedi.

discorso indiretto
Il professore ha detto loro di ascoltare la lezione.
Öğretmen onlara dersi
dinlemelerini söyledi.
Sua madre ha detto a Roberta di non far tardi.
Annesi Roberta'ya geç
kalmamasını söyledi.

13. Cümlede venire (gelmek) fiili geçiyorsa, discorso indiretto'da andare (gitmek) fiiline dönüşür.

discorso diretto
Lui ha detto a Luca, "Devi venire qui alle sette."
Luca'ya, "Saat yedide buraya
gelmek zorundasın." dedi.

discorso indiretto
Lui ha detto a Luca di andare lì alle sette.
Luca'ya saate yedide oraya
gitmesini söyledi.

Lei ha detto, "Non voglio venire alla festa."
"Ben partiye gelmek
istemiyorum." dedi.

Lei ha detto che non voleva andare alla festa.
Partiye gitmek istemediğini
söyledi.

14. Chiedere ve domandare (sormak) fiilleri kullanıldığı takdirde cümlede birtakım değişiklikler olur.

discorso diretto
Lui ha chiesto a Marco, "Dove vai?"
Marco'ya, "Nereye gidiyorsun?"
diye sordu.
Lei ha chiesto a Luca, "Cosa pensi?"

discorso indiretto
Lui ha chiesto a Marco dove andava (andasse).
Marco'ya nereye gittiğini
sordu.
Lei ha chiesto a Luca cosa pensava (pensasse).

Luca'ya, "Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

Lui ha chiesto a Roberta, "Hai comprato quella macchina?"

Roberta'ya, "O arabayı satın aldın mı?" diye sordu.

Lei ha chiesto a suo fratello, "Sai a che ora comincia il film?"

Erkek kardeşine, "Filmin kaçta başladığını biliyor musun?" diye sordu.

Lui ha chiesto a Carla, "Quando verrà Giorgio?"

Carla'ya, "Giorgio ne zaman gelecek?" diye sordu.

Lei ha chiesto a Stefano, "Dove andrai?"

Stefano'ya, "Nereye gideceksin?" diye sordu.

Luca'ya ne düşündüğünü sordu.

Lui ha chiesto a Roberta se aveva (avesse) comprato quella macchina.

Roberta'ya o arabayı satın alıp almadığını sordu.

Lei ha chiesto a suo fratello, se sapeva (sapesse) a che ora cominciava il film.

Erkek kardeşine filmin kaçta başladığını bilip bilmediğini sordu.

Lui ha chiesto a Carla quando sarebbe venuto Giorgio.

Carla'ya, Giorgio'nun ne zaman geleceğini sordu.

Lei ha chiesto a Stefano dove sarebbe andato.

Stefano'ya nereye gideceğini sordu.

Bir cümleyi **discorso indiretto** 'ya çevirirken, hiçbir değişikliğe uğramadan olduğu gibi kalan bazı kelime çeşitleri olabilir. Bunları tek tek açıklayıp örnekler vererek göstermek en doğrusudur.

1. Lui, lei ve loro şahıs zamirleri discorso indiretto'da değişmezler.

discorso diretto

Giorgio ha detto, "Lui vive a Parigi."

Giorgio, "O Paris'te yaşıyor." dedi.

Il professore ha detto, "Lei è molto intelligente."

Öğretmen, "O çok akıllıdır." dedi.

Luigi ha detto, "Loro hanno parlato per due ore."

Luigi, "Onlar iki saat boyunca konuştular." dedi.

discorso indiretto

Giorgio ha detto che lui viveva a Parigi.

Giorgio onun Paris'te yaşadığını söyledi.

Il professore ha detto che lei era molto intelligente.

Öğretmen onun çok akıllı olduğunu söyledi.

Luigi ha detto che loro avevano parlato per due ore.

Luigi onların iki saat boyunca konuştuklarını söyledi.

2. Suo ve loro mülkiyet sıfatları değişmezler.

discorso diretto

Lui ha detto, "Non voglio vedere suo fratello."

"Onun erkek kardeşini görmek istemiyorum." dedi.

discorso indiretto

Lui ha detto che non voleva vedere suo fratello.

Onun erkek kardeşini görmek istemediğini söyledi.

Lei ha detto, "Oggi ho visto il loro cane."

"Bugün onların köpeğini gördüm." dedi.

Lei ha detto che quel giorno aveva visto il loro cane.

O gün onların köpeğini gördüğünü söyledi.

3. Li ve là yer zarfları değişmezler.

discorso diretto

discorso indiretto

Lui ha detto, "Vado lì ogni martedì."
"Her salı oraya giderim." dedi.

Lei ha detto, "Voglio vivere là."
"Orada yaşamak istiyorum." dedi.

4. Quello (o) işaret sıfatı değişmez.
discorso diretto
Lui ha detto, "Non conosco quelle ragazze."
"Ben o kızları tanımıyorum." dedi.

Lei ha detto, "Quello studente è molto intelligente."
"O öğrenci çok akıllıdır." dedi.

Lui ha detto che andava lì ogni martedì.
Her salı oraya gittiğini söyledi.
Lei ha detto che voleva vivere là.
Orada yaşamak istediğini söyledi.

discorso indiretto
Lui ha detto che non conosceva quelle ragazze.
O kızları tanımadığını söyledi.

Lei ha detto che quello studente era molto intelligente.
O öğrencinin çok akıllı olduğunu söyledi.

5. Allora, in quel momento (o sırada, o anda, o zaman) zaman zarfları değişmezler.

discorso diretto
Lui ha detto, "Allora andavo a scuola."
"O sırada okula gidiyordum." dedi.
Lei ha detto, "In quel momento lui è venuto."
"O anda, o geldi." dedi.

discorso indiretto
Lui ha detto che allora andava a scuola.
O sırada okula gittiğini söyledi.
Lei ha detto che in quel momento lui era venuto.
O anda, onun geldiğini söyledi.

6. Quel giorno (o gün), il giorno prima (önceki gün), il giorno dopo (bir sonraki gün) zaman kalıpları değişmezler.

discorso diretto
Lui ha detto, "Quel giorno Roberto è andato a Milano."
"O gün Roberto Milano'ya gitti." dedi.

Lei ha detto, "Il giorno prima avevo visto Massimo."
"Önceki gün Massimo'yu görmüştüm." dedi.

Lui ha detto, "Ho saputo le notizie il giorno dopo."
"Haberleri bir sonraki gün öğrendim." dedi.

discorso indiretto
Lui ha detto che quel giorno Roberto era andato a Milano.
O gün Roberto'nun Milano'ya gittiğini söyledi.

Lei ha detto che il giorno prima aveva visto Massimo.
Önceki gün Massimo'yu gördüğünü söyledi.

Lui ha detto che aveva saputo le notizie il giorno dopo.
Haberleri bir sonraki gün öğrendiğini söyledi.

7. L'imperfetto (hikaye bileşik zamanı) discorso indiretto'da değişmez.

discorso diretto
Lei ha detto, "Mentre io guardavo la televisione, mi ha telefonato Paolo."

discorso indiretto
Lei ha detto che mentre guardava la televisione, Paolo mi aveva telefonato.

"Televizyon izlediğim sırada,
Paolo aradı." dedi.
**Lui ha detto, "Quando Anna è
venuta qui, io parlavo con mia
madre."**

"Anna buraya geldiğinde ben
annemle konuşuyordum." dedi.

Televizyon izlediği sırada,
Paolo'nun aradığını söyledi.
**Lui ha detto che quando Anna
era andata lì, lui parlava
con sua madre.**

Anna oraya gittiğinde annesiyle
konuştuğunu söyledi.

8. Condizionale composto (şart kipinin geçmiş zamanı) **discorso indiretto**'da değişmez.

discorso diretto

**Lei ha detto, "Avrei voluto che
non mi facesse quella domanda."**

"Bana o soruyu sormamış olmasını
isterdim." dedi.

discorso indiretto

**Lei ha detto che avrebbe
voluto che le non facesse
quella domanda.**

Ona o soruyu sormamış
olmasını istediğini söyledi.

9. Il trapassato (hikaye zaman) değişmez.

discorso diretto

**Lui ha detto, "Avevo mangiato
prima di venire."**

"Gelmeden önce yemek yemiştim."
dedi.

**Lei ha detto, "Roberta mi ha
chiesto se avessi visto Luca."**

"Roberto bana Luca'yı görüp
görmediğini sordu." dedi.

discorso indiretto

**Lui ha detto che aveva
mangiato prima di andare.**

Gitmeden önce yemek yediğini
söyledi.

**Lei ha detto che Roberta le
aveva chiesto se avesse
visto Luca.**

Roberto'nun ona, Luca'yı
görüp görmediğini sorduğunu
söyledi.

10. Infinito (mastar), **gerundio** (zarf fiil) ve **participio** (sıfat fiil) **discorso indiretto**'da değişmez.

discorso diretto

**Lui ha detto, "Non voglio
ascoltare questa canzone."**

"Bu şarkıyı dinlemek
istemiyorum." dedi.

**Lei ha detto, "Andando a
scuola, ho incontrato Paolo."**

"Okula giderken Paolo'ya
rastladım." dedi.

**Lui ha detto, "Finito il pranzo
sono andato da Marilisa."**

"Yemeğini bitirince Marilisa'ya
gittim." dedi.

discorso indiretto

**Lui ha detto che non voleva
ascoltare quella canzone.**

O şarkıyı dinlemek
istemediğini söyledi.

**Lei ha detto che, andando a
scuola, aveva incontrato
Paolo.**

Okula giderken Paolo'ya
rastladığını söyledi.

**Lui ha detto che, finito il
pranzo, era andato da
Marilisa.**

Yemeğini bitirince Marilisa'ya
gittiğini söyledi.

11. Andare (gitmek) fiili **discorso indiretto**'da değişmez.

discorso diretto

**Lui ha detto, "Devo andare
dal medico alle sette."**

"Saat yedide doktora
gitmeliyim." dedi.

**Lei ha detto, "Ieri le cose
sono andate bene."**

"Dün işler yolunda gitti."

discorso indiretto

**Lui ha detto che doveva
andare dal medico alle
sette.**

Saat yedide doktora gitmek
zorunda olduğunu söyledi.

**Lei ha detto che il giorno
primo le cose erano andate
bene.**

dedi.

Önceki gün işlerin yolunda
gittiğini söyledi.

soru halinde aktarılan söz

Soru halinde bulunan bir cümle aktarılan söz şekline sokulduğu takdirde yukarıda görülen kurallar dışında da birtakım değişikliklere uğrar.

Soru cümlesinde **quando, dove, chi, perché, cosa, come** gibi soru sözcükleri varsa, bunlar aynen aktarılır. Ancak cümlelerin sonuna soru işareti konmaz. Eğer soru cümlesinde yukarıdaki soru sözcüklerinden hiçbiri yoksa, yani 'evet - hayır' ile cevap verilebilecek bir cümleyse, soru cümlesi olumlu şekle sokulduktan sonra **se** kelimesi kullanılır.

soru cümlesi

Quando andrai?

Ne zaman gideceksin?

sorunun aktarılan söz şekli

Lui mi ha chiesto quando

sarei andata.

Ne zaman gideceğimi sordu.

Dove vive Stefano?

Stefano nerede yaşıyor?

Lui ha chiesto dove viveva

Stefano.

Stefano'nun nerede yaşadığını sordu.

Chi vuole andare al cinema?

Kim sinemaya gitmek ister?

Lui ha chiesto chi voleva andare

al cinema.

Kimin sinemaya gitmek istediğini sordu.

Perché hai detto così?

Neden öyle söyledin?

Lui mi ha chiesto perché avevo detto

così.

Neden öyle söylediyimi sordu.

Come hai imparato l'italiano?

İtalyancayı nasıl öğrendin?

Lui mi ha chiesto come avevo

imparato l'italiano.

İtalyancayı nasıl öğrendiyimi sordu.

Cosa ha detto sua madre?

Annesi ne dedi?

Lui ha chiesto cosa aveva

detto sua madre.

Annesinin ne dediğini sordu.

Hai telefonato a Paolo?

Paolo'ya telefon ettin mi?

Lui mi ha chiesto se avevo

telefonato a Paolo.

Paolo'ya telefon edip etmediğimi sordu.

Lei è andata a scuola?

Okula gitti mi?

Lui ha chiesto se lei era

andata a scuola.

Onun okula gidip gitmediğini sordu.

discorso indiretto ile cümleler

düz söz

Vado a casa.

Eve gidiyorum.

aktarılan söz şekli

Lui ha detto che andava a casa.

Eve gittiğini söyledi.

Giorgio aspetta da tre ore.

Giorgio üç saattir bekliyor.

Lui ha detto che Giorgio aspettava

da tre ore.

Giorgio'nun üç saattir beklediğini

söyledi.

Andando a scuola ho visto Marco.

Okula giderken Marco'yu gördüm.

Lui ha detto che, andando a

scuola aveva visto Marco.

Okula giderken Marco'yu gördüğünü

söyledi.

Lei deve studiare per l'esame.

Sınav için çalışmalı.

Lui ha detto che lei doveva

studiare per l'esame.

Vogliamo andare al cinema.
Sinemaya gitmek istiyoruz.

Mi piace ballare.
Dans etmeyi severim.

Il bambino non sa nuotare.
Çocuk yüzme bilmiyor.

Ho mandato una lettera a Roberto.
Roberto'ya bir mektup yolladım.

Nonostante abbia studiato poco ho superato l'esame.
Az çalışmış olmama rağmen sınavı geçtim.

Non conosco sua madre.
Annesini tanımıyorum.

Una nuova settimana comincia.
Yeni bir hafta başlıyor.

La sua famiglia è andata a fare un picnic.
Ailesi piknik yapmaya gitti.

Mi serve una macchina.
Bir arabaya ihtiyacım var.

Non ho detto niente ai tuoi amici.
Arkadaşlarına hiçbirşey söylemedim.

Sono qui da un anno.
Bir yıldır buradayım.

Ho comprato un bel paio di scarpe.
Bir çift güzel ayakkabı aldım.

Scriverò un libro.
Bir kitap yazacağım.

Antonella crede che tu sia a casa.

Onun sınav için çalışmak zorunda olduğunu söyledi.
Lui ha detto che loro volevano andare al cinema.
Sinemaya gitmek istediklerini söyledi.
Lui ha detto che gli piaceva ballare.
Dans etmeyi sevdiğini söyledi.

Lui ha detto che il bambino non sapeva nuotare.
Çocuğun yüzme bilmediğini söyledi.
Lui ha detto che aveva mandato una lettera Roberto.
Roberto'ya bir mektup yolladığını söyledi.

Lui ha detto che nonostante avesse studiato poco aveva superato l'esame.
Az çalışmış olmasına rağmen sınavı geçtiğini söyledi.
Lui ha detto che non conosceva sua madre.
Annesini tanımadığını söyledi.

Lui ha detto che una nuova settimana cominciava.
Yeni bir haftanın başladığını söyledi.
Lui ha detto che la sua famiglia era andata a fare un picnic.
Ailesinin piknik yapmaya gittiğini söyledi.

Lui ha detto che gli serveva una macchina.
Bir arabaya ihtiyacı olduğunu söyledi.

Lui mi ha detto che non aveva detto niente ai miei amici.
Arkadaşlarıma hiçbirşey söylemediğini söyledi.

Lui ha detto che era lì da un anno.
Bir yıldır orada olduğunu söyledi.

Lui ha detto che aveva comprato un bel paio di scarpe.
Bir çift güzel ayakkabı aldığını söyledi.

Lui ha detto che avrebbe scritto un libro.
Bir kitap yazacağını söyledi.

Lui ha detto che Antonella credeva che io fossi a casa.

Antonella senin evde olduğunu sanıyor.

Spero che Barbara sia partita.
Barbara'nın gitmiş olmasını umuyorum.

Ogni mattina vado a lezione.
Her sabah derse gidiyorum.

Stefano dirà la verità.
Stefano gerçeği söyleyecek.

Loro hanno deciso di cambiare casa.
Ev değiştirmeye karar verdiler.

Voglio organizzare una festa.
Bir parti düzenlemek istiyorum.

So che Gianni arriverà oggi.
Gianni'nin bugün geleceğini biliyorum.

soru cümlesi
Come è finito il film?
Film nasıl bitti?

Dov'è la tua macchina?
Araban nerede?

Chi è la loro insegnante?
Onların öğretmeni kim?

Cosa hai fatto ieri, Giorgio?
Dün ne yaptın, Giorgio?

Sei stanca?
Yorgun musun?

Dov'è la stazione?
İstasyon nerede?

Puoi aiutarmi?
Bana yardım edebilir misin?

Antonella'nın evde olduğumu sandığını söyledi.

Lui ha detto che sperava che Barbara fosse partita.

Barbara'nın hareket etmiş olmasını umduğunu söyledi.

Lui ha detto che ogni mattina andava a lezione.

Her sabah derse gittiğini söyledi.

Lui ha detto che Stefano avrebbe detto la verità.

Stefano'nun gerçeği söyleyeceğini söyledi.

Lui ha detto che loro avevano deciso di cambiare casa.

Ev değiştirmeye karar verdiklerini söyledi.

Lui ha detto che voleva organizzare una festa.

Bir parti düzenlemek istediğini söyledi.

Lui ha detto che sapeva che Gianni sarebbe arrivato quel giorno.

Gianni'nin o gün geleceğini bildiğini söyledi.

aktarılan söz şekli

Lui ha chiesto come era finito il film.

Filmin nasıl bittiğini sordu.

Lui mi ha chiesto dove era la mia macchina.

Arabamın nerede olduğunu sordu.

Lui ha chiesto chi era la loro insegnante.

Onların öğretmeninin kim olduğunu sordu.

Lui ha chiesto a Giorgio cosa aveva fatto il giorno primo.

Giorgio'ya bir önceki gün ne yaptığını sordu.

Lui mi ha chiesto se ero stanca.

Yorgun olup olmadığını sordu.

Lui ha chiesto dove era la stazione.

İstasyonun nerede olduğunu sordu.

Lui mi ha chiesto se potevo aiutargli.

Quando è il suo compleanno?
Doğumgünü ne zaman?

Cosa bevono?
Onlar ne içiyorlar?

Hai comprato quel quadro?
O tabloyu satın aldın mı?

Dov'è tuo fratello?
Erkek kardeşin nerede?

Hai capito, Laura?
Anladın mı, Laura?

Quale storia ha raccontato?
Hangi hikayeyi anlattı?

Che cosa fai?
Ne yapıyorsun?

Chi hai incontrato?
Kime rastladın?

Mangerai gli spaghetti?
Spagetti yiyecek misin?

Lei viene con suo cugino?
Kuzeniyle mi geliyor?

emir veya istek cümlesi
Parla ad alta voce.
Yüksek sesle konuş.

Dammi questa borsa, Giorgio.
Bana o çantayı ver, Giorgio.

Vieni qui, Gino.
Buraya gel, Gino.

Non aprire i tuoi occhi.
Gözlerini açma.

Aspetta qui, Marco.
Burada bekle, Marco.

Ona yardım edip edemeyeceğimi sordu.

Lui ha chiesto quando era il suo compleanno.
Onun doğum gününün ne zaman olduğunu sordu.
Lui ha chiesto cosa bevevano.
Onların ne içtiğini sordu.

Lui mi ha chiesto se avevo comprato quel quadro.
O tabloyu satın alıp almadığımı sordu.

Lui mi ha chiesto dove era mio fratello.
Erkek kardeşimin nerede olduğunu sordu.

Lui ha chiesto a Laura se aveva capito.
Laura'ya anlayıp anlamadığını sordu.

Lui ha chiesto quale storia aveva raccontato?
Hangi hikayeyi anlattığını sordu.

Lui mi ha chiesto che cosa facevo.
Ne yaptığımı sordu.
Lui mi ha chiesto chi avevo incontrato.
Kime rastladığımı sordu.

Lui mi ha chiesto se avrei mangiato gli spaghetti.
Spagetti yiyip yemeyeceğimi sordu.
Lui ha chiesto se lei veniva con suo cugino.
Kuzeniyle gelip gelmediğini sordu.

aktarılan söz şekli
Lui mi ha detto di parlare ad alta voce.
Yüksek sesle konuşmamı söyledi.

Lui ha ordinato a Giorgio di dargli quella borsa.
Giorgio'ya çantasını vermesini emretti.
Lui ha ordinato a Gino di andare lì.
Gino'ya oraya gitmesini emretti.

Lui mi ha detto di non aprire i miei occhi.
Bana gözlerimi açmamamı söyledi.

Lui ha ordinato a Marco di aspettare lì.

Marco'ya orada beklemesini emretti.

Chiudi la porta, Luigi.
Kapıyı kapat, Luigi.

Lui ha ordinato a Luigi di chiudere la porta.
Luigi'ye kapıyı kapatmasını emretti.

Dite la verità, ragazzi.
Gerçeği söyleyin, çocuklar.

Lui ha ordinato ai ragazzi di dire la verità.
Çocuklara gerçeği söylemelerini emretti

ALTRI ELEMENTI DELLA PROPOSIZIONE - BASİT CÜMLENİN DİĞER ÖĞELERİ

Basit bir cümlelerin **soggetto** (özne) ve **predicato** (yüklem) dışında da bazı öğeleri olabilir.

1. **complementi** - tamamlayıcı öğeler
2. **attributo** - özel nitelik
3. **apposizione** - açıklayıcı sözcük

I COMPLEMENTI

Bir fikri açıklamak için asıl gerekli olanların **soggetto** ve **predicato** olduğunu gördük. Ancak bazen bir fikri belirtmek için başka kelimelere de ihtiyaç duyulabilir. Bu durumda kullanılan kelimelerin tümüne **complementi** - tamamlayıcı öğeler denir.

Roberto legge. Roberto okuyor.
Roberto - soggetto
scrive - predicato

Yukarıdaki cümlede açıklanan yalnızca yapılan eylem ve bu eylemi yapan kişidir. Ancak bu eylemin nasıl, ne zaman, neden yapıldığı gibi birtakım nitelikleri belirtmek istersek bu cümleye **complementi** (tamamlayıcı öğeler) katmak durumundayız.

Roberto legge attentamente. Roberto dikkatlice okuyor.
Bu cümlede **come** (nasıl) sorusunun cevabı vardır ve eylemin ne durumda yapıldığını belirtir.
Roberto legge a casa. Roberto evde okuyor.
Bu cümlede ise **dove** (nerede) sorusuna cevap bulunabilir çünkü eylemin nerede yapıldığı belirtilmektedir.

Roberto legge di mattina. Roberto sabah okuyor.

Bu cümlede eylemin ne zaman yapıldığı belirtildiğinden, **quando** (ne zaman) sorusunun cevabı vardır.

Roberto legge il libro. Roberto kitap okuyor.

Bu cümlede ise okunanın ne olduğu belirtilmiş yani **cosa** (ne) sorusuna cevap bulunabilir.

Roberto legge per imparare. Roberto öğrenmek için okuyor.

Bu cümlede ise eylemin neden, hangi amaçla yapıldığı belirtildiğinden **perché** (neden) sorusunun cevabı vardır.

Tüm bu tamamlayıcı öğelerin yanına başkaları da getirilebilir.

Roberto legge il libro di Dante Alighieri. Roberto, Dante Alighieri'nin kitabını okuyor.
Bu cümlede iki tane **complementi** vardır.

1. **il libro** - Roberto'nun okuduğu şeyin ne olduğunu belirtiyor.
2. **di Dante Alighieri** - Roberto'nun okuduğu kitabın kim tarafından yazıldığını belirtiyor.

Roberto legge il libro di Dante Alighieri, a casa. Roberto, evde Dante Alighieri'nin kitabını okuyor.

Bu cümlede ise bir tane daha **complemento** eklenerek eylemin nerede yapıldığı belirtilmiştir.

Görüldüğü gibi basit bir cümle yalnızca **soggetto** ve **predicato** ile oluşabildiği gibi **complementi** ile birlikte de oluşturulabilir.

Roberto - soggetto
legge - predicato
il libro - complemento
di Dante Alighieri - complemento
a casa - complemento

Complementi iki çeşittir:

1. complemento diretto (dolaysız tümleş, nesne)

Preposizioni (edat) kullanmaksızın fiile direk olarak bağlanan tamamlayıcı öge, **complemento diretto** (dolaysız tümleş, nesne) adını alır.

Ho mangiato una mela.	Bir elma yedim.
una mela - complemento diretto	
Lui ha bevuto il vino.	O şarap içti.
il vino - complemento diretto	
Io amo le scimmie.	Ben maymunları severim.
le scimmie - complemento diretto	

Lei scrive una lettera.	O bir mektup yazıyor.
una lettera - complemento diretto	

2. complemento indiretto (dolaylı tümleş)

Fiile ya da isme edat veya edat değerli kelimelerle bağlanan tamamlayıcı ögelere **complemento indiretto** (dolaylı tümleş) denir.

Lui va a Milano.	Milano'ya gidiyor.
a Milano - complemento indiretto	
Lei viene da Parigi.	O Paris'ten geliyor.
da Parigi - complemento indiretto	
Devo telefonare a Luigi.	Luigi'ye telefon etmeliyim.
a Luigi - complemento indiretto	
Vado con l'aereo.	Uçakla gidiyorum.
con l'aereo - complemento indiretto	

complemento oggetto o diretto - dolaysız tümleş, nesne

Complemento oggetto o diretto öznenin yaptığı eyleme direk olarak bağlanan nesne ya da şahsı belirtir. Bir cümlede **complemento oggetto** olabilmesi için o cümledeki fiilin **verbo transitivo** (geçişli fiil) olması gerekir.

Chi (kim, kimi) ve che (ne, neyi) sorularına cevap verir.	
Io ho visto Paolo.	Paolo'yu gördüm.

io - soggetto
ho visto - predicato verbale
Paolo - complemento oggetto

Cümlelerin yüklemine **chi** (kimi) sorusu sorulduğunda ortaya çıkan cevap "**Paolo**"dur. Bu durumda **Paolo** complemento oggetto görevindedir.

Chi ho visto?	Kimi gördüm?
Paolo.	Paolo'yu.
Lui ha letto un libro.	O bir kitap okudu.
lui - soggetto	
ha letto - predicato verbale	
un libro - complemento oggetto	

Yukarıdaki cümlelerin yüklemine ise **che** (ne) sorusu sorulduğunda ortaya çıkan cevap "**un libro**"dur. Bu yüzden **un libro** complemento oggetto görevindedir.

Che ha letto lui? O ne okudu?
Un libro. Bir kitap.

Complemento oggetto her zaman bir isim olmayabilir.

Mia madre ha chiamato me. Annem beni aradı.
me - pronome personale (şahıs zamiri)

Ho ascoltato il tuo. Seninkini dinledim.
il tuo - pronome possessivo (iyelik zamiri)

Ama il bello. Güzeli sever.
il bello - aggettivo (sıfat)

Loro desiderano vedere. Onlar görmek istiyorlar.
vedere - verbo (fiil)

Dimmi il perché. Bana sebebini söyle.
il perché - congiunzione (bağlaç)

complementi indiretti - dolaylı tümleçler

Fiile ya da diğer kelime çeşitlerine direk olarak değil de edatlar ya da tanımlıklarla bağlandıkları için **complementi indiretti** adını alırlar.

Ho telefonato a Roberto. Roberto'ya telefon ettim.
a Roberto - complemento indiretto

Complementi indiretti (dolaylı tümleçler) **a chi** (kime), **a che cosa** (neye), **di chi** (kimin), **di che cosa** (neyin), **da chi** (kimden), **da che cosa** (neyden), **dove** (nerede, nereye), **come** (nasıl), **quando** (ne zaman), **perché** (neden) gibi sorulara cevap verirler.

Dolaylı tümleçlerin birçok çeşidi vardır. Başlıcaları şunlardır:

1. complemento di specificazione - belirtici tümleç

Di edatıyla bir isme bağlanarak onun çeşidini ya da özelliğini bildirir. **Di chi** (kimin), **di che cosa** (neyin) sorularına cevap verir.

l'insegnante d'italiano İtalyanca öğretmeni
la borsa di Paola Paola'nın çantası
il buio della notte gecenin karanlığı
la poesia d'amore aşk şiiri
La casa di Stefano è molto grande. Stefano'nun evi çok büyüktür.

Si vede la bellezza della natura. Doğanın güzelliği görülüyor.

Lui è il vincitore della gara. O yarışın galibidir.

2. complemento di termine - yönelme tümleci

Eylemin yöneldiği canlı ya da cansız herhangi bir varlığı belirtir. **A chi** (kime), **a che cosa** (neye) sorularına cevap verir.

a Giorgio Giorgio'ya
agli studenti öğrencilere
a tutti herkese
Ho dato un regalo a Francesco. Francesco'ya bir hediye verdim.

Il professore ha spiegato la lezione agli studenti. Öğretmen öğrencilere ders anlattı.

Ancak şahıs zamirlerinin özel kullanımları vardır.

kuvvetli şekil

a me

bana

zayıf şekil

mi

a te	sana	ti
a lui, a lei	ona	gli, le
a Lei	Size	Le
a noi	bize	ci
a voi	size	vi
a loro	onlara	gli

Gli ho spiegato tutto.

Ona herşeyi anlattım.

Le scrivo una lettera.

Size bir mektup yazacağım.

Lui ha dato una rosa a me.

Bana bir gül verdi.

3. complemento di compagnia - birlikte belirlen tümleş

Eylemin birlikte yapıldığı kişi ya da şeyi belirtir. **Con chi** (kim ile), **con che cosa** (ne ile) sorularına cevap verir. **Insieme con** ve **in compagnia di** (ile birlikte) deyimleriyle de birlikte kullanılabilir.

con sua madre	annesıyla
con il gatto	kediyle
con i libri	kitaplarla
Sono andata a Parigi insieme con mia madre.	Annemle birlikte Paris'e gittim.
La sera uscirò con i miei amici.	Akşam arkadaşlarımla çıkacağım.
Lei è venuta a casa con i libri.	Eve kitaplarla geldi.
Verrò in compagnia di mio cugino.	Kuzenimle birlikte gideceğim.

4. complemento di modo o maniera - tarz tümleş

Eylemin hangi tarzda yapıldığını bildirir. **Come** (nasıl), **in che modo** (ne şekilde) sorularına cevap verir.

con piacere	memnunkla
con attenzione	dikkatlice
in fretta	aceleyle, hızlıca
di corsa	hemen, beklemeden
in silenzio	sessizce
con passione	tutkuyla

Loro mi hanno ascoltato in silenzio.	Beni sessizce dinlediler.
Lei ha accettato con piacere.	Memnunkla kabul etti.
Lui è andato di corsa.	Hemen gitti.
Devi scrivere con attenzione.	Dikkatlice yazmalısın.

5. complemento di causa - neden bildiren tümleş

Eylemin nedenini belirtir. **Perché** (neden), **per quale motivo**, **per quale ragione** (hangi sebeple) sorularına cevap verir.

dal freddo	soğuktan
di fame	açlıktan
dalla fatica	yorgunluktan
per pigrizia	tembellikten
per colpa sua	onun yüzünden
di gioia	sevinçten
di noia	sıkıntıdan

Il bambino tremava dal freddo.	Çocuk soğuktan titriyordu.
Non vieni per pigrizia.	Tembellikten gelmiyorsun.
Questo è successo per colpa sua.	Bu onun yüzünden oldu.
Mia madre ha pianto di gioia.	Annem sevinçten ağladı.
Sono morta di noia.	Sıkıntıdan öldüm.

6. complemento di mezzo o strumento - araç tümleş

Eylemin hangi araçla yapıldığını belirtir. **Con che cosa** (ne ile), **per mezzo di chi** (kimin aracılığıyla, kimin yardımıyla), **con quale mezzo** (hangi araçla), **per opera di chi** (kimin sayesinde) sorularına cevap verir.

con la macchina	arabayla
per mezzo di mia madre	annemin yardımıyla
per opera sua	onun sayesinde
in treno	trenle
mediante il suo coraggio	cesareti sayesinde
Vado con l'aereo.	Uçakla gidiyorum.
Lui ha trovato quel lavoro per mezzo di suo padre.	O işi babasının yardımıyla buldu.
Lei è famosa mediante la sua bellezza.	Güzelliği sayesinde ünlüdür.
Sei venuto in automobile?	Arabayla mı geldin?

7. complemento di luogo - yer bildiren tümleş

Yer bildiren tümleşler dört gruba ayrılırlar:

a. complemento di stato in luogo

Eylemin gerçekleştiği yeri belirtir. **Dove, in che luogo** (nerede) sorularına cevap verir.

in città	şehirden
nel giardino	bahçede
da Stefano	Stefano'da
a casa	evde

Ti aspetto nel giardino.	Seni bahçede bekliyorum.
Voglio studiare a casa.	Evde çalışmak istiyorum.
Lui vive a Milano.	Milano'da yaşıyor.
Noi ci siamo conosciuti ad İstanbul.	Biz İstanbul'da tanıştık.

b. complemento di moto a luogo

Eylemin yöneldiği yeri belirtir. **Dove** (nereye), **da qual luogo** (nereye doğru) sorularına cevap verir.

a casa	eve
a scuola	okula
da Derin	Derin'e
a Firenze	Floransa'ya
al mare	denize
in Francia	Fransa'ya

Noi siamo andati a Capri.	Capri'ye gittik.
Devi andare dal dentista.	Dişçiye gitmeliyim.
Quando sei andata a scuola?	Ne zaman okula gittin?
Vado da Mehmet.	Mehmet'e gidiyorum.
Noi torniamo ad İstanbul.	İstanbul'a dönüyoruz.

c. complemento di moto da luogo

Eylemin ifade ettiği hareketin başlangıç noktasını belirtir. **Da dove, da qual luogo** (nereden) sorularının cevabını verir.

di casa	evden
dal mare	denizden
da Roma	Roma'dan
dalla montagna	dağdan

Sono uscita di casa.	Evden çıktım.
Lui viene da Bursa.	O Bursa'dan geliyor.
Suo padre viene dalla fabbrica.	Babası fabrikadan geliyor.
Ritorno dal mare.	Denizden dönüyorum.

d. complemento di moto per luogo

Bir yere ulaşmak için geçilen yeri belirtir. **Per dove, attraverso dove** (nerenin içinden), **per qual luogo** sorularına cevap verir.

per Firenze
per quella via
attraverso i prati

Floransa'dan
o yoldan
çayırırlardan

Questo treno passa da Milano.
Hai passato per quella via?
Voglio camminare per la piazza.

Bu tren Milano'dan geçiyor.
O yoldan geçtin mi?
Meydandan yürümek istiyorum.

8. complemento di tempo - zaman tümleci
Zaman tümleçleri beş gruba ayrılırlar:

a. complemento di tempo determinato

Bir eylemin tam olarak ne zaman gerçekleştiğini ya da gerçekleşeceğini belirtir. **Quando** (ne zaman) sorusuna cevap verir.

nel 1978
in primavera
nell'anno 1980
oggi
venerdì
nel mese di agosto

1978'de
ilkbaharda
1980 yılında
bugün
cuma
ağustos ayında

Lui è nato nel 1978.
Donatella verrà domani.
L'ho visto il mese scorso.
Andrò a scuola lunedì.

O 1978 yılında doğdu.
Donatella yarın gelecek.
Onu geçen ay gördüm.
Pazartesi günü okula gideceğim.

b. complemento di tempo continuato

Bir eylemin ne kadar zaman sürdüğünü ya da süreceğini belirtir. **Quanto tempo, per quanto tempo** (ne kadar zaman boyunca) sorularına cevap verir.

per tre ore
per vent'anni
otto mesi
Ho letto per due ore.
Rimarrà a Milano otto mesi.
Lui ha lavorato per tre anni.

üç saat boyunca
yirmi yıl boyunca
sekiz ay
İki saat boyunca okudum.
Milano'da sekiz ay kalacak.
Üç yıl boyunca çalıştı.

c. complemento di tempo che indica la contemporaneità

İki veya daha çok eylemin aynı zamanda gerçekleştiğini belirtir.

durante la lezione
durante il concerto
Non parlate durante la lezione.
E' vietato fumare durante il concerto.

ders sırasında, boyunca
konser sırasında, boyunca
Ders boyunca konuşmayın.
Konser sırasında sigara
içmek yasaktır.

d. complemento di tempo che indica l'età

Yaş belirtir.

a quarant'anni
a ventiquattro anni
di cinque mesi

kırk yaşında
yirmi dört yaşında
beş aylık

Incominciò a nuotare a dieci anni.
Ho un figlio di tre mesi.

Yüzmeye on yaşında başladım.
Üç aylık bir oğlum var.

e. complemento di tempo che indica anteriorità

Zamanda öncelik belirtir. **Quanto tempo fa, quanto tempo prima** (ne kadar zaman önce) sorularına cevap verir.

tre anni fa	üç yıl önce
prima dell'arrivo dell'aereo	uçağın gelmesinden önce
due mesi fa	iki ay önce
cinque giorni fa	beş gün önce
L'ho visto due giorni fa.	Onu iki gün önce gördüm.
Loro sono andati a Roma tre mesi fa.	Onlar üç ay önce Roma'ya gittiler.

f. complemento di tempo che indica posteriorità

Zamanda sonralık belirtir. **Fra quanto tempo, quanto tempo dopo** (ne kadar zaman sonra) sorularına cevap verir.

fra due mesi	iki ay sonra
un anno dopo	bir yıl sonra
dopo la scuola	okuldan sonra
Andremo al cinema dopo la lezione.	Dersten sonra sinemaya gideceğiz.
Lui verrà da me fra due ore.	İki saat sonra bana gelecek.

g. altri complementi di tempo

Diğer zaman tümleçleri, **da quanto tempo** (ne kadar zamandır), **ogni quanto tempo** (ne kadar zamanda bir), **in quanto tempo** (ne kadar zaman içinde), **fino a quando** (ne zamana kadar) sorularına cevap verir.

da sei mesi	altı aydır
da due anni	iki yıldır
Non lo vedo da due mesi.	Onu iki aydır görmüyorum.
Da tre anni, lavoro qui.	Üç yıldır burada çalışıyorum.
ogni tre mesi	üç ayda bir
ogni due giorni	iki günde bir
quattro volte al giorno	günde dört kez
Lui va a scuola ogni due giorni.	İki günde bir okula gidiyor.
Loro vanno a Parigi ogni tre mesi.	Onlar üç ayda bir Paris'e gidiyorlar.
Devi prendere questa medicina quattro volte al giorno.	Bu ilacı günde dört kez almalısın.
in due anni	iki yıl içinde
in tre settimane	üç hafta içinde
Ho imparato l'italiano in due anni.	İtalyancayı iki yıl içinde öğrendim.
Lei ha imparato a guidare in tre settimane.	Araba kullanmayı üç hafta içinde öğrendi.
fino a Gennaio	Ocak'a kadar
fino a due ore	iki saate kadar
Rimarrà a Venezia fino a Marzo.	Mart'a kadar Venedik'te kalacak.
Devo finire il mio lavoro fino a due ore.	İki saate kadar işimi bitirmek zorundayım.

9. complemento di paragone - karşılaştırma tümleci

Karşılaştırma belirten bu tümlecin üç çeşidi vardır:

a. complemento di maggioranza

Karşılaştırmada çokluk ifade ederler. Cümlede **più** zarfıyla birlikte kullanılırlar.

di Giorgio
di me

Giorgio'dan
benden

Tu sei più intelligente di Giorgio.

Sen Giorgio'dan daha akıllısın.

Lui è più alto di me.

O benden daha uzundur.

b. complemento di minoranza

Karşılaştırmada azlık ifade ederler. Cümlede **meno** zarfıyla birlikte kullanılırlar.

di Stefano
di te

Stefano'dan
senden

Lui è meno studioso di Stefano.

O Stefano'dan daha az çalışkandır.

Monica è meno bella di te.

Monica senden daha az güzeldir.

c. complemento di uguaglianza

Karşılaştırmada eşitlik ifade ederler. Cümlede **tanto quanto, così come** bağlaçlarıyla birlikte kullanılırlar.

quanto voi
quanto te
come un angelo

sizin kadar
senin kadar
melek gibi

Lui è (tanto) intelligente quanto te.

O senin kadar akıllıdır.

Lui è buono come un angelo.

O bir melek gibi iyidir.

10. complemento di materia - madde tümleci

Bir şeyin neden yapıldığını belirtir.

di seta
d'oro

ipek
altın

Lui mi ha regolato un abito di seta.

Bana ipek bir elbise hediye etti.

Lei vuole comprare un anello d'oro.

Altın bir yüzük almak istiyor.

11. complemento di argomento - konu tümleci

Üzerinde konuşulan ya da yazılan konuyu belirtir.

di sport
di politica

spordan, spor üzerine
politikadan, politika
üzerine

sulla lingua italiana

İtalyan dili üzerine

Lui parla sempre di sport.

Her zaman spordan konuşur.

Loro discutono di politica.

Politikadan konuşuyorlar.

Mio fratello e i suoi amici parlano di arte.

Erkek kardeşim ve arkadaşları sanattan konuşuyorlar.

Ho scritto un libro sulla lingua italiana.

İtalyan dili üzerine bir kitap yazdım.

12. complemento di distanza - uzaklık tümleci

İki yer arasındaki uzaklığı belirtir. **A che distanza** (ne kadar uzaklıkta) sorusuna cevap verir.

a trenta metri

otuz metre (uzaklıkta)

a due chilometri

iki kilometre (uzaklıkta)

Sua casa è a cinque metri dal centro.

Onun evi meydandan otuz metre uzaklıktadır.

Siamo a due chilometri dal mare.

Denizden iki kilometre uzaklıktayız.

13. complemento di vantaggio o danno - yarar-zarar tümleci

Bir eylemin lehine ya da aleyhine gerçekleştiği kişi ya da nesneyi belirtir. **A favore di chi** (kimin yararına, kimin lehine), **per chi** (kimin için), **a danno di chi** (kimin zararına, aleyhine), **verso chi** (kime karşı) sorularına cevap verir.

per la patria

vatan için

a favore degli altri

diğerlerinin yararına, lehine

a danno di Marco

Marco'nun zararına, aleyhine

a vantaggio dei bambini

çocukların yararına, lehine

Dobbiamo combattere per la patria.

Vatan için mücadele etmeliyiz.

Parlo a vantaggio dei bambini.

Çocukların lehine konuşuyorum.

14. complemento di vocazione - seslenme tümleci

Seslenilen kişi ya da varlığı belirtir. Anlaman güçlenmesi için bazen başına **o** getirilebilir.

O ragazzi, non parlate!

Çocuklar, konuşmayın!

Gino, vieni qui!

Gino, buraya gel!

O mamma, ascoltami!

Anne, beni dinle!

15. complemento di agente - etken tümleci

Bir eylemin kim ya da ne tarafından yapıldığını belirtir. Eylem bir nesne tarafından tamamlanıyorsa, bu durumda **complemento di causa efficiente** adını alır.

dal professore

öğretmen tarafından

dal cane

köpek tarafından

da Roberto

Roberto tarafından

La lezione è stata spiegata dal professore.

Ders öğretmen tarafından anlatıldı.

Il compito è stato fatto da Stefano.

Ödev Stefano tarafından yapıldı.

La terra è illuminata dal sole.

Yeryüzü güneş tarafından aydınlanır.

ordine delle parole - sözcüklerin düzeni

Basit bir cümlede başında özne bulunur. Özneyi ise fiil, nesne ve tümleçler izler. Basit bir cümle şu şekillerde ola-bilir:

a. soggetto (özne) + copula (bildirme koşacı) + predicato nominale (isim değerli yüklem)

Il cane è bello.

Köpek güzeldir.

Yukarıdaki cümlede **il cane** (köpek) **soggetto** (özne) görevindedir. **E'** (dir) **essere** fiilinin üçüncü tekil şahsa göre çekilmiş hali olduğundan **copula** (bildirme koşacı) görevindedir. **Bello** (güzel) ise yüklem görevinde kullanıldığından **predicato nominale** (isim değerli yüklem)dir.

b. soggetto (özne) + **predicato verbale** (fiil değerli yüklem)

Il bambino dorme. Çocuk uyuyor.

Yukarıdaki cümlede ise **il bambino** (çocuk) özne görevinde ve **dorme** (uyuyor) **dormire** fiilinin üçüncü tekil şahsa göre çekimi olduğundan yüklem görevindedir.

c. soggetto (özne) + **verbo** (fiil) + **oggetto** (nesne) vs.

La donna compra una borsa. Kadın bir çanta satın alıyor.

Bu cümlede ise **la donna** (kadın) özne görevinde ve **compra** (satın alıyor) fiil görevindedir. **Una borsa** (bir çanta) ise **alınan ne** sorusuna cevap verdiği için nesne görevindedir.

L'ACCENTO TONICO - VURGU

Her kelimedede daha güçlü söylenmesi gereken bir hece vardır. Bu hecedeki sesin üzerine **l'accento tonico** (vurgu işareti) konularak vurgulu okunması gerektiği belirtilir. L'accento'nun bulunduğu heceye **tonica** (vurgulu), diğerlerine ise **atone** (vurgusuz) denir. Vurgulu kelimeler dört gruba ayrılırlar:

1. tronche (son hecesi vurgulu sözcükler)

bontà (iyilik, hayır)	felicità (mutluluk, neşe)
virtù (erdem, fazilet)	caffè (kahve)

2. piane (sondan birinci hecesi vurgulu sözcükler)

amòre (sevgi, aşk)	fiòre (çiçek)
artista (sanatçı)	càro (pahalı, sevimli)
ràmo (dal, branş)	

3. sdrucchiole (sondan üçüncü hecesi vurgulu sözcükler)

piacèvole (hoş, sevimli)	còrrere (koşmak)
miràcolo (mucize)	tùrbine (girdap, kasırga)

4. bisdrucchiole (sondan dördüncü hecesi vurgulu sözcükler)

rècitano (söylerler)	dimènticano (unuturlar)
mòrmorano (mırıldanıyorlar)	

uso dell'accento - vurgu işaretinin kullanımı

İtalyanca'da vurgu çoğu zaman ses tonuyla belirtilir, yazı dilinde kullanılmaz. Ancak bazı durumlarda vurgu işareti yazı dilinde de kullanılır.

1. Tronche (son hecesi vurgulu sözcükler)'de:

virtù (erdem, fazilet)	carità (iyilik severlik)
pietà (acıma, merhamet)	libertà (özgürlük)
città (şehir)	lassù (yukarıda)

2. Dittongo (tek hece şeklinde okunan iki sesli) ile biten tek heceli sözcüklerde:

già (çoktan, bile)	giù (aşağı, aşağıya)
---------------------------	-----------------------------

Ancak **qua** ve **qui** (burada, buraya) sözcükleri vurgu işareti olmadan yazılmalıdır.

3. Aynı yazıldığı halde iki farklı anlam taşıyan tek heceli kelimelerde:

con l'accento (vurgu işaretli)	senza accento (vurgu işaretsiz)
---------------------------------------	--

è (fiil)	e (bağlaç)
dà (fiil)	da (edat)
nè (olumsuzluk)	ne (zamir)
sè (zamir)	se (bağlaç)
lì (zarf)	li (tanım edatı)
là (zarf)	la (tanım edatı)
tè (isim)	te (zamir)
sì (zarf)	si (ek zamir)

ELISIONE E APOSTROFO - SES DÜŞMESİ VE KESME İŞARETİ

Sesli ile biten bir kelimenin ardından yine sesli ile biten bir başka kelime gelmesi halinde, kulağa hoş gelmeyen sesleri engellemek için ilk kelimenin son harfi (vurgulu olmadığı takdirde) atılır ve kesme işaretiyle diğerine bağlanır. Buna **elisione** (ses düşmesi) adı verilir.

una ora	yerine	un'ora	(bir saat)
la anima	"	l'anima	(ruh, can)
lo amore	"	l'amore	(sevgi, aşk)
lo uomo	"	l'uomo	(adam)
quello amico	"	quell'amico	(o arkadaş)

MODI DI DIRE - DEYİMLER**A**

abbassare la cresta - gururu kırılmak
afferrare al volo - anında kavramak
agire con riflessione - ölçülü bir şekilde davranmak
andare pazzo - çok sevmek, bayılmak
andare a monte - suya düşmek, gerçekleşmemek
andare a nozze - bayılmak, mest olmak
andare a gonfie vele - işleri tam istediği gibi gitmek
andare alla radice delle cose - olayların köküne inmek
andare coi piedi di piombo - adımını sağlam atmak
andare per le lisce - elini çabuk tutmak
andare in estasi - kendinden geçmek, hayran kalmak
andare in bestia - çok kızmak
andare in frantumi - kırılmak, tuzla buz olmak
andare in pallone - kafası karışmak, ambale olmak
andare a letto con le galline - çok erken yatmak
andare a nozze - çok sevilen birşeyi yapmaya hazırlanmak
andare lontano - yükselmek, başarılı olmak
andare in malora - iflas etmek, batmak
aprire gli occhi alla luce - dünyaya gelmek, doğmak
arricciare il naso - burun kıvrırmak
ascoltare senza batter ciglio - istifini bozmadan dinlemek
avercela con qualcuno - biriyle görülecek hesabı olmak
avere fin sopra i capelli - artık dayanamamak, burasına gelmek

avere la puzza al naso - büyüklük taslamak
avere gli occhi fuori dalle orbite - gözleri yuvasından dışarı fırlamış olmak

avere gli orecchi che fischiano - kulakları çınlamak
avere il cuore ricolmo di gioia - içi sevinçle dolup taşmak
avere le lune - sinirleri tepesinde olmak
avere le mani lunghe - çalmak
avere le ossa rotte - her tarafı kırılmak, çok yorgun olmak
avere l'udito fine - kulakları keskin olmak
avere l'asso nella manica - elinde iyi bir kozu olmak
avere la padronanza di sè - hislerine hakim olmak
avere molto orecchio - kulağı iyi olmak, müziğe yatkın olmak
avere un nodo alla gola - boğazı düğümlenmek
avere un lontano ricordo - birşeyi hayal meyal hatırlamak
avere una notella fuori posto - bir tahtası eksik olmak
avere dagli occhi lontano dal cuore - gözden ırak gönülden ırak olmak

avere i paraocchi - dar görüşlü olmak
avere i nervi saldi - sinirlerine hakim olmak
avere il morale basso - morali bozuk olmak

avere il diavolo in corpo - içi içine sığmamak
avere il cuore di marmo - katı yürekli olmak
avere la testa fra le nuvole - akli havalarda olmak
avere la fedina penale sporca - sabıkalı olmak
avere le mani legate - eli kolu bağlı olmak
avere le mani bucate - savurgan olmak, çok para harcamak
avere le saccocce piene - bıkmak, usanmak
avere l'acqua alla gola - zor durumda olmak, işleri yoğun olmak

avere l'acquolina in bocca - ağzının suyu akmak
avere qualcuno a ridosso - bir kimseyi geçindirmek
avere qualcuno sullo stomaco - birini çekememek
avere ragione - haklı olmak
aver paura della propria ombra - kendi gölgesinden korkmak
avere una fame del diavolo - açlıktan kudurmak
avere una salute di ferro - turp gibi sağlam olmak
avere una visione limitata - dar görüşlü olmak
avere un mattone sullo stomaco - yediği midesine oturmak
attaccare un bottone - lafa tutmak

B

bagnarsi fino al midollo - iliklerine kadar ıslanmak
battere sullo stesso tasto - hep aynı şeyleri söylemek, aynı şeyler üzerinde ısrar etmek
bere come una spugna - çok içmek
buttarsi giù - cesareti kırılmak, ümitsizliğe düşmek
buttare all'aria - altüst etmek

C

cadere dalle nuvole - çok şaşırmak
cadere dal sonno - uykusundan gözü kapanmak
cadere in oblio - unutulmak
cadere nel ridicolo - gülünç duruma düşmek
cascare dalle nuvole - şaşkınlıktan donup kalmak
caricarsi di debiti - borca batmak
cercare il pelo nell'uovo - çok titiz olmak, her şeyde bir kusur bulmak

cercare per mare e per terra - her tarafı aramak
chiedere la mano di una donna - bir kadına evlenme teklif etmek

chiudere un occhio - göz yummak
cogliere l'occasione - fırsatları değerlendirmek
cogliere qualcuno con le mani nel sacco - birini suç üstü yakalamak

colmare il sacco - ölçüyü kaçırmak
colpire alla schiena - arkadan vurmak
conoscere tutti i trucchi del mestiere - mesleğin bütün püf noktalarını bilmek
conservare il sangue freddo - soğukkanlılığını kaybetmemek
contare i minuti - çok sabırsız olmak
costruire castelli in aria - boş hayaller kurmak
costare un occhio - çok pahalı olmak
credere di essere qualcosa - kendini birşey sanmak
crepare dal ridere - gülmekten katılmak
crepare di invidia - ölesiye kıskanmak

D

dare per scontato - kesin gözüyle bakmak
dare ai nervi - sinirine dokunmak
dare in eccessi - öfkeden kudurmak
dare nell'occhio - göze batmak

dare la cocchia - peşine düşmek
dare una lavata di capo - iyice azarlamak
dare alla testa - başına vurmak
dare del filo da torcere - zorluk çıkarmak, akla kararı seçtirmek
dare orecchio - kulak vermek, dikkatlice dinlemek
dare rilievo - önem vermek
dare un'occhiata - bir göz atma
darsi anima e corpo a qualcosa - birşeye kendini tümüyle vermek

darsi delle arie - hava atmak
darsi la zappa sui piedi - bindiği dalı kesmek
darsi pace - kendini olacıklara bırakmak
darsi una regolata - kendine bir çeki düzen vermek
dirne di tutti i colori - ağızına geleni söylemek
dire peste e corno - yerden yere vurmak, demediğini bırakmamak

dire sul serio - ciddi olarak söylemek, şaka yapmamak
diventare di mille colori - kıpkırmızı olmak
diventare rosso - yüzü kızarmak
divertirsi un mondo - çok eğlenmek
donare il cuore - varını yoğunu vermek
dormire tutta in una tirata - deliksiz uyumak

E

essere a portata di mano - elinin altında olmak
essere ai ferri corti - boğaz boğaza gelmek
essere al coperto - güvende olmak
essere all'asciutto - meteliksiz kalmak
essere tutto casa e famiglia - evine çok bağlı olmak
essere in cattive acque - zor durumda olmak
essere al buio - konudan haberi olmamak
essere alle porte - birşeye çok yaklaşmak
essere in estasi - dalmak
essere in ribasso - gözden düşmek
essere agli estremi - ölüm pençesinde olmak
essere fuori pericolo - tehlikeyi atlattık
essere fuori strada - yanlış yolda olmak
essere in gamba - uyanık ve becerikli olmak
essere in quattro gatti - çok az kişi olmak
essere in orario - dakik olmak
essere di ghiaccio - duygusuz olmak
essere morto di sonno - uykusuzluktan ölmek
essere nato stanco - çok tembel olmak
essere tutt'orecchi - kulak kesilmek
essere un pulcino nella stoppa - eli ayağına dolaşmak, şaşırıp kalmak

F

far venire i brividi - tüyleri diken diken etmek
far centro - hedefe ulaşmak
far finta di nulla - hiçbirşey olmamış gibi davranmak
far marcia indietro - sözünden dönmek
fare a tira e molla - bir türlü karar verememek
fare alla romana - alman usulü yapmak
fare delle scene - olay çıkarmak
fare di una mosca un elefante - pireyi deve yapmak
fare di testa propria - bildiğini okumak
fare il sordo - duymazlıktan gelmek
fare il sufficiente - hava atmak, havalara girmek
fare la spola - iki yer arasında mekik dokumak

fare le ore piccole - geceleri geç yatmak
fare le scarpe a qualcuno - birinin ayağını kaydırmak
fare onore alla propria parola - sözünde durmak
fare orecchio da mercante - duymazlıktan gelmek
fare un buco nell'acqua - boşa kürek sallamak
fare castelli in aria - düş kurmak
fare una bella figura - iyi bir izlenim bırakmak
fare da ponte - destek olmak
fare il grande e il grosso - havalar takınmak
fare il muso - somurtmak, surat asmak
fare il doppio gioco - ikili oynamak
fare l'occhietto - göz kırmak
fare l'impossibile - elinden geleni yapmak
fare l'ingenuo - anlamamazlıktan gelmek
fare scena muta - ağzını açmamak
fare tutto un sonno - deliksiz uyumak
farsi illusioni - boş yere umutlanmak
farsi le ossa - zorluklara alışmak
farsi gli affari propri - kendi işine bakmak
farsi in quattro - tüm gücünü sarfetmek, didinmek
farsi prendere dal panico - paniğe kapılmak
farsi una posizione - mesleğinde iyi bir yere gelmek

ficcarsi in un guaio - başını belaya sokmak
fissare lo sguardo - gözlerini dikmek
fumare come un turco - çok sigara içmek

G

gettare olio sul fuoco - yangına körükle gitmek
giocare a carte scoperte - açık oynamak, gizlediği bir şey olmamak

giocarsi il posto - işinden olmak

giungere a un punto morto - çıkmaza girmek
godere la grazia di qualcuno - birinin gözüne girmek

guadagnare tempo - zaman kazanmak
guadagnarsi il pane con il sudore della fronte - ekmeğini alın teriyle kazanmak

guardare a vista qualcuno - birini gözden kaçırmamak
guardare con la coda dell'occhio - göz ucuyla bakmak
guardare di sbieco - ters ters bakmak

I

imboccare una strada pericolosa - zor bir işe atılmak
impantanarsi nei debiti - borca batmak
impegnarsi a fondo - bütün gücüyle kendini vermek
ingoiare un rospo - sineye çekmek

L

lambiccarsi il cervello - üzerinde kafa patlatmak
lasciare intendere - ima etmek
lasciare andare - olurlu bırakmak
lasciarsi andare - kendini kaptırmak
lasciarsi scappare qualcosa di bocca - ağzından kaçırmak
lasciarsi tentare - şeytana uymak
lavarsene le mani - sorumluluk almak istememek, karışmamak
lavorare come un dannato - canı çıkarcasına çalışmak
lavorare come un impegno - canla başla çalışmak

lavorare senza respiro - durmadan, nefes almadan çalışmak
leccarsi le dita - parmaklarını yalamak
levare l'ancora - demir almak
levare il saluto - selamı kesmek
levarsi qualcuno dai piedi - birini başından atmak
liquefarsi in lacrime - hüngür hüngür ağlamak

M

mandare un accidente - beddua etmek, kötülüğünü istemek
mandare a monte - boşa çıkarmak
mandare in rovina - yıkmak, mahvetmek
mangiare a crepapelle - tıka basa yemek
martellare qualcuno di domande - birini soru yağmuruna tutmak
menare il can per l'aia - sözü uzatıp asıl konuya gelememek
mettere al mondo - dünyaya getirmek, doğurmak
mettere alla porta - işten kovmak, kapı dışarı etmek
mettere alla prova - denemek, sınamak
mettere gli occhi addosso - göz koymak
mettere il naso in qualcosa - herşeye burnunu sormak
mettere la testa a posto - aklını başına toplamak
mettere su casa - evlenmek, aile kurmak
mettere in berlina - alay etmek
mettere la mano sul fuoco - kesin olarak emin olmak, üstüne yemin etmek

mettere in evidenza - gözler önüne sermek
mettere tutti nello stesso mazzo - herkesi aynı kefeye koymak
mettere una pulce nell'orecchio - kuşkulandırmak
mettere qualcuno con le spalle al muro - birini kısıkvrak yakalamak, sıkıştırmak

metter radice - kök salmak, yerleşmek
mettersi l'animo in pace - işi olurluna bırakmak, fazla bir şey beklememek

mettersi il cuore in pace - içi rahatlamak
mettersi in fuga - kaçmak
mettersi in mente qualcosa - bir şeyi aklına koyup mutlaka yapmak istemek

mettersi in ginocchio - diz çökmek
mettersi una mano sulla coscienza - elini vicdanına koymak
mettersi nei panni di qualcuno - kendini birinin yerine koymak

montarsi la testa - havalara girmek
morire dalle risa - gülmekten katılmak

N

nascere come funghi - mantar gibi bitmek, hızla çoğalmak
navigare in cattive acque - sıkıntılı bir dönemde olmak
navigare col vento in poppa - işleri tıkırında gitmek
non avere né capo né coda - başı sonu belli olmamak
non avere niente in contrario - bir diyeceği olmamak
non avere peli sulla lingua - herşeyi açık açık söylemek
non avere ritegno a dire - söylemeye dili varmamak, demeye utanmak

non averne la più pallida idea - o konuda en ufak bir fikri olmamak

non batter occhio - gözlerini hiç ayırmadan bakmak
non capire un accidente - hiçbir şey anlamamak
non chiudere occhio - uyuyamamak, gözünü kırpamamak
non contare nulla - bir hiç olmak
non credere ai propri occhi - gözlerine inanmamak
non dire parola - ağzını açmamak

non fare una piega - söylenecek söz olmamak, eksiksiz olmak
non muovere un dito - parmağını oynatmamak, hiç yardım etmemek

non poterne più - artık dayanamamak
non reggersi sulle gambe - yorgunluktan dizleri tutmamak
non reggersi in piedi - ayakta duracak hali olmamak
non sapere una lisca – hiçbir şeyden haberi olmamak
non sapere che pesci prendere - ne yapacağını bilememek
non staccare gli occhi - gözlerini ayırmamak
non stare più nei propri panni - içi içine sığmamak, yerinde duramamak

non valere una cicca - beş para etmemek
non vedere l'ora – bir şey için sabırsızlanmak, can atmak
nutrire un grande affetto - büyük bir sevgi duymak
nutrire odio - nefret duymak

P

parlare al muro - boş konuşmak
parlare più del dovuto - gereğinden fazla konuşmak
parlare male di qualcuno - birinin arkasından konuşmak
parlare del più e del meno - havadan sudan konuşmak
parlare sotto metafora - kapalı bir şekilde konuşmak, ima etmek

parlare a quattr'occhi - başbaşa vererek konuşmak
partire in quarta - bir işe bütün hızıyla girişmek
passare di bocca in bocca - ağızdan ağıza dolaşmak
passare la misura - ölçüyü kaçırmak
passare la notte in bianco - geceyi uykusuz geçirmek, gözünü kırpmamak

passare un brutto quarto d'ora - ecel terleri dökmek
passarla liscia - ucuz atlatmak
passarsela bene - mutlu bir yaşam sürmek, güzel yaşamak
passarsela liscia - işin içinden sıyrılmak
perdere il filo - ipin ucunu kaçırmak
perdere la pazienza - sabrı taşmak
perdere qualcuno di vista - birini gözden kaçırmak
perdere i contatti - izini kaybetmek, artık görüşmemek
perdere le staffe - hislerine hakim olamamak
perdere la faccia - yüzü kalmamak, rezil olmak
perdere la ragione - aklını kaçırmak
perdere la fede - inancını yitirmek
perdere la testa - vurulmak, aşktan ne yaptığını bilmemek
perdersi d'animo - cesaretini yitirmek
perdersi in un bicchiere d'acqua - bir bardak suda boğulmak
pestar l'acqua nel mortaio - havanda su dövmek
piovere a catinella - bardaktan boşanırcasına yağmak
piangere dirottamente - hüngür hüngür ağlamak
picchiare di santa ragione - eşek sudan gelinceye kadar dövmek

portare bene gli anni - yaşını göstermemek
portare alle stelle - öve öve bitirememek, göklere çıkarmak
prendere conoscenza - kendine gelmek
prendere qualcosa sotto gamba – bir şeyi hafife almak
prendere in giro - dalga geçmek, alay etmek
prendere la pioggia - yağmura yakalanmak
prendere per la gola - sıkboğaz etmek
prendere alla leggera - önemsememek, hafife almak
prendere alla spelle - gafil avlamak
prendere lucciole per lanterne - yanlış anlamak, hataya düşmek

prendere due piccioni con una fava - bir taşla iki kuş vurmak
prendere qualcuno di contropelo - kızdırmak, sinirlendirmek
prendere sul serio - ciddiye almak
prendere una cotta - aşık olmak, vurulmak
prendere una buona piega - iyiye doğru gitmek
prendere un abbaglio - gaf yapmak, pot kırmak
prendere un sacco di botte - bir yığın sopa yemek

prendere atto - gözönüne almak
prendersela con qualcuno - darılmak, gücenmek
prendersi delle libertà con qualcuno - biriyle çok samimi olmak, içli dışlı olmak

prendersi una manica di botte - çok kötü dayak yemek
preparare il terreno - zemin hazırlamak
presa di posizione - tavır alma, tavır takınma
promettere mari e monti - boş vaatlerde bulunmak

R

raccontare per filo e per segno - bütün ayrıntılarıyla anlatmak

ravvivare i ricordi - anılarını tazelemek
reggere al confronto - başabaş olmak
rendere pane per focaccia - intikamını almak
riaprire la ferita - yarayı deşmek
ricadere in basso - yoksulluğa düşmek, saygınlığını yitirmek
ricommettere un errore - tekrar aynı hataya düşmek
ricoprire uno di baci - birini öpücüklerle boğmak
ricuperare il tempo perduto - kaybedilen zamanı telafi etmek
ridere a crepapelle - gülmekten kırılmak
ridere sotto i baffi - bıyık altından gülmek
ridere di gusto - keyifle gülmek
ridere a denti stretti - zorla gülmek
ridursi pelle e ossa - bir deri bir kemik kalmak
rientrare nelle grazie di qualcuno - birinin gözüne yeniden girmek

rimanere a bocca aperta - ağzı açık kalmak
rimanere di ghiaccio - donakalmak
rimanere di sasso - taş kesilmek, şaşırıp kalmak
rimanere sospeso - askıda kalmak
rimangiarsi la parola - sözünde durmamak, söylediklerini reddetmek

rimboccarsi le maniche - kolları sıvamak
rimescolarsi il sangue - akli karışmak, ne yapacağını şaşırarak

rimettersi in riga - yola gelmek
ripetere fino alla nausea - bıktırına kadar tekrarlamak
riprendere i sensi - ayılmak, kendine gelmek
risparmiare il fiato - boşuna nefes tüketmemek
rispondere per le rime - gereken karşılığı vermek
rizzare gli orecchi - kulak kabartmak
rodersi di rabbia - öfkeden kudurmak
rompere l'anima - canından bezdirmek
rompere ogni relazione - her türlü ilişkiyi kesmek
rompere le scatole - kafa ütölemek, can sıkmak
rompersi la testa - kafa patlatmak
rompersi in pianto - gözyaşlarına boğulmak
rovesciare il sacco - tüm bildiklerini söylemek
rubare il cuore - kalbini çalmak, aşık etmek
rubare una partita - bir maçı haketmeden kazanmak

S

saccheggiare un libro - bir kitaptan çalıntı yapmak
saltare agli occhi - göze çarpmak
saltare dalla gioia - sevinçten havalara uçmak
saltare in mente - akla gelmek
saltare in aria - havaya uçmak, patlamak
saltare la mosca al naso - sinirlenmek, sabrı taşmak
saltare di palo in frasca - daldan dala konmak, bir konudan diğerine geçmek

saperla lunga - çok uyanık ve kurnaz olmak
sbarcare il lunario - zor bela yaşamak, geçinip gitmek
sbattere la porta sul naso a qualcuno - kapıyı yüzüne kapamak
sbellicarsi dalle risa - katıla katıla gülmek
scherzare col fuoco - ateşle oynamak
schiacciare un pisolino - uyku çekmek, kestirmek
scoppiare in lacrime - hüngür hüngür ağlamaya başlamak
scuotere le spalle - omuz silkmek
seminare nella sabbia - boşuna uğraşmak, boşa kürek sallamak
sentire un tuffo al cuore - kalbi hoplamak
sentirsi piangere il cuore - duygulanmak, içi sızlamak
sentirsi gelare il sangue - korkudan kanı donmak
sentirsi prudente la lingua - konuşmaya, anlatmaya can atmak

sentirsi ribollire il sangue nelle vene - öfkeden kudurmak
sfuggire per il rotto della cuffia - ucuz kurtulmak
soffrire le pene dell'inferno - cehennem azabı çekmek
spararle grosse - yüksekte atmak
spendere e spandere - parasını çarçur etmek
spezzare il cuore - içini sızlatmak
spezzarsi in due per qualcuno - biri için elinden gelen her şeyi yapmak

sprecare il fiato - duvarlara konuşmak, boş yere laf tüketmek
sputare il rospo - içini dökmek
sputare sangue - çok yorulmak, ecel terleri dökmek
stare all'erta - tetikte bulunmak
stare con l'orecchio teso - pür dikkat dinlemek
stare col fiato sospeso - soluğu kesilmek
stare in pensiero - merak etmek
stare sulle spine - huzursuzluktan yerinde duramamak, diken üstünde olmak

starsene con le mani in tasca - hiçbir şey yapmadan öylece durmak

stendere le braccia a qualcuno - birine yardım eli uzatmak
storcere la bocca - ağız bükmek
stringere un discorso - sözü kısa kesmek, lafı fazla uzatmamak

T

tappare la bocca a qualcuno - birini susturmak
tendere gli orecchi - kulaklarını dört açmak
tenere banco contro tutti - herkesle boy ölçüşmek, kafa tutmak

tenere d'occhio - gözünü ayırmamak
tenere il grugno - surat asmak
tenere il piede in due staffe - ikili oynamak, her iki tarafı da memnun etmeye çalışmak
tenere le redini - dizginleri ele almak
tentare ogni mezzo - her yola başvurmak

tirare avanti - geçinip gitmek

tirare le orecchie a qualcuno - birinin kulağını çekmek, azarlamak

tirare i remi in barca - bir işten elini kolunu çekmek

tirarla in lungo - birşeyi sürümcemede bırakmak

tirarsi indietro - göze alamayıp geri çekilmek

toccare l'anima - duygulandırmak

toccare un tasto delicato - hassas bir konuya değinmek

togliere la parola di bocca a qualcuno - sözünü ağzından almak

torcere il grifo - yüzünü buruşturmak

trovarsi in cattive acque - zor durumda olmak

U

usare guanti di velluto - çok dikkatlice davranmak

uscire dalle rotaie - doğru yoldan sapmak, yoldan çıkmak

uscire dal seminato - konudan uzaklaşmak

ungere la ruota - rüşvet vermek

V

valere la pena - zahmete değmek

vedere di buon occhio - iyi gözle bakmak

vedere tutto rosa - herşeyi toz pembe görmek

vedersela brutta - büyük tehlike atlatmak

vendere a buon mercato - ucuza satmak

vendere cara la pelle - kendini çok iyi bir biçimde savunmak

venire a galla - su yüzüne çıkmak, ortaya çıkmak

venire da ridere - gülmesi gelmek

venire meno alla parola - verdiği sözü yerine getirememek

venire in mente - aklına gelmek

vivere alla giornata - yarını düşünmeden günü yaşamak

vivere alle spalle di qualcuno - birinin sırtından geçinmek

volere bene a qualcuno - birinin iyiliğini istemek, onu sevmek

voltare le spalle - sırt çevirmek

voltare pagina - başka konuya geçmek

vomitare veleno contro qualcuno - birine karşı ateş püskürmek

vuotare il sacco – her şeyi ortaya dökmek, tüm bildiklerini söylemek

(tüm bilgiler www.fono.com.tr adresinden kopyalanmıştır)